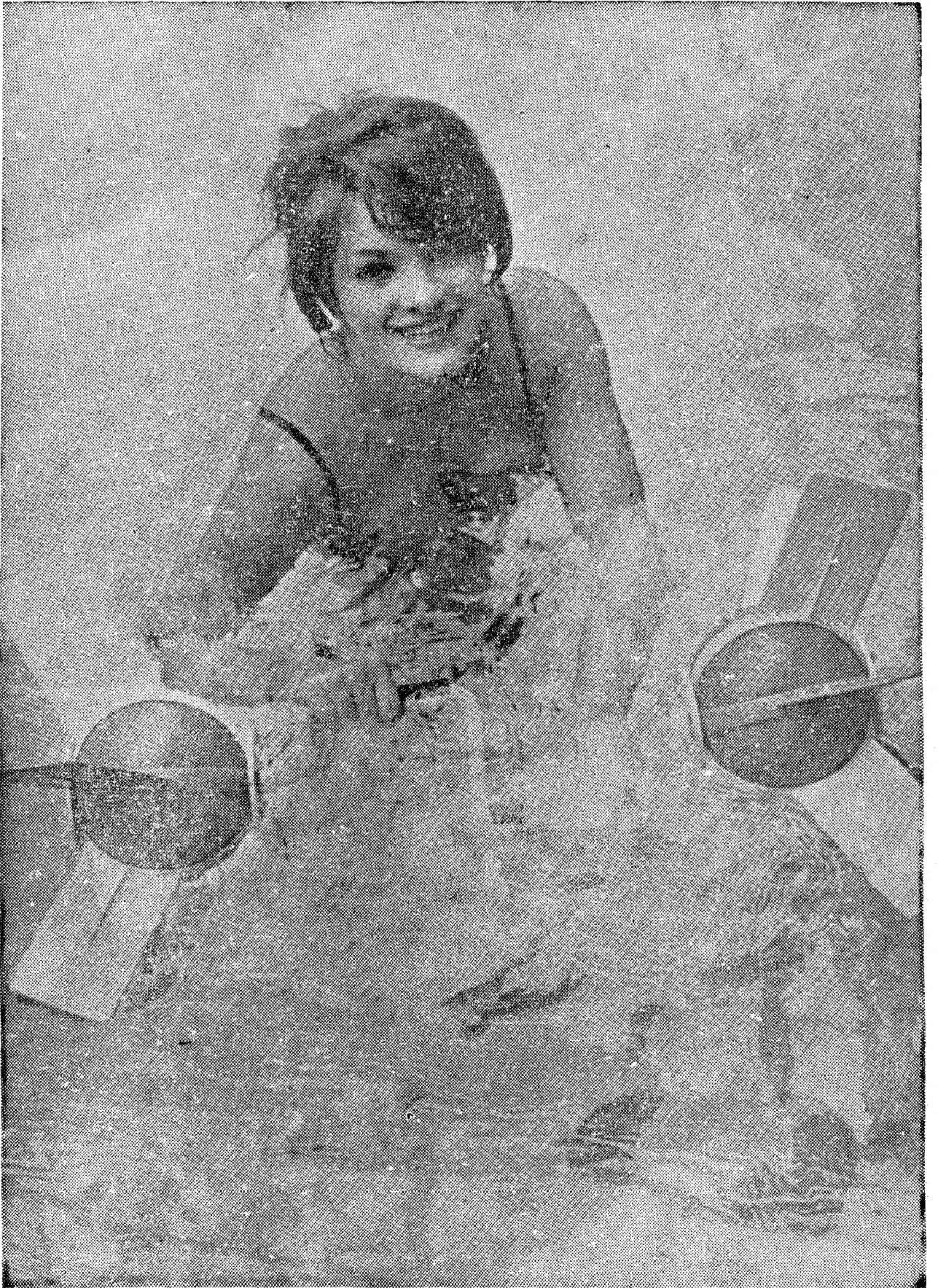

అందరినీ ఆనందించే
పత్రిక

1-5-64
30 నవంబరు

ఈ యంత్రాన్ని 'మనోలో' అంటారు. ఈ అమ్మాయిని మీరేమంటారు?

రూ. 50
 సా.శీ.తం.
 కె.మె.రా
 ఎ.సి.కె.లాల్

ప్రొడక్షన్

కొ.తె.కె.కె.

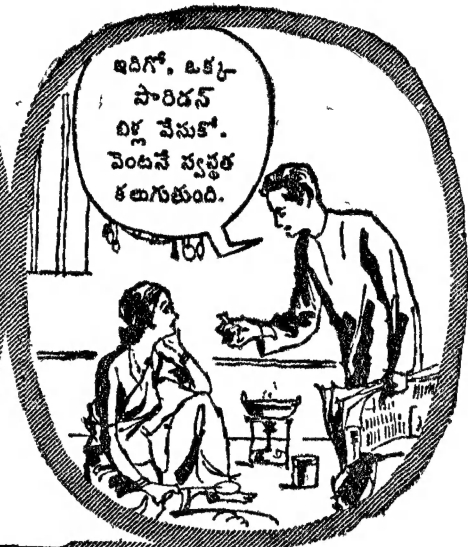
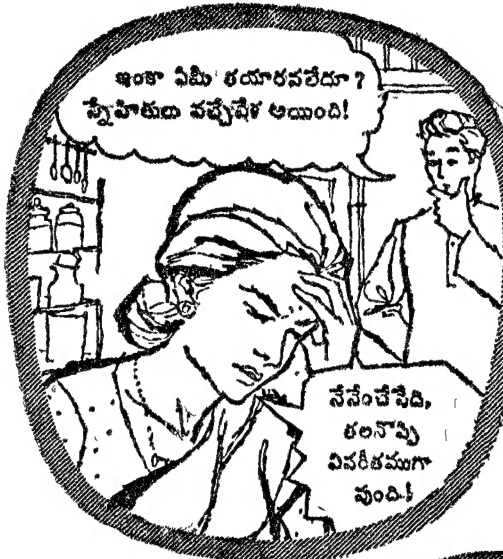
సవరూప

మొజు మహిమ

నర్తక: పద్మకుమారి విర్రలాచార్య

RAVARI

అతిథులు వచ్చే సమయము — కాని సరళకు తలనొప్పిగా ఉంది!

సారిడన్ త్వరితముగా, నొలపాయముగా, నిశ్చయముగా పనిచేస్తుంది. తలనొప్పి, వంటినొప్పి, జ్వర చప్పాములు మరియు జలుబుకు, నొప్పికి ఉపశమనకారిగా ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గాంచిన సారిడన్ వేసుకోండి.

ఎల్లప్పుడూ సారిడన్ ను మీ యింట్లో ఉంచుకోండి. పెద్దవారికి ఒక బిల్ల పూర్తియైన మోతాదు; పిల్లలకు ½ నుండి 1 బిల్ల వరకు చాలును.

బిన్ బిత్

సారిడన్ 'రోడ్'

నొప్పిని పోగొట్టును, నేడదేర్చును, నవోత్పాదమును కలిగించును

ఒకే సారిడన్ బిల్ల చాలును!

ఒక బిల్ల తరీదు 13 నయా పైసలు

'రోడ్' తయారు

ఏకైక దివ్యబ్యాటర్లు: వాల్టాస్ లిమిటెడ్

ముఖచిత్రం

మా అభిమాన నటీ "సీత" ముఖచిత్రము, అత్యంత ఆకర్షణీయముగా ఎంతో విశేషాన్ని కల్గించింది!

(శ్రీ జమ్మమహాంతి వేణుగోపాలరావు,
శ్రీ సున్నా వాగ్గేయరావు (అన్నవరం)

లండన్

17-4-64 వ ఆంధ్ర పత్రిక "స్క్రీన్"లోని "మహానగరం లండన్" గురించి చదువుతున్నంత సేపూ లండన్లో ఉన్నట్లే ఉంది విదేశాలు చూడక పోయినా చూచి వచ్చినవారి ద్వారా 'పత్రిక' ద్వారా పాఠకులకు వివరిస్తున్నందుకు రచయిత రామారావు గారికి కృతజ్ఞత! అదే పత్రికలోని "ఓ తెలుగు సినిమా కథ" ప్రత్యేకత

విలారి వీరరాఘవరావ్ (అరసాడ)

కథలు

ఈ వారం వెలువడిన "విహారి శాలివాహన"ల "నీలి నీడలు" రెండు సార్లు చదివాను. చాలా బాగుంది ప్రతివారము ఇటువంటి పెద్ద కథ ఒకటి వేయకూరు చున్నాను.

యం గోపాల్ రెడ్డి (తాండవాడ)

* * *

మీరు ప్రచురించిన నీలినీడలు కథ చాలా బాగుంది విహారి, శాలివాహనగార్లు క్రాంతి కుమార్, రఘుల మనస్తత్వాలను చాల చక్కగా చిత్రించారు ఆఖరికి రఘు ఉత్తరం ద్వారా రెండు కన్నీటి బిందువులు రాల్చించారు

వాసుదేవమూర్తి (విజయనగరం)

* * *

"నీలి నీడలు" కథ చదివాను. కథా గమనం, పాత్ర పోషణ, పాత్రల చిత్రీకరణ బాగానే ఉన్నాయి క్రాంతి కుమార్ పాత్రను రచయితలు ఉదాత్తంగా ఉత్కృష్టంగా సృష్టించారు కాని చివరిలో మళాచికంతో రూపు మారిపోయి అందవిహీనంగా తయారయి నర్తకిగా చేరిన శారదను డాక్టర్ క్రాంతికుమార్ పెళ్లి చేసుకోమని కోరడం, ఆమె తిరస్కరించడం, అసహజంగాను, పాత్ర ఉత్కృష్టతను కించ పరచినట్లుగాను అనిపించింది కథ ముగింపు అసంతృప్తిగా ఉన్నా చదువుతున్నంత సేపు బాగానే అనిపించింది

డి చెన్నకీషన్ (కాకినాడ)

* * *

10-4-64వ తేదీ సంచికలో మీరు ప్రచురించిన "నీలినీడలు" కథ చాలా బాగుంది 'సంఘటనలు, సన్నివేశాలు, సంభాషణలు తగుస్థాయిలో ఉన్నాయి. రచయితకు వా ధన్య వాదాలు.

పి రాజారాం ((కౌశాకుళం)

* * *

10-4-64 సంచికలో విహారి శాలివాహన గార్లు రచించిన "నీలినీడలు" కథ చదివాను కథ చాలా వరకు సరి క్రొత్త నడకతో సాగినది. రచయిత

1-5-64

ఉత్తరాలు

గార్లు (ప్రస్తుత) ప్రజలలోని భావాలను చాలా వరకు స్పష్టంగా తెలియ జేశారు కథ చదువు తున్నంతసేపు నా ఆనందానికి అంతులేదు

సి. రాధాకృష్ణయ్య (చిత్తూరు)

* * *

యద్దనపూడి సులోచనారాణిగారి 'జిల్లెయూ' కథ చాలా బాగుంది కాని చివరన 'హెస్టెన్'ని చంపి వేయడము, సుజాతకు పిచ్చి ఎక్కించడం పిచ్చిగా ఉంది కథలో ఏదో కల్పించటం కోసం అతిశయింపుగా ఉండేకాని మహాజం గా లేదు మిగతా కథ అంతా కొత్త పద్ధతులతో చక్కగా ఉన్నది

మార్కమూరి (సికింద్రాబాదు)

* * *

సులోచనారాణి గారు వ్రాసిన "వి ల్వెయూ" కథ చాలా బాగుంది ఎటువైపు ఇంగ్లీషు మాటలు వాడడం వల్ల తక్కువ మంది అడవాళ్ళు మాత్రమే అర్థం చేసుకోగలరని నా ఉద్దేశం. ముఖ్యంగా రాన్ "స్ట్రీట్" ఎత్తి పైము చూసుకున్నాడని వ్రాసేరు. దయయుంచి ఇలాంటి మాటలు ఉపయోగించ వద్దని కోరాను తర్వాత హెస్టెన్, జేగంపేట విమానాశ్రయంలో రాన్ కౌగలించు కొన్నాడని వ్రాసేరు ఇది చాలా అసందర్భం నేను స్వయంగా అమెరికా దేశస్థులతో (ఇక్కడ) పని చేసేను కాబట్టి వాళ్ళ నడవడిక, ఆచారాలు బాగా నాకు తెలుసు మగవాళ్ళు మగవాళ్ళతో చేతులు కలుపుకొని నడవడానికి కూడా అమెరికా దేశస్థులు అనప్రయత్నంకొంటారు అలాంటిది, జేగంపేట విమానాశ్రయంలో, హెస్టెన్ రాన్ కౌగలించు కొంటాడా !!!

ఎం ఎన్ మూర్తి (బెర్హంపేట)

* * *

10-4-64 తేదీ ఆంధ్ర సచిత్ర వార పత్రిక యందు ప్రచురిత మయిన "మలుపులో పిలుపు" అనే కథ చాలా బాగుంది ఇంత మంచి కథ వ్రాసిన రామలక్ష్మి గారిని ప్రచురించిన మీకు నా అభినందనలు, ఇలాంటి కథలు ఇంకా ఎక్కువగా వేయవలెనని నా కోర్కె!

గుండుమల్ల వెంకట రామారావు (కౌశాకుళం)

సీరియల్ కథలు

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో ప్రకటిత మగుచున్న సీరియల్స్ "ఎండమావులు" "సంపెంగ పాదలు" చాలా బాగున్నవి సంపెంగ పాదలు కథ వాస్తవానికి చాలా దగ్గరగ యుంది. గిరిద్వారా చెప్పబడిన రచయిత మనోభావాలు శంకర్ లాంటి వ్యక్తులు అర్థం జేసుకోవచ్చు.

జె జగదీష్ (చిత్రపురం)

* * *

10-4-64 తేదీ వారపత్రికలో హరి కీషన్ గారి 'ఎండ మాపులు' శీర్షికలో (సీరియల్) స్వాతి, కృష్ణమూర్తి (దంపతుల) సంభాషణలలో పెకండరి గ్రేడు వ్యవసాయ స్వాతి చేత చాలా దారు

ణంగా మార్చబడినారు. ఉదా : స్వాతి నేడి అన్నమి పెట్టి భర్తకు 'ఇవరమంటారా ?' అంటే కృష్ణ మూర్తి 'సింధా ? పచ్చి ?' అని పోతన చెప్పాడు. తరువాత ఆ సమయములోనే అన్నపు గిన్నె అవతలి ఉంచి, ఆ చేత్తోనే పెరుగుగిన్నె ఇవతలి పెట్టింది. అలాగే జబ్బు ముడిమేసుకొని "పప్పు కావాలా" అని ఇంత పప్పు చేత్తో తీసి విస్తర్ట్లో మేసి 'అబ్బ' చెయ్యి చురుకున్నది' అని కాలిన వేళ్ళు నోట్లో పెట్టుకొని, విడిచింది 'అరే మరిచి పోయాను. ఇంత అవసరభంగా, అనభ్యంగా చదువుకొన్న ఏ జాతి పిల్ల అయినా మాటాడుతుందా ? రచయిత గారు ఈ రూపేణా హరిజనులను కించ పరచవద్దని మనవి. కామేశ్వరందం (కోడూరు)

రామచరితమానస్

38వ పేజీలో 2వ 'కాలమ్' లోని 32వ శ్లో ను నందు "ఎవరికి ఇంద్రజిత్తు, కుంభకర్ణుల వంటి మహావీరులు పోదరులుగా నున్నారో" అంటూ రావణుడు తన గొప్పను చాటు కుంటాడు అంగదునితో. 41వ పేజీలో 3వ కాలమ్ లోని 1, 5వ శ్లోనులలో తండ్రిని సమీపించి మేము నాదుడిట్లు ధైర్యము వలికెను "ఓ తండ్రి మాటలతో గాక రేపు చేతలతో సమరాంగణమున నా శక్తి సామర్థ్యములు ప్రదర్శించి నీ మన్ననల నందుకొన గలవాడను" "పుత్రుని వీరోచిత ప్రజ్ఞకు సంతోషించెను" అంటూ వ్రాశారు నాకు గుర్తున్నంత వరకు ఇంద్రజిత్తు లేక మేఘనాదుడు రావణునికి కుమారుడు పై విధముగా ఒక చోట తమ్మునిగాను, మరోచోట కుమారునిగాను చిత్రించటం ఏమీ బాగా లేదు. ఈ తప్పు తులసిదాసుడై ఉండటానికి వీలులేదు. తెలిగించిన 'ముంగళశంకర రాజు' గారిదైవా ప్రచురించిన మీదైవా అయి ఉండాలి

కనుక పై రెండింటిలో అతను (ఇంద్రజిత్తు) ఎవరయినది తెలియబరుస్తారని అశిస్టాను మూర్తి (బొంబాయి)

* * *

10-4-64 ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో ప్రచురించిన రామాయణ కథలో సుషేనుడు రామునితో "సంజీవి కొండను దెచ్చిన యెడల సోదరుడు సజీవుడగును" యన్నట్లు వ్రాయబడింది ఏ రామాయణములో కూడా ఇలా ఉన్నట్లు లేదు సంజీవి పర్వత మందు గల జ్వాలామూలికలను దెచ్చిన యెడల సోదరుడు సజీవుడగు నని యన్నట్లు రామాయణములో సున్నది రాముడు మూర్ఖుగతుడైన తమ్ముని జూచి విలపించుచు "అమ్మకు నిన్ను విక్రైక పుత్రునివి" అని వ్రాయబడినది. సుమిత్రకు లక్ష్మణుడు, శత్రుఘ్నుడు ఇరువురు కుమారులు గాని ఏక సంతానము గాదు.

బి. రామలక్ష్మి (విశాఖపట్నం)

* * *

"సంజీవి కొండను దెచ్చిన యెడల సోదరుడు సజీవుడగు"నని సుశేణుడు చెప్పగ అంజనేయుడా జ్వాలామల వెతక సాగెను" అని ఉంది. 10-4-64 పత్రిక కొండనే తెప్పల్లుపుడు జ్వాలలను వెతకవలసిన వనేమొచ్చింది ? పోతన సత్యనాథునిదారావు (దొంతమూరు) ★

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

సేవింగ్స్ బ్యాంక్ ఖాతా మొదలుపెట్టండి

నేషనల్ అండ్ గ్రిండ్లేస్

దేశీయ అండ్ గ్రిండ్లేస్ బ్యాంక్ లో సేవింగ్స్ బ్యాంక్ ఖాతా ప్రారంభించడం అతి తేలిక. ఇందుకు అయిదే రూపాయలు చాలు. దీనికి సాలీనా మాటికి 3 రూపాయలు వడ్డీ లభిస్తుంది.

పోడే మీకు సమీపంలోగల స్థానిక బ్రాంచి వెళ్ళి ఫార్మి వివరాలు తెలుసుకోండి. మీ బ్యాంకింగ్ సమస్యలు ఏలాంటివి అయినా సమర్థవంతంగా, పాదరంగా మీ సమస్యలు పరిష్కరించేవారు మీకు స్వాగతమిస్తారు.

నేషనల్ అండ్ గ్రిండ్లేస్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్

(యూనైటెడ్ కింగ్ డమ్ లో ఇన్ కార్పొరేట్ చేయబడింది • మొదట్ల బాధ్యత పరిమితం)

బ్రాంచిలు: మద్రాసు: కి. నార్త్ మీన్ రోడ్డు: 878 నేతాజీ సుభాష్ చంద్రబోస్ రోడ్డు. (రామోద్ద బ్రాంచి);
కి. అక్కివియన్ స్ట్రీట్: 158. పొంట్ రోడ్డు. హైదరాబాద్: అమీర్ రోడ్.

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :

దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

కులవారం : 1-5-64

కోడినాన. సం॥ విజ్ఞాన చైత్ర బహుళ చతుర్థి

సంపుటము : 56 సంచిక : 35

స్థాపితము :

1908

*

ముఖ్య సంపాదకుడు :
శివరెంక శంభుప్రసాద్

*

సంపాదకుడు :
శివరెంక రాధాకృష్ణ

*

ఒక సంవత్సరం
చందా వివరాలు

ఇండియా రూ. 15.60. ఇతర దేశాలు
పీడమీద (Sea Mail) రూ. 28.60.
విమానం ద్వారా (Air Mail) బ్రిటన్, జర్మనీ,
ఇతర యూరోప్, ఆఫ్రికా దేశాలు రూ. 120.00.
అమెరికా రూ. 176.80. ఆస్ట్రేలియా
రూ. 148.20.

విడిప్రతి 30 స.పై.

సంవత్సర చందా 15.60 స.పై.

6 మాసాల చందా 7.80 స.పై.

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
7. తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

"బాబుమ్మగారవ్వా! లేదా ఏదేనా దొంగ
దొంగరం వ్యాపారికూడా కావచ్చును బ్రదర్!"

మనలోమాట

'ఎండమావులు' 'సంపెంగపాదలు' రెండూ యీ
వారంతో విపోయాయి! వచ్చేవారం మేము లోగడ నిర్వహించిన
నవలల పోటీలో తృతీయ బహుమతిపొందిన "కూలిన గోడలు"
నవలను ప్రారంభిస్తున్నాము.

ఈ వారం వేసిన 'ప్రస్థానం' బాగా పెద్ద కథ అయి
నప్పటికీ మరి రెండు కథలను యిదే సంచికలో వేయగలిగాము.

ఈ వారం ననితాలోకం పేజీలలో వంటలు, వనితావాణి
రెండూ లేవు, కాని కాగితంతో పూలు తయారుచేయడం మీద
ఒక సచిత్రవ్యాసం వేశాము. మేమిదివరకే పేర్కొన్నట్లు
త్వరలో మా పత్రికలకు కొన్ని ప్రత్యేక వ్యాసాలను 'సచిత్రంగా'
అందించనున్నాము.

76వ సంవత్సరపు మా బాలెట్‌లో పాఠకుల ఆదరాభి
మానాలను చూరగొని గెలుపొందిన ప్రముఖ నటుడు శ్రీ ఎన్. టి.
రామారావును వచ్చేవారం పాఠకులు సచిత్ర శీర్షికలో చూస్తారు.
అపై సంచికలో శ్రీ గామారావు న్రాయన్ను వ్యాసాల
గురించి కూడా అదే సంచికలో మరి కొన్ని వివరాలు తెలుసు
కుంటాను.

ఈ వారం స్కాండినేవియా దేశాలమీద వేసిన సచిత్ర
వ్యాసం; స్వీడన్, డెన్మార్క్, నార్వే, దేశాల మూడింటిగురించి
క్షుప్తంగానైనా, కుతూహల జనకంగా తెలుపుతున్నదని భావి
స్తున్నాము. రచయిత శ్రీ ఎన్. చెంగల్రాజుగారు ఎం. టెక్.
పట్టభద్రులు. ప్రస్తుతం పశ్చిమ జర్మనీలో కెమికల్ ఇంజనీరుగా
ఉంటున్నారు. ఈ ఫోటోలు తీసినవారు శ్రీ వీలాండ్ నోల్స్.
రానున్న సంచికలో ఆస్ట్రేలియన్ ఆదిమవాసుల (ఎబారిజిన్స్)
గురించి ఒక వ్యాసం 'సచిత్రంగా' పాఠకులకు అందించ
నున్నాము.

'రామేశ్వరం' గురించి పడ్డ వ్యాసం పట్ల పాఠకులు
చూపిన ఆసక్తిని పురస్కరించుకుని కాశీపట్నం మీద కూడా
త్వరలో సచిత్ర వ్యాస మొకటి వేద్దామనుకుంటున్నాము.

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం : నటివాసంతి.

కథలు :

కట్నం కోరని కామేశం — 10

వేట — 24

ప్రస్థానం — 40

సీరియల్ కథలు :

అనురసంధ్య — 14

ఎండమావులు — 20

సంపెంగ పాదలు — 30

రామచరితమానస్ — 36

వ్యాసాలు : శీర్షికలు : సినీమా.

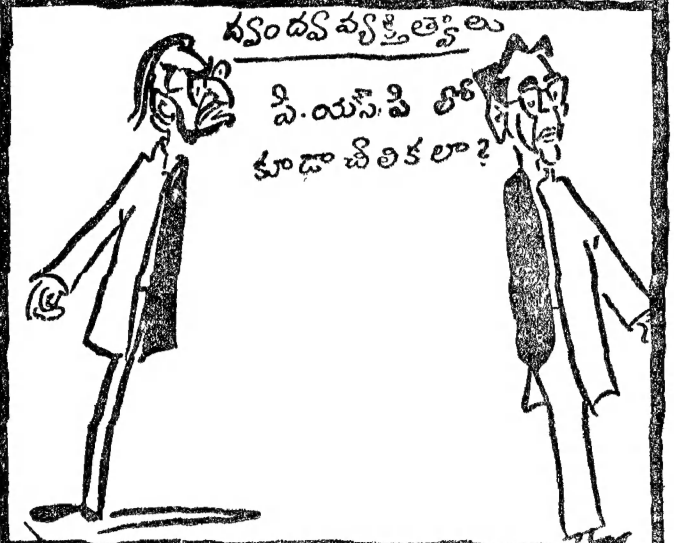
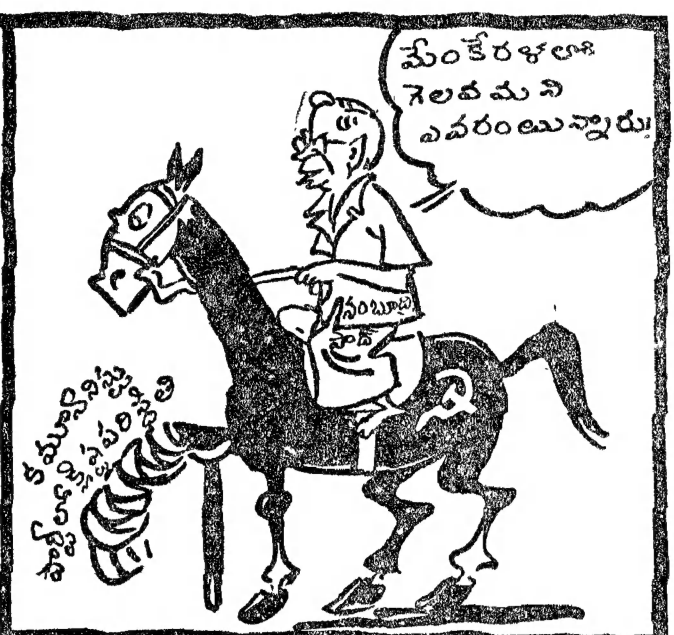
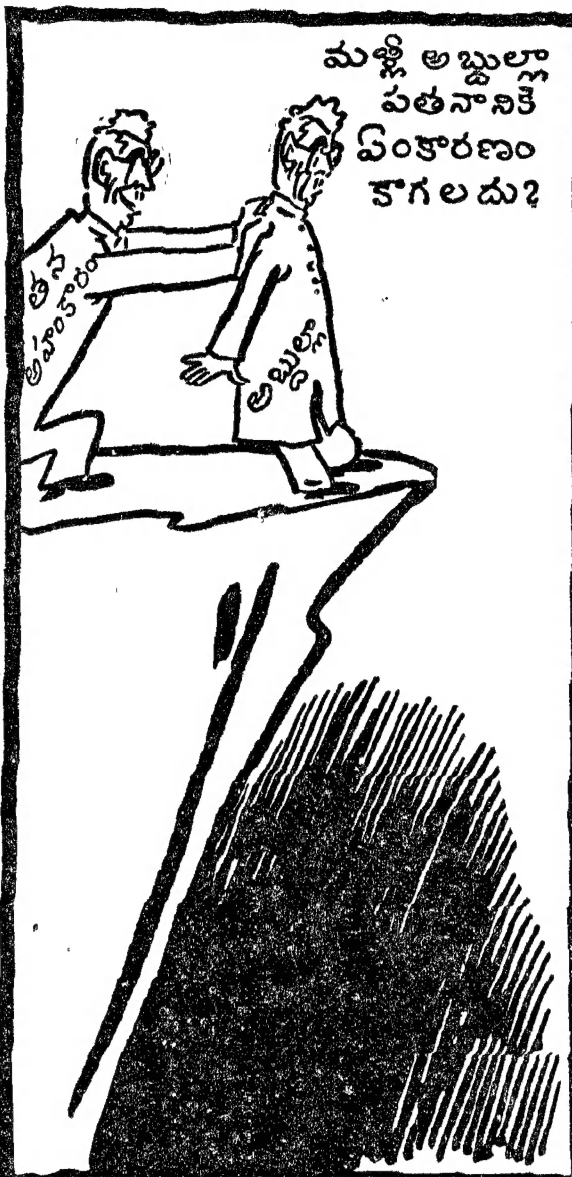
ఉత్తరాలు — 3, ఊపెన్ కార్పాన్ — 6,

మ్యాథీల్ లేఖ — 7, రాజధాని కుమార్తె, ఇంటింటి

విజ్ఞాలు — 9, స్కాండినేవియా వ్యాసం — 12,

కాగితం పూలు — 16, రెండుజుట్టు — 32,

సరాగమా — 58, సినీమా — 99.

కాశ్మీరు సమస్యపై లోక్ సభలో శ్రీ నెహ్రూ

బ్రిటీషుల అనారోగ్యంనుంచి కోలుకున్న తరువాత ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ లోక్ సభలో ప్రసంగించినది పోయిన వారంతోనే. ఆ ప్రసంగంకూడా లిఖిత పూర్వకమైనదే. శ్రీ నెహ్రూ ప్రసంగపు దోరణి సూక్ష్మాలుగానే ఉంది. అయినా ఒకటి రెండు లోపాలు లేక పోలేదు. అంతకు పూర్వం ఉండే ఉన్నత స్థాయి, ఈ సారి కనుపించలేదు. ఉపన్యాసంతోనే సారాంశం కూడా అంత గొప్పగా లేదే మోసని కూడా అనిపించింది.

ఉదాహరణకు ఒకసంగతి చెప్పవలసింది; పాశ్చాత్యుల ప్రమేయం లేకుండా పున్నట్లయితే కాశ్మీరు సమస్య ఏనాడో పరిష్కారం అయి వుండేదని శ్రీ నెహ్రూ అన్నారు. ఊరకనే, అమాట అన్నారుగాని, పాశ్చాత్యుల ప్రమేయం ఏమిటో, వాళ్లనెలా రంగంలోకి ఎలావచ్చారో శ్రీ నెహ్రూ చెప్పలేదు.

విజం చెప్పాలంటే పాశ్చాత్యులను రంగంలోకి తీసుకొచ్చింది నెహ్రూగారే కదా! కాబట్టి ఆయన అమలు పరచిన 'రాణిలి' విఫలమయి పోయిందని స్పష్టమవుతున్నది.

నెహ్రూ తటస్థవిధానికి, పాశ్చాత్యుల పైకిరికి ఎలాంటి సంబంధం ఉన్నదో పరిశీలిద్దాం. పాశ్చాత్యులు ఇండియా, మధ్య ఉన్న ఈ నన్నిహిత సంబంధానికి కారణం నెహ్రూ తటస్థ విధానం మాత్రం కాదు. అయినా పాశ్చాత్య దేశాల పట్ల ఆయన చూపుతున్న అభిమానమే అందుకు కారణం. ఈ సంగతిని ఉదహరించటానికి 'మాయజ్' సమస్య చాలు. శ్రీ ఈడెన్ విధానాన్ని సమర్థించా అని వ్రాయటం లేదు, నెహ్రూ తత్వాన్ని విపులీకరించాలనే వ్రాస్తున్నాను. మొదటినుంచీ నెహ్రూలో ఉన్న ఆ విచిత్ర స్వభావమే ఇండియా, గ్రేట్ బ్రిటన్ ల మధ్య జేదాభిప్రాయాలకు దారి తీసింది. కామన్వెల్త్ సభ్యదేశాన్నేక దానిమీద 'మాయజ్' విషయంలో దురాక్రమణ చేసినట్లు ఆరోపణలను, అధిక్షేపణలను చేసింది పండిట్ నెహ్రూగారే. ప్రపంచ దేశాలన్నింటి ప్రతినిధిగా మాట్లాడే అధికారం నెహ్రూగారికెవరిచ్చారు?

పైగా ఆయన తనకు తెలిసిన వేవో ఉపన్యాసాలిచ్చినా తీరా స్వభూయం నచ్చేసరికి తన ఆస్థమిత్రుడైన 'నాజర్'ను రక్షించుకోటానికి ఆయనకు ఏమాత్రం పైనికబలం వుంది?

చివరకు, దుర్భాగముల జరగక పోవటం నెహ్రూ ప్రతిభవల్ల కాదు బోలెడంత పైన్యాన్ని కలిగిన రష్య జోక్యం వల్ల!

కాశ్మీరు సమస్యకొద్దాం. పాశ్చాత్య దేశాలు జోక్యం కల్పించుకున్నాయన్నమాట వాస్తవం. దానికి కారణం లేకపోలేదు. కాశ్మీరు ప్రజలు తమ రాష్ట్ర భవిష్యత్తును స్వయంగా నిశ్చయం చేసుకోవచ్చునని శ్రీ నెహ్రూ ఆ రోజుల్లో ఒక ప్రకటన చేశారు. పాశ్చాత్యదేశాల వారం కూడా ఈ ప్రకటనకు అతీతంగా లేదు.

నెహ్రూగారి ఆస్తుడు, పాత స్నేహితుడు 'షేక్ అబ్దుల్లా' ఉండనే ఉన్నాడు. ముమ్మందు కాశ్మీరు చరిత్రను ఎవరైనా సక్రమంగా వ్రాస్తే

సంవత్సరాల తీతం 'షేక్ అబ్దుల్లా' కూడా దాదాపు నెహ్రూ ఈనాడు సృష్టించిన నటువంటి పరిస్థితినే సృష్టించారని చెప్పక తప్పదు. పండిట్ నెహ్రూ ఆవ్యనాన్ని పురస్కరించుకొని ఒకప్పుడు 'షేక్ అబ్దుల్లా ఢిల్లీ వచ్చి నెహ్రూజీతో ఉండి ఒక ఒప్పందం కుదుర్చుకోని వెళ్ళారు. ఆ బృందం కాశ్మీరును ఇండియాలో కలహానికి బదులు, రెండింటి మధ్య పెద్ద అగాధాన్ని సృష్టించింది. ఈ ఘనతా నెహ్రూదే, దీని బాధ్యత కూడా ఆయనదే.

రష్యా నాయకుని జన్మ దినోత్సవం!

మొదటివరస : ఎడమనుంచి—అల్యోషా అడ్జుబెయి (8 సం॥ల మనుమడు), వాన్యా అడ్జుబెయి (4 సం॥ల మనుమడు), నికీటా కృష్చావ్ (3½ సం॥ల మనుమడు). రెండవవరస: ఎడమనుంచి—అలెక్సెయి అడ్జుబెయి (అల్లుడు), యలెనా, రాడా (కుమార్తెలు), నినా సెట్రావ్సా (సోమణి), నికీటా అడ్జుబెయి (10 సం॥ల మనుమడు), శ్రీ క్రిష్చావ్, సెర్జీ (కుమారుడు), గాలినా (కోడలు). ఏప్రిల్ 17వ తేదీన రష్యా ప్రధాని శ్రీ నికీటా సెర్జెయెవిచ్ కృష్చావ్ 70వ జన్మదినోత్సవం జరిగింది. ఈ సందర్భంలో నారికి వివిధ ప్రపంచ నాయకులు తమ శుభాకాంక్షలు తెలియచేశారు. శ్రీ కృష్చావ్ ని, ఆయన బంధువులు కొందరిని ప్రైచ్చిత్రంలో చూడవచ్చు.

వెన్ను విరిగే భారం

నీమంటనియంత్రణకు ప్లానిటాబ్

నన్యకము * సులభము * చౌక
మీ దాక్టరుని సంప్రదించండి
ఈ వివరములకు మాకు వ్రాయండి

HIND CHEMICALS LTD., KANPUR

హోరగాయపచ్చళ్లకు అమూల్యమైన సూనెలు

అగ్గిమారులనుండి
ఎయిస్ బ్రాండ్
హాయపచ్చ
సూనె

* ముక్కును మెత్తబడనీయవు.
* బూజుపట్టనీయవు.
* చాలకాలిలము నులవయించును
నిల్లనుగమనింపుడు

MRS. అంబలినుబ్బన, బి.కె. సామరకొట్ల

మద్రాసు డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :
M/s పెరుమాళ్లు అండ్ కో
137, ఆదియప్ప నాయక్ స్ట్రీటు
మద్రాసు-1.
ఫోను నెం : 23095
M/s B. వెంకటేశ్వరరావు & కో
136, పురుసువాక్కం హైకోడ్
మద్రాసు-7.
ఫోను నెంబర్లు : 61552, 62574

తెల్లమచ్చలకు ఉచిత వైద్యము

అనేక సంవత్సరముల పరిశోధన ఫలితముగా
కనిపెట్టుబడిన "సోమరాజీ" ఆయుర్వేద
ఔషధము తెల్లమచ్చలను నివారించును. ఒక
చిన్న సీసామందు ఉచితముగా నంపబడును.
ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Bharat ChikitsaKendra (B)
P. O. Lal Bigha (Gaya)

పండిత
డి. గోపాలాచార్యులవారి

ఔవామృతం

ఆరోగ్యానికి బలానికి
అయుర్వేదము
(వై.వేల్) నిమిటెడ్
మద్రాసు-17

తామరకు లిచెన్సా

సుప్రసిద్ధమైన
జర్మన్ నివారిణి
ప్రతిచోటా దొడ్డ
విపాదము చేస్తాడు.
ఈ క్రిందివాటికి విరహాయితకరిము,
అమోమము అగు శిశునివారిణి

- పుట్ల
- కాలిఫ్లేక్స్ మధ్యపాసిన పుట్ల
- మదమవగుట్ల
- చాకలి గట్టి
- మొటిమలు ఇంక ఇతర

అవల జర్మన్ మాత్రాన్ని అనుసరించి
ఇండియాలో పరిశోధన చేయబడును

డి డాలర్ కంపెనీ
337, కంబెల్స్ స్ట్రీటు, మద్రాసు-1
పెద్ద కెమిఫులు అందరివద్ద లభింపగలదు
(3300L-1 TC)

న్యూ డి లీ లే ఖ

ప్రధాని మొన్న చేసిన ఉపన్యాసంతో 'షేక్' అబ్దుల్లా జైలునుంచి విడుదలయిన తరువాత చేసిన ఉపన్యాసాల సంగతి కూడా ప్రస్తావించారు. 'షేక్' అబ్దుల్లాను గురించి వచ్చిన వార్తలు సరి అయినవి కావటం అతను చేసిన ప్రసంగాలను తప్పుగా ప్రచురించారట. అందువల్లనే అబ్దుల్లా మిత్రులు కొందరు కాశ్మీరు వెళ్లి అబ్దుల్లా చేసిన ప్రసంగం "ఘేరీకార్డు" నకును కొని తెచ్చారట. నెహ్రూకు గాని అబ్దుల్లా మంత్రులకు గాని తడవ తడవకూ అబ్దుల్లాను సంగర్షించేందుకు ముందుకు రావటం బాధ్యం కాదు. ఆ మాత్రం చెప్పుకునేందుకు అబ్దుల్లాకు వోరు, నాలికా లేదా?

ఈ సమస్యలో రెండు ముఖ్యమైన అంశాలు ఉన్నాయి. మొదటి నెహ్రూ ప్రవర్తన. ఆయన మొదటినుంచి తనంతట తానే నిర్బంధింపబడ్డ విచిత్ర ప్రపంచంలోనే మునిగి లేలుతూ వచ్చారు. అబ్దుల్లా ఉపన్యాసాలు విని ఆక్రోశం తెచ్చుకోవడం నెహ్రూ ఎప్పుడో తన అనుయాయులకు సలహాలిచ్చారు.

'షేక్' అబ్దుల్లా కోరికను అంగీకరించటానికి నెహ్రూ సిద్ధపడి ఉండాలి. కాశ్మీరు ప్రజలే కాశ్మీరు భవిష్యత్తు నిర్ణయం చేయాలని అబ్దుల్లా కోరిక. ఇక 'షేక్' అబ్దుల్లాను సమర్థించటానికి అతన్ని ఇండియా విధానాల్లోకి మలచుకోవటానికి అవకాశాలెక్కడ! కాశ్మీరు ప్రభుత్వం తనకున్న శక్తి విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నిరాధారమైన విశ్వాసాన్ని కలిగించింది. అదే విశ్వాసం న్యూఢిల్లీ అంతటా ప్రచారం చేస్తున్నది కాశ్మీరు ప్రభుత్వం కాకపోతే, అబ్దుల్లాకు నానాటికే పెరిగి పోతున్న సైనిక శక్తి ఎదుట కాశ్మీరు శక్తి సామర్థ్యాలు ఎంత? పోతే, 'షేక్' అబ్దుల్లాను మళ్లీ జైలుకు పంపించటం ఈ ప్రభుత్వం తరం కాదు. అందు వల్లనే, ఒకనెన్న అబ్దుల్లా శక్తి సామర్థ్యాలు అనంతంగా పెరిగి పోతున్న ఈ తరుణంలో ఇండియా తరఫున భద్రతా సంఘంలో చాగ్లాకు గాని, మనో కరికిగాని వాదించడం కష్టమై పోతుంది.

కేంద్ర మంత్రివర్గంలోని చీలికలు కూడా యీ విషయాంతరే కథ కొంత కారణం.

శ్రీ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి కాశ్మీర్ సమస్యలో జోక్యం కల్పించుకోవటంపట్ల దుష్ప్రచారం ఎక్కువై పోతున్నది. సహజంగా ఈ సమస్యను పరిశీలించ వలసింది హోంశాఖ కదా!!!

ఒకటిమాత్రం నిజమని తేలిపోయింది... 'షేక్' అబ్దుల్లా విడుదలకు నెహ్రూగారిదే బాధ్యత అబ్దుల్లా ఇండియాకు వ్యతిరేకంగా తిరిగి కత్తి కట్టటానికి అవకాశ మివ్వటం ప్రధాని నెహ్రూయే. కాశ్మీరు భవిష్యత్తును కాశ్మీరు ప్రజలే నిర్ణయించుకోగలరని నెహ్రూ సవాలుతున్నారు చెప్పారు. నెహ్రూజీ చేస్తున్న యీ

అధికధరలు అరికట్టే ప్రయత్నాలు కావాలి!

ఆంధ్రులకు ఆర్థికంగా ఎక్కువనే విషయం ప్రతిదాంట్లోనూ కనిపిస్తూనే ఉంటుంది. రాజధానిలో చలన చిత్ర పరిశ్రమ అభివృద్ధి చేయటానికిగానూ ఎన్నో పథకాలు రూపొందించారు. తగిన సలహాలను ఇవ్వటానికిగానూ 'కానిస్టేబుల్ కమిటీ'ని కూడా ఒకటి ఏర్పాటు చేశారు. స్టూడియోలు కట్టడానికిగానూ అందు అక్షల రూపాయలు అప్పుగా రెండేళ్లపాటు వడ్డీ లేకుండా ఇస్తామన్నారు. ఇక్కడ తయారయ్యే చిత్రాలకు డబ్బు రూపాగా కొంత ముట్టుచెవుతామన్నారు. ఇలాంటి ప్రభుత్వ నిర్ణయాల తీసుకుని మూడు నెలలు పోయింది. అప్పటినుంచి ఇప్పటివరకు ఎన్నో సమావేశాలు, సన్మానాల జరిగిపోయాయి. ఇంకేముంది వచ్చిపడుతున్నారని నిర్మాతలు, డైరెక్టర్లు అనుకున్నారు. ఏమూల చూసినా స్టూడియోలు వెలుస్తాయి అనుకున్నారు. ఈకాన్ఫరెన్సు, అనూయలు, అసహనాలు కూడా తలెత్తినాయట! తీరా చూడబోతే ఏమీ కనిపించటంలే! ఇదేమీ ఒక స్వక్తిగాదు, ఇస్లాంనంగానే చెక్కు రాసి చేతిలో పెట్టుటానికి. కాగితమీద కలం పెట్టాలనే వచ్చేటప్పటికి ఎన్నెన్నో చిక్కులూ, సమస్యలూను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన నిర్ణయాలను ఆచరణలో పెట్టటానికి, మధ్యలో చెలరేగిన విమర్శలను దృష్టిలో పెట్టుకుంటూ, నియమాలను, పరతులనూ తయారు చేయ్యలేదు. అందువల్లనే కాగితాల చురుకుగా కదలటంలేదు.

ప్రఖ్యాత చలన చిత్ర నిర్మాత ప్రసాద్ గారు హైదరాబాద్ లో 'కలర్ పిక్చర్' తీయటానికి అనుగుణంగా స్టూడియో నిర్మించాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పథకంక్రింద వారికి డబ్బు ఇవ్వటానికి కూడా నిర్ణయమయిపోయింది. మరియెప్పుడనేదే ప్రశ్న. అతి త్వరలోనే అని సమాధానం. నిర్ణయాలు అమలు కావటం ప్రారంభమయిన తర్వాత, మొదట్లో చెలరేగిన సంచలనం, ఎందాకా ఉంటుందో చూడాలి. ఈలోగా అయితే, పదిమంది తెలుగు నటీనటులు ఏదో కారణంగా (మూటింగే ముఖ్యమనకోండి) హైదరాబాదు రావటం, వార్షందర్శి ఒక్కసారిగా చూసి, ఇక్కడ ప్రజలు తబ్బిబ్బులవటం జరిగింది. దీనికి కారణం, అదివరకెప్పుడూ కూడా ఈమధ్య తిరిగినంత విచ్చలవిడిగా తెలుగు నటీనటులు, హైదరాబాదు పట్నంలో కనిపించకపోవటమే! ఇంత హడావిడి చేసినందుకు, సాధ్యమైనంత త్వరలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వంవారు, ఆరూల్ షేమిట్ తయారుచేసి, నిర్ణయాలను అమలు పరచటానికి సిద్ధపడితే, స్టూడియో నిర్మాతలు ఎంతవరకు ముందుకు రాగలుగుతారో తెలిసిపోతుంది. దాంతో చలనచిత్ర పరిశ్రమలో కలిగిన సంచలనం ఏమిటో తెలిసిపోయింది!

ధరలు పెరిగి పోతున్నాయి అంతు లేకుండా. అదుపులో పెట్టటానికి ఎవ్వరికీ సాధ్యం కాకుండా ఉంది. ప్రభుత్వాధిపతుల దగ్గరంచి సామాన్య మానవుని వరకు గగ్గోలే విసిరిస్తుంది. మరి ఈ ధరలను తగ్గించటానికి తీసుకోవలసిన చర్యలు ఎవ్వరు తీసుకుంటారో, ఎప్పుడు తీసుకుంటారో

తెలికుండాఉంది. జనం పెరిగిపోతున్నారని, కుటుంబ నియంత్రణలూ ప్రచారం చేస్తున్నారు. ఈ ఆహార గావ్యాల పెరుగుదల విషయం పట్టించుకోకపోతే ఎట్లా! జంట వగలలో చౌక డిపోలను, మునిసిపాలిటీవారు నెలకొల్పి, నిర్వహించుకోలేక చూసి చేస్తున్నారు. వారికి పివీల్ వల్లయితే వారికి పాత్రు కుదురలేదుట. అదిట కారణం మూసివెయ్యటానికి. ఆ మాటకొస్తే, ఈ రోజుల్లో సమస్యయం ఎక్కువంది కనక! ఇప్పుడే ప్రభుత్వం వారే, వారి పర్యవేక్షణలో కొన్ని షేపులను ఏర్పాటు చేస్తారుట! ఇక చిల్లర దుకాణాల్లోకి వెళితే, బియ్యం స్టాకు లేదంటారు. టోకు వర్తకులు, వీళ్లకు కావలసిన బియ్యం సరఫరా చేయరుట! నెలకు నాలుగుసార్లు వాళ్ల చుట్టూ తిరిగితే, అప్పుడేదైనా కనికరిస్తారుట! ఈ అవస్థంతా పడటం

మొందుకు, మేము టోకు వర్తకుల దగ్గరకు వెళ్లనే వెళ్లము అని కొంతమంది భీష్మించుకు కూర్చున్నారు. ఇట్లాగయితే, మేము ఇకనుంచి బియ్యం వ్యాపారం చేయ్యనే చేయ్యమంటూ టోకు వర్తకులు బెదిరిస్తున్నారు. ఇక బీదా బిక్కి చూడబోతే నానా అగచాట్లకు గురి అవుతున్నారు. షేపులమందు గంటల తరబడి క్యూలో నిలబడి మరి బియ్యం కొనుక్కోవాలి. అన్ని షేపుల్లోనూ వీళ్లకు కావలసిన బియ్యం దొరకవు. జంట వగలలో ఎటువైపు చూసినా, ఎండలో కూడా ఈ 'క్యూలు' కనిపిస్తూనే ఉంటాయి. నిజంగా బియ్యం కేనా అంటే అదికాదు. ఇంట్లో అన్నీ ఉన్నాయి అనే సామెత మోస్తరు, ఔపట్వాస మనకు అంతుపట్టదు. ప్రతివాడూ తనవిదాటే 64 వ పేజీ చూడండి

ఇంటింటి పజ్జాలు

ఆరుద్ర

మాయని మచ్చ

ఎలాగ వుంటుంది భూకంపంలో శిశువు
ఆలాగ వుండదు టీ కప్పులో తువాను
తుఫాన్ మెయిల్లో టీ కప్పు
తుల్లితే వస్త్రాలకు ముప్పు!

గోవిందునామాలు

నాకు తెలిసిన ఒకానొక నాస్తీకుడు
లేదంటాడు ఆబ్దీకాల వల్ల జాస్తీ చెడు
ఏవంటే ఆయనకు అనయ్యమే తద్దినాలు
అయినా ఎంతో ఇష్టం ఆ భోయినాలు.

మర్యాద రామన్న స్టోరీలు

అవతల వాళ్ల కాళ్లు తొక్కిన ప్రతిసారీ
అనవయ్యా నువ్వు 'వెరిసారీ'
అప్పుడే వుంటుంది నీకు నాగరికత ఖాతా
లేకపోతే నువ్వు బ్రతుకుతున్న యుగం త్రేతా
ఇంగ్లీషు వాళ్లు తుమ్మినా దగ్గినా క్షమించాలి
అని ఎదుట వాళ్లతో వెంటనే వదించాలి
ఇష్టమైన వాడి అస్పష్టత తొక్కరాని గార్డెన్
ముప్పైతూతాడు అతగాడు నీ యొక్క పార్లెన్
మనసులో 'ఫెయిటెట్' మాటల్లో వెల్లం
అదేనయ్యా సభ్యతయొక్క కీలుకు కీల్కం.

కట్నం కోరిని కొమేళం

సుజాతకు చిత్రం కొద్దింది.

అమ్మకు, బామ్మకు బుద్ధి లేకపోతే నాన్న గారికికూడా మతి పోయిందా ఏమిటి!

ఇదే సైనియర్ అనుకున్నారో మరేమనుకున్నారో? మొన్నపద్య వెళ్ళినప్పుడు అమాట అంటే, వాళ్ళకూ అదే బాధలు! చదువు పూర్తయి పోతోంది కనుక వేసంగి సెలవల్లో వివాహంచేసి తీరాలట! ఈమధ్య వదిన కూడా విచిత్రంగా మారిపోయింది. ఈనకు పట్టుమని నందమిద్ది ఇంకా నిండలేదు. ఏళ్ళ పాదపుడిమాస్త్రీ సక్కున నవ్వు వస్తోంది. సరస్వతీదేవి కలాక్రవల్ల చదువు తొందరగా వస్తున్నది కాబట్టి, ఏదో పట్టు పుచ్చు కోగలుగుతోందికాని, లేకపోతే పిళ్ళ చదివిస్తారా? ఈ పెళ్ళిచూపుకోసరం తను ఇందుమించు వది సార్లయినా పూరికి వెళ్ళింది. ఈ విషయం వదిన దగ్గర వెళ్ళగక్కితే, 'తప్పంతా నీదే' అంటుంది. "కట్నం పుచ్చుకునే వ్యక్తిని చేసుకోవని, నీ కంట పట్టుదల ఎందుకూ? అన్నీ నచ్చినప్పుడు కట్నం నంగిలి పెద్దవాళ్ళకు వదిలేస్తే, నీకి తిరగడం బాధ ఏనాడో తప్పను" అని సన్నగా నీవాట్లు పెడుతూంది. తననేమో అత్తనంచన చేసుకోవడం చేతకావడంలేదు. ఆలోచనలలోనే బుడి ఎక్కింది సుజాత.

మంగళగిరిలో మాధవయ్యగారు పేరుమోసిన డాక్టరు. ప్రాక్టీసు ప్రారంభించేవాటికి, ఆయన చెప్పుకోదగిన స్థితిమంతుడుకాడు. సామాన్య సంసారి ఆయన ప్రతిభా విశేషాలవల్ల త్వరలోనే కాలు నిల్చుదొక్కుకొని కాస్త స్థితిమంతుడు కాగలిగాడు. సరిగా ఆ సమయానికే రాధమ్మగారితో వివాహమయింది. రాధమ్మ అందరి బాగా ఉన్నవాడు. ఒక్కతే సంతానం. దాంతో మాధవయ్యగారి ఆర్థికస్థితి మరోమెట్లు పైకి వెళ్ళింది. రాధమ్మ గారు వచ్చిన నేలా విశేషమో ఏమో ఆయన ఊపాదన వేలకు వేల విపరీతంగా పెరిగి పోయింది. సీరియస్‌దలతోపాటు వారికి సంతానం కూడా నచ్చుదగ్గినా ఉన్నది. అవిడకు వరుసగా అయిదుగురు అబ్బాయిలు పుట్టారు. మొదటి మూడుసార్లూ బంధువర్గంతోపాటు, అవిడా సంతోషించినా, ఆడపిల్ల లేదనే విచారం అవిడకు అంతర్వంతో పట్టుకున్నది. అయిదోసారి అబ్బాయి పుట్టినప్పుడయితే అవిడ 'అపురు'మని ఏడ్చేసింది. మాధవయ్యగారిని కూడా నట్టింటు లక్ష్మీదేవిలా తిరిగే ఆడపిల్ల లేని కొరత కనిపించినా, రాధమ్మ గారిలా జైటకు లేదీ తేలలేదు. పెద్ద కోడలినే అమ్మాయిగా భావించి తృప్తిపడేవారు. అఖరస భగవంతుడు అవిడ మొర ఆలకించాడో ఏమో అందమైన అమ్మాయి అవతరించింది. ఇంటిల్లి పాది ఆనందానికే అనభుల్లేవు. పూరంతా విడ్డూరంగా చెప్పుకునేట్లు అమ్మాయికి అన్నీ వేడు కలూ సుసంగా చేశారు. అయిదుగురు అన్నల గారల చెల్లెలు, తల్లి దండ్రుల ముద్దుకాతురే వేటి చిందులుతొక్కుతున్న సుజాత.

మాధవయ్యగారు అట్టే అభ్యుదయ భావాలు కలవాడు కాకపోయినా, అడవాళ్ళు చిన్నతనంలో లోనే పెండ్లి చెయ్యాలని పట్టుబట్టినా, వాళ్ళ

మోటు సాగియున్నది. ఒక్కతే కూతురు కావడంవల్ల ముద్దు కావచ్చు. ఇంట్లో సంగతంతో పాటు, అఖరి అన్నయ్య 'రామం'తో పాటు సుజాత స్కూలుకి వెళ్తుంటే, ఆయన అడ్డు పెట్టలేదు. ఆమె అనుకోకుండా వద్దాలుగళ్ళకే మంచి మార్కులతో స్కూలుపై నలు పానవడంతోనే, ఆయనకు అమ్మాయిని పెద్ద చదువు చదివిజాద్దామని బుద్ధిపుట్టింది. ఇంట్లో ఇంక చదువు మానిపించి పెళ్ళి చెయ్యమని మళ్ళీ ఒక రామ రావణ యుద్ధం జరిగింది. అయినా ఆయన చలించకుండా అమ్మాయిని గుంటూరు ఆడపిల్లల కాలేజీలో చేర్చించారు. గిర్రున మూడేళ్ళు తిరిగేటప్పటికి సుజాత డిగ్రీ క్లాసు విసిరి ఏటిలో కొచ్చేసింది. కాలేజీలో కాలపెట్టిన దగ్గరనుండి సుజాతకు సంబంధాలు వెడకడం ప్రారంభించా రాయన. అన్ని విధాలా అనువైన సంబంధం, అప్పటినుండి వెతికితేకాని, పట్టు పుచ్చుకునేవాటికి కుదరదని ఆయన విశ్వాసం.

సంబంధాలు చూస్తున్న దగ్గరనుండి ఆయన కోకొత్త విషయం జైటపడింది. తన మనస్సులో ఉద్వేగమేకాక, 'రామానికి' వస్తున్న సంబంధాల లాలూకు అబ్బాయిలు, ఆయనకు అనుకోకుండా తలస్థ పడడంతో, పోస్ట్‌పెట్ల పెళ్ళి కూడా చేసేద్దామనే ధృఢమైన ఆలోచన బలంగా

సు శీ ల

కలిగింది. సుజాత కట్నం తీసుకోవీ వాడినతప్ప, పెళ్ళి చేసుకోదట! ఇది ఆయనకు చాల జటిల సమస్యయి కూర్చున్నది. తాను లేనివాళ్ళ మెరాగూ కాదు కనక, కట్నంకోసరం మంచి సంబంధాలు ఏదులుకోవడం ఆయన కష్టంలేదు. ఎంతచెప్పినా సుజాత కావినయం నచ్చడంలేదు. తన ఆదర్శాలను వదులుకోలే నన్నది. ఆ విషయంలోతప్ప అమ్మాయి అన్ని విధాలా 'డా' ననిపించుకొన్న పిల్ల. దానికీ పిచ్చి పట్టుదల ఏమిటో ఆయనకు బోధపడలేదు. దీనికితోడు, తన తల్లి రాధమ్మ గారు కూడా "మేం చెప్పినప్పుడు విన్నారా? నెత్తి కెక్కించుకున్నారు. అనుభవించక తప్పుతుందా? మా మాటలు విన్నారా?" అంటూ సన్నగా సాధింపు మొదలెట్టేసరికి, ఆయనకు నిజంగా ఏం చెయ్యాలో పాలుపోలేదు.

కుటుంబ నిర్వహణలో మొదటినుండి తనకు కుడిభుజంగా ఉంటున్న పెద్ద కోడలు కమలతో చర్చించసాగారు. కమల కూడా మామగారి ఆందోళన గ్రహించుకుంటూనే ఉన్నది. వెమ్మదిగా సుజాతను ఆరేళ్ళ పిల్లనుండి పెంచిన అభిమానంతో "సుజాతా! చిన్న పిల్లలా ఇలా మంకుపట్టు పట్టడం బాగుండలేదు! వాళ్ళగారుమాడు నీనుంచి ఎలా బెంగ పెట్టుకుంటున్నారో! ఏదో చిన్నపిల్లను, ఏవో నాలుగు వ్యాసాలు ప్రాసినంత మాత్రాన, ఆదర్శంఅంటూ పట్టుక్కుర్చడమేమీ బాగుండలేదు. ఈ పెద్ద విషయాలు నీకెందుకు? అన్నీ మాకు వదిలెయ్యి. మిగతా విషయాల్లో నీ అభిప్రాయం చెప్పు" అని చీవాట్లు పెట్టేది.

సుజాత చిత్రంగాచూసి, "అదేమిటి పదిసా! అంత తేలిగ్గా తీసిపోస్తున్నావ్! నేను మనస్సుగా

ర్మిగా నమ్మి వాటిని ఆకరణలో పెట్టాఅనుకుంటున్నాను. అయినా మీ అందరికీ నా పెళ్ళి విషయమై ఇంత తొందర దేనికి? మీ అందరూ కట్నాలు తీసుకునే మా ఇంటికి వచ్చారా? మరి నే నలా చేసుకుంటానంటే మీరెందుకు ఒప్పుకోరు? కట్నం తీసుకుంటే, కట్నంమీద మోజా తప్ప, అమ్మాయిమీద అభిమానం ఏం ఉంటుంది? అయినా వాకేమంత వయస్సు మీరిపోయిందనా" అని సుజాత చల్లగా ఎదురు జవాబు చెబుతుంది.

కమల కా మాటలతో నోరు మూతపడిపోయింది. నిజమే మరి! తమ అదృష్టమో, మామగారి మంచి తనమా తామంతా కట్నాలు లేకుండా వచ్చినవారే. కాబోయే 'రామం' భార్య కూడా కట్నం లేకుండా ఏళ్ళయమైన పిల్లే. మరింకేమని సుజాతను తను సమాధానం నెప్పకలదు? అలా అని ఒక్క కట్నం విషయంతప్ప, మిగతా విషయాన్నీ సరిపోయినప్పుడు, తమకు ఇచ్చుకోగల స్థిమతుఉండే, కాల దమ్ముకోవడం చూడలేకుండా ఉన్నది. "ఇదో అచారమై పోయిందేతప్ప, కట్నం పుచ్చుకున్నవాళ్ళ మాత్రం భార్యను కళ్ళకడ్డుకొని చూసుకోరటమ్మా" అంటే సుజాత వినిపించుకోలేదు. సుజాత ఇలా 'కట్నం' దగ్గర పేదీ పెట్టడంవల్ల, చాలా సంబంధాలు తిరిగి వెళ్ళిపోవడంతో 'పిల్ల పేదీ కోరనీ? పెంకెదనీ' వార్తలు ప్రచారమై పోయాయి. ఆడపడుచును గురించిన ఈ అసవాదుకు కమల మనస్సు కలవరమై పోయింది. పైకనక పోయినా పోచిన ప్రేమ మరి ఎక్కువకదా! ఆ పిల్లకు ఆ 'ఒక్క' గుణం తప్ప పెంకెతనంగానీ, గర్వంకానీ ఏదీ లేదు! అనవసరంగా ఆదర్శం అంటూ నలుగురి వోళ్ళలోనూ పడిపోయింది. ఎన్ని లోటుపాటులున్నా, కట్నంతో పిచ్చిపుచ్చుకుని వివాహాలు చేసుకుంటుంటే, లేని లోపాన్నీ తెచ్చి పెట్టుకుంటున్నది, తన ఆడపడుచు. అంద వందల లోను, విద్యా వినయాలలోను, అస్తిస్తానూల విషయంలోనూ, దేనిలోనూ తీసిపోని తన కూతురికి వివాహమనేది పెద్ద సమస్యగా భావించలేదు మాధవయ్యగారు. ఈ పేదీతో తానుండగా, పెళ్ళికాడే మోననే భయం పట్టుకున్న దాయనకు. మామగారి బెంగతో ఎక్కడ మంచ మెక్కుతారోనని కమల కనిపించిన దేముళ్ళకల్లా సుజాతను సుముఖురాలిని చెయ్యవలసిందిగా లోలోన మొక్కుకున్నది.

చిన్న మరిదికీ, సుజాతకు చను వెక్కివ. ఆతనితోచెప్పి చూసింది. మెల్లిగా మాటలల్లా పోట్లాటలయి, వాదన రోదన పరిస్థితికి వచ్చింది. తనే వెళ్ళి సర్దిచెప్పి, ఇద్దరినీ సమాధానవరచలని వచ్చింది. ఇంట్లో ఈ విషయంలో అందర్నీ ఇరుకున పెట్టేస్తున్నది సుజాత. కమల ఒక్కతే కూర్చోని దీర్ఘంగా ఆలోచించి, మెల్లిగా మధ్యాహ్నం మామగారి దగ్గరికి కాఫీ తీసుకుని వెళ్ళింది. మన శృంగారకోసం ఆయన ఏదో వేదాంతగ్రంథం పఠిస్తున్నారు. కోడలు వచ్చిన చప్పుడుమని, మెల్లిగా తలెత్తి కాఫీ అందుకుని త్రాగేసి, కప్పు బల్లమీద పెట్టేశారు. కమల వెంటనే వెళ్ళిపోకుండా నిల్చి వదలచూసి, ఆయన వెంటనే అవిడ ఏదో పనిమీద వచ్చిందని గ్రహించుకున్నారు. మెల్లిగా పుస్తకం రివీవ పేజీ చూడండి

స్వీడన్ లో "మిడ్-నమూర్ వైట్" ఉత్సవం. ప్రతిపటా జూన్ 23, 24 తేదీలలో ఈ ఉత్సవాన్ని జరుపుతారు. జానపద వ్రతనాల్లో ఇది చాలా గొప్పదని ప్రళ స్త్రీ.

స్కాండినేవియా దేశాలు!

స్వీడన్, డెన్మార్క్ నార్వే దేశాలనే స్కాండినేవియన్ దేశాలుంటారు. జనాభా ప్రకారం చూస్తే ఇవి చాలా చిన్నవి కాని ఈ దేశాలవద్ద మనం నేర్చుకొనవలసింది చాలా ఉంది. ఇవి చాలా అభివృద్ధిచెందిన దేశాలు ('డెవలప్డ్ కంట్రిస్'). తక్కిన పాశ్చాత్య దేశాల కేవల తీసిపోవు. వీటన్నిటిలోనూ ముందంజ వేసినది స్వీడన్.

తేదా

జర్మనీ పరిపాద్ధి వదిలి డెన్మార్క్ ప్రవేశించి గావే తేదా గమనించ గలుగుతాము. పూలతోటలు,

చేపలు పట్టెందుకు వాడే లంకలు, పచ్చికబయళ్ళు ఇవన్నీ కంటికి ఇలా ఇంపుగా కనిపిస్తాయి....

స్కాండినేవియన్ దేశాల మధ్య చాలా సోలికలు ఉన్నాయి. ఒకదాని కొకటి సన్నిహితంగా కూడా ఉంటాయి. అన్నీ ప్రజాస్వామికాలే. అన్నీ 'సోషలిజం' ను స్వీకరించినవే, కాని అన్నిటిలోనూ రాజకూటుంబాలు ఇంకా 'వీలు' తూనే ఉన్నాయి! పెట్టుబడిదారీ సంస్థలు లేకపోలేదు!

రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత స్కాండినేవియన్ దేశాల పారిశ్రామికభివృద్ధి బాగా ముందంజవేసిందనవచ్చు. ఇక్కడ కార్మికుల వేతనాలు ప్రపంచంలో తక్కిన ఏ కార్మిక వర్గాల వారి వేతనాలకీ తీసిపోవు. యజమానుల—పనివారి మధ్య సంబంధాలు సాఫీగానే ఉంటాయి.

అయితే, స్కాండినేవియన్లు చాలా 'వ్యక్తిత్వం' కలవారని నే ననుకుంటాను. నేను చూసినంత దాకా ఎవరూ తమ పుట్టుపక్కల ఇళ్లవారి వ్యవహారాల్లో కలుగజేసుకోరు. ఆనలు దేశం మొత్తం

మీద ప్రజలు ఒకరి కొకరు కాస్తా కూస్తా ఎడంగా నివసించటం అలవాటు ఉన్నవారు — రెండు ఇళ్ల మధ్య కొన్ని మైళ్ళ దూరం ఉండటం కూడా కద్దు!

సాంఘిక రక్షణ — అంటే నైద్య, ఉద్యోగ

ఒక స్కాండినేవియన్ వృద్ధురాలు.

భార సౌకర్యాలకు కావలసిన భీమా పద్ధతులు— ఇక్కడ మధ్య తరగతివా రందరికీ లభిస్తుంది. అందుకనే ఇక్కడి ప్రజల జీవితాలు సుఖంగా ఉంటాయి.

మ ర్యా డి

విదేశీయుల పట్ల స్పృహగల వ్యక్తులు నడవడి చాలా సురక్షితంగా ఉంటుంది. ఎందరికో ఇంగ్లీషు మాట్లాడటం వచ్చు. జర్మన్, ఫ్రెంచి భాషలూ మాట్లాడుతారు. ఇవికాక డెన్మార్క్ లోక స్పీడిష్ లోక నార్వేజియన్ మాట్లాడేవారు తక్కిన రెండు భాషలనీ కూడా కనీసం అర్థం చేసుకునే పరిస్థితిలో ఉంటారు.

ఇక్కడ నగలు అయర్లాయం 70 పైస!

ఇంతదాకా పోలికలనే చెప్పను. ఇక భేదాలు కొన్ని వివరిస్తాను. స్వీడన్ తటస్థ విధానం అవలంబిస్తుంది. నార్వే డెన్మార్క్ లు 'నాటో' సభ్యులు. ప్రపంచ యుద్ధాలలో స్వీడన్ అసలు పాల్గొననే లేదు. డెన్మార్క్, నార్వేలు కొంతకాలం జర్మనీ పరిపాలన క్రింద ఉన్నాయి.

స్వీ డెన్

జనాభా 75 లక్షలు (వీరిలో 8 లక్షల పైన ముఖ్యపట్నం స్టాక్ హోం లోనే ఉంటారు!) వైశాల్యము 175700 చ. మై. (బ్రిటన్ కి రెండు రెట్లు.) నిరుద్యోగులు 15% కి మించి లేదు.

స్వీడన్ లో వేసవిలో సూర్యుడు ఇంచుమించు రాత్రి (?) వచ్చు వెలుగుతూనే ఉంటాడు! 23, 24 జూన్ తేదీలలో అనతి అస్తమించడు. ఇదే 'మిడ్ సమ్మర్ నైట్' పండగ చేసుకునే కాలం ... అటపాలకి, తాగుడికి తక్కువ ఉండదు. అయితే, ఇక్కడ 'బార్' లు ఉండవు. మద్య పానీయాలు రేషన్ మీదనే దొరుకుతాయి. బీర్ మోతం కొంచెం విరివిగా లభిస్తుంది.

స్వీడన్ భోజనం చాలా సుష్టుగా ఉంటుంది. ఒక్కొక్కసారి 25 పంటలు వడ్డిస్తారు. ఎన్నో రకాల చేపలు, మాంసాలు, గుడ్లు, ఆమెల్లీలు, పీతలు, చీస్, సాసేజ్ లు, కేక్ లు, ఇంకా ఎన్నో దినుసులు! దానంతటికీ కలిపి 8 రూపాయలకన్నా అవదు.

చివరి మాట—నోబెల్ బహుమతులు స్వీడన్ కి చెందినవే....

నార్వే

జనాభా 3665000, వైశాల్యం 128000 చ. మై. రాజధాని ఓస్లో (477000 జ.), వ్యవసాయం ముఖ్య వృత్తులలో ఒకటి కాని ఇక్కడ పొలాలు చిన్న చిన్నవిగా ఉంటాయి—సుమారు 10% మందికే 25 ఎకరాలను మించిన పొలాలు ఉన్నాయి,

డెన్మార్క్

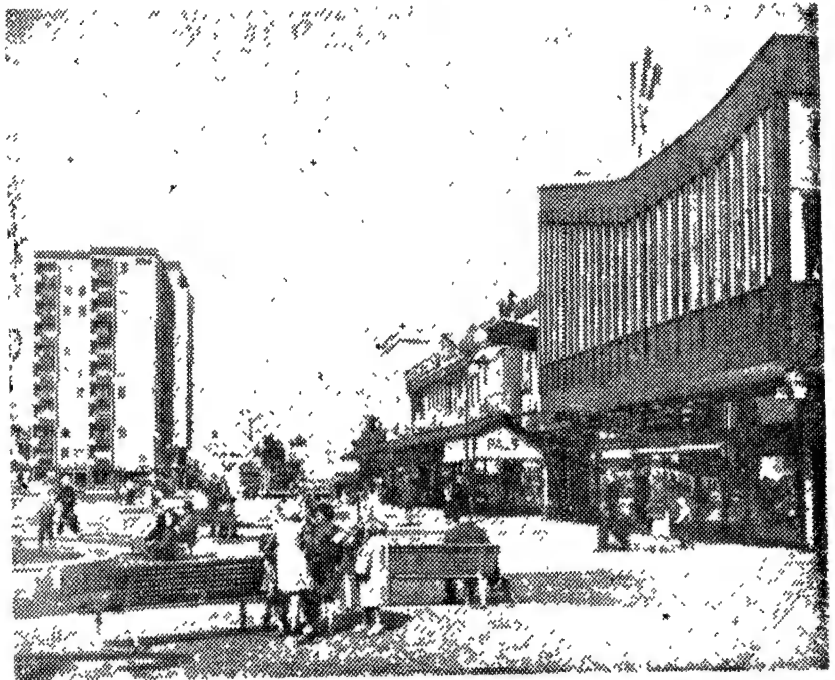
దీప్తకల్పం 'యుల్ లాండ్' కాక మరొక 500 దీప్తాలు కలిపితే డెన్మార్క్ దేశం! (వీటిలో 100 అంకలలోనే మనుష్యులు ఉంటారు.) నార్వే, స్వీడన్ లవల కాక డెన్మార్క్ జనాభా చాలా దట్టంగా ఉంటుంది. 1960 లోనే వ్యవసాయ వృత్తికి

సంబంధించిన వస్తువుల ఎగుమతి మీద సుమారు 370 కోట్ల రూపాయలు సంపాదించుకుంది డెన్మార్క్ (ఎగుమతి అయిన గుడ్ల సంఖ్య—200 కోట్లు!)

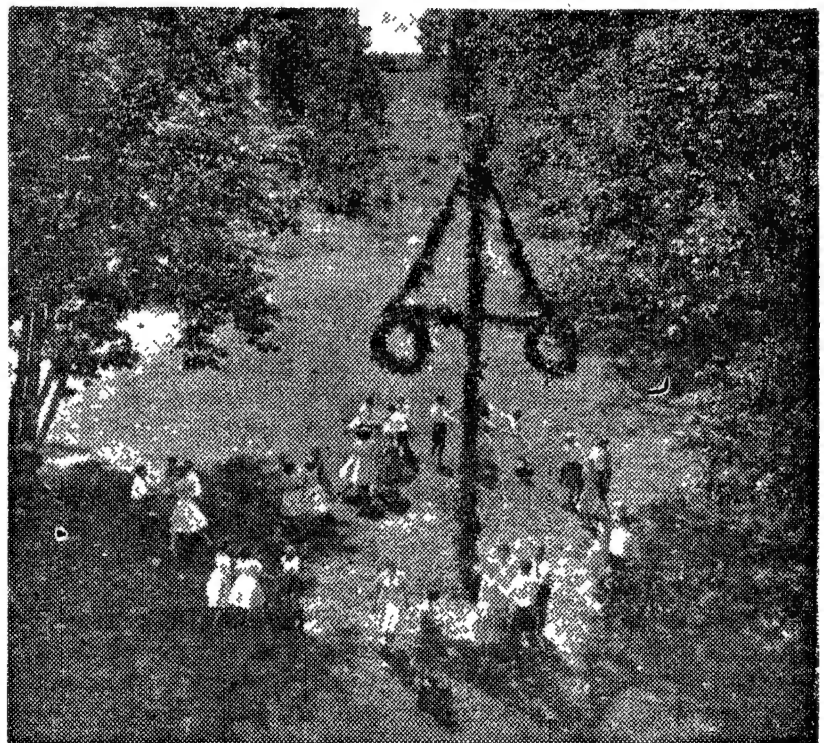
తక్కిన రెండు దేశాలలాగే డెన్మార్క్ లోనూ

చేలు పట్టటం పెద్ద పరిశ్రమ.

వ్యాసం: ఎన్. చెంగలూజు

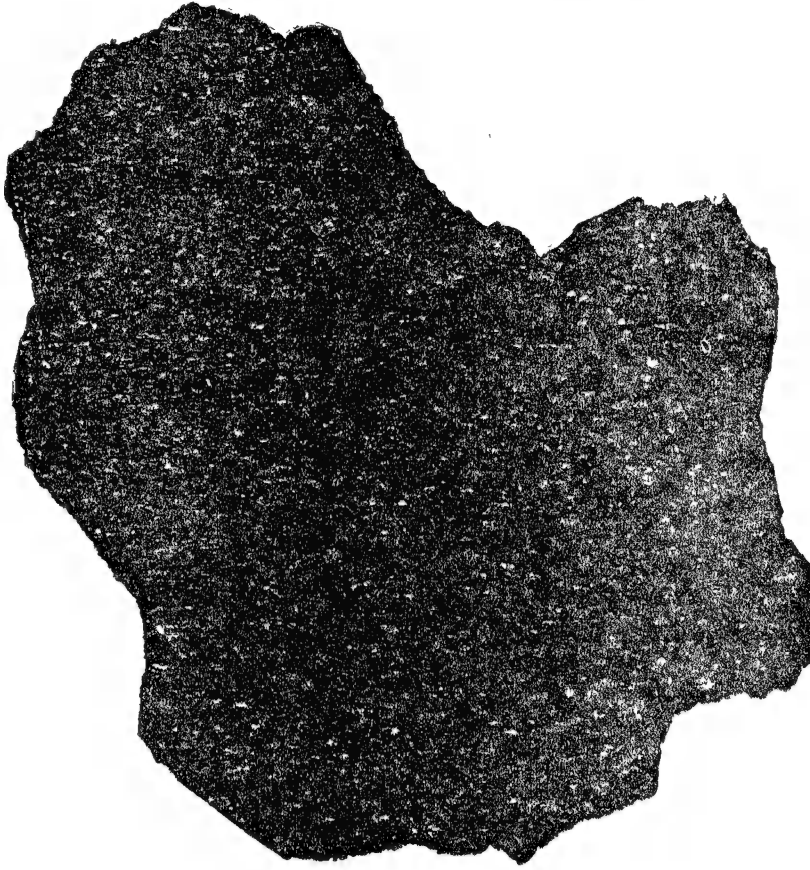

“ప్లాక్ హోం” నందడితో కూడిన నగరం. జనాభా ఎక్కువ. పరిధి తక్కువ. అయినందువల్ల, నగరం వెలుపల పెద్ద పెద్ద భవనాలను నిర్మించారు. అలాంటి ప్రదేశాల్లో ‘వెల్లింగ్ బై’ కూడా ఒకటి. నగరంలోని కేంద్ర ప్రాంతాల్ని ఈ వెల్లింగ్ బై తో ఎక్స్ ప్రెస్ రైల్వ మార్గాల ద్వారా కలిపారు.

మరొక మిడ్ సమ్మర్ - నైట్ ఉత్సవ దృశ్యం.

అనుభవసరిత్య

ఆదివిష్ణు 2

స్వభద్రమ్మకి దుఃఖం పెల్లబడికి వస్తోంది. వోటికి చీర చెంగు అడ్డు పెట్టుకుని ఏడుస్తోంది. రాజారావు గుమ్మం దగ్గర మవునంగా నిలబడి ఉన్నాడు. అతనికిప్పుడేమీ తోచడం లేదు. ఎన్నో ఆశల్ని గుండెల్లో దాచుకుని ఈ వూరు వచ్చాడు. ఇక్కడ ఈ పరిస్థితిని గమనించడంతో అతని మనసంతా చెదిరిపోయింది. అతని వయస్సు, అనుభవాలల్ని ఇలాంటి సన్నివేశాలు రెండే రెండు చోటు చేసుకున్నాయి.

అమ్మ పోయిన నాడు దిగ్భ్రాంతి చెందేడు. మౌల్తన ఏడవలకే పోయినా, దుఃఖానికి అతీతమైన భావన యేదీ అతన్ని ఆవరించిందాదు. అమ్మలేదు ! తిరిగరాదు ! — ఈ వెలితి తనని నిలుపునా కూల్చివేసింది. పరిచయస్థుల సమక్షంలో అతను మతిపోయిన మనిషైనాడు.

ఈ నాడు అత్తయ్య స్థితి — అబసూహించగలదా — కాచి, వోదార్చే నేర్పు తనకే లేదు. చాత

కాదు. అతను తల వంచుకుని కాలిగోటితో చేతుల రామ్మా నించుండి పోయాడు.

తాత, ముననలు ఇద్దరూ ఆ సమయానికి అక్కడ లేకపోతే రాజారావు ఇరకాటంలో పడిపోయి ఉండేవాడు. వాళ్ళిద్దరూ జీవితాన్ని బాగా ఆకళింపు చేసుకున్న వ్యక్తులు కావడం, ఇలాంటి దారుణాలు వాళ్ళ అనుభవంలో చాలా చూసి ఉన్నారని కాబట్టి స్వభద్రమ్మను వోదార్చ గలిగేరు. ఆవిడ కుదుట పడిన తర్వాత సెలవు పుచ్చుకుని వెళ్ళిపోయారు. వాళ్ళిద్దరూ.

రాజారావు బిక్కు బిక్కు మంటూ అవతలి గదిలోకి అడుగు పెట్టాడు. సంచి నేల మీద ఉంచి ఒళ్ళు విరుచుకున్నాడు. గోడమీద ఉన్న పాత కాలపు ఫోటో అతన్ని ఆకర్షించింది. గబగబా అటు నైపున నడిచేడు. ఫోటోని తీక్షణంగా చూడటం ప్రారంభించేడు.

మామయ్య కాబోలు, ఆయన మొహంతోని

గంభీరత కొట్టొచ్చినట్లుంది. ఆయన ప్రక్క అత్తయ్య, వాళ్ళిద్దరి ముఠా అమ్మ ! మొహం బొట్టు లేకపోయినా, అలంకరణ ఏమయితో అమె నోచుకోలేక పోయినా, ఏవతలాంటి మనిషి అమ్మ !

రాజారావు కళ్ళ ఆర్తమైనాయి. వెంటనే తల దించేసుకున్నాడు. అంతలోనే ఉలిక్కి పడ్డాడు. తన మొక — ఎవరో వెళ్ళిగా ఏడుస్తూ పట్టనిపించింది. గభాటున వెనక్కు తిరిగి చూసేడు. లోపలి గుమ్మానికి చేరగలిగి తలని కిటికీవైపుంచి ఆ పిల్ల ఏడుస్తోంది. రాజారావు అమె దగ్గరిగా వెళ్ళాడు. అది ఆమె గమనించనే లేదు. ఏడుపు ఆవనూ లేదు. అమ్మ వరలక్ష్మి గురించి చేసిన పోలికలు గుర్తుకొచ్చాయి. చివరకు నమ్మదిగా పిలిచేడు.

“వరలక్ష్మి !”

ఆమె ఆ పిలుపు విని తెల్లజోయింది. అందేమైన తన చేతుల్తో, కళ్ళ తుడుచుకుంది.

“మా అమ్మ పోయిన నాడు నేనూ నీ స్థితిలోనే ఉన్నాను. మనసు చిట్ట పరచుకోవాలి వరలక్ష్మి !, గతించిన దాన్ని మరచిపో ! ఇంతకుండా నీ కేం ఎక్కువ చెప్పగలను ?”

ఆ పిల్ల రాజారావుపై చిత్రంగా చూసింది. అతను గుమ్మాన్ని చేత్తో రాస్తో అన్నాడు —

“నిన్ను చూడటం ఇదే మొదటిసారి. నా దౌర్భాగ్యం కొద్దీ అనాంధవీయమైన వాతావరణంలో నిన్ను పరిచయం చేసుకుంటున్నాను.” అన్నాడు బాధగా.

“నిజానికి నేను చాలా గుర్రదృష్టవంతుడ్ని వరలక్ష్మి ! చాలా దురదృష్టవంతుడ్ని.”

వరలక్ష్మి ఏమీ మాటాడలేదు.

“పుట్టిన నీదాదిలోనే తండ్రిని పోగొట్టుకున్నాను. అయిన వాళ్ళందరినీ అమ్మ దూరం చేసుకున్నది. మే మిద్దరం చావలకే బ్రతికినట్లు ప్రతికాం వరలక్ష్మి ! కానీ అమ్మకున్న ధైర్యం నన్ను మనిషిగా చేసింది. ఇప్పుడు ఆ అమ్మలేదు. ఆవిడ గౌరవించిన మావయ్యా లేదు. నా కలలా గాలి మేడలయ్యాయి. పోనీలే వరలక్ష్మి ! అసలే దెబ్బ తిన్న నీ మనసుని నా కిధలు చెప్పి బాధ పెట్టడం ఇష్టంలేదు నాకు.”

అతను మళ్ళా గదిలోకి వచ్చాడు. ఎంత వద్దనుకుంటున్నా అతని చూపు మామయ్య వాళ్ళ ఫోటో మీదకి పోతూనే ఉంది. వరలక్ష్మి అక్కడ నుంచి కదలి వెళ్ళిపోయినట్లు గమనించేడు రాజారావు. భారంగా నిట్టూర్చేడు.

సోలేరు నీళ్ళ తోడినట్లు చెప్పడంతో బనలు తీసుకుని దొడ్లోకి వెళ్ళేడు.

* * *

తల దుచ్చుకుంటూండగా వరలక్ష్మి గదిలోకి వచ్చింది. ఆ పిల్ల చేతిలో కాఫీ పాగలు కక్కుతోంది. దువ్వెన బల్లమీద ఉంచి, చేతులు బవల్తో తుడుచుకుని వరలక్ష్మి దగ్గరకు వచ్చాడు. కాఫీ కప్పు తీసుకుంటో అన్నాడు.

“అలా కూర్చో వరం !”

ఆ పిల్ల ఆ పేరు వినడంతో ఉలిక్కి గడిచింది. రాజారావు మెల్లిగా నవ్వేడు.

“మా ఏవరాలు మీరు పట్టించుకోక పోయినా

మిమ్మల్ని గురించి అమ్మచాలా వాకులు చేస్తూండేది. నీకు తెలియవరం అమ్మ మనసు ! మావయ్య అమ్మను ఇంటి నుంచి గెంటివేసినా ఆయన మీది గౌరవం గానీ, అత్తయిత గానీ అమ్మకి పవర్తనా తగ్గలేదు. పైసెప్పు ఇరవై నాలుగ్గంటలూ మావయ్యనే తలుస్తూండేది. ఆయన గుణ గణాలను పొగుడుతూండేది. ఎందుచేతనంటా ?" అడిగేడు.

ఆ పిల్ల కుర్చీలో పొందికగా కూర్చుని వింటుండే గానీ నోరు పిప్పి ఒక్క మాటలా అనలేదు. నేల మీద చూపు నిలిపింది. రాజారావు కాఫీ తాగడం అది మళ్ళా అడిగేడు.

"చెప్పు వరం ! అమ్మకి మావయ్య మీద అంత భక్తి భావం ఎందుకుండాలి ?"

"నాకు తెలియదు" అన్నది బెరుగ్గా.

"కాదు. నీ కెవరూ చెప్పలేదు. కదూ ?-- మా అమ్మ చేసింది తప్పే అవుగాక, మావయ్య రిక్త సంబంధాన్ని తోసిపుచ్చి అమ్మ మోడపట్టి గెంటి, ఆమె మొహం ముందే తలుపు మూసినా..." రాజారావు కంఠం వణికింది. అతనికి అమ్మ అనుభవించిన నిరాదరణ జ్ఞాపకం రావడంతో కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి. కాఫీ కప్పు కింద పెట్టే గోడవైపు తిరిగి కళ్ళొత్తుకున్నాడు.

వరలక్ష్మికి అతని మీద జాలి కలిగింది.

"బావా !" అప్రయత్నంగా అనేసింది.

రాజారావు గొంతుకతో గుండె నిలిచినట్లు యింది. అతనిప్పుడు ఆనందంలో నిలబునా మునిగి పోయేడు. తత్పరపాటుతో అన్నాడు—

"తెలుసు వరం ! తెలుసు. ఈ పిలుపు చాలు, ఈ బదరణ చాలు. నేను మళ్ళా మనిషిపోతాను. వెయ్యి ఎనుగుల బలం వస్తుంది నాకు. ఈ పిలుపు కోసమే ఇంత దూరం వచ్చేను. నువ్వలా పౌదయ పూర్వకంగా నన్ను 'బావా' అని పిలుస్తే చాలు, నా నీడలు గుర్తుండవు, నా బాధలు గతానికి ఆహూతై పోతాయి వరం !"

అతనితో కలిగిన ఈ మార్పుకి ఆ పిల్ల ఆశ్చర్య పోయింది. తర్వాత సిగ్గుపడింది.

"నాలుగేళ్ళ క్రితం మీరు చిలకలపూడి తిరణాల కొచ్చేరు. అక్కడ అమ్మ మిమ్మల్ని చూచిందట మీరామెను పలుకరించలేదు. పలుకరించి అమ్మ అనమానం చెందింది. అయితేనే— అక్షిణిదే లాటి నీ రూపం అమ్మని ఆకర్షించింది. అప్పట్నుంచి నీ గురించే ఎక్కువగా చెప్పేది అమ్మ— 'వరం అప్పరసలాటి పిల్ల నాయనా—' అని. ఆ వాడు నూ అమ్మని గుర్తుపట్టి, చాటుగా వచ్చి ఆమె చేతిలో ప్రసాదం పెట్టుకున్నావా వరం ? చెప్పు నాకు" అడిగేడు.

వరలక్ష్మి తలూపింది.

"అందుకే అన్నది— వెన్నలాటి మనసుల నీది. ప్రేమని దాచుకోలేక నిన్ను చేతుల్లోకి తీసుకుని స్వాధీనానికి పాటుకున్నది. అప్పటి మా అమ్మ వాళ్ళయ్యం గానీ, అవిడ కళ్ళల్లో నిలిచిన పిల్లని గానీ జ్ఞాపకం పెట్టుకున్నావా వరం ? చెప్పు నాకు" అన్నాడు గాఢదీకంగా.

ఆ మాటలతో వరలక్ష్మి చలించి పోయింది.

"నిజం వరం ! అమ్మ గుర్తుకొస్తే నే వెండుకో పసాడినై పోతాను. పరివరాలు మరిచి గట్టిగా

నిడవాలనిపిస్తుంది. దీన్ని పౌదయ దౌర్భాగ్యమనూ, వసితనమనూ, ఏమైనా అను ఆమె నన్నదిలి వెళ్ళినా, ఆమె నాకు దూరం కాలేదు. కాదు. ఆమె స్మృతులు నన్ను విడిచి పెట్టవు వరలక్ష్మి."

వరలక్ష్మికి నీడు పాస్తేట్టుంది. అందికే, కాఫీ కప్పు తీసుకుని వెళ్ళబోయింది—

"అగు వరం ! నీ మనసు నొప్పిస్తే క్షమించి మరి వెళ్ళు." అన్నాడు రాజారావు.

"లేదు." అనేనీ గబగబా వెళ్ళిపోయింది వరలక్ష్మి.

రాజారావు బట్టలు మార్చుకున్నాడు. వెప్పులు వేసుకుని బయటకు రాబోయాడు. అత్తయ్య కనిపించడంతో ఆగి, ఆమె దగ్గరిగా వెళ్ళి కూర్చున్నాడు. అనిదెంత సేవటికీ మాటాడింది కాదు. తనే కల్పించుకున్నాడు.

"మావయ్యకి ఈ పూళ్ళో మంచి పేరున్నదని విన్నాను. అయిన్నందరూ అభిమానించే వారని విన్నాను."

"అయినా దుర్మార్గులెవరో కడుపున పెట్టుకున్నారు. అందరినీ ఆయన నమ్మేవారు. మనమి పిప్పి మాటాడే వారు. చివరికి... మా పాలిట రాక్షసులెవరో... కొంపతీరారు బాబూ !" అన్న దానిడ నీడునూ.

రాజారావు మరేమీ మాటాడలేదు.

"దేవుడనే వాడుంటే ధర్మరాజు లాటి మనిషని పట్టును పెట్టుకున్న దుర్మార్గులు సుఖపడలేరు. అతి నిక్కచ్చిమైన చావు వస్తారు." అన్నది కుగి.

"ఒక్కటే అడుగుతాను నిజం చెప్పావా అత్తయ్యా !"

ఆమె ఏమిటన్నట్టు చూసింది. ఆమె మొహంలో బాధ కనిపిస్తోంది. కళ్ళు ఎర్రబారి ఉన్నాయి. కప్పటి చారలు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. అవిడ మూర్ఖభవించిన శోకంలా ఉన్నది. రాజారావు తలొంచుకుని అడిగేడు.

"నందర్నం తెలిసిగూడా ఇలాటి ప్రశ్న అడగడం అన్యాయమే ! కానీ— మనసుండ బట్టక అడుగుతున్నాను. అమ్మ బ్రతికుండగా నేనీ వూరొచ్చి ఉంటే, నన్ను మీతో ఒకడ్చుగా చేసుకోమని అడుగుతే— నువ్వు ఒప్పుకునేదానివేనా ? తప్పుచేసిందనుకుంటున్న అమ్మని క్షమించగలిగేదానివేనా ? చెప్పతయ్యా !"

ఆమె తన మెహాన్ని అవతలవైపు తిప్పుకున్నది.

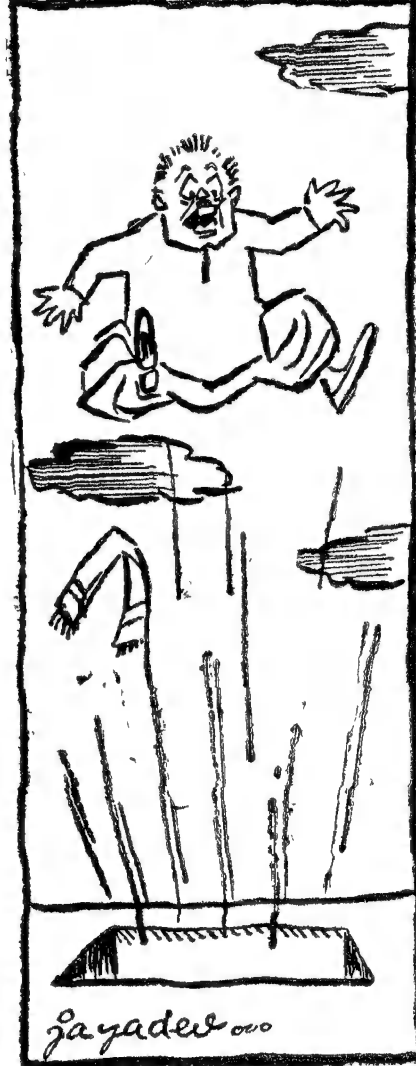
"మావయ్యని ఈ ప్రశ్న అడగటానికే, నేనీ వూరొస్తే. మీ దృష్టిలో తప్పుచేసిన అమ్మలేదు. నన్ను ఒంటరిని చేసి వెళ్ళింది. నన్ను ఆదరించగలవా మావయ్యా అని అడగటానికొచ్చేను. ఈ దారుణం విన్నాను. నిలుపునా కూలిపోయాను. మీకు తెలియదు— అమ్మ నాకెవ్వో చెప్పింది. నాతో మావయ్య మీద గౌరవభావాన్ని పెంచిందే కాని ఆయన పట్ల మరిచిపోలేని కక్షనిగానీ, వగని గానీ నేర్పలేదు. ఇప్పుడు చెప్పండి. అమ్మ దేవత కాదూ ! మీదా విడ్డీ క్షమించి ఉండేవారేనా ? చెప్పండి ?" రెట్టించి అడిగేడు మళ్ళా.

అవిడ మౌల్నం విడ్డీసింది.

"తెలుసునాకు. మావయ్యకి, నీకూ అమ్మమీద వాళ్ళయ్యం చచ్చిపోలేదు. కానీ— సంఘం. అది మిమ్మల్ని ఒడ్డి చేసింది. భయపెట్టింది. బల పంతాన మిమ్మల్ని వేరుచేసింది. ఇదే నా బాధ. గుండెల్లో దాచుకున్న ఈ బడబాగ్నిని మావయ్యతో చెబుదామనుకుని వచ్చేను. కానీ—" అతను వెక్కిరెక్కి విడ్డడం ప్రారంభించాడు.

సుభద్రమ్మ గోడకి చేరిగలి పోయింది.

అనురసంధ్య

కొంత సేపటికి రాజారావు లేచి నిలబడ్డాడు. గుప్పెట బిగించేడు.

“నాకు స్వర్గ సరకాలపైన నమ్మకం లేద త్తయ్యా! నేరం చేసిన మనిషి శిక్ష నిక్కడే అనుభవిస్తాడు. ఇది మాత్రం నిజం.” అన్నాడు గంభీరంగా. తర్వాత నమ్మడిగా అడుగులేసుకుంటూ బయటకు నడిచేడు.

ఇల్లు దాటిన తర్వాత సిగరెట్టు ముట్టించేడు. అతని మనసంతా గందర గోళంగా, పాలిగూడులా తయారయ్యింది. ఎన్నో ఆలోచనలు, అతని మనస్సులో మెదులుతున్నాయి. అవుతే ఒక్క దానికి వరైన రూప మేర్పడలేదు.

అప్రయత్నంగా అతని అడుగులు దేవాలయం వైపు దారితీసాయి. ముననబు ఇల్లు దగ్గర వడింది. ఆయన ఇంటి అరుగుమీద నిలబడి మరే వరో మనుషులలో ఏదో విషయమై చేతులు తిప్పుకుంటూ ఉపన్యసిస్తున్నాడు. (శ్రీతలు కడు జాగ్రత్తగా వింటున్నారు. ఆయన, కొన్ని ముక్కలు వర్ష జలానికి, వీధి చివరవరకూ విన వడలా—మరికొన్ని(ముఖ్యమైనవి కాబోలు) మెల్లిగా చెబితో రూపం చెలువున్నట్టుగానూ ఉన్నాయి. ముననబుని రాజారావు చూసిన వేళా ఏదీ మేవిటో గానీ అతనికి ముననబుపట్ల సదభిప్రాయం కలగటంలేదు.

మానయ్యకి ముననబుకి ఆ మధ్య ‘మాటల్లే వని’ తాత చెప్పేడు. అతని ఆకారానికి తోడు తాత అతని గురించి చెప్పిన ఈ విషయం తోడై—ముననబంటే కొంత అయిష్టత కలిగింది.

రాజారావు ముననబుని, అతని తాలూకు పంది మాగతుల్ని చూసి గూడా చూడవట్టు తలొంచుకు నడక వేగం పెంచాడు. కానీ—ముననబే రాజారావుని పరామర్శించడంతో రాజారావు అగిహాస తప్పింది కాదు.

“ఏం బాబూ అంతా నవ్వంగా ఉన్నట్టేనా?”

ఈ రకమైన పరామర్శతో రాజారావుకి కొంత అవహేళన స్ఫురించిన మాట నిజం. అతను ముఖా వంగా నవ్వి పూరుకున్నాడు.

“మొదట్లో చిటవట లాడినా సుభద్రమ్మ మంచి మనిషి. ఎంతైనా మేనల్లుడివాయె. తెగించి కాదనడానికి ఆమెది ఆడమనసా మరోటా? రెండు రోజులు గడుస్తే అన్నీ చక్కబడతాయి. నువ్వేం ఖంగారు పడకు. అన్నట్లు మువ్వెక్కడ వని చేస్తున్నట్టు చెప్పావా?”

“ఇంతకు మునుపు నేనేం చెప్పలేదు గానీ ఇప్పుడు చెప్పవలసిన అవసరం ముంటే అడగండి. చెబుతాను.” అన్నాడు నిష్కారంగా.

“ముననబు గలగలా నవ్వేశాడు.

“అసాధ్యుడివే! మరేమిటో అనుకున్నాను.” అన్నాడు ముననబు చాచ్చే నవ్వుని అవుకుంటో.

“కానీ, మీ గురించి నే నింకా ఓ నిర్ణయానికి రాలే దింకా.”

“నిబోటివాడి కది బ్రహ్మవిద్యలుయ్యా!” మళ్లా నవ్వేస్తూ అన్నాడు.

“అస్సమైనా మంచిమాటన్నాడు.”

దీంతో ముననబు అభిమానం కొంచెం దెబ్బ తిన్నట్టుయింది. రాజారావులాటి వాగుడుపిట్టతో తను మాటలు పెంచుకోడం, అందునా అంత మంది ముందు మంచిది కాదనుకుని, వదలి పూర్తి అన్నాడు—

“ఈ ఖబర్లకేమిచ్చె గానీ—వెళ్లిరా. అవతత సువ్వేదో పని తొందర్లో ఉన్నట్టున్నావు.”

“వీలు విక్రమస్తుడు మరోమాటా కలుస్తాను. అప్పుడు తీరుబాటా చూసుకుని మాటాడుకో వచ్చు. సెలవు మరి.” అని చెప్పేసి కాలితూపు సిగరెట్టుని నేలమీద వేసి చెప్పుతో తొక్కి మరీ కదిలాడు రాజారావు. వది అడుగుల వేసే తర్వాత ముననబు పాక్షి తాలూకు నవ్వులు విసిరించాం గానీ—వాటిని పట్టించుకోలేదు రాజారావు. అలయం వేపు వేగంగా నడవడం ప్రారంభించేడు.

అలయం చేరుకునే వేళకి తాత నుంటవం మీద కూర్చుని ఏదో పుస్తక వ్రసనలో మునిగి పోయి ఉన్నాడు. రాజారావు రాకకి కూడా గమనించలే దళను. రాజారావు చెప్పులు విడిచి మెల్లిగా వచ్చి తాతక్కాస్తా దగ్గర్లో కూర్చున్నాడు. అప్పటిగ్గాని పుస్తకంనించి చూపు మార్చలే దాయన. రాజారావుని చూచి పుస్తకం మూస్తా—

“గీత చదువుతున్నాను” అన్నాడు.

“అవుతే మిమ్మల్ని కలిసికోలాని కిది వేరకాదు గాబోలు” అన్నాడు రాజారావు మెల్లిగా నవ్వుతో.

“అవి కాదు” ముక్తసరిగా జవాబిచ్చేడు తాత. రాజారావు సిగరెట్టు పాకెట్టు తీసి సిగరెట్టు ముట్టించుకుని నెంపొదిగా పొగ పడుతూ ఏదో చెప్పబోయాడు గానీ మధ్యలో తాత గొంతు అడ్డు పడ్డది.

“అలయం ప్రాంగణందలో సిగరెట్టు నిషేధం కదా?”

“కానీ నా కది వర్తించదు. అంతమాత్రంవాత దేవుడిమీద నాకు నిర్లక్ష్యమరీ చెప్పను. నేను సిగరెట్టు కాలుస్తున్నది అలంకార నిమిత్తం కానేకా దనలు.”

“దేవుణ్ణి నిర్లక్ష్యం చేయడం చేయకపోవడ మనేది వేరే విశేషం. సిగరెట్టు కాలడ మనేది ఆరోగ్యానికి మంచిది కాదన్న ఉద్దేశ్యంతో, అతిగా కాలడమనే జాత్యానికి దేవుడి పేరుమీదా, దయ్యం పేరుమీదా మన పెద్దలు కొన్ని నిబంధనలు చేశా రని నా ఉద్దేశ్యం” అన్నాడు తాత.

“సరి సరి. మీ రిప్పుడు సిగరెట్టుపైన ఉప న్యాస మిచ్చేలా ఉన్నారు. ఆ విషయాన్ని కొంచెం అవతలకు నెట్టి నన్ను దక్షించండి.”

ఇద్దరూ కలిసి కట్టుగా నవ్వేశారు.

“గుమించలేదు గానీ, నీకూ మాటలొచ్చు” అన్నాడు తాత.

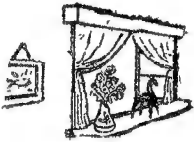
“సరిగ్గా ఇలాగే అన్నారు ముననబు.”

“ఆయన తెలివైన మనిషి.”

“నా కది తెలిదు. కానీ, మీనుంచి తెలుసుకోవా లని ఉంది. నిజం చెప్తారా తాతా.”

తాత రాజారావు వైపు విమిలన్నట్టు చూశాడు. రాజారావు సిగరెట్టుని గట్టిగా ఒక దమ్ము పీల్చి, అందంగా నుస రాలిస్తూ అడిగేడు—

52 వ పేజీ చూడండి

సంపూర్ణ సుందర వనిత

సంపూర్ణ సుందర వనితగా వుండండి. జి-11*తో గూడిన సింథాల్ వాడండి. చర్మ సౌందర్యమును గలిపించే సబ్బులలో అత్యుత్తమ విలువైనది.

మీరు కూడా సుందర వనితవలె వుండండి, ఎందుకనగా మనోల్లాసకరంగా పరిమళమొనర్చబడిన సింథాల్ యందుగల జి-11, గుణవంతంగా దుర్గంధమును తొలగించును, సౌమ్యంగా చర్మమును పరిశుద్ధ పరచును అనిముజువు చేయబడినది. బహు చక్కని జనులు చక్కగానుండుటకు సింథాల్ వాడుచున్నారు.

పొగను గలిగించే సబ్బు, దుర్గంధమును తొలగించుచు కూడా

సంపూర్ణ రక్షణకోసం, సింథాల్ తో స్నానం చేసిన తరువాత జి-11 తో గూడిన గోద్రెక్ షింథాల్ టాయిలెట్ పౌడర్ వాడండి.

జి-11-నిమిటో అనే ఉచిత సచిత్ర పుస్తకముల కోసం, గోద్రెక్, టాయిలెట్ పౌడరు వ్రాయండి.

గోద్రెక్ తలసూనలో కూడా జి-11 వున్నది.

Gillette **గోద్రెక్** సమీప లా ఉత్తమ నామము

కాగితం పూలు

వ్యాసం: ఎన్. నాగరత్నం

ఛాటోలు: ఎన్. రామకృష్ణ

కాగితం పూలంటే మనందరికీ ఎంతో ఇష్టం. ఆ పూలను ఇంటి నిండా అలంకరించుకోవాలని, మన ఇంటిని ఎంతో అందంగా తయారు చేసుకోవాలని ఉంటుంది.

వాటిని తయారుచేయటం చాలా తేలిక. వేర్వేరు సైజుల్లో, రంగుల్లో, వేర్వేరు రకాల్లో తయారు చేసికోవచ్చును. మనం ఇప్పుడు చెప్పుకునే పద్ధతి ద్వారా కాగితం పూలను తయారు చేసికోవటం వల్ల పెద్ద ఖర్చుకాదు అవదు,....వీటిని సక్కుగా, మనకు కావలసిన విధంగా తయారు చేసుకుని, టేబుల్స్ మీద "ఫ్లవర్ వేజుల్స్"ను, డ్రాయింగ్ రూముల్లోను అలంకరించుకుంటే, ఎంతో చూడ ముచ్చటగా ఉంటుంది.

కావలసిన ముచ్చటలు..... ఒక కత్తిర, రంగు రంగుల క్రేపిన్ కాగితాలు, రంగుల దారములు ఆరు — ఎనిమిది అంగుళాల పొడవుగల తీగలు, సన్నని చీపురు పుల్లలు కొన్ని.

'టెన్యూ' కాగితాలతో ఎన్నెన్నో రకాలున్నాయి. కాగితాల పూల తయారీ? 'క్రేప్ పేపర్' ఎంతో చక్కగా ఉంటుంది. అందువల్ల పూలు — చాలా సహజంగా కనిపిస్తే అవకాశం ఉన్నది.

'టెన్యూ', 'క్రేప్' కాగితా వ్యాక దానిని తీసికోవాలి, పెద్ద 'షీటు'నే తీసికోవాలి. దాన్ని రెండుగా మడత వేయాలి. మళ్ళీ మడత వేయాలి. చివరకు ఒక అంగుళం వెడల్పు వరకు వచ్చేదాకా కాగితాలను మడతలు వేస్తూ ఉండాలి. ఆ తరువాత కత్తిర తీసికొని, ఆ కాగితపు మడతలను "తాళపువేలి" ఆకారంగా కత్తిరించి — అంటే పైన గుండ్రంగా క్రింద పొడుగ్గా ఉండాలి. అందులో వేర్వేరు సైజులలో కత్తిరించాలి. ఎందుకంటే కత్తిరించిన కాగితాలు, రెమ్మ రెమ్మలుగా, ఒకదాని మీద మరొకటి ఎస్తాయి కనుక. అంటే, మనం తీసికొన్న ఒక కాగితాలు దాదాపు నూరురెమ్మలను వేర్వేరు సైజులలో కత్తిరించవచ్చును. ఇవన్నీ కలిపితే ఏది నుంచీ ఏది హనువరకు పూలు తయారవుతాయి. అందు వల్ల, ముందుగనే వేర్వేరు రంగుల కాగితాలు తీసికొంటే, పూలుకూడా రంగులు — రంగులుగా తయారవుతాయి.

"తాళంవేలి" ఆకారంలో ఉండే కాగితాలను కత్తిరించుకున్నాం. డ్రాయింగ్ రూములో టేబులు మీదకు పెసికొచ్చే పూలుగుత్తులు ఎలా వేయాలి తలుసుకుందాం.

పైన చెప్పినట్లు, చీపురు పుల్లలు, తయారై ఉన్నాయి. అవి వస్త్రంగాను సరిక్కు భంగము ఉండాలి. అలాంటి చీపురు పుల్లల్లో నొకదానితో పైన కత్తిరించుకున్న కాగితాలను తీసికోవాలి. కాగితాలలోని గుండ్రని ప్రాంతాన్ని చీపురు పుల్లకు చుట్టివేయాలి. ఆ తరువాత కాగితాన్ని విప్పాలి. అప్పుడే ఎప్పుడో ఆకారం వస్తుంది. మనం 'ఫ్లవర్ వేజు' తయారు చేసికొంటున్నాం కనుక, మధ్యలోని పువ్వు చాలా పెద్దదిగాను, ఆదారం గట్టిగాను ఉండాలి. అందుకోసం, ఏదీ, సన్నెండు అంగుళాలున్న పెద్ద ఎల్లప్పుడు ఒకదానిని తీసికొన్నా సరవాలేదు. దానికి ఆకు వచ్చని కాగితం అంటించివేస్తే, చాలా నాజుకుగా కనిపిస్తుంది.

మధ్యలో ఉన్న పెద్ద పువ్వు ఆకారానికి తగినట్లుగా మరొకటిన్నీ పిన్న రంగు కాగితాలను అందంగా కత్తిరించాలి. ఆ తరువాత వాటిని మధ్యలోని చీపురు పుల్లకు తగిలించి ఒక గుత్తిగా చేయాలి. పూల లోని కేరాలను పోలివుండేందుకు పై విధంగా చిన్న కాగితాలను కత్తిరించవలెను.

ముందుగానే సిద్ధం చేసికొన్న కాగితం రేకులను ఇప్పుడు తీసికొని పైన తయారైన

కాగితం పూలు చేసుకోడం హాబీగా చేసుకోండి

గుత్తికి తగిలించాలి. ముందు చిన్నది తగిలించి, దారం చుట్టుకుంటూ, మనకు కావలసిన సైజు వచ్చే వరకు కాగితాల రేకులు చుట్టుతూనే ఉండాలి. ఈ కాగితాల రేకులను దగ్గర దగ్గరగా పెద్ద పువ్వుకు చుట్టుటంతో అందమైన మరో పువ్వు తయారవుతుంది.

పెద్ద పువ్వు తయారయింది. పువ్వుయొక్క క్రింది భాగం ఖాళీగా ఉండకుండా, దానిని సన్నని, చిన్న సైజు కార్డు బోర్డుతో కప్పివేసి, అంటిస్తే, సై పూలరేకులు గట్టిగా ఉంటాయి.

చూడటానికి అందంగా కనుపిస్తుంది. ఈ క్రింది భాగాన్ని పచ్చ కాగితంతో చుట్టివేయాలి.

ఇక చిన్న పూలను తీసికోవాలి. వాటిని, చివరు పుల్లకు అంటించే బదులుగా సన్నని తీగకు గుచ్చాలి. తీగకు గుచ్చటం వల్ల, ఎలా కావాలంటే, అలా వంచుకోవాలి అవకాశం ఉంటుంది.

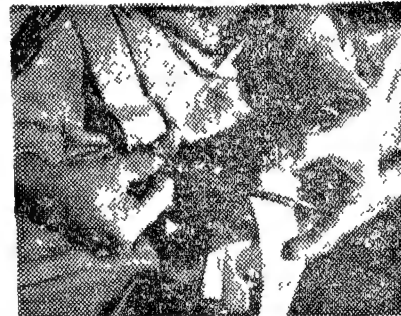
కాని ఒక విషయం మాత్రం గమనించాలి. ఒక్కో పూపురేకు ఒకే రంగును మాత్రమే కలిగి వుండాలి.

పూలు తయారుగా ఉన్నాయి గనుక ఇక ఆకులను లను తయారు చేయాలి. ఆకుపచ్చ కాగితం తీసి పైన చెప్పిన విధంగానే, మడతలు వేయాలి. మనం చేస్తున్న పూలకు అవసరమైన విధంగా, చిన్న పెద్ద ఆకులను పోలిన ముక్కలు కత్తిరించాలి. వీటికి వచ్చేందుకు తగిన మడతను ఏర్పరచాలి. అలాంటి మడతల కోసం :-

తరువాత “హానీ కూంబ్ టవల్” (గరుకువారలుండేది) నొకదాన్ని తీసికోవాలి. దానిమీద ఒక ఆకును ఉంచాలి. ఫోటోలో చూసిన విధంగా ఆ ఆకులు టవల్ తో కప్పివేసి, దానిమీద అరచేతిని వుంచి, బాగా త్రిప్పాలి. అందు వల్ల, “హానీ కూంబ్” టవల్ తోని మూలు మడతలు వెల్లి, కాగితపు ఆకుమీద వడగా, సన్నని మడతలు వస్తాయి. ‘క్రేప్’ మీద కాగితం యీ మడతలు రాగలగుతాయి. అలానే, అన్ని ఆకులను తయారు చేసికోవాలి. ఇవి చిన్నవి గనుక అయితే, పూలకే అంటించివేస్తే సరిపోతుంది. అలాకాకుండా, యీ ఆకులు క్రోటన్స్ ఆకుల్లాగా పెద్దనే అయితే, తీగలకే అంటించటం మంచిది.

ఆకులు పూర్తి అయ్యాక, వాటిమీద, పూలమీద వేర్వేరు రంగుల సిరా తీసికొని, చల్లితే, క్రోటన్స్ లాగా, అవి అందంగా కనపడతాయి.

తీగలతో చేసిన పూలను, కాగితాల ఆకులను ఇప్పుడు మొదట్లో తయారుచేసుకున్న పెద్ద పువ్వుకు చుట్టాలి. అప్పుడే చక్కటి “ఫ్లవర్ వేజ్” గుత్తి తయారవుతుంది. వీటిని రంగు రంగుల గ్లాసుల్లో పెట్టవచ్చును. కేవలం పూలనేకాక, ఇదే పద్ధతి ననుసరించి పూలతీగలను కూడా చేయవచ్చును.

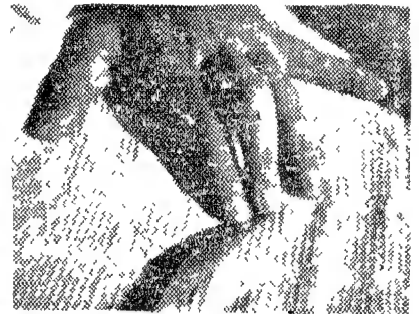
‘క్రేప్ టీస్టూ’ కాగితాన్ని తీసుకొని, వ్యాసంలో వివరించిన విధంగా మడతలు వేసి కత్తిరించుకోవాలి.

ఆ కత్తిరింపులను తీసుకొని, గట్టిగావుండే చివురుపుల్లకు మడతవేయాలి. చివరి వరకూ మడతలు వేసిన తరువాత, ఆకాగి తానికి ‘రేకు’ల ఆకారం వచ్చే విధంగా విప్పాలి.

పూలు తయారుచెయ్యటం ఇప్పుడు పారంభించాలి. క్రమేణా ఆకారం వస్తుంది.

పచ్చని కాగితంముక్కలను ‘హానీ కూంబ్’ టవల్ మీదవుంచాలి. అందువల్ల, ఆకులకు చక్కని ఆకారం వస్తుంది.

కాగితంముక్కలను టవల్ మడతలోవుంచి ఎడమ అరచేతితో బాగా ‘ఒత్తిడి’ కలిగించాలి. అప్పుడు ఆకులరూపం వస్తుంది.

చివరికి పెద్ద పువ్వు తయారయింది.

ఎదురు చూడండి!

వనితా లోకంలో

ప్రత్యేక వ్యాసాల శీర్షిక!

అక్షయ హరికిషన్

జరిగిన కథ

జానకిరాం ఎం. ఏ. సానయూ ఉద్యోగం చేయకపోవటం అతని భార్య గౌతమికాక తలి దండ్రులకు కూడా బాధ కలిగిస్తుంది. జానకిరాం అన్న కృష్ణమూర్తి జబ్బు మిసి. అతని భార్య స్వాతి ఉద్యోగంచేసి ఇద్దరినీ పోషిస్తూ ఉంటుంది. స్వాతిని వివాహంచేసుకోవటంవల్లనే కృష్ణమూర్తి తలిదండ్రులకు దూరమవుతాడు. స్వాతి బ్యూటీష్ చెప్పి తానీర్పూరుగారి కూతురు జ్యోతి మేనల్ల కొడుకు మురహరి. తల్లిసాయిని తర్వాత జ్యోతిని పెళ్ళిచేసుకొనలసిందని మేనమామ కేశవరావు మురహరితో చెబుతాడు. విశాఖవట్టులో పరి చయం అయిన జయలక్ష్మి పెళ్ళి అక్కర్లంవబడతాడు మురహరి. గౌతమి కోపం వచ్చి పుట్టింటికి వెళ్ళిపోతుంది. కాని అక్కడ తగిన ఆదరణ లభించదు. మురహరి జయలక్ష్మి సానుభూతికి చాలా సంతోషిస్తాడు. జానకిరాం తన అప్పు కృష్ణమూర్తి యింటికి వెళ్తాడు. అన్నా, వదినెలు చాలా మంచివారని చెల్లెలితోనూ, తల్లితోనూ చెప్తాడు. స్వాతి విషయం తనవద్ద తేవద్దని తల్లి మండిపెడుతుంది. నగేంద్ర బాల గౌతమికి తన కథ చెబుతుంది. పరిశత్తులో మ్రోగించని వీణకు బహుమతి లభిస్తుంది. మురహరి జయలక్ష్మి పెళ్ళి చేసుకోలేకపోతాడు. స్వాతి తానీర్పూరుగారింట్లో సమస్యలను ఎదు

ర్కొంటుంది. పుట్టింటి బాధల ననుభ విస్తున్న గౌతమి ఉద్యోగం చేయాలనే నిశ్చ యానికి వస్తుంది. జయలక్ష్మి తన వైద్యపు గాధనంతా మురహరికి చెబుతుంది. తన ఇంటికి వచ్చిన జ్యోతిని, స్వాతి సముచితంగా నత్క రిస్తుంది. అనన్యస్థుడైన మురహరికి, జయలక్ష్మి సేవలు చేస్తుంది. పెలపులివ్వగానే, ఇరువురూ స్వగమాలూ చేరుకొన్నా, ఒకరి ఒకరు కలుసుకోలేకపోతారు... గౌతమి తాను చేసినవనికి చింతిస్తూ, భర్త జానకిరాంకు పుత్రరం బ్రాస్తుంది. అవయోజకుడై పోతున్నాడని, జానకిరాంను తండ్రి మందలిస్తాడు. జానకిరాం ఇంట్లో చెప్పకుండా వెళ్ళి నగేంద్రబాలను కలుసుకొని అమె ద్వారా అన్ని విషయాలు తెల్పి కొంటాడు. తనకు తానుగా గౌతమిపాస్ట్రీ స్వీక రించుకొని, సిద్ధంగా ఉన్నాననికూడా చెప్తాడు. జ్యోతి పుట్టిసరిజా నాడు వాళ్ళ యింట్లో జరిగిన విషయాలే మురహరి జయలక్ష్మి ప్రేమించు కున్నట్లు చూచాయగా తెలుస్తుంది. జ్యోతి తల్లి స్వాతిని తనింటికి రావద్దని పొరుషంగా మూల్యాదుతుంది. బాస తప్ప ప్రేమించటం లేదనే విషయం స్పష్టంగా తెలిసిన జ్యోతి ని రాకతో మంచానవడుతుంది. డాక్టర్ టైపాయిడ్ అని తెలుస్తాడు. మురహరిని పీల్చి స్వాతిని, జయలక్ష్మిని తన వద్దకు తీసికొని రమ్మని అర్థిస్తుంది.

అనుమర్చునిలా, ఎవరూ పట్టించుకోని వ్యక్తిలా, జీవచ్ఛవంతా బ్రతుకుతున్నాడని వాపోతుంది. ఒక పన్నుపుని చెడగొట్టటం చాలా తేలికే. ఒక వస్త్రపును సృష్టించటం కొంపం కష్టమైన పని. ఒక జీవితాన్ని నాశనం చెయ్యటం కూడా తేలికే. కాని ఆ నాశనమైన జీవితాన్ని, ఆ తరంలో బాగు చెయ్యటం కష్టపాధ్యం. వివాహం బాంధవ్యాన్ని కలుపుకోవాలి, బంధు కోటిలో పేరు ప్రతిష్ఠలు వాలి. ఫలాని వారి అమ్మాయి ఫలాని వారి కొడలని అంతా అనందంతో సంతోషంతో గౌరవ పురస్క రంగా చెప్పుకోవాలి. ఈ అమ్మాయి మా కొడలు అని అత్తగారు అమ్మలక్కలకు మాపించి మురి పించి, మురిసి పోవాలి. ఆ పిల్ల పొరుగుళ్ళకు వెళ్ళి నవ్వులు ఫలాని వారి కొడలలా అమ్మా, ఫలాని అబ్బాయి భార్యలా అని గౌరవ మధ్యదలతో ఎలక రించాలి. పుట్టింటి వారు నివేంతల్ని అయ్యడు ఎంతో మందివాడు, ప్రయోజకుడు, సంపాదించి

విన్ను నుభ పెట్టగలవాడు, మీ అత్తగారు మహా లక్ష్మి సమామరాలు. విన్ను కడపపురో పెట్టుకుని కప్ప కూతురులా అదిరిస్తుంది. అని లగునయ వాక్యాలతో, సంతోష పరితప్త పృథ్వీలతో, ఆనంద బాష్పాలతో, వార్ష పుంకాంకితులై అత్తి వారింటికి కాపురానికి సంపించాలి. “మా కొడలు మా ఇల్లు మెట్టిన తరువాత మాకు పోలా కలి సాచ్చింది. మా వాడికి మంచి ఉద్యోగం దొరికింది. నిజంగా మా కొడలు మా ఇంటి మూలస్థి గానే వచ్చింది”, అని మామ గారు పెద్దలతో చెప్పి సంతోషించాలి. ఆడ బిడ్డలు “మా వదినె, మా పెద్ద అన్నయ్య భార్య, మేమంటే సంతో ఆపేక్ష”, అంటూ ఘనంగా చెప్పుకోవాలి.

ఆ తీరుగా ఆ వాతావరణంలో, అందరి ఆశీర్వాద వారంతో కాపురానికి వెళ్ళి అందరితోనూ తలమా నికంగా ఉంటుంటేనే అత్తింటి కొడలుగా ఉన్న గృహిణికి ఘనత, గౌరవమూను.

కాని తనకా యోగ్యత ఈ జన్మలో లేదు. అలాంటి వాతావరణంలో వివాహమై తను కాపు గానికి రాలేదు. అత్తవారిల్లు చూడ లేదు. అత్త మామలను ఆ ఇంటి కొడలుగా చూడ లేదు. మా పెద్ద కొడలని వారు చెప్పుకోలేదు. ఎవరూ, ఎప్పుడూ మూల్యాదుకోలేదు. అంలు తను ఆ ఇంటి కొడలిగానే పరిగణింప బడలేదు. మా కొడలు కాదు అనుకున్నారవారు. తమదూ వాళ్ళకు నివూ సంబంధం లేదన్నారు. ప్రభుత్వంగా, వెలిసెస వారినిగా, అగౌరవంగా ఈర్స్స్ (కోడ భృష్టులతో బాడబడుతున్నారు.

ఈ జీవితంలో కాంక్షించినదీ అనుభవించినదీ వివూ లేదు. సర్వం నదలుకుని, సర్వ బంధు వర్తన్ని నదలుకుని, సర్వత్రా అగౌరవంగా చూడ బడుతూ, సర్వేత్తరుని దృష్టిలో ఇలాంటి నిష్కృష్ట జీవితం గడవటం కూడా ఒక ఘనతేనా? సుహ నీయమైన మానస జీవితానికి తమ వివాహం ధాంవత్య జీవితం ఆదర్శనియన్నదేనా? ఆ నాటి నివాహానికి వచ్చిన పెద్దలు ఈ సర్వాంతర వివాహం ఎంతో ఆదర్శనియమైందని, సాంఘిక జీవిత కల్ప బాల్లును పర్వవ్యస్తనూ సంఘటితపరచి, పటిష్ఠం చేసిందని అన్నారు. సంస్కారవంతులైన యువతీ యువకులకు ఈ వివాహం మార్గదర్శకమన్నారు. కర్మిష్టులైన పెద్దల పృథ్వీ కపాలాలు తెరిచి, సర్వ జనులూ ఒకటేననాని ఈ ఆదర్శ దంపతులు ఎలుగెల్లి చాలారన్నారు. సంపరత్నాలు చదివి తమ పాండిత్య ప్రకర్షను వెల్లడించుకున్నారు. ఆ నాటి వివాహ మహోత్సవ సందర్భమంతా ప్రతికరి వారు ప్రకటించారు. నధూనరం పెళ్ళి ఫోటోలు సప్రతికర్ల ప్రకటించి ఆదర్శ దంపతులుగా అభి పరించారు.

కాని నిత్యజీవితంలో, అసాధనంతోకి పచ్చగరికి అంతా తారుమారయింది. వ్యతిరేక వాతావరణం ఏర్పడింది. పరిగణించబడని దంపతులుగా ఈ వధిళ్ళూ జీవితం గడిపారు.

ఈ జీవితమంతా చర్చితచరణం చేసుకుంది. స్వాతి. ఈ మహా యుజ్జంలో సమున్నత స్థానం సంపాదించుకున్న సంస్కారనియూలైన ఆదర్శ దంపతులుగా అందరూ ప్రస్తావిస్తే, ఆపరణలో కొచ్చేసరికి యుజ్జ పటపులే అయ్యారు.

32

స్వాతికి జ్వరం తగ్గలేదు. జ్వర తీవ్రతను మించి ఆమె మనస్సు దిగులుతో పరాభవంతో కొట్టుమిట్టలాడుతున్నది. బ్యూటీష్లు లేవు, పంలు లేదు. మందు లేదు, తోషారం లేదు. క్రమంగా శరీరం కృశించి పోతూనే ఉన్నది. ఇది పరకు కృష్ణ మూర్తి ఆరోగ్యంలో ఏ మార్పు వచ్చినా అమె మనస్సు తల్లడిల్లి పోయింది. గుండెల్లో హృష్టిగా ఉన్నదంటే ఎంతో శ్రద్ధతో ఉపచారం చేసి, మనస్సుకు మాట పెట్టడానికి అనునయ వాక్యాలు చెప్పి, డాక్టరు చెప్పిన దానికి తగినట్లుగానే వేళకు మందిచ్చి, అహారమూ, పండ్ల రసమూ ఇచ్చి ఎంతో శ్రద్ధతోవెయ్య కళ్ళతో కనిపెట్ట ఉండేది. ఇప్పుడు తనే మందం దిగలేని స్థితికి వచ్చింది. కృష్ణమూర్తిని సేసు ఈ స్థితికి తమకు వచ్చినా, నన్ను చేపట్టడంనుంచే ఎందుకూ పనికి రాకుండా

వచ్చిపోతే దిండంతా తడిసింది. కడుపులోని వ్యధ అంతా కన్నీటి మయమై అయింది. కాని ఒక్క కోరిక మాత్రమే బలవత్తరంగా హృదయంలో హత్తుకు పోయి తిష్ట వేసింది. అత్త మామలకు పాదాభిషేకం చేసి వారి ఆశీర్వాదం పొందాలి. చూ పెద్ద కోడలు స్వాతి అని నాకు చెప్పిపోవాలి. ఆ ఇంటి పెద్ద కోడలుగా కొద్ది కాలమైనా తిరగాలి. మా వదిలె మా ఇంటికి వచ్చింది అని శ్రీలక్ష్మి సంతోషించాలి. ఇదే స్వాతి కోరిక, ఆకాంక్ష, మనోవ్యధ. ఈ మనోవ్యధతో కుమిలి పోతున్నది స్వాతి ఆ సర్వేశ్వరుడు ఈ జీవితంలో నాకా వరాలను ప్రసాదిస్తాడా? నేనూ ఒక వ్యక్తిగా, గృహిణిగా, సంసారస్త్రీగా పరిగణించబడతానా నారందరి దృష్టిలో? అనుక్షణమూ ఈ ప్రశ్నలతోనే సతమతమై పోతూ, వ్యధతో కుమిలి పోతున్నది స్వాతి.

మగతగా కళ్ళు మూసుకు పడుకున్న స్వాతి కళ్ళు తెరిచింది.

నిదురుగా జానకిరాం, కృష్ణమూర్తి, మురహరి, జయలక్ష్మి కనిపించారు. అందరినీ చూసి ఆశ్చర్యంతో లేని ఓపిక తెచ్చుకొని లేచబోయింది. జయలక్ష్మి సహాయంతో వక్క మీద కూర్చుంది స్వాతి.

“జ్యోతి రాలేదా మురహరి” అన్నది ఆడుర్లాగా.

“రాలేదు. ఆమెకు టైఫాయిడ్ జ్వరము” అన్నాడు మురహరి.

హఠాబురాలైంది స్వాతి. మెల్లిగా పడుకుని అటువైపుకు తిరిగి కళ్ళు తుడుపుకుంటూ “జ్యోతికి టైఫాయిడ్” అని ఆవేదనతో అనుకుంది మనస్సులో.

“వదినా” పిలిచింది జయలక్ష్మి.

ఇటు తిరిగి అందరినీ చూసింది.

“జ్యోతికి ఎన్నాళ్ళనుంచి జ్వరం” అన్నది తడరిన నాలుక తడుపుకుంటూ స్వాతి.

“పుట్టింరోజు నందుగ అయిన మర్నాటినుంచి ప్రారంభమైంది. నాలుగు రోజులనాడే డాక్టరు టైఫాయిడ్గా తేల్చి చెప్పాడు” అన్నాడు మురహరి.

“పాపం, పిచ్చి పిల్ల, పిచ్చి వూహలతో గాలి మేడలు కట్టుకుంది. ఆ గాలి మేడలు తేలిపోగా, నా స్థితికే వచ్చిందన్న మాట” అన్నది మెల్లిగా.

“మీరు రాకపోవటం చేత చాలా బాధ పడుతున్నది. మిమ్మల్ని తీసుకురమ్మని పంపింది. మీరీ స్థితిలో ఉన్నట్లు జ్యోతికి తెలీదు” అన్నాడు మురహరి.

“అవును ఎట్లా తెలుస్తుంది, ఆమెను చూట్టానికి నాకూ సందర్భ పడలేదు. వారింటికి వెళ్ళినా ఇంకా సందర్భ పడడేమో కూడా” అన్నది మనోవ్యధను మనస్సులోనే ఇముడ్చుకుని.

“సువ్వయినా వెళ్ళి చూశానా జయూ” అన్నది.

“లేదు వదినా. వెళ్ళలేదు. ఇవ్వాళ వెళ్ళి చూస్తాను” అన్నది అభిమానంతో జయలక్ష్మి.

“అవును, వెళ్ళవని నాకూ తెలుసు. కాని నేను ప్రార్థిస్తాను సువ్వ వెళ్ళి జ్యోతిని చూసిరా జయూ, నాకోసమేనా వెళ్ళిరా, నా మనస్సుకు సంతోషాన్నిచ్చే ఈ ఒక్క సహాయమైనా చెయ్యనా జయూ” అంటూ ప్రాధేయపూర్వకంగా ఆమె చేతులు పట్టుకుంది.

కళ్ళన్నగించిచూస్తూ “నచ్చానా జయూ, స్వాతివది నేను కూడా తీసుకురాపోయానా” అని పువ్వు తనతో తనే “అవును ఇంకా ఎందుకు ఎన్నాంని” అన్నది జ్యోతి. అందాలుచెంది ఆమె సోయగమంట ఆమె ముఖంలోనే వాదించిపోయింది. కాళ్ళూ, చేతులూ స్పృశ్యలయిపోయినయ్య. పొట్టు వీపుకు అతుక్కున్నట్లుగా ఉంది. కళ్ళు పీక్కుపోయి, దిండులు గుంటలు వడ్డయ్య. ఒక్కమాట మాట్లాడినా ఆయాసపడుతూ మాట్లాడుతున్నది. మంట దారి మందుది—రోగం దారి రోగంది.

ఈ కాలంలో నైద్ర్యం కూడా అంతేవాసగా ఉన్నది. ఫలాని రోగానికి ఫలాని మందుని క్యాలు లాగుచూసే మందులు నాడటంతప్ప రోగియొక్క జబ్బుని సమూలంగా తెల్పుకుని మందు పడిన నైద్ర్యం అరుదు.

జ్యోతి డాక్టరు కూడా టైఫాయిడ్ మందులూ, మాత్రలూ, ఇంటికి పూర్తిగా తప్ప మానసికంగా ఆమె అదహో ఏమిటో తెలచలేదు. మనిషి అంటే సోమూ, ప్రాణమూ, నూనెరితిత్తుతో వాడు. సుసన్న మనిషి రోగానికి మూలము. లలాంటి మనుష్యుని వదిలి మనిషిని వరిక్ష చేస్తే రోగాలు తిగ్గటం కూడా అరుదైన విషయమే.

జ్యోతిని నిలువల్లా ఒక్కసారి చూపి అప్రయత్నంగా జాప్యమవ్చి, మళ్ళీ అదేం జరిగిందని అంటూ అనుకుంటాగని పైట చెంగుతో నోరు మూసుకుని వచ్చే వెక్కుని అప్రకుంది జయలక్ష్మి.

“జ్యోతి పువ్వు పా జ్యోతివేనా, మరెవరైనా లోగిష్టిమారి పెళ్ళను తెచ్చి, ఇక్కడి సడుకోబెట్టినాను చూపిస్తున్నారా” అన్నది జయలక్ష్మి, జ్యోతి చేతులూ, చూట్టూ ఎక్కువగా చూస్తూ.

అంత చిక్కిపోయానా బయో ! పోసీరే మనిషి
జన్మ ఎత్తాక చిక్కుకుండా, బలవకుండా ఉంటారా.
అందులోనూ సన్నిహిత జ్వరంకదా" అన్నది మెల్లిగా.
"కాదు జ్యోతి ఇది జ్వరం కాదు, నాకు తెల్పు
మనోవ్యాధి. దీనికి మందు లేదు. దానికే మీ
డాక్టరు టైఫాయిడ్ అన్నాడు. నాకు తెలుసు ఇది
మనోవ్యాధి"ని అన్నది జయలక్ష్మి.
జ్యోతి దిగాలు పడి చూస్తున్నది. ఆమె మన

ఎండ్ మామలు

స్వలో సహస్రకోటి వ్యాకుల జ్వాలలు భగభగ మండు
తున్నాయి. ఆ జ్వాలల వెలుగులో పసుపు బట్టలతో
జయలక్ష్మి, మురహరి ఆ అగ్ని హోత్రం మట్టు
నవ్వపది తిరుగుతున్నట్లు లీలగా కనిపించారు.
"నాకు దిగులేమిటి జయో. నాకు దిగులేదు.
ఒక నుఖం వెనుక ఒక దుఃఖం ఉంటుంది. ఒక

దుఃఖం వెనుక ఒక నుఖం కానుకు కూర్చుంటుంది.
మానవ జీవితమే అంత. అయినా నా వయస్సుకు
నా జీవితంలో నేను ఏ కష్టాలనుభవించాను. ఎవరికీ
అన్యాయం చేశానని భగవంతుడు నన్ను పాప
లోకానికి పంపితాడు. పరిశుద్ధమైన వనస్సుతో
పరిశుద్ధ హృదయంతో నువ్వు మా మురహరి బావా
ఒక ఇంటివాళ్ళు కాలాల్నడే నా కోరిక. ఈ
కోరిక తీరితే నా మనస్సులోని ఆవేదన తగ్గినట్లే,
నా జీవితం చరితార్థమైనట్లే. ప్రేమించని వారిని
ప్రేమించుట అనేది ఆత్మ వంచనే అవుతుంది.
నిన్ను మా బావ ప్రేమించాడు. మా బావను నువ్వు
ప్రేమించావు. నేనూ ఉన్నానంటూ ఈ పరిస్థితి
తుల్లో మా బావను నేను ప్రేమించటంలో అర్థ
మేమైనా ఉందా? అది ఆత్మవంచన కాదూ? ఆత్మ
ద్రోహం చేసుకున్నట్లు కాదూ? ఏమంటావ్
జయో" అన్నది ఆయానవడుతూనే.

జయలక్ష్మి నివ్వెర పోయింది. ఏం సమాధానం
చెప్పటానికి తోచలేదు. దుఃఖాశ్రువులు మాత్రం
జ్యోతి మీద పడకుండా నుఖం పక్కకు తిప్పు ఎక్కిని
కళ్ళు తుడుక్కుకున్నది.

"నువ్వు విచార పడుతున్నావని నాకు తెల్పు
జయో, ఎవరి మనస్సే నాళ్ళకు అద్దమవుంటిది.
పరే దానికేంగాని స్వాతి వదినే రాతేదేం. మురహరి
వచ్చి చెప్పలేదా నేను రమ్మన్నానని." అన్నది.

అవమాన అమాతంతో కృంగి పోయింది జయ
లక్ష్మి.

"జ్యోతి ఏం చెప్పేది, ఎట్లా చెప్పేది. స్వాతి
వదినే కూడా నీ మూదిరే మంచాన అంటుకు
పోయింది. ఆమె మనోవ్యాధి, ఎవ్వరూ తీర్చలేది.
మనస్సు మంచదయినా, నాక్కు మంచదయినా
నిష్కల్మషమైన హృదయంరాలయినా జన్మతః
అవిడ చేసుకున్న తప్పిదం ఆ పరమాత్ముడికే ఎరుక.
ఇంత కాలం అంతా వెలి వేసినా ఓర్పుతో
నహించాను. ఇంకా ఎంతకాలం నాకీ శిక్ష. నేను
మీ పెదనాన్నగారి కోడలిని కానా, నాకు ఆ ఇంటల్స్
వారి పాద సేవ చేస్తూ పడి ఉండే హక్కు లేదా,
దాసీ దాని మీద చూపే ఆదరాభిమానాలు కూడా
నా పెదయంతో వారు చూస లేరా? జీవితాంతం
ఇలాంటి ఏకాకి జీవితం గడవలసిందేనా? నాకు
నిష్కల్మశి లేదా? నన్ను వారింటి ఛాయలకు కూడా
రానీయరా? అంటూ వాపోతున్నది స్వాతి వదినే.
ఆమెను పీల్చి పిప్పి చేస్తున్న సమస్య, తపోతనా,
ఉద్వేగపూరితమైన కోరిక ఇదే" అన్నది జయ
లక్ష్మి.

జ్యోతి మూర్ఛపడి పోయిందిసూర్య ధృక్కు
లతో చూస్తున్నది. ఏదో అనుమానం, అవమానం
ఆమె వనస్సులోనుంచి, హృదయంలోనుంచి విసు
రింగాలుగా ఆమెఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసల ద్వారాయట
పడుతున్నాయి. ఆ పరిస్థితి చూసి భయపడింది
జయలక్ష్మి. "జ్యోతి" అని పిలిచింది. "ఊ"
అంటూ మూలిగింది జ్యోతి. వెంటనే లోపలికి
వెళ్ళి జ్యోతి తల్లిని పిల్చుకొచ్చింది జయలక్ష్మి.
తల్లివచ్చి జ్యోతి చేతులు రాస్తూ "ఏమిటమ్మా
జ్యోతి అట్లా ఉన్నావేం" అన్నది.

"ఎట్లా ఉన్నాను. నీ కళ్ళకు ఇట్లాగే ఉంటాను
నన్ను ఇట్లా చేశావ్. స్వాతి వదినెను అట్లా
చేశావ్, ఎందుకమ్మా మామీద ఇంత కక్ష"

మీ పాపకు సక్రమంగా గ్రైమిక్స్ యివ్వండి

అతడు ఆరోగ్యంగా ఆనందంగా వుండేలా చూడండి.

గ్రైమిక్స్ మీ పాప అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకునే
సున్నితమైన అతడి తీర్థకోశాన్ని సరిగా పుంశుటకు.
వాతము, కూలనోస్పి, అజీర్ణ వ్యాధులనుండి త్వరగా
ఉపశమనము కలిగించుటకు ప్రత్యేకముగా తయారు
చేయబడినది. పాలపళ్ళ రోజుల్లోను, చనుపాలు
మాన్సిం చే రోజుల్లోను కూడా మీ పాపను గ్రైమిక్స్
చిరునవ్వుతో ఉల్లాసంగా ఉంచుతుంది.

జ్ఞాపకముంచుకోండి—మీ పాప ఆరోగ్యం
కొరకు సక్రమంగా గ్రైమిక్స్ యివ్వండి

గ్రైమిక్స్

బూత్స్ వారిచే తయారుచేయబడింది మరియు
లక్షలాది తల్లులచే నమ్మబడింది

NA 874

అన్నది కళ్ళు మూసుకుని తల్లి ముఖం చూడ కుండానే.

“ఏమిట ఈ మాటలు జ్యోతి” అంటూ నోకర్ని పీచి అత్యగరిని పిల్చుకు రమ్మన్నది. ఈ లోగా జ్యోతి జయలక్ష్మిలో “జయ. నువ్వు వెళ్ళి స్నాతి వదివెను చూడు. మా అమ్మ, నాన్నల తరఫున నేను వదివెను క్షమించమని వేడుకుంటున్నాను చెప్పు. వెళ్ళు త్వరగా” అంటూ జయలక్ష్మిని ఒక్క వెట్టు వెట్టింది. గుండెలు చిక్కి పెట్టుకొని వెళ్ళి పోయింది జయలక్ష్మి జ్యోతికి సంధించింది. ఆ సమయంలో ఎక్కడలేని బలంకూడా వచ్చింది.

జయలక్ష్మి వెళ్ళేసరికి స్నాతి మంచం మీద అట్లాగే వడుకుంది. పక్క మీద కృష్ణమూర్తి కూర్చున్నాడు. ఎదురుగా కుర్చీలో జానకిరాం కూర్చున్నాడు. జయలక్ష్మిని చూస్తూనే “ఏట్లా ఉంది జ్యోతి” అన్నది ఆరుద్రాగా.

“ఏట్లా ఉన్నదని చెప్పను వదినా. కుష్కించి పోయింది. నీ మాదిరిగానే ఉంది. మంచానికి అంటుకు పోయింది.” అన్నది జయలక్ష్మి కళ్ళు తుడ్చు కుంటూ.

ఒక్క సారి అదోలా జయలక్ష్మి వైపు చూస్తూ పిచ్చి నవ్వు నవ్వింది. ఆ నవ్వులో ఇద్దరి జీవిత వ్యధలు విండి ఉన్నాయి. ఆ నవ్వులో విరాళ, నిర్లిప్తతా లేదు. ఇంక మీరంతా ఏం చెయ్యగలరని సవాలు చేసేట్లుగా ఉన్నది. స్నాతి ముఖ కవళికలు, ఆ నవ్వు చూసి జయలక్ష్మి కంపించిపోయింది.

“అవును జయీ అనుకుంటూనే ఉన్నాను జ్యోతి మంచానికి అంటుకు పోతుందని. పనిమీని చులకనగా తీసి పారేయవచ్చుగాని, మమతను తీసి పారేయలేరు. ఒక్క సమయంలో పరిస్థితుల ప్రాబల్యంవల్ల మమతను కూడా తీసి పారేయవచ్చుగాని పురాకృత కర్మను తీసి పారేయలేరు” అన్నది స్నాతి.

జయలక్ష్మి ఏమీ మాట్లాడలేక పోయింది.

“అవును జ్యోతి విషయం తేల్చేశాడు భగవం తుడు. ఆమె పరిస్థితి మనస్సు నాకు తెలుసు. సోనియండి” అంటూ జానకిరాం వైపు చూసి

“జానకిరాం, అత్త మామలూ, శ్రీలక్ష్మి నా కోరికను మన్నించలేదు కదూ” అన్నది తన అర చేతుల్లో గీతల్ని చూసుకుంటూ.

“తేడు వదినా, వారిలో సాంప్రదాయ ప్రిర మైన భావాలు కరుడు కట్టినయ్యి. వారి భావాలకు వెళ్ళి వేసి తెల్లగా చేసుకుంటున్నామని తప్పి వడు తున్నారే కాని, అప్పులైన వారి మనస్సుల్లో అగ్ని రగిల్చి భగభగ మండెట్లు చేస్తున్నామని తెల్సుకో లేక పోయారు. ఈ పరిస్థితుల్లో వారు నిన్ను ఆదరించరు వదినా, ఆదరించరు” అన్నాడు జానకిరాం.

భిన్న పదనడై స్నాతివైపు చూస్తూ కూర్చు న్నాడు కృష్ణమూర్తి. అద్దెర్వ వడ్డాడు. ఈ ప్రపంచంలో పుట్టి మిడ్డెరిగిం తరువాత ఇంత అద్దెర్వంగా అతనెప్పుడు ఉండలేదు. నేటి స్నాతి పరిస్థితి అతన్నింతగా కృంగ దీసింది.

ఆఖరుసారిగా అగ్ని పరీక్ష చేసుకుంది స్నాతి. ఈ అగ్ని పరీక్షలో శతకోటి దుఃఖాల అనుభూతులను దగ్ధం చేసి వేసింది. ఆ స్థితిలో అన్ని మమతలను,

అన్ని కోరికలనూ దగ్ధం చేసి విష్కలంక శుభతర మూర్తిగా ప్రకౌంతమైన వదనంతో అమాయకంగా అందర్నీ చూసింది.

ఆమె సరాలోని పటుత్వం అప్పి పోతున్నది. ఒక్క తుటలో లేని చిత్త స్థైర్యం వచ్చి అవసర పదనమై కృష్ణమూర్తి వైపు చూసి అతని చేతులు తన గుండెల మీదికి తీసుకుంది.

“ఏమండీ, మన వివాహం శోభస్కరమైంది కాదూ, సాంఘిక విలువల గీటురాయికి వన్నె రాసింది. అయినా పదేళ్ళు కాపురం చేశాము. గతమంతా ఒక జీవన్మాతకము మాత్రమే. ఆ నాట్యాన్ని ఎవరూ హర్షించక పోయినా మనమే ఆ పాత్రలలో లీనమై నటించాము. నాటకం రసవత్తరంగా ఉన్నతరు గంలో ఎవ్వరూ హర్షించలేమా అని చూపే ఒక్క ప్రేక్షకుడు లేడు. ఆ జీవన్మాతకాన్ని మధ్య రోనే అపి వెయ్యులొస్తున్నది. నాయకునిపాత్ర పోషణ ఇంకా ఉన్నా నాయకురాలు వేదిక మీదినుండి నిష్క్రమిస్తున్నది.” అన్నది.

ఆమెలో ఇది వరకూ ఉన్న ఆత్మ విశ్వాసంనుంచి బయటపడినట్లుగా ఉన్నదామె ముఖ వర్ణస్ఫు.

కృష్ణమూర్తి కప్పటి బొట్టు సంతతధారగా ఆమె గుండెలమీద, చేతుల మీద వడసాగినయ్యి. “ఏడుస్తున్నారా, తప్పని మిరు విచారింప కూడదు. ఒక్క మాట” అంటూభర కళ్ళు తుడిచింది.

“ఈ స్నాతి ఎప్పుడూ ఎన్ని జన్మలకైనా మీదే. ఎన్ని జన్మలకైనా మీరే భర్తగా కావాలని విండు హృదయంతో చెబుతున్నాను. మనమూ, మన జీవితాలు శాశ్వతం కాకపోయినా మన అంత రాత్తులు ఎప్పుడూ ఒకటిగానే ఉంటాయి. నా సహచర్యంవల్ల మీరు అనుభవించింది ఏమీ లేదు. చివరికి ఒక్క మనో వ్యధ మాత్రమే మిగిలింది. అల్లితండులోనుంచి, బంధు వర్గంలోనుంచి మిమ్మల్ని విడదీశాను. అజ్ఞాతవాసం చేయించిన అజ్ఞానరాల్ని. ఈ శాపం నన్ను శపించి దగ్ధం చెయ్యక ఏం చేస్తుంది.? మీ చేతుల్లో, అమృత హృదయమైన నా మరది జానకిరాం సమక్షంలో వెళ్ళి పోతున్నాను. ఒక్క మాట. అత్తయ్యని,

మామగారీ, శ్రీలక్ష్మిని అందర్నీ క్షమించమని సునసార ప్రార్థించానని చెప్పండి వారి మీద ఈ నాటికి గౌరవమూ, భక్తి భావమూ తప్ప నాకే దురభిప్రాయమూ లేదు. మనుష్యులు దూరమైన వారి ఆశీర్వాదనం నాకెప్పుడు ఉండనే ఉంది. ఎండుపంటి వంశంతో వీడపురుగులా ప్రవేశించినా ఎన్ని వారెవరూ నలసి వంటి వేయలేదు.. ఇది వారి ఆశీర్వాదనమే కదా” అన్నది.

అంతా నిశ్చబ్దంగా వింటున్నారు. ఆమె ప్రణయ నివేదనను వింటూ పిచ్చివాడుగా, అరవై ఏళ్ళు పైబడిన వృద్ధ మూర్తిలా అవేశమడై కూర్చు న్నాడు కృష్ణమూర్తి.

జయలక్ష్మి “ఇప్పుడే ఎన్నాను ఎదినా” అంటూనే సమాధానం కోసం ఆగకుండానే వెళ్ళి పోయింది.

“స్నాతియందు వారికి ఇష్టం లేకపోవచ్చు. స్నాతితో వారు మాట్లాట్టానికి ఎన్నుకోక పోవచ్చు. స్నాతి ఇవం వారినేమీ చెయ్యలేదు కదా భౌతిక కాయమీదనైనా వారికి కోపం లేకుండా ఉంటే నా అత్త సంతోషిస్తుంది. దహన సంస్కారాలైనా శాస్త్రోక్తంగా చేయిస్తారు కదూ, లేక పోతే నా శవాన్ని కుక్కలూ పక్కలు పేక్కుతంటూంటే మీ హృదయం అక్రమించదూ” అన్నది స్నాతి.

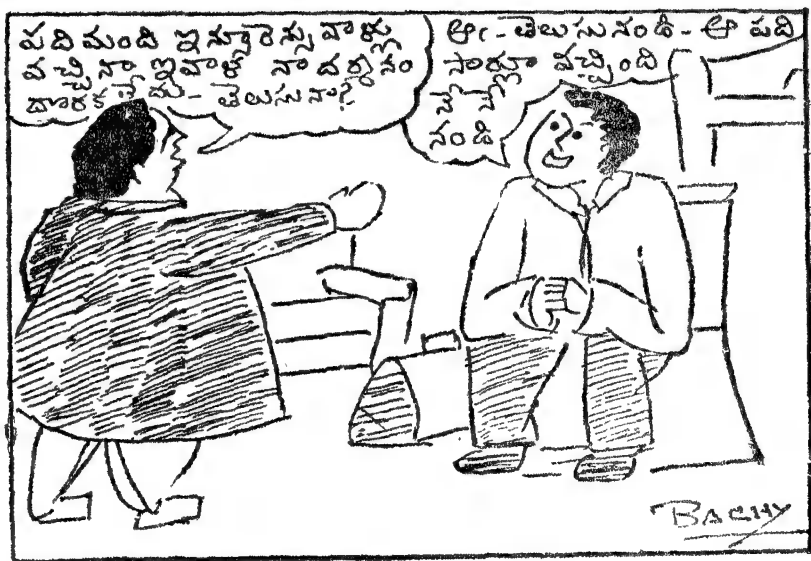
“వదినా ఏం మాటలవి. నువ్వు పోవు, మమ్మల్ని ఎదరి ఎక్కడికి వెళ్తావు. నీ జబ్బు తగ్గి నువ్వు మళ్ళీ మాలో తిరుగుతావన నా భృగసమ్మకం. ఈ అన్యగింతలన్నీ ఎందుకు చేస్తున్నావో నాడు తెలియం లేదు.” అన్నాడు జానకిరాం స్నాతి వైపు చూస్తూ.

స్నాతి పలవంగా నవ్వింది.

“నాకు పిలుపు వచ్చింది జానకిరాం. ఇంక వెళ్ళాలి. అత్తవారింటికి వెళ్ళరేక పోయినా వరమాత్ముని పన్నిధికైనా వెళ్ళొద్దా! నా పిచ్చిగాని పరమాత్ముని పన్నిధికి మాత్రం రాగిస్తారా! యమవరి అనుభవించద్దా” అన్నది.

జానకిరాం కళ్ళు వెమృగిలినయ్యి.

50 వ పేజీ చూడండి

మేలు

పాద్యుల సంకటిభారం

అడవిలోంచి జీవు పాములాగా పరుగెడుతున్నది సన్నటి కాలిబాట వెంట. పైన ఆకాశంలో చంద్రుడు వెన్నెల విరజిమ్ముతున్నాడు. చంద్రం మనస్సు మరింత ఉల్లాసంగా ఉన్నది. సన్నటి గాలికి చెట్ల ఆకులు సన్నగా తల వూపుతున్నాయి. వెన్నెల జల్లులు సందుల్నించి వేలమీద పడి అందమయిన తిహావి మీద డిజైన్లలా ఉన్నాయి. దూరంగా పర్యత లోయల్లోనించి వచ్చే అన్నపూర్ణ ధ్వనులు మిమ్మా అంతా నిశ్శబ్దంగా ఉంది. పైన 'కాన్వాసు' గుడ్డలోంచి దూసుకుని వచ్చిన వెన్నెల దిరుపులు తార కపోలాల మీద ప్రతిఫలించి తిరిగి వెనక్కి పోతున్నాయి.

జీవు ఏటి గట్టు దిగి కాలిదారి వెంటడి లోయ లోనికి దిగింది. "వేగం కొంచెం తగ్గించి ఒక లైటు తీసేయండి. ఇక్కణ్ణించి కొంచెం జాగ్రత్తగా ఉండాలి" కాలి బాటని శ్రద్ధగా పరిశీలిస్తూ అంది తార. ఒక వైపు లైట్లు తీసేశాడు చంద్రం. "నీ మాటల్ని బట్టి నువ్వు ఇదివరకు చాలాసార్లు చూసినట్లున్నావు వేటని." నవ్వాడు చంద్రం "వేట అంటే వారికి మరి ఇష్టం. నాకు పెద్ద ఇది లేదు గాని ఆనందించగలను." తార పెద్ద కళ్ళు అందంగా మెరిశాయి. "డిన్నర్ తరువాత వేట ఉంది. తప్పకుండా రమ్మన్నాడు నాగభూషణం. సరేనని ఒప్పుకున్నాను." చంద్రం నవ్వాడు. రోడ్డు మీద నిద్రపోతున్న చెవుల పిల్లలు జీవు ధ్వనికి బాటకి అటూ ఇటూ పరుగులు తీస్తున్నాయి. జీవు కొండ ఎక్కుతుండగా ఒక చోట కొడైలాను ఒకటి అకస్మాత్తుగా బుస కొట్టి నిలబడి తల పైకెత్తింది జీవు ఆపాడు చంద్రం.

పాము తలవంచి జరజరా ప్రక్కకి వెళ్ళి పోయింది. జీవు కదిలింది.

మరో పావు గంటకి జీవు గమ్యస్థానం చేరింది.

* * *

జీవు ధ్వనికి బంజారాలోనించి ఇద్దరు నాకర్లు పరుగెత్తుకొని వచ్చారు. వెనక నుంచి పళ్ళ బుట్టులూ, సీసాలూ తీసి లోపలికి చేరవేశాడు. చంద్రం తను ముందుదిగి తారకి చేయి అంది చాడు. ఇద్దరూ నడుమకుంటూ వెళ్ళారు. వరండాలో పోస్టాలో నాగభూషణం సిగరెట్టు కాల్చుకుంటూ ఆకాశం వంక చూస్తున్నాడు. "గుడ్ ! నమయానికే వచ్చాడు. త్రోవలో ఎక్కడా ఇబ్బంది లేదుగదా !" నవ్వుతూ ఇద్దర్ని పరామర్శించాడు నాగభూషణం. "ఇంత వరకూ ఏమీ క్రూర మృగాలు మా జోలికి రాలేదు." నవ్వాడు చంద్రం.

"ఇంకా భోజనం సిద్ధం కాలేదు. కాస్తేపు చదరంగం ఆడుదామా ?" అని బల్ల సర్దాడు నాగభూషణం. తారలోపలికి వెళ్ళిపోయింది. అటలో చంద్రాన్ని తీసి కట్టు చేయాలని శతవిధాల ఎత్తులు వేశాడు నాగభూషణం. కాని అడిన నాలుగు వందల్లోనూ తనే తీసి కట్టుయాడు. ఏసీగి, అదిమాని సిగరెట్టు కాల్చుకుంటూ కబుర్లు చెప్పుకున్నారు కాస్తేపు.

పైము పదింపావయింది. వంటయిందని కబురు వచ్చింది. ఇద్దరూ లేచి వెళ్ళారు. అప్పటికి తార మొహం కడుక్కుని డ్రైన్ మార్చుకుని వచ్చింది. డైనింగ్ టేబులు మీద తెల్లటి గుడ్డ పరిచారు. అందమయిన "వై నా క్రోకరీ" వెన్నెల్లో మెరుస్తోంది అందంగా అమర్చబడి.

"మీకు వేట ఇదే ప్రథమం అనుకుంటాను." అన్నాడు నాగభూషణం. "అవును. ఇది వరకు ఎప్పుడూ చూడలేదు. ఆడలేదు కూడా." నవ్వాడు చంద్రం. "నేను నవ్వును" అంది తార వంకరగా నవ్వుతూ. భోజనం అవుతున్నంతసేపూ ఏదో చెబుతూనే ఉన్నాడు నాగభూషణం. భోజనం ముగించి పానీయాలు పుచ్చుకున్నారు. నాగ భూషణం బాగా తాగాడు. "ఇక్కడికి నాలుగు మైళ్ళ దూరంలో పైగర్ వాలీ ఉంది. మంచె అదీ ముందు సిద్ధం చేసుకుని ఈ పాటికల్లా మనం అక్కడికి చేరుకుని ఉంటే ఈ రాత్రి తప్పకుండా ఏదో ఒకటి పడేదే ననుకోండి. అయినా మనది డైరెక్టు పైల్. పడతే పడుతుంది. లేకపోతే కనీసం రాత్రివేళ "వైల్డ్ లైఫ్" ఎలా ఉంటుందో చూసి రావచ్చు. మీ దగ్గర జేటరీ లైటు ఉందిగా ?" నాగభూషణం చెప్పుకు పోతున్నాడు. "ఒకసారి ఏమయిందో తెలుసా.

జీవు మీద వేనూ నా మిత్రుడూ అర్ధరాత్రి పని మీద వెడుతున్నాము అడివిలోంచి. చాలా చోట్ల బాట మలుపులు తిరిగి ఉంది. అక్కడికి జీవు మెల్లిగానే పోనిస్తున్నాము. నేను ఏదో ఆలోచిస్తున్నాను. ఇంతలో జీవు అగిపోయింది. నా పిప్ప తట్టి నా మిత్రుడు నణికి పోతున్నాడు. ఎదురుగా "వాడ్ లైట్" కాంతిలో బాటకి అడ్డంగా రెండు చిరుత పులులు నుంచుని ఉన్నాయి. రెండూ జీవు వంకే తీక్షణంగా చూస్తున్నాయి. తుపాకీ ఎప్పుడూ నాతోనే ఉంటుంది, ఎక్కడికెళ్ళినా! అది మీకు తెలుసు గదా !

"నేను మెల్లిగా తుపాకీ తీసి గురిచూసి కాల్చాను. గురితప్పి ఒక దాని వెనుక కాలికి తగిలింది. భీకరంగా అరుస్తూ రోడ్డు ప్రక్కన పడి పోయింది. మళ్ళీ కాల్చటానికి ప్రయత్నించాను. ఆళ్ళర్యం ! తూటాలు అయి పోయాయి. అశ్రద్ధ వలన చూడలేదు. సహజంగా దెబ్బతిన్న ఆ చిరుత మా పైకి లంఘించి ఉండాలి ఉంది. కాని మా అదృష్టమో ఏమో రెండూ అడవిలోకి దూసుకు పోయాయి. ఇంకా అగితే ప్రమాదం తెచ్చుకొన్నట్లు అవుతుందేమోనని నేను జీవు పోనిమ్మని నా మిత్రునికి చెప్పాను. అదే చాలన్నట్లు అతడు 'స్టార్చ్' చేసి వేగంగా పోనిచ్చాడు."

గాఢంగా నిట్టూర్చి చంద్రం అన్నాడు. "ఆ పరిస్థితిలో అవి తిరగబడి నట్లయితే ఏం చేసేవారు ?" "చేసేదేముంది ధైర్యం మీద భారం

వేయటం తప్ప ?" అని నవ్వాడు నాగభూషణం. "అన్నట్లు ఈ గొడవలో నేను మరచిపోయాను. మనం బయలు దేరవద్దా ?" అని లేచాడు నాగ భూషణం

"ఈసారియినా తూటాలు ఉన్నవో లేవో చూశారా ?" నవ్వింది తార. "ఒకటి రెండు సార్లు చూశాను. అంతారే. నేనూ, రాంసింగూ ముందుదారి తీస్తాము. మీరు మా వెనుకనే రండి. జాగ్రత్త ! అంతా రెడీయోగా ?" ముగ్గురూ లేచారు. అవతల జీవుల దగ్గర రాంసింగ్ ఎదురు చూస్తున్నాడు వీళ్ళ కోసం.

* * *

జీవులు రెండూ బయలు దేరాయి. నాగభూషణం, రాంసింగూ, ముందు జీవులతో ఎక్కారు. చంద్రం, తార ఇద్దరూ రెండోదాన్లు కూర్చున్నారు. రెండు జీవులూ కొండదిగి లోయలోనికి ప్రవేశించాయి. ఓ పావుగంట తరువాత ముందు జీవు వేగంగా దూసుకుని పోతున్నది అడివికి.

"వేగంగా పోనివ్వండి." పాపురించింది తార. నవ్వాడు చంద్రం. "ఈ లోయల్లో ముందూ వెనకూ చూడకుండా పోతే ప్రమాదం తారా ?

"అది సరేగాని, ఈ రాత్రి నువ్వు ఎంత అందంగా ఉన్నావు తారా !" "నేనేనా ? ఈ రాత్రి కూడానా ?" నవ్వింది తార. "రెండూనూ.... కాదు అంతానూ" ఆమె భుజం వెనుకగా చెయ్యి పోనిచ్చాడు చంద్రం "మత్తెక్కిన కళ్ళకి అంతా అలాగే ఉంటుంది." అంది తార అతని చేతిని తొలగిస్తూ "బాగా అన్నావు. అది సరే గాని ఇన్నాళ్ళూ నన్నదిలి ఎలా ఉండ గలిగావు తారా ? అనలు ఈ రాత్రి ఇక్కడికి రావటానికి ఎందుకొప్పుకున్నానో తెలుసా ? నీ కోసమే."

తార నవ్వింది. ఆ నవ్వుకి అర్థాలు అనేకం.

"నాగ భూషణంతో ఎలా ఉన్నావు ఇన్నాళ్ళూ ? నువ్వు ఇన్నాళ్ళూ నా మనస్సుంతా ఆక్రమించి నన్ను పిచ్చివాణ్ణి చేస్తున్నావు" తార నిశ్చలంగా వెన్నెల్లోకి చూస్తోంది. "నువ్వు నాకు దక్కనందున విరక్తి చెందాను మొదట్లో, కొన్నాళ్ళు పిచ్చిగా తిరిగాను. ఏదో యాంత్రికంగా బలవం తంగా చదువు పూర్తిచేసి ఉద్యోగంలో చేరాను. అదృష్టం కలిసి వచ్చి ఈ నాటికి పెద్ద ఆఫీసరు నయ్యాను. ఇప్పటికీ నాకు పెళ్ళి చేసుకోవాలని ఎవరితోనో సంసారం చెయ్యానని ఆశలేదు. కారణం ఏమిటో నీకు తెలుసుగదా ! నా ఉద్యోగం సంపాదన, హెరాదా.... ఎవరికి కోసం ? ఎవరిని ఆనందింప చేయటానికి ? ఆలోచిస్తే నాకు పిచ్చెక్కుతుంది. ఇప్పటికీ మించి పోయిందేమీ లేదు. నాగభూషణం ఆర్థిక పరిస్థితులు నీకు తెలుసా ? వ్యాపార షేడ్యూలు నీతో మాట్లాడు తాడా ? మీ ఇద్దరూ అన్యోన్యంగా ఉంటారా ?" ఉద్వేగంగా తారవంక చూశాడు చంద్రం.

తల అడ్డంగా వూపింది తార.

"నాకు తెలుసు తారా ? నువ్వు సుఖపడటం లేదు. నాగభూషణం బాగా మారిపోయాడు ఈ మధ్య. అతనికి మన సంగతి తెలిసింది. అతడు నిన్ను సరిగా చూడటంలేదు. నీ పెదిమలపై విరిసే హానినికీ మనస్సులో పునాది లేదు. నువ్వు దుఃఖాన్ని, అశాంతిని కప్పెట్టడానికి సంతోషిస్తా,

ఉల్లాసాన్ని నటిస్తున్నావు. నీ హృదయంలో అగ్ని గోళాలు రగులుతున్నాయి. వాగభూషణం అను మానవు కళ్ళు నిన్ను పరీక్షిస్తున్నాయి. అస్తమానా అతను రోజూ విన్ను వేటాడుతున్నాడు చాటుగా. ఇండాక నిన్ను నా జీవులో రమ్మని చెప్పటంలో ఆంతర్య మేమిటి ? ఇప్పుడు తను రాసింగ్ జీవులో కుర్రోపట మెందుకు ? అతను మన ఇద్దర్నీ పరీక్షిస్తున్నాడు తారా ! దాని పర్యవసానమేమిటో నాకు తెలియటం లేదు.

“నీ మనస్సు సున్నిత మయినది. నువ్వు ఈ జాధని భరించలేవు. నాతో వచ్చేసెయ్య తారా ? అతని నుండి నేను విన్ను కాపాడుతాను నా మనస్సునే పువ్వుల్లో నివ్వపూజిస్తాను.” చంద్రం జీవు అని తార వంక తూశాడు. వెన్నెల్లో మెరిసిన బుగ్గం మీద కన్నీరు చూసి అదిరి పడ్డాడు చంద్రం. ఆమె కన్నీటిని కొన గోటితో తుడిచి బుజ్జగించాడు. ఆమెను మృదువుగా కౌగిలించుకో బోయాడు. తార అతని చేతుల్ని దూరంగా తోసి వీపు పొవ్వివ్వుట్టు పెై గ చేసింది.

“మొందు ఈ సంగతి చెప్పు తారా ! నువ్వు అతని జాధని భరించలేవు. నేను చూడలేను. వాగ భూషణం పైకి కనిపించేటంత సొమ్ముడు కాదని నీకు తెలుసు. అతనితో జరిగిన నీ రిజిస్ట్రార్ మ్యాజీ గడువు పూర్తయిందన్నావుగా మొన్న టిలో ? ఇంక అతని నుండి వచ్చేయటానికి పెద్ద ప్రతిబంధం ఏమీ లేదు. పెై గ అతని అర్హత పరిస్థితులు ఇప్పుడు బాగా చెడిపోయాయి. ఈ మధ్య చేపట్టిన నాలుగు పెద్ద కంట్రాక్టులూ అతనికి నష్టం తెచ్చిపెట్టాయి. ఇప్పుడు ఈ రాత్రి అతను నాకు ఇచ్చిన డీవూర్ ఎండుకో నేను వూహించ లేకుండా ఉన్నాను. ఏమయినా వాగభూ షణం చిత్రమయిన మనిషి.

“నన్ను త్రోసి రాజని వాగభూషణాన్ని వివాహం చేసుకున్నావని నేను బాధ పడటంలేదు తారా ? నీ మీద కోపం కూడా లేదు. నీ మీద నా ప్రేమ అచంచల మయింది. దానిని తిరుగులేదు. నాకు తెలుసు. పదేళ్ళక్రితం నీ ముమ్మ ప్రిం రేకుండా పరుగులు తీసేది. మంచి చెడ్డా తెలియ చెప్పటానికి వెనక ఎవరూ లేరు. నీ కాలేజీ చదువు పూర్తవటమూ ఒక్కోగా నొక్క ప్రేమ మయుడయిన నీ తండ్రి అప్పుడే మరణించటమూ, తొందరపాటువలన నువ్వు నన్ను కాదని వాగభూషణాన్ని వివాహం చేసుకోవటం అంతా ధైవికం. అప్పటి నీ మనస్సు కొండలలో ఎగిరెగిరి పడే వదిలాటిది. ఈ పదేళ్ళ రోమా, జీవితంలో ఆటూ పోటూ తగిలి నీ మనస్సు కొక్క నిశ్చలత ఏర్పడింది. వాగభూషణం నీ శరీరాన్ని నాంధించాడు. నీ హృదయం అతనికి అవసరం లేదు. నాకు నీ మనస్సు కావాలి. నా మనస్సు ఎప్పుడో నీ కిచ్చేశాను. ఇక నయినా నా దగ్గరికి వచ్చేసినాకు, తొంటిని ప్రసాదించు తారా ! ఆత్మీ యతా, అనురాగమూ లేని సంసారం అగ్ని గుండంతో సమానం సుమా” అనేదనలో చంద్రానికి కన్నీరు జలజలా రాలింది. జీవు జంక్స్ దగ్గరికి వచ్చి ఆగింది. ఆక్కణ్ణించి మూడుదారులు చిలాయి. ఒకటి పట్టుకానికి, రెండవది ఇంకొక దానిని ఇండాక బయలుదేరిన సంగళాకీ, మూడోవది

క్రింది లోయలోనికి వెడతాయి. ఏదో ఒకటి తేల్చుకోవాలనే నిశ్చయంలో ఉన్నాడతను. “ఇండా కటి నుంచీ ఒక్కడివే నూట్టాడుతున్నాను. నా మనసులో ఉన్న సంగతి నీకు వివరించాను. ఇప్పుడు నేను నిర్ణయించుకున్నాను తారా ! నువ్వు లేనిదే నేను బ్రతకలేను. నీ అంగీకారమో అనంగీ కారమో ఇప్పుడు చెప్పింది. ఇంకా ఆక నన్ను వదిలి పోలేదు. లేకపోతే ఇది చూడు.” అని జేబులోంచి ఎర్ర కాగితపు పొట్లం బయటకు తీసాడు చంద్రం. “ఇది సై నై డు. రెండు నిమిషాలు చాలు.” కం గా రుగా అతని చేతుల్లోంచి ఆ పొట్లం లొక్కొన టానికి ప్రయత్నించింది తార. “ఇప్పుడే అంత ప్రమాదం తలపెట్టమలే. రేపు తెలుస్తుంది నీకు దీని ఫలితం.” పొట్లాన్ని జేబులో పెట్టాడు. చంద్రం పిచ్చిగా నవ్వుతూ.

“నీ మవునం నన్ను వేధిస్తున్నది తారా ! నా మాటలకు అంగీకరించావా ? ఇంత దాటం నుంచి నేను చేసిన తపస్సు, నా నిరీక్షణ ఫలించాయను కోనా ? నువ్వు ఒప్పుకోన్నట్లే గదా ? నీ మవునాన్ని అంగీకారంగా తీసుకోనా ? ఇప్పుడే జీవుని నరాసరి పట్టుకానికి మన ఇంటికి పోనిస్తున్నాను. నీ నిర్ణయం తెలియచెయ్యి.” తార పైపు చూశాడు చంద్రం. ఆమె ఆశోరీస్తూ అలాగే కూర్చున్నది. అతను పంగి ఆమె పెదమలను పుదువుగా ముద్దు పెట్టు కున్నాడు. ఆమె అతని నుండి తప్పించుకోవటానికి ప్రయత్నించలేదు. కాని ఆమె శరీరం ఒక్క క్షణం పాటు ఉలిక్కిపడటం అతడు పసి గట్టాడు. కారణం తెలుసుకోటానికి అతను అసక్తి చూపలేదు.

నాగభూషణం

“ఇప్పుడు తిన్నగా మన ఇంటికి వెడుతున్నాము. ఏమయినా మాట్లాడవలసి వస్తే నాగభూషణంతో నేను మాట్లాడి సరి చేస్తాను. సరేనా ?” జీవు నేగంగా బయలుదేరింది నెన్నెలను దూసుకుంటూ. ఇప్పుడు పండ్లం ఒక వెయ్యి అను బుజాల వెనకగా వేసి కారు నడుపుతున్నాడు. చలిగాలి చెవుల్ని దూసుకు పోతోంది. ముందు వెడుతున్న జీవు అడవిలో కనపడకుండాపోయి ముప్పావుగంటయింది. వేటని దక్కించుకొని ఉత్సాహంతో ఉరకలు పెడు తున్న వేటగాడిలా ఉల్లాసంగా సగరెట్టు కలుస్తు న్నాడు చంద్రం.

* * * అదెన్నోమీదగా జీవు కొండనీళ్ళ బాటు వివరి తరకు వచ్చి ఆగిపోయింది. దిగి నూస్తే అది బంగళా. బోజనాలు చేసి ఎక్కణ్ణించి అంతా బయలుదేరాలో అదే బంగళాకి తిరిగి వచ్చారన్న మాట ! “దారి తప్పి తిరిగి బయలుదేరిన చోటికే వచ్చాము. వాళ్ళ జీవు ఇంకా వచ్చి ఉండదు. లోపల నీ సామానేమయినా ఉందా ? నా కోరిక మరచి పోయాను. తీసుకుని వస్తాను. జిప్సీ ఒక్క నిమిషం.” అని బంగళాకి వెడివాడు చంద్రం. పరందాలో నౌకర్లు నిదురపోతున్నారు. హాలులో దీపాలు వెలుగుతున్నాయి. నాగభూషణం కూర్చుని తుపాకిని పుట్టంగా బుడుస్తున్నాడు తాసిగా ! తలవంచుకుని.

చంద్రానికి ఆశ్చర్యం వేసింది. “అరే ! మీరెప్పుడు వచ్చారు ? రాంసింగ్ నిడి ?” ఎదురుగా కూర్చుంటూ అడిగాడు. “వచ్చారా ? ఎస్తారని నాకు తెలుసును. అతన్ని పనిమీది ఎంపించా నులే. రంగలోగా మగం మాటలు పూర్తి చేసుకో వచ్చును. తార నిడి ? జీవులోనే ఉందా ? గుడ్ ! నీ వోవర్ కోటు ఇదిగో. తీసుకుని అల్లా కూర్చో. చంద్రం !” నాగభూషణం కళ్ళు ఎర్రగా జోతులా మెరుస్తున్నాయి. “నువ్వలా వచ్చామంటే అడ్డు దారిని. ఎందుకో వచ్చేదానునిపించింది. అంతే.” “మేము వెళ్తాము. ఇప్పుడు నీ మనస్సు సరిగా లేదు. తరవాత మాట్లాడుకో వచ్చును.” చంద్రం లేవబోయాడు. “కాదు కాదు. నేను సరిగానే ఉన్నాను. మనం మాట్లాడుకోవటానికి ఇదే మంచి సమయం. తారను గురించనుకుంటు న్నావా ? సిచ్చినాడా ! ఆ సంగతి నేను ఎప్పుడో తేల్చేశాను. ఆ విషయంలో నా నుంచి నీకు నీ బాధా ఉండదు. మనం నునుషుల్ని కట్టేయగలం కాని మారే మనసుల్ని బంధించ గలమా ?” చంద్రం మనస్సు అశ్చర్యంతో నిండి పోయింది. అతను ఇంత తేలిగ్గా వదులుతాడనుకోలేదు. “తార విషయం నువ్వు తెలిసే మాట్లాడుతున్నావా ? నాగ భూషణం ?” అశ్చర్యంగా అడిగాడు చంద్రం “సిచ్చి వాడ ! నాకు అన్నీ తెలుసు ! తాడును తెగదాకా లాగే స్వభావం గాదు వాడి. నేను తార గురించి బాధ పడటంలేదు. ఇప్పుడు నీతో కావలసిన పని నాకు ఒకటుంది. అది అయితే ఇక మీ మార్గం నిష్కంట కమే వనుకోవచ్చును.”

“నాతో కావలసిన పనా ?” అశ్చర్యం ప్రకటించాడు చంద్రం. “తిన్నగా అసలు విషయమే మాట్లాడదాము. అవును. నీతోనే కావాలి. ప్రస్తుతం నా సంగతి నీకు తెలుసు. ఆర్థికంగా

వేట

బాగా చితికి పోయాను. కంట్రాక్టులో బాగా పడిపోయాను. ఇప్పుడు నువ్వు చేయూత నిస్తేనే నాని నిల్వదొక్కు కొనలేదు. లేకపోతే నా ఎని బజారున పడటమే అవుతుంది. ముఖ్యులయిన ఇద్దరు మార్వాడీ అప్పుల వాళ్ళు ‘డిక్టీ’ తెచ్చారు, నా మీద రెండు రోజుల క్రితం. ఇప్పుడు ఒక లక్ష రూపాయలకి నువ్వు సాయం చేశావా ? నేను ఒడ్డున పడతాను. ఇవాళ మనం ఇక్కడ కలవటంలో ముఖ్యోద్దేశం ఇదే”

“లక్ష రూపాయలా ? నేనా ? ఎక్కణ్ణించి తెచ్చి ఇవ్వగలను ? ఎట్లా ?” చంద్రం భయంతో పోతున్నాడు.

“ఎట్లాగంటావా ? అది నేను చెబుతాను. నువ్వు కష్టపడక్కర్లేదు, ఏచ్చివాడా ? అంత భయపడుతావు దేనికి ? చాలా సులభమయిన విషయమిది.”

పసిపిల్లవాడు: అమ్మా, భూమి మీదకి దేవతలు ఎప్పుడయినా వస్తారా? వస్తే, తిరిగి ఎగిరి పోతారా ?

తల్లి: వచ్చి, ఎగిరిపోతుంటారు బాబూ! ఎందుకలా అడిగావ్!

పిల్లవాడు: మరేమో, నిన్న నాన్నగారు మునింట్లో పని మనిషిలో “నువ్వు దేవత”ని అంటున్నారు...

తల్లి: ఓహో! అలాగా!... ఆ పనిమనిషి, త్వరలోనే ఎగిరి పోతుందిలే.

శంకరాచల (విశాఖపట్నం)

నాగభూషణం వెంకి బాగ్లోంచి కొన్ని కాగితాలు బయటికి తీశాడు.

“ప్రస్తుతం ఈ అడివంతా నీ అధికారం క్రింద ఉంది. వచ్చి తనిఖీ చేసి నిన్ను ప్రశ్నించే వాళ్ళు లేరు. ఇరవై వేల బున్నల కలవ కొట్టి లాట్టు కంటించిన చనికి సంబంధించిన అగ్రి మెంటుక్కి సంబంధించిన కాగితాలు ఇవి. వీటి మీద నీ సంతకం పడిందా ? ఓ వారం రోజులలో బిల్లు చేయించుకుని ఈ గండం నుంచి బయట పడతాను.”

“ఔండర్స్ పిలవలేదు. అసలు పని జరగందే. పైగా ఆ కలవ వేలం చేయటం ఇదంతా ఎలా సరి పెట్టడం ? నాకంతా ఆయోమయంగా ఉంది అడిగాక ఈ మధ్యన పి. ఐ. డి..... ! ?!” అన్నాడు చంద్రం నిబ్బరంగా.

“సిచ్చి వేషాలు వేయకు చంద్రం. ఇదిగో ఇది మాళ్ళావుగా ఎలా మెరుస్తుందో ? నిండు

ప్రాణాల్ని నిమిషాల్లో తీసేయగలను.... నువ్వు ఇటువంటివి ఇదివరకు ఎన్నోసార్లు సరిపెట్టావు. ఆ పంగతి నీకు తెలుసు. ఆ కలవ ‘లాట్టు’న్న మొన్నటి వరదల్లో కొట్టుకు పోయాయని రిపోర్టు పంపటం నీ కంట గవ్వమయిన పని గాదని నాకు తెలుసు.”

“కాని....” చంద్రం మాట్లాడ బోయాడు.

“ఇక నేను నీ నుంచి ఏమీ విన దలుచుకొన లేదు. నా సంగతి నీకు తెలుసుగా. చే నువ్వే మొండి నాడివి. తొందరగా పనిచేసి, అవతల తార నీ కోసం ఎదురు చూస్తోంది.”

“నేనూ అతిగా నిస్స విసిగించ దలుచుకోలేదు. కాని ఒక్కసారి ఈ కాగితం చూడు. తరవాత ఏం చెయ్యమన్నా చేస్తాను.” చంద్రం జేబులోంచి వెతికి కాగితం ఒకటి బయటికి తీసి నాగభూషణాని కిచ్చాడు.

అది చదువుతున్నంతసేపూ నాగభూషణం ముఖంలో రంగులు మారాయి. అతని మొహం విక్రతంగా మారటం మొదలెట్టింది. ఉచ్చాస నిశ్చేసాలు భారంగా పస్తున్నాయి.

“మృదు వచ్చారు మీరు ?” పలకరించింది అప్పుడే వచ్చిన తార. ఆమె వచ్చిన సంగతి ఎవరూ గమనించలేదు. ఈ గొడవలో వడి. “ఇంతకీ నువ్వు చెప్పి దబ్బుకున్నది నీ సంతకానికి. ఇప్పుడు విలువ లేదని అన్నమాట. అయితే.... నువ్వు ఇప్పుడు సస్పెన్షన్లో ఉన్నవా ? సుందరసింగ్ కంట్రాక్టు కేసులో!! అయిపోయింది అంతా అయిపోయింది! అయితే ఇక మిగిలింది ఒక్కటే....” అది లేచి నాలుగడుగులు వెనక్కి నడిచాడు నాగభూషణం తుపాకి పట్టుకుని నిశ్చలంగా.

చంద్రం పోతున్నాడు లేచి నిలబడి. మృత్యువు ఇంకెంతో దూరంలో లేదు తనకి.

“సీరియస్గానే చేసి చంపేయటం ధర్మం కాదు.” ఏడుస్తూ ఆరించింది తార. “న...న... అవతల నౌకరుగాళ్ళు వస్తారు. రెండు నిమిషాలే. నీ ఇష్ట దేవతని తలుచుకో చంద్రం ముందు నువ్వు నేను నీ వెనక్కాలే పస్తున్నాను. భయ పడకు.” గర్జించాడు నాగభూషణం. బయట ఆకాశంలో చంద్రుణ్ణి మేఘాలు కప్పాయి. వెన్నెల మనకగా తెల్లబోయింది.

తుపాకి ఎత్తి గురిచూసిన నాగభూషణానికి చంద్రాన్ని అడ్డంగా ఆనుకుని నిలబడి తీక్షణంగా చూస్తూ మరణానికి సిద్ధంగా ఉన్న తార కనిపించింది. ఒక నిమిషం అలానే నిలబడి తుపాకి దించి వేశాడు. విసురుగా, జగుప్పగా నాగభూషణం. “ఛీ! సాండి అవతలకి” అన్న గర్జన విని ద్వారం వేపు పరుగులు పెట్టాడు చంద్రం తారతో అదే చలన్నట్లు. ద్వారం దాటుతూండగా ప్రేలుడు విని ఇద్దరూ ఉలిక్కిపడి వణికి పోయారు. అప్పుడే ఎదురుగా ఎస్తున్న రాంసింగ్ “క్యాస్టే”, అంటూ లోపల ప్రవేశించాడు.

నాగభూషణం క్రింద పడి ఉన్నాడు. అతని నుదుటి నుంచి నెత్తురు ధారగా ప్రవహిస్తోంది. “సాఫ్ ! సాఫ్ !” అని పలకరించిన రాంసింగ్ సమాధానం చెప్పటానికి నాగభూషణం లేదు. కాంతా, కనకాలు రెండూ పోగిట్టుకున్న నాగ భూషణం ప్రాణాలు కూడా కావాలని పదిలేశాడు. ★

1-5-1964 శుక్రవారము మొదలు

7-5-1964 గురువారము వరకు

మేషం :

(అశ్వని, భరణి, కృత్తిక 1 పా.)

ప్రతి క్షణమూ యేవో సందోబు కలుగుతూ ఉండడం వలన యే వ్యవహారంలోను ఒక స్థిర నిర్ణయానికి రాలేదు. కాని ప్రయత్నించిన ప్రతి పనీ నెరవేరుతూ ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో గత వారం యేర్పడిన అనుకూల పరిస్థితి ఈ వారం కూడా ఉంటుంది. దాని ఫలితం కూడా అనుభవ ప్తియారు. ఉద్యోగస్థులుపై అధికారుల ఆదరణను పొందుతారు. వ్యాపారస్థులు మాతన వ్యాపారాల్లో లాభాన్ని సంపాదిస్తారు. ఆరోగ్యం మొత్తం మీద బాగా ఉన్నా ఒక్కొక్కరిగా ఆనాదోగ్యం చేయగల సూచనలు ఉన్నాయి. కుటుంబ వ్యవహారాలు సంతుష్టికరంగా ఉంటాయి. సాంఘిక వ్యవహారాల్లో పూర్తిగా అనుకూల వాతావరణం యేర్పడుతుంది. వారం మధ్యలో కొంచెం అనవసర మైన శ్రమ కలుగుతుంది. 6, 7 తేదీల్లో ధన లాభం, సంపాదన.

* * *

మృషభం :

(కృత్తిక 2, 3, 4 పా, రోహిణి,

హస్తా హారాని హారాడి లాభం లేదని నిరాశ చెందిన తర్వాతగాని యే పని సానుకూల పడదు. సామాన్యంగా జరుగవలసిన పనులకు కూడా అటంకాలు రావడం వలన మానసికంగా శాంతి ఉండదు. వృత్తి వ్యాపారాల్లో, మీ పరిస్థితి అంత ప్రోత్సాహకరంగా ఉండదు కాని నిష్ఠుర యేమీ జరుగదు. మీరు యెంత పొదుపుగా ఉండామనుకొన్నా ప్రాపించని ఖర్చులు చేయవలసి వస్తుంది. స్థిరాస్థి వ్యవహారాల్లో అభివృద్ధి ఉండదు. ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది గాని మానసికంగా విశ్రాంతి ఉండదు. శుభకార్యాల విషయంలో మీ ఆలోచనలు ఫలించాయి. విలువైన ముచ్చటలు కొంటారు. వృత్తి రీత్యా చేయవలసిన ప్రయోజనాలు వాయిదా వేయడం మంచిది. సాహిత్య కళా రంగాల్లో ఖ్యాతి లభిస్తుంది. పూర్వాకావ్యాలు నిర్విఘ్నంగా నెరవేరతాయి.

* * *

మిథునం :

(మృగశిర 3, 4 పా, ఆర్యద పునర్యసం 1, 2, 3 పా.)

ప్రయత్నించిన పనులన్నీ నెరవేరుతూ ఉండడం వలన కొంత శ్రమ పొందిన మీరు లక్ష్య పెట్టారు. అధికారుల వలన జరుగ వలసిన పనులు అవాయాసంగా జరిగి లాభిస్తుంది. ఇంతవరకు మీరు రాదనుకొన్న డబ్బు చేతికి వస్తుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో ఆదాయం పెరుగుతుంది. వ్యాపారంలో పెద్ద మార్పులు, భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాలు బాగా ఉంటాయి. కొన్ని అనవసర మైన పనులతో దిగి మీ అమూల్యమైన కాలాన్ని వ్యర్థం చేసుకొనే ప్రమాదం ఉంది. ఆరోగ్యం

1-5-64

	ర కు బు గు	శు	శు రా
శ	వారఫలం		
పం కే			

మ హేష్

గతవారం కంటే బాగుంటుంది. కుటుంబంలో వారం మధ్యను కొన్ని భేదాభిప్రాయాలు రాగల సూచనలు ఉన్నాయి. పంతానానికి ఆనాదోగ్యం చేయవచ్చును. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు కూడా కొంత లాభించును. శ్రమ వ్యవహారాల్లో అనుకూలత ఉంటుంది.

* * *

కర్కాటకం :

(పునర్యసం 4 పా, పుష్యమి, ఆశ్లేష.)

ఈ వారం కూడా గత వారం వలెనే ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో విశేషమైన ప్రయోజనాన్ని లభించడానికి వీల్లేదు. అర్థికంగా సామాన్యంగా ఉన్నా మిగిలిన అన్ని విషయాల్లోను బాగా ఉంటుంది. ఉద్యోగస్థుల శక్తి సామర్థ్యాలు పై అధికారుల పేత గుర్తించబడతాయి. వృత్తిలో పెద్ద మార్పులు రావడానికి ఇంకా కొంతకాలం పడుతుంది. స్థిరాస్థి వ్యవహారాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది. కాని వారంతంతో కొంచెం అనారోగ్యం చేయవచ్చును. మీరు చేసే ఆలోచనలతో బంధువుల ప్రాత విశేషంగా ఉంటుంది. రాజకీయాల్లో పూర్తి ప్రోత్సాహం లభిస్తుంది. భవిష్యదభివృద్ధికి మార్గం యేర్పడుతుంది. సాహిత్య కళారంగాల్లో మీ కృషికి అంతరాయాలు రావచ్చును.

* * *

సింహం :

(మఖ, పుల్ల, ఉత్తర 1 పా.)

ఈ వారం బాగా ఉంటుందని చెప్పవచ్చును. వృత్తి వ్యాపారాల్లో గత కొద్ది వారాలగ యేర్పడిన ప్రతిష్ఠించిన తొలిగి పోతుంది. మీరు ఇంతవరకు చేస్తున్న ఆలోచనలకు ఒక రూపం ఇస్తారు. సూతన వ్యాపారాలు కొన్ని ప్రోత్సాహకరంగా ఉన్నట్లు క్లుప్తమైనవి కాని వాటిని పూర్తిగా నమ్మడానికి వీల్లేదు. ఉద్యోగం పరిస్థితి సంతుష్టికరంగా ఉంటుంది. ఆదాయం పెరిగి డబ్బుకు ఇబ్బంది పడనక్కరలేని పరిస్థితి యేర్పడుతుంది. ఆరోగ్యం కూడా ఇది వరకటి కంటే బాగా ఉంటుంది కాని దూర ప్రయోజనాలు చేయడం

అంధ్రనదిత్రవారపత్రిక

ఈ వారము కరకు

దాన్యం ధరలో కొంచెం ఎక్కువైన తక్కువలు సప్తవా వారంతానికి మాత్రం కొంచెం తగ్గుతుంది. ఆవరణ ధరలో పెద్ద మార్పులు ఉండవు. బెల్లం ధర నిలకడగా ఉంటుంది. నువ్వులు, మానె ధరలు ఇంతవరకు ఉన్న ఎక్కువతో కొంచెం తగ్గవచ్చును. అలంకార ముచ్చటల ధరలు పెరుగుతాయి.

మంచిది కాదు. వైజ్ఞానిక రంగంలో మీ బుద్ధి చురుకుగా పని చేస్తుంది. శుభ కార్యాల విషయంలో మీరు సాధించిన అభివృద్ధి సంతుష్టికరంగా ఉంటుంది. శ్రమ వ్యవహారాల్లో అంతగా ప్రోత్సాహం ఉండదు.

* * *

కన్య :

(ఉత్తర 2, 3, 4 పా, హస్త, చిత్త 1, 2 పా.)

ఈ వారం మీ మేర్పుకు, నేర్పుకు పరీక్షా సమయం మీరు యెంత జాగ్రత్తగా ఉన్నా యేవో చిక్కులు యేర్పడి విమర్శిల్లి చేధిస్తూ ఉంటాయి. వృత్తి వ్యాపారాల్లో ప్రతికూలత యేర్పడుతుంది. ప్రయత్నించిన పని యెంత విఫలమైనా పూర్తయేనరికి వారా శ్రమపడవలసి వస్తుంది. ఇంతవరకు మీకు సమయంగా ఉన్న వారు కూడా మీ యెడల శ్రమభావంతో ప్రవర్తిస్తారు. ఉద్యోగస్థులు ఈ వారం చాలా జాగ్రత్తగా ఉండాలి. చిన్న విషయాలకు కూడా అధికారుల మండలింపులకు గురికొనలసి వస్తుంది. ఆరోగ్యం కూడా సామాన్యంగా ఉంటుంది. కుటుంబ పరిస్థితిలో పెద్ద మార్పులు ఉండవు. బంధువులు కూడా తమ పనుల విమర్శం విమర్శిల్లి ఒత్తిడి చేస్తుంటారు. రాజకీయాల్లో తీవ్ర ప్రతిఘటనను యెదుర్కోవలసి వస్తుంది.

* * *

తుల :

(చిత్త 3, 4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ, 1, 2, 3 పాదాలు)

మీరు ఇంతవరకు చేసిన కృషికి ఫలితం లభించినదనే భావం ఈ వారం మీరు పొందుతారు. ఇంతవరకు అనిశ్చితంగా ఉన్న వ్యవహారాల్లో కొంత స్థిరత్వం యేర్పడుతుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో పరిస్థితి అనుకూలంగా ఉన్నా సాహసముతో కూడిన వ్యాపారాలు చేయడం మంచిది కాదు. ప్రయత్నం చేసిన పనులు కొంచెం అలభ్యంగా నెరవేరుతాయి. అధికార వర్గం వల్ల ప్రోత్సాహం లభిస్తుంది. ఉద్యోగస్థులకు అనుకూలంగా చిన్న చిన్న మార్పులు జరుగవచ్చు. ఆరోగ్య విషయంలో ఈ వారం జాగ్రత్తగా ఉండాలి. జారీ పడడం వంటి ప్రమాదాలు జరుగవచ్చు. అర్థికంగా ఇంతవరకు ఉన్న ఒత్తిడి చాల వరకు తొలిగి పోతుంది. సాంఘిక కార్యక్రమాల్లో మీ హోదా పెరుగుతుంది. బంధువుల సమన్వయ కూడా విమర్శిల్లి యెదుర్కోవలసి వస్తుంది.

* * *

వ్యక్తీకర :

(వికాఖ 4-2 పాదం, అకూరాధ, జేషన్)

అప్పుడప్పుడు కొందరి దుశ్చరములు జరుగుచున్నవి. మొత్తంమీద, ఏ ఒకరి అనుబంధం, ఉంటుంది. గలవారం ప్రయత్నం చేసిన వసులుల వగిన ప్రయోజనాన్ని యీ వారం సాధిస్తారు. వృత్తి వ్యాపారాల్లో మీరు కొన్ని ముగిమాటలకు కొంగడంవలన వాలా శ్రమ కలుగుతుంది. ఆదా

వార ఫలాలు

ఈనూ పెరిగడమేయినా యిబ్బంది లేకుండా వచ్చి గోటి ఎస్తుంది. పుర్తిల్ల దూర ప్రయాణాలు చేయవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. ఉద్యోగస్థులకు శ్రమకు తగిన ప్రోత్సాహం అభిస్తుంది. ఆరోగ్యం సంతుష్టికరంగా ఉంటుంది. కుటుంబ వ్యవహారాల్లో మీరు వూహించని పరిణామాలు

రావచ్చును. దానివల్ల మున్ముందు మీకు మంచి కలుగుతుంది. మీరు సహాయం చేద్దామని అనుకొన్నవారికి తోడ్పడగలుతారు. 1, 2 తేదీల్లో దవలాభం, గౌరవం.

* * *

ధనుస్సు :

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా.)

ఈ వారం సామాన్యంగా ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో పెద్ద మార్పులు ఉండవు. ప్రయత్నించిన ఎదులు నెరవేరుతున్నట్లు కనబడినా పూర్తిగా ఫలితం చేతికి అందేవరకు సమ్మదానికి వీలులేదు. ముఖస్తుతి మాటలు చెబుతూ మీద్యారాతమ వసులు సాధించడానికి ప్రయత్నించే వ్యక్తులతో వ్యవహరించవలసి వస్తుంది. డబ్బుకు సంబంధించిన లావాదేవీల్లో కొన్ని చికాకులు రావచ్చు. ఉద్యోగస్థులు కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాల్లో సారపాటు నిర్ణయాలు చేసి తరువాత శక్తివంతమవుతారు. ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది. మనస్సు ప్రశాంతంగా ఉండదు. రాజకీయాల్లో మీ మిత్రులు కూడా శత్రువత్వంతో చేరడంవలన బలాబలాలు తారుమారు కాగల ప్రమాదం ఉన్నది. వాలా జాగ్రత్తగా వ్యవహరించడం అవసరం.

* * *

మకరం :

(ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పా,

శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు.)

ఈ వారం బాగా ఉంటుందని చెప్పడానికీ అవకాశములేదు. ఇంతవరకు ప్రశాంతంగా ఉన్న వ్యవహారాల్లో కూడా కొన్ని చికాకులు ఏర్పడి, మన సహనోత్సాహం దూరితీస్తాయి. ఎవరిని నమ్మవచ్చునో, ఎవరిని సమ్మకూడదో తెలియని పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. వ్యాపారంలో మార్పులకు ఇది సమయం కాదు. నూతన వ్యవహారాల్లో ధన నష్టం రావచ్చును. ఉద్యోగస్థులు అకారణంగా అధికారుల ఆగ్రహానికి గురి అవుతారు. మీరు ఎదుటివారి ముందరి కోరి ప్రస్తావించినా వారికి అదిచెడుగానే కనిపిస్తుంది. ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. కుటుంబ పరిస్థితుల్లో మార్పులు ఉండవు. విద్యారంగంలో మీ కృషికి అంతరాయం వస్తుంది. స్త్రీ మూలంగా కలహం రావచ్చును. ముఖ్య వ్యవహారాల్లో స్నేహితుల సలహా కూడా వివడం మించింది.

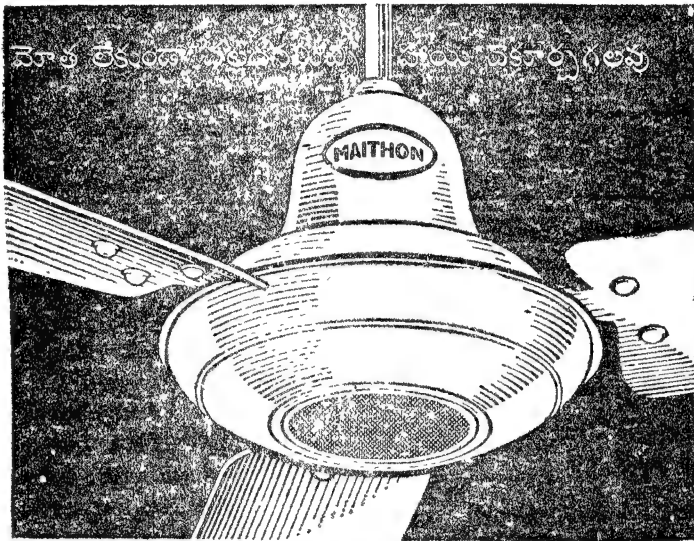
* * *

కుంభం :

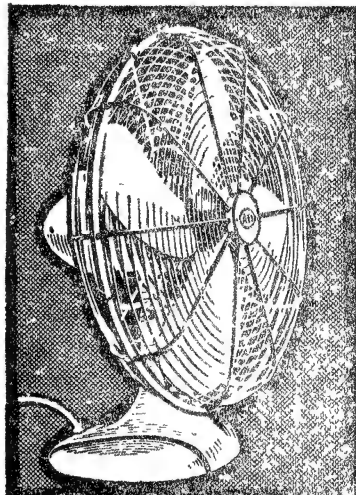
(ధనిష్ఠ 3, 4 పా, శతభిషం,

పూ. బౌధ 1, 2, 3 పా.)

వృత్తి వ్యాపారాల్లో పరిస్థితి సంతుష్టికరంగా ఉంటుంది. నూతన వ్యాపారాల్లో అవకాశాలు ఎండ మాపులవల కనిపిస్తాయి. ప్రయత్నిస్తే నష్టం కలుగుతుంది. వృత్తిలో పోటీ పెరుగుతుంది. రాని, దానివల్ల నష్టం ఏమీ కలుగదు. బాగి స్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాల్లో గతవారంలో వచ్చిన చికాకులు వాలవరకు సర్దుకొంటాయి.

మైథాన్ ఎసి లాక్రా దీపి 900 యమ్.యమ్, 1200 యమ్.యమ్, 1400 యమ్.యమ్, 1600 యమ్.యమ్.

డింక్స్ 400 యమ్.యమ్ టెబుల్ ఫ్యాన్

- తీసి శగరించడానికి పీచైజ్ గార్
- కావలసిన పెట్రోలొవడానికి పీచైజ్ అవిలేటింగ్ హెడ్
- వుండవలసిన అకారెంట్ నమసాటుగా వుండే అల్ట్రామినియం బ్లీడ్లు
- మూడు కరగడం స్పీగ్
- అనేక ఎనామిల్ రంగులతో

AEI
సీ లింగ్
మరియు
టేబుల్
పంకాలు

మేలిరకం విడి భాగాలకు నిపుణత్వంతో కూర్చి వకడ్ ఖండిగా తయారుచేసినవి మాత్రమేగార్, అనుభవజ్ఞులు. పాం కేలిక నిపుణులు ఎఇబి సీలింగ్ పంకాలను టెబుల్ పంకాలను సర్దుదా కనిపెట్టి పుంటారు. అది హై-పవర్ అవరేషన్లకు అయినా, లో పవర్ కిన్ సమగనం అయినా ఎఇబి పంకాలనే సేరుపెట్టి లిడిగి తీసివోండి.

అసోసియేటెడ్ ఎలక్ట్రికల్ ఇండస్ట్రీస్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

క్రాస్ హౌస్, 13, రాజేంద్రనాథ్ ముఖర్జీ రోడ్, కలకత్తా-1

బ్రాంచిలు: బొంబాయి, మ్యాడ్రాస్, మద్రాసు, బెంగళూరు, కోయంబతూరు, నాగపూర్

AEI-47A TEL

రాజోయే డబ్బును పూహించి వాగ్దానాలు చేయడం మంచిదికాదు. వారంతంలో ఆరోగ్యం విషయంలో జాగ్రత్తగా ఉండాలి. కొంతమంది స్వార్థపరులైన బంధువులు కుటుంబంలో భేదాలి ప్రాయాలు కల్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారు. సంతానానికి సౌఖ్యం లభిస్తుంది. విద్యారంగంలో మీ కృషి ఫలితంకోసం వస్తుంది. ధనిష్ఠా నక్షత్ర జాతకులకు మిగిలినవారి కంటే బాగా ఉంటుంది. 1, 2 తేదీల్లో శుభవార్తాశ్రవణం గౌరవం.

* * *

మీరానం :

(పూ. భాద్ర 4 పా, ఉ. భాద్ర, రేవతి.)

వృత్తి వ్యాపారాల్లో మంచి పేరు వస్తుంది. కాని

దానివల్ల ఆర్థికంగా ప్రయోజనం ఉండదు. మీ ఆలోచనలకు తగిన అవకాశం విక్రమవంతుని నిరుత్సాహం కల్గుతుంది. ఆదాయం మామూలుగా ఉన్నా ఆనందపరమైన ఖర్చులు చేయవలసి రావడం వలన కొంత యిబ్బంది రావచ్చును. ఉద్యోగస్థులు ముఖ్యమైన నిర్ణయాలు వాయిదా వేయడం మంచిది. వ్యాపారంలో కొన్ని మార్పులు వాటంతట అవే వస్తాయి. కాని, వాటివల్ల ఆత్మే లాభం ఉండదు. వృత్తి రీత్యా ప్రయాణాలు చేయవలసి వస్తుంది. ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. కుటుంబ వ్యవహారాలు ఇంకా ఒక దారికి రావు. సాంఘిక కార్యక్రమాల్లో శ్రమకు తగిన ఫలం ఉంటుంది. సత్పురుషుల సహవాసం లభిస్తుంది. వారంతంలో మీ కాలాకు ముప్పులు పోయే ప్రమాదం ఉంది. 3, 4 తేదీల్లో ధనలాభం, సంతోషం.

జ న్మ ది న ఫ లం

మే-1

ఈ సంవత్సరం మొత్తంమీద బాగా ఉంటుంది దని చెప్పవచ్చును. వృత్తి వ్యాపారాల్లో సంవత్సర ప్రారంభంలోనే కొన్ని అనుకూలమైన మార్పులు వస్తాయి. ఆదాయం పెరుగుతుంది. కాని, అనవసరమైన ఖర్చులు చేయవలసి వచ్చుటచే మీకు తృప్తి ఉండదు. ఉద్యోగస్థులు అనుకూలమైన స్థానములకు మార్పుబడగల సూచనలు ఉన్నాయి. భాగస్వాములతో చేసే వ్యాపారాలు రాజీపైయి. కాని సాహసముతో కూడిన వ్యాపారాల్లో అనుకూలత ఉండదు. స్థిరాస్థి వ్యవహారాల్లో అభివృద్ధి ఉంటుంది. గృహ నిర్మాణాది ప్రయత్నాలు సాగుతాయి. స్నేహితులే మిమ్మల్ని హెచ్చరించేయడం వలన కొన్ని చికాకులు వస్తాయి. ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది. కుటుంబంలో కొన్ని భేదాలి ప్రాయాలు వచ్చి ముఖ్యమైన వ్యవహారాలు వాయిదా పడతాయి. విద్యార్థులు మంచి మార్కులతో కృతార్థులు కాగలరు. రాజకీయవైఖరి మంచి సమయం.

మే-2

గత కొద్ది సంవత్సరాల కంటే ఈ సంవత్సరం బాగా ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో మీరు ఎదురు చూడని మార్పులు వచ్చి మీకు లాభం కలుగుతుంది. ఉద్యోగస్థులు కొంత ఉన్నతస్థానం కోసం ప్రయత్నం చేయడానికి మంచి సమయం. వ్యాపారస్థులు నూతన వ్యాపారాలు ప్రారంభిస్తారు. భాగస్వాములతో చేసే వ్యాపారం సామాన్యంగా ఉంటుంది. కొద్ది వ్యవహారాలు మీకు అనుకూలంగా పరిష్కారం కావచ్చును. వివాదాల అలంకార ముప్పులు కొంటారు. ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది. కుటుంబ వ్యవహారాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. ఇదివరకు మీయందు ఆదరణలేని బంధువులు కూడా మీకు అనుకూలంగా ఉంటారు. శుభ కార్యాల విషయంలో ప్రోత్సాహం ఉంటుంది. పెద్దలకు అనారోగ్యంచేసి కొంత ఆందోళన చేయవచ్చును. విద్యార్థులకు క్లాసు వచ్చుటకు అవకాశం ఉన్నది. ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలల్లో ధన వ్యయం, శ్రమ.

మే-3

ఈ సంవత్సరం మొదట అంత బాగా లేక పోయినా క్రమంగా అన్ని వ్యవహారాలూ సానుకూల పడతాయి. వృత్తి వ్యాపారాల్లో ప్రోత్సాహం లభిస్తుంది. వ్యాపారస్థులకు ఆదాయం పెరుగుతుంది. కాని, ఆకస్మికంగా షష్ఠం వచ్చే సూచనలు ఉన్నాయి. సంవత్సర ప్రారంభంలో ఉద్యోగస్థులకు చికాకులు, అననుకూలమైన స్థానమునకు మార్పులు రావచ్చును. ఆరోగ్యం మొత్తంమీద బాగా ఉన్నా జీర్ణ సంబంధమైన అనారోగ్యం చేస్తుంది. ధూర ప్రయాణాలు చేస్తారు. సాంఘిక కార్యక్రమాల్లో పలుకుబడి పెరుగుతుంది. మీ బుద్ధి కుశలత పదిమందిచేత గుర్తించబడుతుంది. విద్యా వైజ్ఞానిక రంగాల్లో మీ బుద్ధి మరుకుగా పనిచేస్తుంది. ప్రేమ వ్యవహారాల్లో అభివృద్ధి ఉంటుంది. విద్యార్థులు కొంచెం శ్రమమీద కృతార్థులు కాగలరు. వస్త్ర వ్యాపారులకు, కంట్రాక్టర్లకు అనుకూలమైన కాలం.

మే-4

ఈ సంవత్సరం సాధారణంగా ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో అప్పుడప్పుడు కొన్ని చికాకులు వచ్చినా స్నేహితులు మీకు సకాలానికి తోడ్పడతారు. అవి కారణవలన జరుగవలసిన పనుల నిమిత్తం చాలా శ్రమ పడవలసి వస్తుంది. వృత్తిలో కొంతమంది కొత్తవారు సోటీ వచ్చి మీకు ఆందోళన కలిగిస్తారు. ఆర్థికంగా బాగా ఉన్నా సమయానికి డబ్బు రాక కొంత యిబ్బంది పడతారు. మీరు గత సంవత్సరం ఆలోచించి పదిలేసిన వ్యాపారం మీరు ఇప్పుడు చేసే లాభం సంపాదిస్తారు. ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. కుటుంబ పరిస్థితి సంతృప్తికరంగా ఉంటుంది. సంతానానికి సౌఖ్యం సంతోషం లభిస్తాయి. రాజకీయాల్లో కొత్త బాధ్యతలు స్వీకరించవలసి వస్తుంది, కాని ఫలితం తక్కువ. అగ్నివల్ల గాని, విషజంతువులవల్లగాని ప్రమాదం రావచ్చును. విద్యార్థులు సాధారణంగా కృతార్థులు కాగలరు.

మే-5

ప్రపంచ దృష్టిలో ఇది మీకు మంచి సమయమే. కాని వాస్తవంగా పరిస్థితి అందుకు భిన్నంగా ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో మీ ఆలోచనలు సద్బాంధరిత్యా బాగానే ఉంటాయని ఆచరణలో మీకు అంతగా తోడ్పడవు. ఇదివరకు పరిష్కార మయిపోయిన తగాదాలు సంవత్సరం మధ్యలో తిరిగి తలయెత్తి కొంత ఆశించిని కలిగిస్తాయి. నూతన వ్యాపారాలు ప్రారంభించడానికి ఇది సమయం కాదు. ఉద్యోగస్థులకు స్థాన చలనము కలుగవచ్చును. కొత్తవారితో సరిచయం కలుగుతుంది. దానివల్ల ముమ్మందు మీకు నిశ్చయమైన ప్రయోజనం ఉంటుంది. మీ ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. కుటుంబంలో ఎప్పుడూ ఎవరికో ఒకరికి అనారోగ్యం చేస్తూ ఉంటుంది. సాంఘిక వ్యవహారాల్లో మీ స్థానాన్ని నిలబెట్టుకొంటారు. విద్యార్థులు శ్రమపడి చదువవలసి ఉంటుంది. నవంబరు, డిసెంబరు నెలల్లో ప్రయాణాలు.

మే-6

ఈ సంవత్సరం శుభా శుభవిశ్రమంగా ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో శ్రమ పెరుగుతుంది కాని ప్రయోజనం ఆత్మ ఉండదు. మీరు ఆలోచించిన దానికి అవకాశము రాక, అవకాశము వచ్చినదానికి ఆలోచన తట్టుక విసుగూ, చిరాకూ కల్గుతాయి. ముప్పులుకాని అవసరమైన కాలితి ములు కాని పోయే ప్రమాదం ఉంది. సంవత్సరం మధ్యలో కొత్త వ్యాపారాలు ప్రారంభిస్తారు. అందులో కొంత లాభం కలుగుతుంది. వ్యాపారంలో షష్ఠం రాకపోయినా కొన్ని వ్యవహారాల్లో అనవసరంగా డబ్బు ఖర్చు చేయవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. కొంతమంది మిత్రులు మీకు తోడుగా నిలబడతారు. ఆరోగ్యంలో పెద్ద మార్పులు ఉండవు. కుటుంబంలో శుభకార్యాలవలన వాయిదా పడవచ్చును. బంధువులకు సహాయం చేస్తారు. రాజకీయాల్లో ప్రయోజనం గల కార్యక్రమాన్ని సాధిస్తారు. విద్యార్థులు సామాన్యంగా కృతార్థులు కాగలరు.

మే-7

జీవితంలో ముఖ్యమైన సంవత్సరాల్లో ఈ సంవత్సరం కూడా ఒకటి. ఈ సంవత్సరంలో మీరు చేసే వ్యవహారాల ప్రభావం వచ్చే సంవత్సరాలమీద కూడా ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో క్రమంగా అభివృద్ధి ఉంటుంది. వ్యాపారస్థులకు ఆకస్మిక ధనలాభం కలుగుతుంది. వృత్తిలో ఇంతవరకు ఉన్న పోటీ తగ్గుతుంది. ఉద్యోగస్థులకు భవిష్య దభివృద్ధికి మార్గం ఏర్పడుతుంది. మీ అభివృద్ధిని సహించలేక కొంతమంది వ్యక్తులు మీకు వ్యతిరేకంగా వదంతులను ప్రచారం చేస్తారు. ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది గాని అప్పుడప్పుడు బలహీనత కలుగుతుంది. కుటుంబ పరిస్థితి సంతృప్తికరంగా ఉంటుంది. సాంఘిక వ్యవహారాల్లో మీరు కొన్ని కార్యక్రమాలకు నాయకత్వం వహిస్తారు. కళారంగంలో భాతి లభిస్తుంది. ప్రయాణాలు వాయిదా వేయడం మంచిది. ప్రేమ వ్యవహారాల్లో ప్రోత్సాహం లభిస్తుంది. విద్యార్థులకు క్లాసు రావచ్చును.

సంబంగ పంథలు

జ రి గి న క థ

గిరి, హరి, హరి చెల్లెలు దుర్గ బాల్య స్నేహితులు. హరి, ఉమల మధ్య అనురాగం నెలకొంటుంది. గిరి చూపే భావనాత్మకత, దుర్గ హరించేకపోతుంది. దూరపు బంధువు శంకర్ ను గిరి తన ఇంటికి ఆహ్వానిస్తాడు. గిరి సలహాపై దుర్గ శంకర్ ని హృదయ పూర్వకంగా ప్రేమిస్తుంది. వారిద్దరు వివాహం చేసుకొంటారు. వారంటే ఇష్టంలేనట్లు ఉమ ప్రవర్తిస్తుంది. హరి కృంగిపోతాడు. శంకర్, దుర్గల వైవాహికజీవితంలో చెలరేగిన కలతలను సరిదిద్దటానికి గిరి ప్రయత్నం చేస్తూవుంటాడు. దుర్గ చివ్వునాటి స్నేహితుడు ప్రసాద్ ఆమె సంసారంలో కంఠలు రేపటానికి ప్రయత్నిస్తాడు. గిరి హరినిగురించి వచ్చుచెప్పటానికి ఉమవద్దకు వెళ్తాడు. దుర్గ మనశ్శాంతికొరకు పుట్టింటికి వెళ్తుంది. తనను ధిక్కరించి వెళ్ళినట్లు భావించి శంకర్ ఉగ్రుడౌతాడు. పుట్టింటికి వెళ్ళిన దుర్గ కొంతకాలం తర్వాత శంకర్ కు మశూచి అని తెల్పి తల్లి, అన్నా చెప్పినా వినకుండా ఇయలదేరి శంకర్ వద్ద కేళింది. శంకర్ ఆమె రాకకు అనందభరిత డౌతాడు. జానకి హరికి జరిగిందంతా చెప్పి ఉమ విషయంలో కూడా సందేహాలను తీర్చుకోమని తనకు ఉమ వ్రాసిన ఉత్తరాలో ముఖ్యమైన కొన్నింటిని హరికిస్తుంది.

26

హైదరాబాదు.
4-7-1956

డ్రీయర్ జానీ!

నా వివాహ శుభలేఖకొసం ఎదురుచూసే నీకు నా ఉత్తరం ఆశ్చర్యం కలిగించవచ్చు. నీకేమిటి? నాకే అంతా తమాషాగలది. మన దుర్గ నా ఒడిలో తలపెట్టి ఏడ్చింది, తాను గిరిని ప్రేమించాననీ, కానీ అతడు తిరస్కరించాడనీ చెప్పింది. దుర్గను సంతోషపెట్టడానికి దుర్గ తరఫున లేచి చదువు తీసికుని గిరితో మూడు పెంచుకున్నాను. గిరి ఎవరని ఆశ్చర్యపడతావా! మా భావకు అత్యున్నతైన స్నేహితుడే! అతనితో మాట్లాడిన క్షణంనుంచీ నాలో విచిత్రమైన మార్పు కలిగింది. నాకు తెలియకుండానే అతని ఆకర్షణకు లొంగిపోయాను. మా భావమిద వామన్నది కేవలం వాత్సల్యమనీ, ప్రేమకాదనీ అనిపించసాగింది. క్రమంగా ఆ భావన నాలో బలపడింది. భావను పెళ్ళి చేసుకోలేకపోయాను. చేసికోననీ, చెప్పలేకపోయాను. అందుకే కాస్త పూపేరి తీసుకుందామని మెడిసిన్ లో చేరాను.

ఏమంటావా? నాది చంచలమైన మనసని తీర్చావా? నిజమేనా?

తొందరగా సమాధానం వ్రాయువా? నీ పెళ్ళి విషయాలన్నీ వివరంగా వ్రాయి.

నీ
ఉమ.

స. ఆనందారంమం

డియర్ జానీ!

దుర్గ వివాహం జరిగింది. పెళ్ళికొడుకు చాలా బాగుంటాడు. చదువుకొలేదు. వ్యాపారంలో నిపుణుడు. గిరి ప్రోత్సాహమే ఈ వివాహానికి కారణమంది దుర్గ.

ఇన్నాళ్ళుగా పూగిసలాడిన నా మనసు ఒక నిశ్చయానికి వచ్చేసింది. బావను, బావగి అభిమానించగలనానో, భర్తగా ఆరాధించలేను. నా మనసులో గిరి భిక్షువేసుకు కూర్చున్నాడు. గెంటినా పోవటం లేదు.

నేను ఎంత కలివిడిగా ఉండమని ప్రయత్నించినా, నాతో చాలా ముఖావంగా ఉంటున్నాడు గిరి. మునుపున్న కొద్దిసేపు స్నేహం కూడా లేకుండా పోయింది. బహుశా నేనంటే అతనికి ఇష్టంలేకపోయి ఉండవచ్చు. అయినా, అతనిని ఆరాధించకుండా ఉండలేను జానీ! నా ఆరాధన అతడు స్వీకరించకపోనీ, అతనిని నా మనసులో దృఢీకరించుకుంటేనే చాలు, నాకు ఎక్కడలేని భృష్టి కలుగుతుంది.

బావ సంగతి తల్లికుంటే నాకెంతో వ్యధ కలుగుతుంది. వ్యంగ్యంగా ఎప్పుడూ నా అభిప్రాయం వ్యక్తపరచినా, అర్థం చేసుకోకుండా మా బావది ఎల్లాంటి అనోకమో, ఉద్దిక్త స్వభావమో నీకు తెలుసుగా. తనూలేనో తనది తప్ప ఇంకేమీ ఆలోచించడం అయినా పాపం తన తప్పేమిటందీ? చిన్నతనం నుంచీ, నన్ను తన దానిగా భావించాడు. ఎక్కువగా ఈ విషయాల్ని గురించి ఆలోచించని నేను కూడా మొన్నటివరకూ, అతని భావనకు ప్రోత్సాహమిచ్చాను. నా నోటితో బావకు అసలు విషయం ఎలా చెప్పగలనూ? బావనూ భగవంతుడినీ, ఈ దోషం క్షమించమని ప్రార్థించటంకంటే నేను చెయ్యగలిగిందేముంది?

అల్లకల్లోలంగా ఉన్న నా మనసుని, నీ ఉత్తరాలు కొంత వౌదారమైనాయి. తిరుగుబాటులో జనాబు స్రావాలి మరి!

నీ
ఉమ.

డియర్ జానీ!

నీ ఉత్తరం ఈసారి నా కెంత ఆశాభంగం కలిగిందో చెప్పలేను. అన్ని విషయాల వ్రాసావే? దుర్గ సంసారంలో కలతలా? మీవారికి గుండె జబ్బా? అబ్బా! పరిష్కారతమ ప్రసాదిస్తే మనం తనను మర్చిపోతామని కాబోలు... నీ ఒక్కరికీ పరిష్కారమైన అనందాన్ని ప్రసాదించడం దగ్గరకు.

నేను గిరికి ఎన్ని ఉత్తరాలు వ్రాసినా సమాధానం వ్రాయలేదు. మొదట్లో పాడిగా, ఒకటి, రెండు వాక్యాలతో సమాధానమిచ్చాడు. కానీ, తరువాత అది కూడా లేదు. దురదృష్టవంతంగా గిరి జానీ! అతని హృదయంలో నాకు స్థానంలేదు. ఈ ఆవేదన నేను భరించలేను. బావతో ఉన్న విషయం ఉప్పట్టు చెప్పేస్తాను. పోనీ అతడైనా తన కనుకూలమైన యువతని వివాహమాడి సుఖపడ్డాడు.

నీ
ఉమ.

తేజ్ పూర్
28-9-62

డియర్ జానీ!

మన దేశాన్నితనీ అట్టుడికినట్టుడికించిన ఈ యుద్ధం నా జీవితానికి వరమయింది. ఏ దారి, తన్నూ కానక కొట్టుకుంటూన్న నాకు నక్కని పూర్ణం చూపించింది. ఇక్కడకు వచ్చేసాను. సావం! బావ ఎంత బాధపడ్డాడనుకున్నావే? దుర్గార్థులాలని. అతనికంత ఆవేదన కలిగించిన నేను ఎంతటి శిక్షకుండా అర్హులాలని. కానీ ఏం చెయ్యనూ ఆశకులాలని. ఇక నా తలదండ్రుల అవేదన వర్ణించటానికి మాటలు దొరకటం లేదు. బావ దుఃఖాన్నితలచిమరిపించగల స్త్రీ ఎవరైనా, అతని జీవితంలోనికి తొందరగా వస్తే బాగుండును.

విచిత్రం గిరి కూడా ఎంతో బాధ పడ్డాడు. నేనంటే కవీసం స్నేహభావమేనా, లేని పెద్ద పెద్ద మనిషి. అంత బాధపడటమెందుకు! బహుశా తన మిత్రుడు హరి కోసమే ఉంటుంది. వాళ్ళు స్నేహం ఎంత గాఢం పెన్నరునకున్నానూ! అట్లాంటి స్నేహం పొందగలగటం కూడా అదృష్టమే!

ఇక్కడ జీవితం నాకు బాగుంది. ఇక్కడి వాతావరణమే తమాషాగా ఉంది. వివిధరంగా సరిగ్గా తెల్లవారదు. నాల్గంటకే నీకటి పడుతుంది. ఎటు మాసినా కొండలూ, గుట్టలూ ఇసులందరూ మంచి దృశ్యాలయిం. కన్నజీవులు, సరదాళకు అవకాశం చాలా తక్కువ. కానీ, ప్రతిది చాలా ఖరీదుగా ఉంటుంది. మొన్న ఒక తువ్వలు ఏకంగా పడిపోను రూపాయలు చెప్పాడు. నేను అశ్చర్యంగా చూస్తే "ఇండియాలో తయారైంది మేడం!" అన్నాడు గొప్పగా— నా కెంతో వచ్చి వచ్చింది. ఈ యుద్ధం గొడవలు లేక మునుపు నీళ్ళంతా ప్రకాశంతగా జీవించే వారనుకుంటా! కానీ, ఇప్పుడందరూ గుప్పిట్లో ప్రాణాలు పెట్టుకొని ఉన్నారు. అయినా మంచి దైర్ఘ్యవంతులు. స్త్రీ, పురుష, బాల, వృద్ధ భేదం లేకుండా అందరూ సైనిక శిక్షణ పొందుతున్నారు. సైన్స్ ప్రాత వివరంగానే ఏ పని చేస్తున్నవాళ్ళం ఆ పని పదిలేసి క్రింద పడుకోవటం చాలా తమాషాగా ఉంటుంది. విజంగా శత్రు సైనికులు రాక పోయినా శిక్షణ కొనం ఇలా జరుగుతుంది.

రామకృష్ణ వరమహంస నీతి కథల్లో ఒక కథ గుర్తుందా? ఒక దొంగ తనను పట్టు వచ్చినవారి నుంచి తప్పించుకోవటానికి సవ్యాస వేషం వేసుకుంటాడు. కానీ, ఆ వేషంలోని ఉదాత్తత, అతనిని విజంగా సవ్యాసని చేస్తుంది. నా మేయమూ ఇదిగ్గా అట్లాగే ఉంది. మొదట్లో నా నిరాశను భరించ లేక, ఇక్కడకు వచ్చినా, ఇప్పుడిది వదిలి రాలేను. మన దేశం కోసం ప్రాణాలను ధార పొయ్యడానికి సిద్ధ పడిన యౌవమూర్తులకు నేను చెయ్యగలిగిన సహాయం చెయ్యటంలో నాకెంతో సంతృప్తి కలుగుతుంది. ఇట్లాంటి అవకాశం దొరికినందుకు నేనెంతో గర్విస్తున్నాను. నెలవు. నీ,
ఉమ.

డియర్ జానీ!

నా అనందాన్ని నీ కెలా పర్చిందనీ! వరద గోదావరిలా, నా హృదయం, అనందంతో పరవళ్ళు తొక్కుతూంది. నా జన్మ పృథ్విం కాలేదు. సార్వభౌమయింది. అసలు విషయం చెప్పకుండా! పోదీ చెప్పేస్తానని వినుక్కుంటున్నావా? అయితే విను.

గిరి ఇక్కడకు వచ్చాడు. ఒక్కరోజు ఉన్నాడు. ఆ ఒక్క రోజులోనే, నా జీవితానికంతకూ సరిపోయే, ఆనందం కలిగించాడు. ఇన్నాళ్ళకు మేమి గిరి హృదయంలో నాకు స్థానమందు గ్రహించాను. గిరి, తన నోటితో తను ఒప్పుకున్నాడా విషయం. అయినా తన ప్రాణ మిత్రుని బార్యగా మాత్రమే సన్నెప్పుడూ గౌరవిస్తానని చెప్పాడు. హరి, నేను లేకుండా బ్రతకలేదు కనుక, హిందూ సమాజంలో అవినాహితుడాలే స స్త్రీ మనలటం కష్టం గనుక నన్ను పారిని పెళ్ళిచేసుకోమని బ్రతిమాలాడు. అందు కొరకే తను వచ్చిపట్టు చెప్పాడు. ఈ జన్మలో తను నన్ను వివాహం చేసికోవటం ఆనందవం, అని వ్యంగ్యంగా దృఢంగా చెప్పాడు.

అతని మాట మీద గౌరవంతో, బావ మీద జాలితో బావను పెళ్ళి చేసుకుని అతనిని మనసార ప్రేమించలేక పోయినా, భార్యగా నా కర్తవ్యం నెరవేర్చి, అతనిని సుఖ పెట్టాలనే నిశ్చయించుకున్నాను. బావకు ఉత్తరం వ్రాసాను. నా ఉద్యోగం వదిలనని కూడా వ్రాసాను. ఉద్యోగం వదిలి లేనే గాని పెళ్ళి చేసుకోవని బావ సమాధానం వ్రాసాడు. ఇంతలో ఉంది బావ ప్రేమ! ప్రాణిత బావకు నా మీద గాఢ సురాగమని ఇన్నాళ్ళూ ఎంతో ఆవేదన కడ దానిని. ఇప్పుడెంతో తెలికగా ఉంది. పెళ్ళి చేసుకుంటే ఒకటే సంసారం. ఇప్పుడు దేశమంతా నా సంసారమే! గిరిని ధ్యానించుకుంటూ, జీవితమంతా ఇలాగ గడిపేస్తాను. అన్ని ఆసార్థాలకూ, అతితమైన వృద్ధాప్యంలో అతని సన్నిధికి చేరుకుంటాను. నన్ను స్వీకరిస్తాడనే నా నమ్మకం. ఆ నమరుం కోసం నిరీక్షిస్తూ ఉంటాను.

అల్లరి దుర్గ అప్పుడే తల్లి కాబోతుందా? నేనక్కడికి వస్తే పాపకు మంచి బహుమానాలు తెస్తానని చెప్పి. ఆరోగ్యం జాగ్రత్తగా కాపాడుకోమని చెప్పి.

సాధారణ పరిస్థితులలో అక్కడికి రావటం నాకు పడదు. ఏదైనా అత్యవసర పరిస్థితి ఏర్పడితే, నాకు తెలిగిం ఇయ్య.

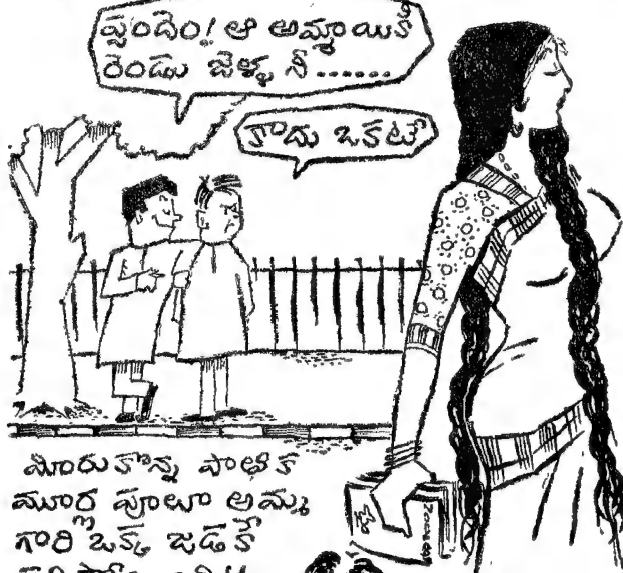
జై. జై! నీ
ఉమ.

పార్కులో కూర్చుని ఉత్తరాలన్నీ చదివిన పాటి వాటిని మడచి జేబులో పెట్టుకున్నాడు. అక్కడి ప్రతిఒక్కరూ తన ముఖం లోకి వింతగా చూడటం గమనించాక కానీ వారికి తన కళ్ళ వెంబడి నీళ్ళు కారుతున్నాయని అర్థం కాలేదు. నీగ్న పడి రుమాలుతో ముఖం తుడుచుకుని బయలుదేరాడు. అతని హృదయం క్షోభతో కుమిలి పోతూంది. అమాయకురాలిని దుర్గను తానెంతో క్షోభ పెట్టాడు. ఎప్పుడూ ప్రాణానికి ప్రాణంగా ఉండే గిరిని ఎంత పరచాటుగా అర్థం చేసుకున్నాడో? రెక్కలు కట్టుకుని వారి, అతనిని గట్టిగా కేగించుకో

రెండు జెళ్లు

జయప్రకాశ్

మీరు కాస్త పాటిక మూర పూటా అమ్మ గారి ఒక్క జడకే నరిపాడింది!! మరింతా జడకే?

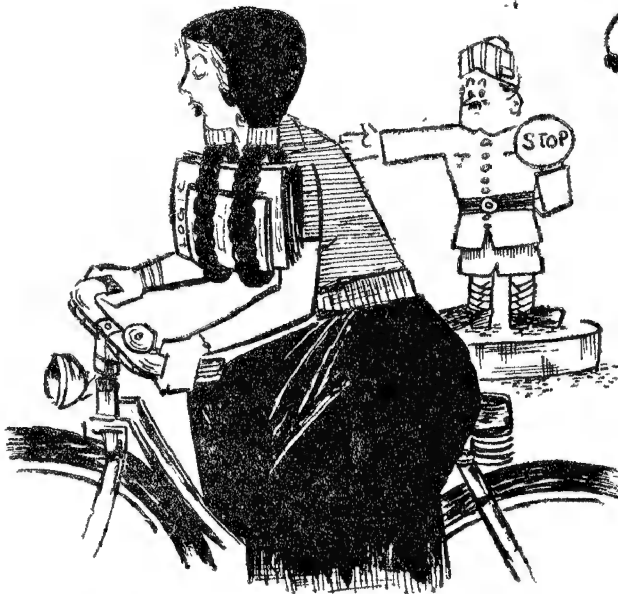

సుశీ! నువ్వు మా యంత్రం కే
దానాతి!?

కాదు!
మా యంత్రం కే
సుమా!

హీ! దీనిని బ్రాస్ట్ టైక్
టగ్ ఓ వాడ్!

నాన్నగారు బ్రాస్ట్
ఉన్నట్టుందే...హే! హే!

అబ్బ! బ్రాస్ట్
లేదండీ!
గార్మెంట్ లా
ఉన్నాడు!
హే...హే!

హే! అక్కరగా వెయ్యండీ!
ట్రైమయి పోతాంది!

ఇటు!
ఇటు!

మాట! దీన్ని చదువుతున్నప్పుడు
మీరు నవ్వుకుంటే - అదోలా
ఫీలయితే - అప్పుని సరిగా మీరు
రెండు జెళ్ళు వేసుకుని ఉన్నార
న్న మాట! ఔన్నా... ..

వాణి, క్షమాపణ చెప్పుకోవాణి, తన తన లాడనాగింది హరి మనసు.

దుర్గ హరి ముఖం చూడగానే కంగారుగా “నిమిషంబున్నయ్యా!” అంది. హరి దుర్గ చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకుని “మమ్మ క్షమించు దుర్గా! ప్రేమవాసినయి, నేను బాధపడింది గానీ నన్ను గిరిని కూడా కోర్కె పెట్టాను. నాకంటే కూడా గిరి, నీకు నిజమైన అన్న” అన్నాడు.

దుర్గ తెలికగా నిట్టూర్చింది. హరి చేతిని అప్యాయంగా నిమిషంబుగా “నీ మనసు నవీతం అవున్నా! ఒక్క తెలియని ఉద్దేశం లేక పోతే మమ్మ బంగారు తంగిడి. జానకి అంటా చెప్పిందా?”

“అవును.”
“నా చెప్పానుకున్నాను. కానీ మమ్మ విని పించుకునే లాగ లేవు. విడి లేక నారా మూసకు వ్వాను. ఒక్క నా విషయమేనా? ఇంకా చెప్పిందా?”

హరి బరువుగా నిట్టూర్చాడు.
“అన్ని సంగతులూ తెలుసుకున్నాను.” అన్నాడు.

దుర్గ జాలిగా అన్న చెయ్యి నిమిషంబుగా ఏదో అనవోయింతలో శంకర్ వచ్చాడు.

దుర్గ సంభ్రమంగా “గిరి ఏడి?” అంది.
శంకర్ దిగాలుగా “రాలేదు. కాన్ని కారణం వల్ల ఇక్కడకు రాకూడదని నిశ్చయించుకున్నాడట. ఈ సమయంలో మన మీద కోపమేమీ లేదట! తనెన్నడూ సుసారా మన సుఖం కోరుతుంటాడట!— నీ ఆరోగ్యం జాగ్రత్త అని చెప్పాడు. ఎన్ని విధాల బ్రతికేమోనా, ఇక్కడకు రావలసిని మోత్రం ఒప్పుకోలేదు. విధిలేక వచ్చేసాను” అన్నాడు.

దుర్గ ముఖం మలినమయింది. హరి ముఖం వంక గొప్పలు తిప్పింది. హరి లజ్జతో ముఖం దించుకున్నాడు.

దుర్గ చుట్టూ “హరి అవున్నా! మనకా గిరికి, ముఖం తిరిగివచ్చేనా?” అంది.

హరి పట్టుకుని “నీ “దిగులు పడకు దుర్గా! గిరిని చేసు తీసుకు రాగలను.” అని అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయాడు.

27

టేబిల్ మీది ఉత్తరం ఫేస్ గాటికి అల్లలాడు తూంటే గిరి మనసుకూడా గతంలో ఎరిభ్రమించింది. ఆ నాడు దుర్గ విషయంలో తనతో తగవు పెట్టుకుని చెళ్ళి పోయింది హరి మళ్ళీ తనతో మాట్లాడలేదు. ఎన్నో సార్లు తాను మాటలు కలపాలని ప్రయత్నించినా, మోముగా ముఖం తిప్పించి, వెళ్ళిపోయాడు.

ఇన్నాళ్ళకు ఈ ఉత్తరం. తనతో మాట్లాడ వలసినంత అవసరమైన సంగతులేమిచ్చారో వారికి?

మనసు పరిపరి విధాల పోతూంటే, దడదడలాడు తున్న గుండెలతో హరి ఇంట్లోకి ప్రవేశించాడు గిరి.

గిరిని చూడగానే హరి ఒక్క పరుగున వచ్చి గిరిని గాఢంగా కౌగిలించుకున్నాడు. హరి కౌగిలిలో సమస్తమూ మరిచి, గిరి కూడా హరిని అప్యాయంగా యంగా గుండెలకు హత్తుకున్నాడు. ప్రాణమిత్రు లిద్దరూ, సమస్తమూ మరిచి, ఒకరి కళ్ళలోకి ఒకరు సంక్రమిత సంతోషంతో చూసుకున్నారు.

అంతలో గిరి తెలివితేల్పుకుని “హరి! నువ్వెప్పుడూ నన్ను ఒక్కరి బిడ్డని చేస్తూనే ఉంటావు. ‘తీర్చి ఏమిచ్చిందో చెప్పు’ అన్నాడు.

హరి ముఖం చిట్టింది నవ్వుతున్న పెదమలను

సంవేంగ పాదలు

31 వ పేజీ తరువాయి

సంజీవ్ నొక్కి పట్టి “దుర్గ కొడుకును పిందిని తెలిసి, ఇక్కడే కూర్చున్నావా? మేమంతా కానివాళ్ళుయి పోయామన్న మాట!” అన్నాడు. గిరి మొదట తెల్ల బోయాడు. అంతలోనే అతని కంఠా అర్థమయింది. వర్షంప నలవి కాని ఆనందంతో అతని కెక్కడ లేని హాషిరూ వచ్చింది. “దేతులు జోడించి “ఈ డాసుడు తను ఆజ్ఞకు పర్యవాలిండు” అన్నాడు.

“అయితే, రైల్వే స్టేషనుకి వదల!”
“చిత్రం! నీ డిరెక్ట్ అడగవచ్చా!”
“అవసరం లేదు—”
నూలు కేసూ అడి!
“నెనున్నానులేవోయ్ వదల! వదల!”

ఒకరి వెనుక ఒకరు వస్తున్న హరి, గిరిలను చూసి దుర్గ సంభ్రమంతో “గిరి” అని కేక పేసింది. గిరి దుర్గ ధగ్గరా వచ్చి ఆమె తల నిమిషంబుగా “ఉద్దేశ వడకు. ఏ శాంతి తీసుకో!” అన్నాడు. దుర్గ కళ్ళనుండి జాలువారుతున్న ఆనందాశ్రువులను తన చేతులతో తుడిచాడు అతని కళ్ళు కూడా చెమ్మగిల్లాాయి. అప్యాయంగా “ఏవ్వి పల్లా!” అన్నాడు. శంకర్ చేతిని మృదువుగా డాపుతూ “శంకర్! నీ ముట్టుకు కళ్ళం చేసేవాడూ మా దుర్గకు అంగ రక్షకుడు, జన్మించాడు. ఇంక ఆటలేం సాగవు. జాగ్రత్త” అన్నాడు.

దుర్గ అందుకుని “హేం! ఈయన ఆటలేం ఉన్నాయి గిరి! ఏదో ఆ మోత్రం బలహీనతలేనది తప్పునా ఉంటాయి.” అంది. గిరి పకపక నవ్వాడు “అన్నీ! భర్త గిరి పంజీమీదకాగ వాల చూడడు. తెలసలేసుకుంటున్నానలే దుర్గా!”

చిల్లి సూర్యుడు చేతనై సుప్రభుని నింతో గాభరాగా అక్కడకు వచ్చిన ఉన్ను చూసి హరి తన్ను అందరూ ఆశ్చర్య పోయారు. ఉమ చూడా అంతే ఆశ్చర్యంగా అందరి నంగా చూసి పూజీకన్ క్రింద సారేసి, పోసోత్ కూలపడి “హమ్మయ్య! అందరూ సుఖంగా ఉన్నారు. నాకు కాస్త మంచి నీళ్ళియ్యండి నవరై నా?” అంది.

శంకర్ గ్లాసుతో మంచి నీళ్ళుందిచ్చాడు. గిరి ఆశ్చర్యంగా ఉమ వంక, హరివంక చూడ సాగాడు. హరి పెదవుల మీది కొంటే చిరునవ్వు అతనికేదో అనుమానాన్ని కలుగ జేసింది. గుండెలు దడదడ పట్టుకున్నాయి.

తన ముఖానికి వట్టన వెంటును దేబురమా బుతో తుడుచుకుంటూ “అలా వైరిచ్చావేం బావా! ఏం కొంప మునిందోనని పాడిలి సోతూ పరు గెత్తుకొచ్చాను. ఎందుకీలా చేసావ్?” అంది ఉమ.

హరి నవ్వుతూ “కొంటలు మునిగాయ కనుకనే వైరిచ్చాను. ఈ గిరి చూడు లేకపోతే, పెద్ద పెద్ద త్యాగాలు చేసి గొప్ప వాడై పోదామనుకుంటున్నాడు. నేనా, సాగనిచ్చేది?”

హరి మీసాలు మెరుకుకున్నాడు.

గిరి ముఖం ఎర్రబడింది. “నేను త్యాగాలు ఏమీ చెయ్యలేదు. నా వస్తువు దేనినైనా పడుతా కుంటే కదా, త్యాగం చెయ్యటానికి? ఇక చేస్తే నువ్వు చెయ్యలిప్పుడు గొప్పతనానికి.”

“పోనీలేవోయ్! నేనే చేస్తాను త్యాగం! ఇలా రా ఉమా!” అంటూ అయోమయంగా నిల్చున్న

ఉమను బలవంతంగా గిరి దగ్గరకు తాక్కచ్చి, ఆమె చేతిని గిరి చేతిలో పెట్టబోయాడు— గిరి వెంటనే, గున చేతిని సెక్కు తాక్కచ్చి “నాటకం రోలాగ తెయ్యకు ఇది నాకంటే హాశిరూ ఇప్పుల తీగు” అన్నాడు గిరినంగా

హరి అంతకుంటే తీవ్రంగా “ఇది నాటకం నాడు నీ నాటకానికే నిరంక వాక్యం. నూ మరదలిని బున్నయం చేస్తూ చూస్తూ డేరుకుంటా నమకున్నా!” అన్నాడు.

గిరి ఆవేదనతో “నా మూసగు హరి! నువ్వు ఉమా భార్య భర్తలయితే హాశి సంకోషించాలని కోరుకుంటున్నాను.” అన్నాడు. హరి స్పృహ స్వరంతో “నేనూ, ఎక్కడ అదే పోరుకుంటున్నాను గిరి! నేనేదో త్యాగం చేస్తున్నానని అనుకోకు. ఉమ నా ప్రేమను అంగీకరించి ఉంటే, ప్రపంచంలో తనని పోలి చిలప గోనరమ్మనా ఆమెను కడులు పనే నాడిని కాదు. ఇప్పుడు నేను ఉమను నేను కున్నా, నూ ఇద్దరిలో ఎవరమూ సుఖ పడలేము. మీరై నా సుఖ వడండి. సన్నెప్పుడూ మీ స్నేహి తుడిగా జావించండి.” అన్నాడు. హరిని కంకల వ్యర్థంగా గద్దడికమయింది.

దుర్గ సంక్రమితగా అందరి పంకా చూస్తూ “మీరంతా నావాళ్ళని బునోమోయి గర్వంగా ఉంది. దేవతలు.” అంది. గిరి అడ్డు తగిలి. “దేవ తలు అని మమ్మల్ని అవమానం చెయ్యకు గుణ లంటే అసలు ఉద్దేశాలే లేని వాళ్ళు. గానీ, మాకు, ఈర్ష్యలూ, కోపాలూ, ద్వేషాలూ, ఆకర్షణలూ, ప్రతోభాలూ, అన్నీ ఉన్నాయి. గానీ, నూ బలహీనతలు, మేము గుర్తించ గలిగాం. నాటిని చక్క దిద్దుకోవలూనికి ప్రయత్నించాం. మీరూ అసలేని మానవులు అంటే మమ్మల్ని నిజంగా సాగిడిన దానివవుతావు.” అన్నాడు. శంకర్ “అయితే ఇక ఉమ చేజ్ పూర్తే నువ్వుదా?” అన్నాడు. ఉమ నెంటు “తప్పుడే చెబాను.” అంది.

శంకర్ గిరి వంక చూసాడు. గిరి ఎప్పుడూ ఇష్టానికి నేను అడ్డు రాను” అన్నాడు.

శంకర్ ఆశ్చర్యంగా “ఇద్దరూ చెరొక పోటా..” అని మాట పూర్తి చేయక ముందే, గిరి అడ్డు వదిలి ఇద్దరమూ చెరొక పోటా ఎందుకూ? నేనూ అక్కడికే వెడతాను.” అన్నాడు.

శంకర్ ఆశ్చర్యం సరింత అధికమయింది.

“ఇక్కడ ఇంత మంచి ప్రాజెక్ట్ వదులుకుని వెడతానా, ఆడదాని సంపాదనతో బ్రతుకుతావా?”

గిరి నిరసనగా న్నాడు —

“నా గార్య పదువుకున్నది కావలూనికి, ఉద్యో గస్తులాల కావలూనికి, నాకభ్యంతరం లేనప్పుడు అవిడ నాకుంటే ఎక్కువ సంపాదనై మోత్రం వేసేందుకు అభ్యంతరం పెట్టాలి? మా పువ్వ అనురాగ బంధం తప్ప ఎక్కువ ఆకూనవు లేవు.”

ఈ సమాధానం శంకర్ మనసుకు అంగీకారం కావోయినా, గిరితో వాదించలేక డేరుకున్నాడు.

తన భర్తతో బయల్దేరుతున్న ఉమకు విద్యో లివ్వటానికి స్పష్టమైన వచ్చిన జానకి “ఉమా! నీ అంగీకారం లేకుండా నీ ఉత్తరాలన్నీ హరికి చూపించాను. మీ అందరి క్షేమమూ గోరి అలా చేశాను. క్షమించు.” అంది.

ఉమ జానకిని కౌగిలించుకుని “నువ్వు నాకు మహాపరారం చేశావు. క్షమించబడుమిటి? ఎన్ని ఇన్మతకంనూ నీ బుబురం తీర్చుకోలేను.” అంది.

గిరి నవ్వుతూ “మీరింత వాడిని అనుకోలేదు” అన్నాడు.

జానకి గిరి వంక తిరిగి “గిరిగారూ! మీరొకరికీ అనవసర మనస్తాపం కలిగించిన అన్యాయ తరపున నేను క్షమాపణ వేడుకుంటాను.” అంది.

“మన జీవితాలు సంపెంగ పొదలవంటివి. తీయని వరిమాళాన్ని వెదజల్లే ఆ పుష్పాల మాటున ప్రచ్ఛన్నంగా కాలనాగులు కూడా ఆవాసాన్ని కల్పించు కుంటాయి. మనసుల్ని వదనశిల వేసే ఆ దివ్య

సుగంధాలతోపాటు వాడలు జలజదరింప చేసే ఆ విషవాయువులు కూడా మనం భరించక తప్పదు.”

“జానకి గారూ! నేటి మన సమాజం అహ మహామికతో ముందుకు పరుగెత్తుతుంది కానీ ఈ పరుగు సమస్తాష్టవంగా లేదు. కొంత భాగం మరీ ముందుకు ఉంటే, కొంత మరీ వెనుకబడి ఉంది— ఒక నిర్దిష్టమైన క్రమంలో ప్రిరమైన విలువలను ఏర్పరచుకోని మన సమాజంలో మన మంతా ఊక్కిరి బిక్కిరి అవుతున్నాం ఇందులో

ఒకరిని ఒకరు నిందించుకోవలసింది కానీ, క్షమార్హుల కోరుకోవలసింది కానీ ఏమీ లేదు.”

అవునవ్వుట్లు రైలు కూసింది. గిరి, ఉమ, జానకి దగ్గర సెలవు తీసికొని పెట్టెలో ఎక్కి కూర్చున్నారు.

ఒకరి చూపులకు ఒకరు పరవశించి పోతున్న ఆ దంపతులను ఒక స్టేషన్ నుండి మరొక స్టేషన్ కు చేర్చాలనే ఆత్రుతతో రైలు ముందుకు సాగింది.

—బిపోయింది. ★

దిన దినానికి... అతిమనోహర శృంగారానికి రెక్సోనా

రెక్సోనా మీ చర్మంతో నల్లన చూడి దిన దినానికి కఠినమైనదర్మాన్ని 'హెచ్చించుతుంది. అబ్బరం కాదు. రెక్సోనాలో 'కేడిల్' ఉన్నది... చర్మానికి హిగమగరిగించే నూనెల మిశ్రమం, దానిలో ఎక్కువగా అనందకరమైన పరిమళం ఉన్నది—మీ కఠినాన్ని అతి సౌందర్యంగాను, తాత్కాలికంగాను, సువాసనగాను మారుతుంది.

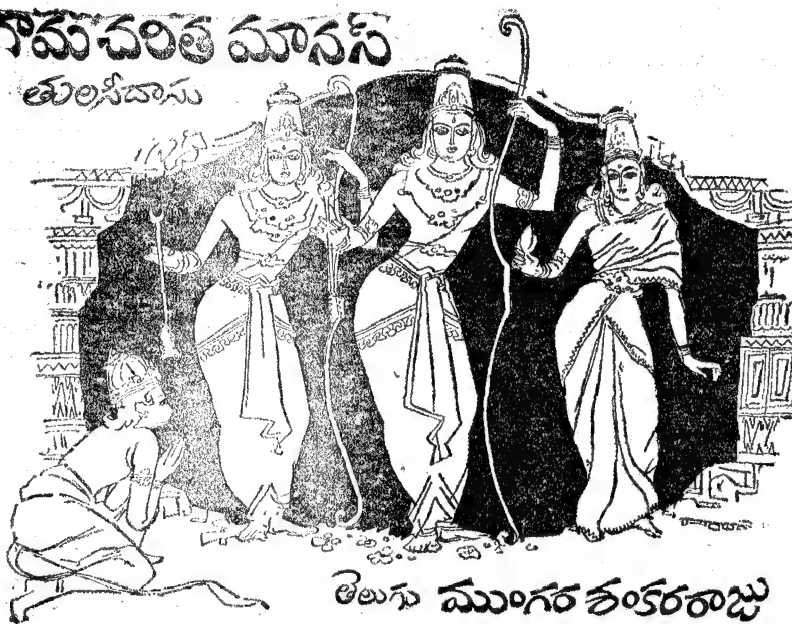
కేడిల్తో గూడిన రెక్సోనా షృంగారానికి గుణకారి

RX. 24-140 TL

హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్ ఉత్పత్తి

గోమచరిత్ర మానసి

తెలుగు మానసి

తెలుగు ముంగర శంకరరాజు

29

మాతలి క్షతగాత్రుడును గాంచి పుసాలిడు రోషముతో కమ్మలై రణేరి శౌత్రు భయంకర ముగ ధనుష్షంకారముగావించి, అకర్ణాతము నారి లాగి, తర నహాసములు పుంభానుపుంభములుగా పదలి, నై తినిమాములపై బాణపాతము వర్షించెను. ఆ శరపాతమునకు దుఃఖించి రథము విరిగెను. సారథి తల తెగి క్రింద పడెను. అత్యములు నేలకూతెను. సహృద భృజములు ఖండతుండలై విరజిమ్మబడెను. నిరభయై చ రావణుడు తటాలను మరొక రథముపై తెగిరి, దండతాడిత భుజంగము కరణి రోషే గ్రుడై బునలు కొట్టి సది త్రిశూల ములు ప్రయోగించి రాముని రథాశ్వములు నేల కొలుగునట్లు చేసి బిట్టార్చెను.

దేవ హయములు తిరిగి నిలబడ్డవని లేచెను. రాముడు సంగ్రామాభిరాముడై పరాక్రమించి ఒక్కసారిగా మారు బాణములు దశకంచని తలలకు గురిపెట్టి కొట్టెను. కమల నవములో తుమ్మెదలు ప్రవేశించు భంగి బాణములు రావణుని తలలో దూరి వాని శిరములను భజములను ఖండించె చెను. కానీ రెన్నపాలులో రావణునికి క్రొత్తగా తలలు భుజ దండములు మొలచి వచ్చెను. సరపాలుడు పునః పునః దానపుని తలలు తెగి క్రిందబడునట్లు కొట్టెను. కానీ యాదా పూర్వము వానికి తలలు చేతులు మొలచుచుండెను. ఇట్లునే మార్పు జరిగెను. పలుమార్లు రామ బాణావళిశో ఖండింపబడిన రాక్ష సేతరుని తలలు భుజములు బాణములకు గ్రుచ్చుకొని రాహువు కేతువునలై పై తెగురుచుం డెను. ఆ శిరోఖండముల సంఖ్యకనులై అకసమున వర్షించుచు — అంగదదెక్కడ! అంజనేయు డెక్కడ దాగిరాముడే! ంక్ష్మణుడే! — అని విక్రతు స్వయమున వెలుకుచుండు వానరులను భయ ప్రభాంతు లులను జేయుచుండెను.

రామరావణులు మహారథికులు. నారి సంగ్రామము సర్వలోక లీలావాసవముగా ముగియె రావణుడంశ కంతుక విక్ర స్థైర్యములచ్చాగ ముగించుచు

పోరాడెను. ఆ సమయమున వాదోక కరాళశక్తిని సూటిగా ప్రత్యర్థిపై ప్రయోగించెను. ఆ ప్రాణాం తకశక్తి విభీషణుని మీదికి పోవుమందుట గమనించి తటాలను రావణానుజుని వెనుకకునెట్టి తాను స్వయ ముగా దాని ముందట నిలచెను. ఆశక్తి హృదయమును దాకుటనే రామమూర్తి కొంత తడవు స్పృహదప్పి నేలబడెను.

విభీషణుడు రావణు నెదుర్కొనుట

శ్రీరాముడు శక్తి తగులుటచే మూర్ఖిల్లుట విభీషణుడు ఆ గ్రహోద్ర గుడయ్యెను. అతడు అగ్ర జాని తెదురు నడచి రూప్తి స్వరములను రావణు నిట్లు ధిక్కరించెను.

“రావణా! శిరో పుష్పములు సమర్పించి శివుని పూజించియుంటివి. మహేశ్వరుని వరప్రభావము నలన కోటితలలు పుట్టుచుండునంత వరకే నీవు జీవించగలవు. జానకీనాథుని ధిక్కరించి జగములై దలచిన మూర్ఖమతి! ఇప్పుడు నీ తలలపై మృత్యువు తాండవించుచున్నది.”

అని భర్తించి విభీషణుడు రావణుని గదతో మోడెను. వాడ్రా వేలునుండి తేరుకుని తమ్మునిని తీవ్రముగా ధీకొనెను. ఆ యుద్ధము లిద్దరు రోషోద్వీపుతులై బాహుబాహు మల్ల యుద్ధము చేయసాగిరి. విభీషణుడు పెద్ద కాలము ద్వంద్వ యుద్ధ ముచేయుచూ అలసిపోవుట గమనించి మహావీరుడప్పుడు భూరి భూర మొకదానిని కొని తెచ్చి, దానితో దాన వీరుని ప్రహరించి నాని రథ హయ సారథులను నుర్తించెను. విభీషణుడా సమయమున అవధేళునొద్దకు పోయెను.

దేవాంతకుడు ఆంజనేయునిపై బడెను. మారుతి వానికి చిక్కక ఆశాశమునకెగడెను. మారుతి వాలము పట్టుకొని వాడుకూడా పై తెగెనెను. వినువీధిలో ఆ వీరులిద్దరు కొద్దికాలము కట్టులగిరి మహేరు సర్వతములవలె పురముగా పోరాడిరి. మహా వీరుడు ‘బోలో రావో’ అని కేకబెట్టి రావణునొక సిడిగ్రురు గుడ్డెను. నిశాచరుడా ప్రహరమునకు నింగినుండి వచ్చి నేలబడెను. పునః రావణ హను

మంతులిద్దరు భూమిపై ముష్టి యుద్ధము మునకు పూనుకొనిరి.

భల్లూకములు హనుమంతునికి సహాయము వచ్చెను. సురభైరి ద్విగుణీకృతోత్సాహముతో వానర సేన నెదుర్కొని మాయా యుద్ధ మునకు పూనుకొనెను. కటకములోని ప్రతికపిరునికి ఒక్కొక్క రావణుడు ప్రత్యర్థమయ్యెను. ఆ హవ భూమి యందెల్లెడల అనంభ్యకుంగు రావణులవలెరించుట గాంచి దేవతలు దిగులొందిరి. వానర భల్లూక యోధులు భయాశ్చర్యకంపితులై “ఓ, రామ లక్ష్మణులారా! రక్షింపుడు! రక్షింపుడు!” అని నైరి కేకులు బెట్టి ఆరులై రి.

అత్తరి అవధ భూవతి ఒక్క బాణ ప్రయోగ ముతో రావణుని కృత్రిమ రూపములన్నిటిని తెగటార్చి వాని మాయనుండి నానరులకు విముక్తి కలుగజేసెను. తద్వారా ఆజిత్తు అనులేఖదా ఒక్క రూపుతోనే నిలబడియుండెను. స్వర్లోక వాసులాశుభ పరిణామమునకంతయు సంతసించి శ్రీరామునిపై సుమన వృష్టి కురిపించిరి.

రావణుడు దేవతల దుడుకుతనమునకు రోషో న్ముత్తుడై పై తెగి దేవతలవిది కురికెను. దివిజాలు హా హాకారములు చేయుచూ భయ్రాక్రాంతులై సతాయన మంత్రము నశించిరి. అప్పుడంగదుడు వియతలమున రావణుని వెచ్చంటి, వాని కాళ్లు పట్టుకుని త్రిప్పి భూమిపై కొట్టెను.

నేలపై బడిన నిశాబుడు నిమునములో లేచి కోపావేశముతో కమ్మల అగ్ని త్రాల్లలు గక్కి సదితేతుల నది భనుస్సలు పుచ్చుకొని శరపాతముతో శాఖాచరులను దారుణముగా ధర్మించెను. పృథంగ వీరులు తమ సాహెణ శిలాఖండములతో ప్రాణ ములకు తెగించి రావణుని దాడి నెదుర్కొనిరి. కమలములపై తుమ్మెదలు విహరించునట్లు నలనిలాలిద్దరు వాని వాని తలలచుట్టూ తిరుగుచూ అనేక విధముల హింసించ మొదలిడిరి. వీరి ఆగడ ములకు వాడ్రాగహించి నలనిలర సారములు ఒడిన పట్టుకొని నేలకేసి కొట్టి బిట్టార్చెను.

దశావసుడంత మరింత భీకర రూపముతో విజృంభించినవాడై, శక్తిశాల ఖడ్గ గదా ప్రహర ములతో వానరానీకమునంతటిని నిముషములో నిర్మించి శౌత్రు భయంకరముగా సింహానాదము చేసెను. ఆ సమయమున బుక్కరాజు జాంబవంతు డెవటినుండియో వచ్చి బలముకొద్దీ పొలస్సుని సాదములతో తన్నెను. ఆ తీవ్ర చరణావాలికి తలలు దిమ్మెక్కినట్లుయి రామ వాధుడు నేలబడి స్వహా గోల్పోయెను.

అప్పటికే దినాంతమై చీకట్లు కమ్ము టచే సారథి మూర్ఖాగ్రుడై పడి యున్న రావణు నితో రథము తోలుకొని లంకకొనికి పోయెను.

త్రిజట సీత నాశ్వాసించుట

“తేహే నిసి సీతా సహి జాయ్, త్రిజటా కూ నలు కథా సునాయ్”

ఆ రాత్రి త్రిజట సీతకు రామరావణులకు జరుగుచున్న యుద్ధ గతిని గురించి విశదీకరించి చెప్పెను. లోక కంటకుని తలు యొప్పినార్లు ఖండించినను తిరిగి మొలుచుచుండిన వారై ఆమకు దిగులు పుచ్చించెను. అప్పుడు భూపుత్రి

దీనస్వరంబున త్రిజటనిట్లు ఆర్పించెను.

“తల్లి త్రిజటా! సురాంతకుని శిరములెందు కలు చూటిమాటికి మెలచుచున్నది ఆ ముక్క రుచి మరణించుము! చూడో శయముపెలు! త్రిజటా! ఏదాదైవము వాయెదుటికి వాయా మృగమును బోలియుండెనో, మేదుర్విధి నానో! అక్కణమూర్తిని దుర్బాసలాడించెనో, యే వక్ర రేఖ నన్ను దీర్ఘ వియోగాగ్ని కాలనట్లు చేసెనో! ఆ స్రుతికూల ధైవసే! రావణునికి తెగిన తలను తిరిగి స్పృశించుచున్నది ఓ త్రిజటా! భగవంతుడే వాడు ప్రతికూలదైవయవ్వాడు”

కానీ దీనలాపసులకు దనుజకాంత హృద యము ద్రవించిపోయెను అని సానుభూతి పూర్వ కముగా వైదేహినిట్లు పూరడించెను.

“అమ్మా వైదేహీ! దిగులొందక ధైర్య మవలంబించుము రావణ వధ విక్రము, వానికి కాలమానస్థమై నది పుర వైరిని వదించుటకు ఒక్క రాను బాణము చాలునని నమ్ముము. కానీ రావణుని హృదయము భేదింపటకు రాము డెందు లకో సంశయించుచున్నట్లు తోచుచున్నది జానకీ! నర్మ లోకములు సాతెతవాసునిలోనున్నవి. ఆ సామ్య ఘూర్తి నదా నీ స్థానయముతో నివసించుచున్నాడు నీన్ను రావణుడు తన యెడరో నిలుపుకొని యున్నాడు. ఇందుకే, లోక నిద్రావణుని హృద యము భేదించిన లోకములకు కీగు మూడు నేమో యని స్వామి సందేహించు చుండవచ్చునో నే నూహించుచున్నాను” అని పలికి త్రిజట తిరిగి సీత నిల్లా శ్వాసించెను—

“మైదిలీ రామబాణమునకు రావణుడు నీలుట విక్రము. ఇందుకు కొంత పునది కావలసి యుండును. ఎందులకనీ, రాఘవుడు రావణుని తలలు తెగగొట్టుచునే యుండును. ఇట్లు మాటి మాటికి శిరచ్ఛేదము జరుగుచుండుటచే నిశాచర నాథుడు చిత్తశాంతి లో నిట్లు విస్మరింపెను. అప్పుడు రామధనుర్ముక్త శిలీముఖ శ్యాలలు రావణా సురుని దహించివేయగలవు.”

అని ధైర్యోక్తుల సీత మారడించి త్రిజట నిజ నివాసము కేగెను. ఆ రాత్రి వైదేహీ నామాంగ ములదరి శుభ నివాతములు తోచెను.

రావణ సంహారము

బుక్కనిరడైన జాంబవంతుని ముష్టి పూత మునకు అసురనాథుడు స్పృహ కోలుపోగా సారథి వానిని స్వగృహము చేర్చియుండెను అట్లు మూర్ఖా గతుడై వడియున్న రావణుడు అర్ధ రాత్రికి కన్నులు తెరిచి తనకు గలిగిన ప్రభవమునకెంతయో వెచ్చమార్చి సారిది నిట్లు తూలనాడెను— “ఓరి మూర్ఖా! రణరంగమునుండి నన్నెందుకు వేరు చేసెతివి? అధమా! నీ వర్మ యెంత నీచమైనది. గర్వితమైనది తెలుసుకొనలేకున్నావు” అనురేఖ డట్లు ఆ గ్రహసమానలకులొస్తే దుర్బాసలాడుచుండ చిల్లన తెల్లవారెను. సౌలస్య వీరుడు పునః సకలా యుధ సంపత్తితో సమాయుధుడై స్వందన మది రోహించి సమరభూమికి ప్రసానము చేసెను

రగోత్సాహి రావణబ్రహ్మ కాలాంతకుని పగిది కదిలించుట గమనించిన రామదండ — సుంత తడవు పార్ విషాదములకు లోనయ్యెను. తదుపరి

వారు తరు శైల శృంగములు చేపట్టి అర్బుటము చేయుచూ పురోగమించి నిశాచర నాథుని యెదు రొచ్చి దారుణముగా సోరాడిరి వానరభల్లూక పీరులు విరోధ్యమై విజృంభించి కైరి గల మును నిమిషముతో నిరచనశీలముగా నిర్మించి దశకంఠునిపై ముసురుకొని వానిని నానా విధముల నొప్పించసాగిరి

బహు బాహుదా వానర బాధల కోర్పులేక అదృ క్యుడై మాయా యుద్ధమునకు పూనుకొనెను త్రిభువానముచే నిమిషముతో యుద్ధ భూమి భూత ప్రేత పీఠాన గణములతో నిండిపోయెను నికృరా వారులగు భూతగణముల కైరి భయంకరముగా వికటాబ్ధిహాసములు చేయుచూ, కపాలములతో, రక్తము ద్రావుచూ కదనభూమిపై కన్నట్టు సాగిరి చిటవట అగ్ని శ్యాలులు రగుల్కొనెను పై నుండి ఇసుక వాన పడెను ఆపైన అనేకులగు ఆంజ నేయులు ఆవిర్భవించి సాతేత పతిని చుట్టుముట్టి కిరింతలు గొట్టుచూ గంతులుచేయజొచ్చిరి రాఘవుడొక్క నమాయకు ఆ గ్రహవేశుడై గొప్పించి ఒక్క శిలీముఖమును అభిమంత్రించి వదలెను ఆ బాణ ప్రయోగముతో రాక్షస మాయ నిర్మాణమై రణాంగణము పూర్వ స్థితికి వచ్చెను ఆప్పుడు సరస్వరాధిముఖులై నిలబడియున్న రావ రావణులతో సమరభూమి శోభించెను అపూర్వము అతి బీతావహమైన ఆ రామరావణుల ఘోర యుద్ధమును వర్ణించుట అనేక పోట్ల అది శిషులకు కూడ అలవిగానే వని రామరావణ యుద్ధ మునకు రామరావణ యుద్ధమే సాటి—

రామరావణ యోర్యుద్ధం

రామరావణయోరివ

రాముడు సంగరాదిరాముడై దీప్తిజేంది, దీక్త యంబులదరునట్లు దుష్కర్మలము చేసి, శత శత నిశిత సాయకములు ప్రయోగించి శాత్రుని బాహువులను శిరములను భేదించెను రామధను ర్ముక్త సాయదాసిత సౌతమునకు రావణుని మనక— గొప్పములు తెగి భూవతనమగుచుండెను కానీ వాని తలలు చేతులు తిరిగి పుట్టుచుండెను. లోభికి ఉత్త రోత్తర లోభము ద్విగుణీకృత మగుచుండునట్లు, పునః పునః సౌలస్యనికి శిరో బాగములు — బాహు దండములు యథా పూర్వము వృద్ధి బొందు చుండెను. వలనూర్పు బాణములు ప్రయోగించి, బహువిధముల ప్రయత్నించి, రాముడ, రావణుని శిరములు భేదింపటయందు సఫలీకృతుడౌ రాజాలక పోయెను.

రాముడంత సుంత నిమగ్నుడని, పార్శ్వభాగ ముందున్న విభీషణుని సార్వక దృక్కుల జూచెను. అంతట రావణానుజుడు రఘుపతి వివశతను గ్రహించినవాడై—

“నాభీకుండ సుధా బస యాకే

నాథ జియత రావసు బలతాకే

“నాథా! సురారి నాభీనలమందువు అమృత భాండమున్నది. తత్త్రభావముచే వాడు పునర్జీ వితుడగుచున్నాడు కనుక మొదట ఆ అమృత భాండ మును శోషించజేయుము” అని నితాపతికి సూచించెను.

విభీషణుని సూచనకు రఘువీరుడు అమిత ప్రసన్నుడై తక్కువ మహాస్రమును కోదండ మునకు పంపించెను. రఘుద్యుహాడు శర

సంధానము చేసినపుడు దానవాళికి దుర్బిమిత్తములు తోచెను. వీర జంతువులు కూతలిడెను. అంతరిక్ష మున శోకముక్కులు కుబిడెను, గిళాంతలముల మంబులు పుర్రెను అన్యగ్రహా మెర్మడెను. మయ మయ మందోచరి న్నాదయము అజ్ఞాత భవితేజ్ఞుకొనెను రాజప్రాసాదములందున్న ప్రతి మలు కన్నీరు గార్చెను. భూమి కంపించి, గలలు రేగి, నీడుగులు పడి, నెత్తుటి వానకురిసి, ప్రళయ కాల భయోర్వాతములు కలిగెను.

రఘువీరుడంతట ప్రత్యాఠివపదస్సుడై, అకడ్లాం తము నాలిలాగి, గురిచూచి, ముక్కురినిపై ‘మూపుది యొక్క బాణముల వదలి పెట్టెను ఆ బాణ సమూహము కాలసర్పములవలె గమించి రావణుని దాకెను దశకంఠుని నాభీకుండము — శిరము బాహువులు భేదించబడి నేల దొర్లెను. అప్పుడు బాహు శిరో రహితములు రావణుని కశేబరము కంపించునట్లు, అడుగులువేయుచూ అవధేఖని కభిముఖముగా నడచెను. అట్లు శిలపై బడుటకు ముందుకు పచ్చుచున్న రావణ కశేబరము కొదండ రాముడొక్క కలలో రెండుగా ఖండించి ధరాతల ముపై ఎదిగొట్టెను ఓ శుభనందనుని బాణ ములు రావణాసురుని అలలను పేతులను మందో దరియొడ చేర్చి అగి స్సామి తూణీరమును చేరుకొనెను కైత్రు శుద్ధి దశమిసాను దానవ పతి తన శరీరము విసర్జించెను. ఆ సమయమున దశకంఠుని తేజస్సు దాశరథిలో లీనమయ్యెను. రావణ వధానంతరము సమరాణులును శోభిధి షేస కోదండము రాముని దివ్య వైద్యమును శ్రీ గోరాం తులనీధానిట్లు స్తుతించెను

—“సుర సుమన వర్ష హి వార్ష —

సంకుల బాణ దుందుభి గహగహి”

సంగ్రహి అంగవ రామ అంగ —

అనంగ బహు శోభాలహి,

శిర జలా మకుట ప్రసూన బివ —

బివ అతిమహావర రాజహి,

జను నీలగిరి నరతడిత వలల —

నమేత ఉడుగున బ్రాజహి,

భుజదండ నర కోదండ పేరిత —

రుధిర కన తన అతిబనే,

జయ రాయ మునీ తమాల పర

చై గి విపుల సుఖ ఆవనే, —”

విను వీధిలో కటిల్లరా నక్రత్ర కాంతితో చిరా జిల్ల నీలగిరి శృంగగ్రమువలె, రణాంగణమున రామమూర్తి పుష్పాంలంకృతమైన శిర జలామకుట ములో శోభిల్లెను. ప్రవాదిక్కుడచే యేర్పడిన స్వేదకణములతో శ్యామలాంగములు శోభించు చుండ, సమరాంగమున ధీర గంభీరమైన నిల బడియున్న కోదండపోణి (శిరాముని దివ్య సుందర విగ్రహముపై ఆ సమయమున పుష్ప పుష్పి జరిగెను దేవ దుందుభులు మ్రోగెను, మునులు, నానరులు, నరులు హర్షోద్రాహముతో దిశలు ప్రతిధ్వనించుకొని, జయ జయ ధ్వానములు చేరిరి. కోసలేం దుని శూన కటాక్ష పీకణలవే సర్వలోకనాథుల, ఎవనవతో విద్యుయులై సుఖించిరి.

మండోదరి విభీషాదులు అనురేకునికై విలపించుట

ప్రాణేశుని ఖండిత శిరములు గాంచి మండోదరి దున్నూ దుఃఖా క్రాంతియై నేలబడి దుర పిత్రును, రావణుని మరణవార్తకు శుద్ధాంత కాంతా జనమంతయు శోక వ్యాకులైతమై క్షోభించెను. శోకార్తయగు రావణుని మండోదరిని పరిచారి కలు రావణుడు నేలకొరిగిన రణస్థలికి తీసుకుని పోయిరి.

అమేయ బలసంపన్నుడగు తన జీవితేశ్వరుడు విగతజీవుడై ధరణీ తలమున దొర్లి యుండుట గాంచి మండోదరి గుండెలు బాదుకొనుచు యెలుగెత్తి విడ్డునాగెను —

“హా ప్రాణేశ్వరా! అనన్యబల శౌర్య సంపన్ను డవగు నీకు యెట్టి దురవస్థ సంఘటిల్లెను! హా నాధా వీరాధీపిరా! నీ బల దర్పంబులకు జడిసి భూదేవి గడ గడలాడుచుండెను, సూర్యచంద్రాదలు తేజో విహీనులై వెలవెల బోవుచుండిరి, వాయు వరుణ ఇంద్ర కుబేరాది దిక్పతులు నీ ధోకుకు ఓర్వలేక దిగంతములకు పరుగులెత్తుచుండిరి. నీ వీర్య శౌర్యంబులు కాలనే ధిక్కరించి తేజిరిల్లుచుండెను కొండంత బంధు బాంధవ బలము నీ అండ దండల నిలచియుండెను, జగములను గజగజ లాడించిన ఓ రణధీరా! రావణపతి! నేడు నీకెట్టి దుర్మరణము సంప్రాప్తమాయెను! జగదేకవీరా! భూమిపై బడియున్న నీ దృఢ శరీరముపై గృధ్ర కాకములు కూర్చొని యున్నవే! నీ దండి బాహు దండములను నక్కలు నోలు గరచుకొని తిరుగు చున్నవే! అయ్యా! నేడు నీకై యెద్దులుకు బంధు శిష్యులు కూడ లేకపోయెను! నాధా! కాలనశుం డవై నా ప్రార్థన మన్నించకపోతివి, జగన్నాథుడు శ్రీవీరతీర్థ వైర మున్నీంచి ఇట్టి దుర్లభుడు ఒడి గట్టితివి. దుర్బిధి ప్రేరణచే పరసీదహ తత్పరుడ వై నందున నేడు నీ కిట్టి దురవస్థ సంఘటిల్లెను గదా! ప్రాణేశ్వరా! జానకీవల్లభుడు దయా మయుడు. నీ దోషములు తెక్కించక నీకు తన దివ్యధామము ప్రసాదించిన ఆ కరుణామూర్తి సాక్షి త వతికిదే చేయెత్తి మ్రొక్కుకొనుచుంటిని....”

పతివ్రతా కాంతామణి తన భర్త మృతికై ఇట్లు నానావిధముల విలపించెను. మండోదరి పతిగత ప్రాణ—సౌఖ్యవతి ఆమె జ్ఞానద్రవ్య యుగులుచే దుఃఖార్తురాలైనను వివేకము కోల్పో కుండెను. సురులు, నరులు మునులు, సిద్ధులు బ్రహ్మ మహేశ్వరులు రావణపతికి పరమాత్మచింతన పట్ల గల ప్రగాఢ విశ్వాసమున కచ్చెరువొంది ఆమె పునీత చరిత్రను ప్రలవిధముల శ్లాఘించి పరితుష్టులైరి.

విభీషణుడు పూర్వ వైరంబులు విస్మరించి, అగ్రజుడు అనువులు గోల్పోయినందుకు దుఃఖ వివశుడై దురపిత్రును, శోక విహ్వలరై విలపించు చున్న రాక్షసస్త్రీల గోడు చూచినప్పుడు విభీష ణుని హృదయము వ్యధచెందెను. ఆ శోక సమయ మున దయానిధి దాశరథి దుఃఖదీనుడై విల పించుచున్న విభీషణుని ఉచిత ప్రసంగోక్తుల ఓర్వారి నఖా విభీషణా! గతించిన దానికై దుఃఖిం చక సోదరునికి ఉత్తర క్రియలు సొంతముగ నిర్వ ర్తింపుము—అని బోధించి పంపెను.

రామచరిత మౌనన్

తదనంతరము రావణానుజుడు రామాజ్ఞను శిరసావహించి అగ్రజునికి అంత్యక్రియలు విధి విహితముగ ప్రగాఢభక్తి శ్రద్ధలతో జరిపించెను. ఆ సందర్భమున స్త్రీలు—వృద్ధులు, బంధువులు, మిత్రులు, అప్తులు మున్నగు రాక్షసు లనేకులు తుదిసారిగ రావణునికి తిలాంజలు లర్పించి అంజలి ఘటించిరి. పిమ్మట రాక్షసులు రఘువతి గుణ గణములు కీర్తించుచూ విజ నివాసములను చేరు కొనిరి.

విభీషణునికి లంకారాజ్య పట్టము గట్టుట

అనురేకుని పరలోక క్రియలు పూర్తిగావించి విభి షణాదులు రాముని నన్నిదికి వచ్చిరి. అప్పుడు రామమూర్తి లక్ష్మణమూర్తితో నిల్చినెను—

“సామిత్రి! నీవు—నుగ్రీవుడు—అంగదుడు— నలుడు—నీలుడు—హనుమంతుడు మున్నగువారితో లంకకు పోయి, మనకు మిత్రుడు మహావకారి యగు విభీషణుని లంకారాజ్య పట్టము గట్టి రావలసి

కాదు.”

మూర్తి: ఏంరా! గోపీ అంత భయం భయంగా ఉన్నా వేం?

గోపీ: అ దే రా ఈ రోజే ఆఫీసర్ క్యాంప్ నుంచి తిరి గొచ్చాడా! మళ్ళీ రేపు మా శ్రీమతి కూడా నన్ను ఎదు రు ఉత్తరం వచ్చిందిరా!

మాధవ (మద్రాస్)

కాదు. నేను వనవాస ప్రతాపంపై యావృందన ఈ శుభ కార్య నిమిత్తమై లంకలోనికి రాజాలకున్నాను—”

అని అవధేకుడు ఆనతియ్యగా రామానుజు డంత విలంబనము సేయక వానర ప్రముఖులతో విభీష ణుని తోడ్కొని లంకానగరిలో ప్రవేశించెను. వారు రాజ్యాభిషేకమునకు కావలసిన సాధన సామగ్రి నంతయు సేకరింపజేసి, మంత్రి సామంత పురో హిత బంధు బాంధవుల సమక్షమున సర్వ లాంఛన ములతో విభీషణుని లంకారాజ్య సింహాసనముపై అధిష్టించజేసి, శాస్త్రోక్తముగా రాజ్యతిలకము పెట్టిరి. నాటితో రావణ రాజ్యమునకు విభీష ణుడు రాజయ్యెను.

ఈ యుత్సాహనంతరము రఘుకుల భూష ణుడు సమీర కుమారుని చేరబలిచి—నీతకు తన యోగ క్షేమములు తెలియజేసి—రావలసినదని చెప్పి పంపెను. అంజనేయుడు లంకలో ప్రవేశించగనే అనురులు అనేక విధముల అతనికి స్వాగత సత్కార ములు చేసి నీతయొద్దకు తీసుకొనిపోయిరి. రామ దూత అల్లంత దూరమున నుండగనే జగదంబ అతనిని గురించినదై—“పిరాగణీ! వనచరులు క్షేమమా! రామచంద్రమూర్తి కుశలమా!” అని కుశలప్రశ్న వేసెను.

వాయునందనుడు వీర భక్తితో వైదేహీకి నమస్కృతుడై—రామలక్ష్మణుల కుశలము, పంక్తి కంఠుని వధ, విభీషణుని పట్టాభిషేక్తుని చేయుట —మున్నగు పుత్రాంత మంతయు సవిస్తర ముగ విన్నవించెను. ఈ శుభవార్త చెవుల బడ గానే అమందానంద పరవశత్వము చెంది ఆనందా త్రువులు రాల్చి—“కపి పుంగవా! ఈ శుభవార్త వా కెరింగించినందులకు నీ వ్లేచిదిముగ నేను సత్క రించగలను! వత్సా! ఆ సాక్షేతవాసుడు సోదర సమేతుడై నదా విన్ననుగ్రహించుచుండుగాక! ఇదే నా యాశీర్వాదము. హనుమంతా! ఇక శీఘ్రమే నాకు ఆ కోమలశ్యాముని దర్శనభాగ్యము లభింప జేయుటకు తగు ప్రయత్నములు చేయుము—”

అని పలికి భూపుత్రి మునపన్నయై సమీర పుత్రుని సాగవంపెను.

సీతారామ సమాగమము

హనుమంతుని వలన వైదేహీ క్షేమముగా నున్నదని విని సీతావతి సంతోషించెను. ఆవల, విభీషణుడు, అంగదుడు, హనుమంతుడు ఈ మువ్వరు అవధేకుని ఆదేశానుసారము జానకీని తోడ్కొని వచ్చుటకై లంకకు వెళ్లిరి.

అనురాగనలు అవనిజకు అభ్యంగన స్నానాదా లోనర్చి, అమూల్య భూషణ వననాదలచే ఆమెను అలంకరించి బంగారు పల్లకితో కూర్చుండ జెట్టిరి. సకల రాజ మర్యాదలతో సీతాదేవి అధి ష్ఠించిన వల్యంకిక లంకనుండి నిర్గమించి రామస్కంధావరము చేరుకొనెను. వైదేహీని దర్శించుకొనుటకై వానర భిల్లాక సమూహ ములు త్రొక్కినలాడెను. రాముడు హనుల తొట్టుపాటు గమనించినవాడై విభీషణుని పిలిచి “—నీత పల్లకి దిగి నడచివచ్చినట్లయిన వానరు లామెను తల్లినివలె దర్శించుకొన గలరు—” అని పలికెను. అందుమీదట జానకి పల్లకి దిగి సాద చారియై ప్రభుపున్నచోటు చేరుకొనెను.

మునుపు అరణ్యవాసము చేయుచున్నపుడు రాముడు సీతను అగ్నిదేవుని కన్నగించి యుండెను. ఆమె ఛాయారూపమగు మాయ సీతయే ఇంత వరకు లంకలో నుండినది. ఇప్పుడు దశరథాత్మ జుడు మరల తన నిజ సీతను పొందగోరెను. తన్మిమిత్రమై రామపుడు సీతను అగ్నిప్రవేశము చేసి తన నిష్కళంకతన ప్రకటించుకొనుమని— లోకదృష్టికి సీతతో కళోరముగ పలికెను. వానర రాక్షసులు శ్రీరాముని హృదయ కాశివ్యతకు మిగుల వ్యధ చెంది కలవర పడిరి.

సీతాదేవి పతి ఆదేశమునకు ప్రతివచనము చెప్పక మరదితో—“లక్ష్మణా! అప్పుడు అగ్ని హోత్రుని సాక్షిగా నేను శ్రీరామచంద్రుని వివాహ మాడియుంటిని. మరలా ఇప్పుడు అగ్నిచే వునీతవై నా స్వామిని సమీపింతును. కనుక నీవు సత్వరమే అగ్నిగుండ మేర్పరచి నా ధర్మ ప్రవర్తనకు సహాయ పడుము—” అని దృఢస్వరమున పలికెను. సామిత్రి శోకస్పృంతుడై సుంతకాలము మౌనము ధరించి, తదుపరి అగ్రజుని అభిమతము తెలుసుకొని, కాష్ఠ ములు పేర్చి అగ్ని రగిల్చెను.

అప్పుడు మైధిలి అగ్నిహోత్రునకు అంజలి ఘటించి—హుతాశనా! నేను త్రికరణశుద్ధిగా నదా శ్రీరామునే స్వామిగా సేవించుచున్నాను.

నీవు నాకు చందన గంధమువలె చల్లదనము ప్రసాదించుము— అని ప్రార్థించి ఆమె అగ్నిలో ప్రవేశించెను ఆ ప్రచందాగ్నిశక్తులు మాయా శక్తిని కలుపుచు అపరిమితము అగును అగ్ని అలలు ప్రవర్తించుచు—గీరసాగరులు అక్షిప్తమిని శ్రీ విష్ణువుకు సమర్పించుకొనినట్లు—నిజ సత్యము తీసుకొనివచ్చి హతాశుడు శ్రీరామునికి సమర్పించెను జగదంబ జానకి శ్రీరాముని వామ బాగ మన శోభించెను ఆ శుభ సమాగమము పురస్కరించుకొని స్వర్గకానులు సంతోషించిరి, దివ్య దుందుభులు మ్రోగెను పుష్పవృక్షము జరిగెను సర వానర రాక్షస మునిశ్చరులది హరితులై— జయజయధ్వనములు చేసిరి.

“జానకీ సమేత ప్రభు శోభా అమిత అపార దేఖి భాలు కమి హర్షైపు జయ రఘుపతి సుఖపార.”

స్వర్గలోకవాసులు సాకేతనాధుని స్తుతించుట

యుద్ధాంతరము ఇంద్రసారథి మాతలి ఇననంశ కులదీపకానికి సాక్షాంగ మొనర్చి, సెలవు తీసుకొని రథముతో ఇంద్రపురి కేగెను.

అంతేమీద లోక కలంకము. ఆ దేవ సూతకుని నిర్మించి దాశరథి జగత్తయమును రక్షించెను. ఆ శుభ సమయమున దివిజులు దశరథాత్ముని చెంగలు నిలచి ముకుళితహస్తై స్వామి నిట్లు స్తోత్రించిరి.

రావణ పాప మూల సురద్రోహి,
సోమ కృపాల తపధామ సిధాహ ॥
సామ దేవతా పరమ అధికారి
స్వారథ రథ తప భక్తి బిసారి ॥
భవ ప్రవాహ సంతత సామ పరే,
అల ప్రభు సాహి శరణు అనుసరే ॥

“ఓ సర్వజ్ఞా ! శ్రీరామచంద్రమూర్తి ! రావణుడు రామకృత లోభ మద మాతృర్య పరాయణుడు అయినప్పటికీ ఆ దేవ శత్రువు తమ దివ్య సాన్నిధ్యము చేరుకొన గలిగెను. కానీ, మేము దివ్యులమై యుండియు సదా స్వార్థ చింతన గలవారమై ఉత్కృష్టము, ఉత్తమోత్తమమగు భక్తి మార్గమును విస్మరించి జనన మరణ దుఃఖ భరితమగు ఈ భవసాగరమున బడి కొట్టుమిట్టాడు చున్నాము. ఓదేవాదిదేవా ! దాశరథీ ! సమయ సందర్భములను బట్టి మీరు కాలానుగుణ్యముగ మత్స్య కూర్మ వరాహ వృసింహాది అవతారములై దుఃఖార్తులై యున్న మమ్ము అందుకొని కష్టముల నుండి గెట్టాక్కించితిరి. ఓ బ్రహ్మ స్వరూపా ! ఆ దేవతలు సదా మీ శరణాశ్రయాలని విస్మరించక రక్షించవలసినది.”

కమలభవు డిల్లు కీర్తించెను

ఆపైన చతురాననుడు బద్ధహస్తడై ముందుకు వచ్చి భక్తి పరమభుడై ప్రభువు నిట్లు స్తుతించెను. “ఓ కోదండవాహీ ! రఘువంశ విభూషణ ! సుఖ ధామా ! నచ్చిదానందరూపా ? సర్వ వ్యాపక ! సాకేతనాథ ! కోటి మన్మథుల ధిక్కరించుట సుందర స్వరూపా ! మునులు, సిద్ధులు, కవులు సదా—సర్వదా నీ యుకళంక కీర్తిని గానము చేయుచుందురు. బలధీరా ! భవరూప మనడి మద గజమును మర్దించుటకు నీవు మృగరాజపు.

వక్షేంద్రుడు పామును సాధించు భంగి నీవు నిర్మలారి నిశాచరనాథుని నిర్మించివైచితివి. గణు భూషణుడగు విభీషణుని అమర గాజ్యమునకు అధిపతిగా చేసితివి అమెయ బాజుల సంపన్నుడవై దుష్టులను శిక్షించి భూభారము నివారించితివి ఓ రఘుకుల రామా ! నీవు గుణధామిడవు, జ్ఞాన స్వరూపుడవు, జన్మరహితుడవు, గుణ కర్మాతీయుడవు అఖండుడవు, అగోచరుడవు. ఓ వేదవేద్యా ! నీ సుందర ముఖారవిందము నిరంతరము చూడగలిగిన ఈ సమవర లెంత సుకృతజన్ములు ! ఓ జగత్పాక్షి ! నీ పాద పద్మములను పార్వతీ పరమేశ్వరులు సేవించుచుందురు. ఓ దయానిధీ ! దాశరథీ ! నీ కిదే నా భక్త్యంజలి. దేవా ! నీ చరణ కమలములపై నాకు అనన్య ప్రేమ కలిగియుండునట్లు అనుగ్రహింప వేడుచున్నాను.” కమలభవు డట్లు పులికితగాత్రుడై అనేక ప్రకారముల ఆయోధ్యాపతిని కీర్తించెను.

దశరథుడు దాశరథిని దీవించి దివికేగుట

ఇవ్వధముగ దేవత లందరూ దివి నుండి దిగి వచ్చి స్వామిని సన్నుతించు శుభ సమయమున దశరథ మహారాజు కూడ దేవలోకము నుండి దిగి వచ్చెను. మహారాజు తన బహిర ప్రాణముగ పుత్రుని గాంచి ప్రేమోత్కంఠచే పరమభుడై అనంద భాష్యములు రాల్చి అత్యుజ్వల మనసార ఆశీర్వాదింపెను. పురుషోత్తము డంత భక్తి ప్రసన్నతతో పితృ పాదములకు ప్రణమిల్లి, తదుపరి తండ్రికి జ్ఞానబోధ చేసెను. మహారాజు ముదమంది రామ బ్రహ్మకు సమస్కరించి వెంటనే పరమపదమునకు పయనించెను.

ఓ గిరికుమారి ! కుమారునిపై గల ప్రేమాతి శయముచే దశరథున కింతవరకు మోక్షప్రాప్తి కలుగకుండెను. పగుళోపాసకులు ధైర్యత భావముతో నవ్నారాధించుటంజేసి వారికి కైవల్యము సిద్ధించదు. అట్టి వారికి స్వామి తన భక్తిని ప్రసాదించుచుండును. అందుచే శ్రీరాముడు తండ్రికి బ్రహ్మజ్ఞాన మునదేరించి తద్వారా ముక్తిని బొందునట్లు జేసెను.

సురేశుడు కోసలేశునికి

కృతజ్ఞతలు దెల్పుకొనుట

ఆ మంగళ సమయమున శవీపతి సాకేతపతి ముందట నిల్చి దోహిత్వాగ్ని గద్గదకంఠుడై దశరథ రాము నిట్లు ప్రార్థించెను—

“ఓ శోభానిధీ ! భక్తాశ్రయా ! శరకోదంజల పాణీ ! రఘునాథా ! నీకు జయము కలుగుగాక. ఓ ఖరదూపణ రావణాది రాక్షసాంతకా ! నేటికి మా నాథులు దొంగె, బలరామా యుగా విక్తి నాథుల మైతిమి

ఓ సీతాపతి ! దీపదాంధరా ! నిజము చెప్పుచున్నాను. నాలో సమానుడు లేడను స్వాభిమానము ముతో నేను గర్వించి యుంటిని స్వామీ ! నీ చరణ సందర్శనముచే నా దురభిమానము తొలగిపోయెను. ఓ రమారమణా ! వేదోక్తము నిర్గుణ బ్రహ్మవా ఇతరు లేందరు ఓపాసించినచో నేను మాత్రము సగుణరూపుడగు శ్రీ కోసలరాముని సేవించుచుండెను. ఓ రామా ! సీతాలక్ష్మణ సమేతమగా నీవు సదా నా హృదిలో నివసించుము, ఇదియే నా ప్రసాద వంఛ. స్వామీ నా వేడికోలు మన్నించి నే నిప్పుడేమి చేయవలసి యుండునో ఆజ్ఞాపించుకొరుచున్నాను.”

“సురపతి వినిత భక్తికి శ్రీపతి మక్కిలి సంతసించి ప్రసన్న భావమున— “అమరేశ్వరా ! నా నిమిత్తమై తమ ప్రాణములు విదనాడిన ఈ వానర భల్లూక సమూహమును బ్రతిరోధియము—” అని సురనాయకుని కోరెను.

ఓ వినితానుతా ! అవధేళుని హృదయము అతి అగాధమైనది. ఆ మహిమహిమి భావ గభీరతను తెలుసుకొనుటకు మహిమనులే సహర్షులు గర్భశక్తి సంపన్నుడగు ఆ జగదీశ్వరుడు సేవేంద్రుని గౌరవించుటకై అట్లాడేర్పించెను— అని కాళుడు శుండి గరుడికి వృష్ణము చేసెను

స్వామి సంకల్పానుసారము పరాస్రాక్కుడా క్షణ మందే అమృతము పర్చింపజేసి ఏగడజీవులై ఎడి యున్న వానర భల్లూకములను పునర్జీవితులగు నట్లు చేసెను. ఆ సమయముగ హితులై ఎడి యున్న అసుర సమూహములపై కూడ అమృత భార పర్చించెను. కానీ, యుద్ధము చేయుచున్నప్పుడు రాక్షసుల మనస్సులు రామునిమీద లగ్నమై యుండినందున వారు కైవల్యపదము చేరుకొనిరి. అందుచే నక్రంతరల శవములు వానరుల నలే సజీవము కాలేదు. వానరులు దేవాంశ సంభూతు లైనందున వారి ప్రాణములు వారి పూర్వాంశములందు చేరెను. రావణుడు దుష్టుడైననూ రామజాణము వానికి మునిశ్చరులకు లభ్యముకాని ముక్తిపదమును ప్రసాదించెను. ఆపైన స్వర్గలోకవాసులు సీతానాధుని అనేకవిధముల సేవించి విమానారూపులై నిజలోకములకు విష్క్రమించిరి. (సకేషం)

వై వా ర మే !

కొత్త సి రి యల్ !

కూ లిన గో డలు

ము ప్పా శ రంగ నాయ కమ్మ

తృ తీయ బహుమతి సమి ప్రారంభం !

మహాత్మాగాంధీ: శ్రీమతి వసుంధర సప్తశ్రిని

తనదినం

తనదినం: చంద్రవకాశ్

బ్రిటన్ ఆదివారం, భాస్కరరావుకు సెలవు దినం. సెలవు రోజంటే భాస్కరరావుకు పర్య దినం. ఎప్పుడో లేవచ్చు. ఎప్పుడో భోజనం చేయవచ్చు. బుద్ధి పుడితే మళ్ళీ పడుకోవచ్చు, విడదావచ్చు. వెళ్ళాలనుకుంటే సినిమాకో నాలు కానికో వెళ్ళవచ్చు. ఎక్కడైనా వెళ్ళి 'పేక' సమా వేశంలో భాగం పంచుకోవచ్చు. ఏమీ చేయాలని పిస్తే అది చేయవచ్చు. ఎవరి తాజేదారీ లేదు.

వగరున్నా వెళ్ళి రైళ్ళు, పట్టుకోవలసిన అవసరమూ లేదు ఆదివారం ఉండే ఖాసీగో రోజంతా ఎండలో కుస్తీ పట్టవచ్చు. రాని ఒక్కొక్క ఆదివారం నవ్వుమై పోతుంది అలాంటి రోజున నుఖం లేక పోతే పొయిరి, ఉట్టి పుణ్యానికి కష్టానికి లొంగిపోవాల్సి వస్తుంది. కాని ఈ నుఖ దుఃఖాలనేవి ఎవరి చేతుల్లోనూ లేవు. ఒక్కప్పుడు ఇతరుల చేతుల్లో పోయి పడు

తుంది. ఆదివారం తను మాత్రం చూస్తూ ఉండి ఎక్కిడి నుంచి ఎక్కిడికో పోతాడు. ఈ ఆదివారం భాస్కరరావు ఆదివారం కాదు. అతని రమ్ముడు నీలకంఠ రావుది ప్రయాణ మవుతూ మవుతూ దోచాకోటు చేతిమీద వేసుకుని ఎక్కినట్లు, నీలకంఠ రావు, భాస్కరరావు ఆదివారాన్ని చేత్తో పట్టు కొన్నాడు. భాస్కరరావుకు కబురు అందింది భాస్కరరావు 'శ్రీఖండ', పూరి తిని (నతి

అదివారమూ తీసి వదర్శం తీసుట భాస్కరరావు అలవాటు) ఒక మానవత్రిక తీసుకుని, పాన్ బీడా వేసుకుని, బరువైన తన శరీరాన్ని 'ఈజీచైర్'లో వడవేశాడు. 'క్లిండ్' మత్తు కళ్లను అవరిస్తున్నది. అతని ఆలోచనలూ, మధ్యాహ్నం నాలుగు గంటలకు చూడబోతున్న నాటకాన్ని గురించే. టక్కెట్లు తను అదివరకే కొన్నాడు. అతనితో భార్య పిల్లలూ కూడా వెళ్ళి బోతున్నారు. తెరచి ఉన్న మానవత్రికను రొమ్ములమీద వేసుకుని భాస్కరరావు ఆలోచనామగ్నుడైనాడు. ఆ ఆలోచనల్లా, భార్యపిల్లలు తిండి తిప్పలూ పూర్తి చేసుకుని వేర్దికి తయారవుతారా లేదా అనే, అలవాటుగా నాలుకం మొదలైన పదిపాను నిమిషాలకు వెళ్ళడం, ఇతరులు తమ వంక గుచ్చి గుచ్చి చూడటం అతనికి వచ్చదు. అందుకనే తయారు కమ్మని ఆజ్ఞాపించాడు గట్టిగా, ఇంతలో నీలకంఠరావు నాకరు శంభూ వాకిట్లో కొచ్చి నిలబడ్డాడు వాడిని చూడగానే భాస్కరరావు ముఖం ముడుచుకు పోయింది అతనికి, శంభూకీ శత్రుత్వమనేది లేదు. కాని వాడు నీలకంఠరావు నాకరు నీలకంఠరావు, భాస్కరరావుల మధ్య ఇప్పుడు ఏ మాత్రము సఖ్యమూ మిగలలేదు. అందుకనే శంభూను చూడగానే అతని ముఖంలో విస్మయం కనుపించింది "ఏంరా ?" రౌద్రంగా అరిచాడు అతను.

కాని 'శంభూ' నోట్స్ నుంచి జవాబు రాలి పడలేదు మాట్లాడటానికి బదులు వాడు వణక సాగాడు. వాడి ముఖం వెలవెల బోయింది ఏడుపు ఎప్పుడు మొదలవుతుందో తెలిసి విధంగా కళ్ళు నిండుకు వచ్చిస్తే. వాకిట్లో సుల్పసి, పది, పది పాను నిమిషాలు వాడు, వణికిపోతూనే ఉన్నాడు. కాని, వెంటనే చేతులు పైకెత్తి పూరికే "త—త—త—త—త—" అనసాగాడు

భాస్కరరావుకు కోప మొచ్చింది కోపంతో వాడి మీద విరుచుకు పడ్డాడు, "వెధవా— ఏమిటా అది— ఉరి పడుతున్నట్లు— ఏం జరిగిందో చెప్పు" ఈ ఆదినారానికి విప్లవరూపంగా శంభూ భాస్కరరావుకు తోచాడు. అతని భార్య వంటింట్లోంచి వచ్చి శంభూతో అన్నది. "చెప్ప రాదూ— అసలేం జరిగిందో ?"

శంభూ గునుస్తూ ఏడవ సాగాడు. భాస్కరరావు బాధపడి అన్నాడు "అరే ఎందుకు ఏడుస్తా— ఎవరో చచ్చిపోయినట్లు ?" నాలుకతో నరాలు లేనివాడిలా మాట్లాడటం భాస్కరరావుకు అలవాటు ఇప్పుడూ అలాగే అన్నాడు ఆ మాటతో శంభూ ఏడుపు ఆగిపోయింది "అది చెప్పటానికే వచ్చాను నేను—" అన్నాడు.

"అయితే చెప్పు— ఇంకేమిటి చూస్తూన్నావ్ ?"

"మీ తమ్ముడు నీలకంఠరావు పోయారు."

"ఏమిటి ?" బాంబు పడ్డట్టుగా అదిరిపోయి అన్నాడు భాస్కరరావు.

"అవునండీ— మీ తమ్ముడు పోయారు. చచ్చిపోయారు—"

"ఏమిటి ? ఏమిటి సున్ననది ?" నిల్చుని ఉన్న భాస్కరరావు ఒక్కసారి కుర్చీలో కూర్చోబడ్డాడు, "నువ్వు చెప్పేది నిజమేనా ?"

"నిజమేనండీ—"

"మా నీలకంఠుడు — మా వాడు — మా తమ్ముడు చచ్చిపోయాడా ?" భాస్కరరావు తలమీద ఆకాశం విరుచుకు పడ్డట్టుయింది. కాళ్ళల్లో చేతుల్లో శక్తి సరించి పోయినట్లు యింది. శ్వాస నాళము రోపలికి పీక్కు పోసాగింది. కళ్ళలో సులలి ధారాపాతంగా కన్నీళ్ళు కారసాగిస్తే. "అయ్యో", శంభూ చేతులు జోడించి అన్నాడు

"నువ్వే ఇలా అయితే— ఆయన భార్య పిల్లల సంగతేమిటి. ధైర్యం తెచ్చుకోబాబూ— ధైర్యం తెచ్చుకుని నాతోరా."

"శంభూ— నువ్వు నిజమే చెబుతున్నావా ?" భాస్కరరావు మళ్ళీ అడిగాడు. నీలకంఠ చచ్చి పోయాడనేది సమ్మత్యం కాకుండా ఉన్నది అతనికి.

"బాబూ నీ కాళ్ళు పట్టుకు ప్రమాణం చేస్తాను. మీ తమ్ముడు చచ్చిపోయాడు. ఇందులో కల్ప నేమీ లేదు కొన్ని గంటల క్రితం వరకూ ఆయన బాగానే ఉన్నాడు పది గంటలు కొడుకూండగా ఎక్కడి నుంచో వచ్చి భోజనానికి కూర్చున్నాడు మరదలుగారు వడ్డిస్తున్నది. పిల్లలు కూడా కూర్చోన్నారు కాని మొదటి ముద్ద నోట్స్ పెట్టుకున్నాడో లేదో గుండెలో నొప్పి వచ్చింది. నొప్పి వచ్చిందంటూనే పడిపోయాడు. అందరినీ దగ్గరికి తీసుకున్నాడు మగతగ పడుకున్నాడు సళ్ళు కాలిపోతున్నది డాక్టరు వచ్చాడు. అప్పటికే అంతా అయిపోయింది శరీరంలో 'ఆయన' అనేది మిగలలేదు. ఆ నొప్పి వచ్చిందా అండి— దానితో బాటు ఆయన్నీ తీసుకుపోయింది" శంభూ అసాదు అసే అన్నాడు "మరి అయితే వస్తారాగా బాబూ."

భాస్కరరావు ఓ క్షణం ఆలోచనలో పడ్డాడు. పెదవులు తాకిన కన్నీళ్ళు పక్కకు దారిస్తే. గట్టిగా ఒక నిశ్చయానికి వచ్చి లేచి శంభూ వెనక బయలుదేరాడు భాస్కరరావు దృష్టికి ఏదీ అనటంలేదు. ఏమి జరిగిందో అతనికి పూర్తిగా అర్థంకావలంలేదు అతని కళ్ళముందు నీలకంఠ మెదులుతున్నట్లు నంది సొంత తమ్ముడు వాడు తనకు. ఒక ఊళ్లో ఒక అన్నా తమ్ముడూ ఉన్నారు. వారిద్దరిమధ్య సఖ్యత లేకపోతే ఏం? నీలకంఠ తన తమ్ముడు, ఒక తల్లి కడుపున పుట్టినవాడు. ఒకే చెట్టుకు రెండు కొమ్మలు. ఒకే ఇంటికున్న రెండు తలుపులు, ఒకే వత్తిలో నుంచి వెలిగించిన రెండు దివ్యలు వాటిలో ఒక దివ్య యివాళ పోయింది ఎప్పుడో భవిష్యత్తులో ఆరిపోవలసింది ఇప్పుడే పోయింది ఇంటి తలుపుల్లో ఒకటి అనుకోకుండా పడిపోయింది చెట్టుకున్న రెండో కొమ్మ మీద ఇవాళ యముడు తన ప్రభూతాన్ని కలుగ చేశాడు.

శంభూతో బాటు బండిలో వెడుతున్న భాస్కరరావుకు, తన చెయ్యెక్కిలి విరిగిపోయినట్లు తన కాళ్ళలో ఒకదాన్ని ఎవరో సమూలంగా పూడబెరికినట్లు అనిపించ సాగింది. తన తలమీద గీత గీసి ఎవరో రెండు భాగాలు చేసినట్లు అనిపించింది. కాదు— కాదు— అలా ఎలా జరుగుతుంది. నా నీలకంఠుడు అలా ఎలా వెళ్తాడు ? వాడు నాకన్న చిన్నవాడు. వాడికింకా ఏళ్లే ఏళ్ళన్నా విండలేదు. ఇంత త్వరలో ఎలా పోతాడు ? వాడికి

భార్య పిల్లలూ ఉన్నారు వాళ్ళందరికీ ఏళ్ళాని మాతకునిలా జేయదు. జీవితం సగంకో ఎవరైనా అలా దెబ్బతీస్తారా ? సగం దారిలో ఎవరైనా అలా పదిలి వెళ్తారా ? అది సాధ్యమేనా ? "సాధ్యం కాదు." భాస్కరరావు బిగ్గరగా అన్నాడు

శంభూ, అతని భుజం మీద చెయ్యి వేశాడు. ఆ చేతిని భాస్కరరావు తన చేతిలోనికి తీసుకున్నాడు. ఆ చేతి ఆధారంతోటే నీలకంఠరావు ఇంటి దగ్గర క్రిందకు దిగి నిల్చుండి పోయాడు. ఒక్కసారి ఆకాశం విరిగి పడ్డట్టు అతను ఏడవ సాగాడు. రెండు చేతులతోనూ గుంపును పర్కతో పాడవుడిగా రోపలికి వెళ్ళి నీలకంఠరావును గట్టిగా పిలిచాడు. ఆలస్యి కదిలిస్తూ, "నే నచ్చా సురా నీలకంఠ, నేను భాస్కర్ని వచ్చాను. నేను నీ అన్నయ్యను వచ్చాను. నాతో మాట్లాడనా నీలకంఠ, ఒక్కసారి కళ్ళు తెరచుకుని నా వంక చూడరా నీలూ ? చూడవు ? నాతో మాట్లాడనా ? నా మీద కోపమా, చాలా రోజులుగా నీ దగ్గరికి రాలేదని, నిన్ను కలుసుకోలేదని కోపమా ? అరే— అయినా నేను నీ సోదరుడనే, నీ అన్నయ్యను నా మీద కోపమా నీకు ? నీ మీద నాకు కోపమా ? నాకన్న ముందుగా నువ్వే వెళ్ళిపోయావా ? వెళ్తూ నాతో చెప్పనన్నా చెప్పలేదే ? నన్నడగ లేదే ?"

దూరంగా జరిగి భాస్కరరావు నీలకంఠరావు ఎంక చూస్తూ ఉండి పోయాడు ఇంకా నీలకంఠరావు నిశ్చయంగా నిద్రపోతూనే ఉన్నాడు. అతను చనిపోయాడని అనిపించటమే లేదు. గొంతు దాకా తెల్లని దుప్పటి కప్పి ఉన్నది. తల దగ్గరగా చూచుతున్న వెలిగించి పెట్టి ఉన్నది.

నీలకంఠరావు తన వంక చూచి తనతో తనే సువుకుంటున్నట్లు అనిపించింది భాస్కర్ రావుకు. అతని చెయ్యి కూడా కొంచెం కదిలినట్లు భ్రమ కలిగింది వెంటనే నీలకంఠ రావు వంటిమీద చెయ్యి వేశాడు. చల్లని అన్నయ్యతో ఒక్కసారి వెనుక్కు వెళ్ళాడు

అతను వెనక్కి వెళ్ళగానే, ఏడ్చి, ఏడ్చి అలిసి పోయిన నీలకంఠరావు భార్య కుంకుమ పోగొట్టుకున్నది. భాస్కరరావు వూరదయం ఎండినట్లు యింది. నీలకంఠరావు పిల్లల్ని దగ్గరికి తీసుకుని వాళ్ళని వోదార్చటానికిన్నట్లు పీపు మీద తట్టి సాగాడు

ఇంతలో ఎవరో వచ్చి నీలకంఠరావు భార్యను బలవంతంగా అవతలికి తీసుకెళ్ళారు. నీలకంఠరావును తీసుకువెళ్ళే ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. చని పోయిన వాళ్ళని పంపించి వేయాలైన అవసరమున్నది తమ మధ్యలో ఉండుకోవటం కుదరదు. ఆ మనిషికి— తనుకీ మధ్య ఎందుకో అంతరం ఏర్పడుతుంది. ఆ భావం భాస్కరరావుకు ఎందుకో చెడ్డ తలంపుగా తోచింది. తోకులు నీలకంఠరావును తీసుకు వెళ్ళడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. వాళ్ళు— అతనికోసం బట్ట తీసుకు వచ్చారు, దండ తీసుకు వచ్చారు. నీలకంఠరావు మెడలో పడుతున్న ఈ దండ మూడోది మొదటి సారిగా ఎడుగుప్పుడు, తరువాత పెళ్ళిప్పుడు, ఇప్పుడు ఇది మూడోసారి. వివరిసారి— అంతమ

‘ఆంధ్రపత్రిక వారపత్రిక’లో ప్రచురించు ఇండియన్ ఇంక్ ప్రోవేసిన కార్టూనులు మాత్రమే పంపాలి. సాధారణంగా 4" X 2", 4" X 4" చిత్రాలు పత్రికలో పడుతూ ఉంటాయి.

మొపిల్లలను వేసవి ఎండలనుండి కాపాడ గలది ఒక్క స్వస్ బ్రాండ్ మాత్రమే!

ఇండియా క్యానింగ్ ఇండస్ట్రీస్,
విజయవాడ-3-
/ AGENTS FOR ANDHRA
ఆక్సిట్రేడ్ ఏజెన్సీస్, విజయవాడ-1.

ప్రస్థానం

యూతకు సంబంధించినది. . . . నీలకంఠరావు ఇంకా కొంత కాలం బ్రతికి ఉంటే— అంటే ఎన్ని పూర్తి చేసుకున్నట్లుంటే ఇంకొక వారం అతని మెడలో ఎదుండేది. కాని అతను పదుమూడు సంవత్సరాలు ముందుగానే వెళ్ళిపోయాడు— ఆకు ముందునుంచి లేస్తూనే ప్రయాణమైనాడు మొదటి ముద్దు నోట్లకి వెళ్ళి వెళ్ళకముందే— అతను వెళ్ళిపోయాడు. భాస్కరరావుకు అను ప్రాద్దుని ‘శ్రీలిండ్ పూర్’ తిన్న నంగలి గుర్తు కొచ్చింది. అతనికి త్రేసుపులు రాసాగినై నీల కంఠరావుకూడా శ్రీలిండ్ ఇప్పించి. ఇవాళ తాను అతన్నెందుకు భోజనానికి పిలవలేదు ? ఇంతకు ముందు మటుకెప్పుడై నా— భోజనానికి పిలిచాడా? అతనికి ఆనకమ్మ వంతదూరం ఏర్పడినా— భోజనానికి పిలవడానికి దాని సరిబంధమేమిటి ? సోదరుడుకదా అని తామెందుకు భోజనానికి పిలవ కూడదు. భాస్కరరావుకు ఒక్కసారి తన భార్యమీది కోవమొచ్చింది ఆమెకు ఎవరినీ భోజనానికి పిలవట మంటే ఇష్టముండదు. రావాలంటే కొద్దో గొప్పో పైసలిస్తుంది కాని, భోజనానికి పిలవదు ఆమెలో జీవం ఎప్పుడో వచ్చేది ఎంటింటి పనితో ఆమె సతమతమై పోయేది

ఆమె ఆరోగ్యం గురించిన భారతపత్రిక, తను సొంత తమ్ముణ్ణి పైతం భోజనానికి పిలవలేదు. భాస్కరరావు తనని తనే తిట్టుకున్నాడు. ఇంతలో. . . .

గుంపు ఒక్కసారి పక్కను అప్పుకున్నది ఇవాళ అందరూ, నీలకంఠరావును దిబ్బన పంపించటానికి దోపి ఏర్పరచాలను కున్నట్లున్నారు ఇవాళ నీలకంఠరావు తనకాళ్ళ మీద అను పడవటం లేదు. లోకులు కాళ్ళూ తల పట్టుకుని ఒక డోలీ వెల్లిపట్లు యెత్తారు. నీలకంఠరావును పీల్చి ఎంత మర్యాదగా లేవలేయాలని వాళ్ళు ప్రయత్నము అయినా నీలకంఠరావు బుడిచేయి క్రిందకు వెళుతున్నది అతని ముఖం కదులు తున్నది. అది చూచి వెంటనే భాస్కరరావు చెయ్యి పట్టుకున్నాడు. “ఇదుగో తల జాగ్రత్తగా పట్టుకోండి—” అని అరిచాడు

క్రిత్తిగా ఉన్నవాళ్ళు వాడొచ్చేగా ముందుకు పోయి అల సర్ది పట్టుకునే ప్రయత్నమూ చేశారు. కాని ఈ సమయంలో ఆరితేరిన వాళ్ళు మటుకు అటువైపు ట్టుష్టి అయినా సారించలేదు “వం తల అలా అల్లర్లాడుతుంది. వాళ్ళు నీలకంఠరావు శరీరాన్ని గట్టిగా కట్టివేశారు వళ్ళంతా గుడ్డతో కప్పివేశారు మెడలో వారం వేశారు ఆఖరికి భగవన్నామస్మరణ చేసి నలుగురు నీలకంఠ రావును పై కెత్తి భూదాశాలమీద పెట్టు కున్నారు. నీలకంఠరావు భార్య ఏడుస్తూ వెనక ఎరుగిల్లింది అందరికన్న చిన్నపిల్ల నేలమీద పడి చొర్రపోగింది. ఎద్ద పిల్లలు తను వెంపలు పోయి సాగాలు వాళ్ళకన్న పెద్ద పిల్ల ఉన్నది బిగ్గరగా ఏడ్చుపోగింది. అందరికన్న కన్న పెద్ద పిల్ల ఎక్కిళ్ళు ఆవుకుంటూ “నాన్నా” అని బిగ్గరగా అరిచింది

భాస్కరరావు కూడా ఒక్కసారి “నీలూ” అని అరిచాడు, అరిచి పరుగెత్తా ముందుకు వెళ్ళి

పోయాడు. ముందువైపు నోసున్న నునిషి పీపుతట్టి, వెనక్కు వంపి తన భుజం ఆనించాడు నీలకంఠరావు పాడుకు. భాస్కరరావుకు ఏడుపు మున్నది నీలకంఠరావు జ్ఞాపకాలు ఒకటికొకటి రాసాగినై. అతని నుంచి చెడ్డలను గురించి ఆలోచించ లేదనే వేదన కలిగించి, అతనిని ఎల్లప్పుడూ కలుగనిపోగింది తాను అతని ముందులో అవరాధం చేసినట్లు భావన కలుగనిపోగింది ఆ భారంకోసం, అతను తన భుజాల మార్చుకో సాగాడు ఒకసారి ఈ ప్రక్కన, ఒకసారి ఆ ప్రక్కన ఒకసారి ముందువైపున భాస్కరరావు పాన్చి మీయా సాగాడు. బరువెక్కిన కొద్దీ అందరి బరువూ భరిస్తూ ఎప్పుడు భాస్కరరావు. చిన్నతనంలో నీలకంఠ రావు తనంటే ఎంతో ఇదిగా ఉండేవాడు. తన దాంట్లో నగం భాస్కరరావుకు పెట్టేవాడు భాస్కరరావు బట్టలు కూడా ఒకసారి ఓరికే వాడు నీలకంఠరావు చిన్నతనంలో భాస్కరరావు బట్టలు ఇట్టే చిరిగి పోయేవి పట్టుకున్నాడంట, కొట్లాటలో ఇరుక్కోవటం, ఎరుగుతేటటం, గంతులు వేయటంతో, అతని బట్టల్లో ఏదీ విరగకుండా ఉన్నది లేదు ఇక చిరిగిన బట్టల ద్వారా భాస్కరరావుకుండేది కాదు. చిరుగుతే చిరగటమే. సోతే పోయాయి. అసలు బట్టలు లేకపోతేమటు కేం ? కాని నీలకంఠ తన బట్టలు అతని కిచ్చే వాడు “అన్నా, నువ్వేసుకో—” అనే వాడు. భాస్కర రావును ఎప్పుడూ ఎవరో ఒకరు కేకరేపనాళ్ళు అతన్ని కేకలేసినప్పుడు నీలకంఠరావును ఏడుపు వచ్చేది కొసం వచ్చేది. భాస్కరరావు పక్కం పూని వాళ్ళతో పోట్లాడే వాడు. భాస్కరరావు ఇంటికి తిరిగి రావటం అలసత్వమే తన పైకిలు మీద వెతకటానికి వెళ్ళేవాడు నీలకంఠరావుకు, భాస్కరరావుమీది తల్లికుండే ప్రేమ ఉండేది అందరూ భాస్కరరావుతో “ఏదీ ఏ అసలు అల్లిరా! అనేవాళ్ళు ఒకసారి ఏదో ఎదుట మీద భాస్కర రావుకూ వాళ్ళు వాళ్ళకు పుట్టి, జరిగింది. అందరినీ దురుస్తానని పనిచేసిన అన్న కూడ ఆయనకు కోపమే వస్తే పని సమయం కేంద్ర ఒకటి పిల్లల్ని బాటం లేకపోతే ఏదీరో గెంటి వేయటం. వాళ్ళకి తెలియ వెళ్ళటం ఆయనకు తెలిదు ఆ రోజు అలాంటిది జరిగింది. భాస్కరరావు అందరి అతన్ని ఇంటి బయటికి నెట్టి వేశాడు భాస్కరరావు కూడా— ఒక రక్షణమైనా ఆలస్యం చేయలేదు. ఎదుట వడ్డవాడు బయట పడ్డట్లుగా బయలుదేరాడు అతని ఏ ఏధమైన ఆలోచనా కలుగలేదు. అతని ఎదురున్నట్లుగా ఎంతా ? ఎన్నండేళ్ళి ? రోమంతో భాస్కరరావు ఇంట్లోంచి వెళ్ళిపోయాడు. కాని నీలకంఠ అతని వెనక ఎరుగెత్తాడు లతనికి ముగ్ధుడూ— ఎదెళ్ళున్నయ్యెమో ? అయినా అతను వాస్కరావును ఇంటికి తిరిగి రమ్మని బ్రతిమలాడాడు. కాని అతను వినలేదు అప్పుడు నీలకంఠ తనను కొనుక్కు తినమని ఎవరో ఇచ్చిన సావలా భాస్కరావుకు ఇచ్చివేశాడు తననంటినున్న కోటు— భాస్కరరావుకు తోడిగి, ఏడుస్తూ ఇంటికి తిరిగి ఎప్పుడు భాస్కరావు ఇల్లు చదరిపెట్టి వెళ్ళటం, నీలకంఠ కు ఎంత బాధ కలిగించిందంటే ఆ రాత్రి అతనికి ఎరిగా నిద్ర పట్టలేదు కూడాను. నిద్రపోతూ పోతూ ఉరిక్కిపడితే లేచి “అన్నా”— అని బిగ్గరగా అరిచే వాడు. భాస్కర తండ్రి

మటుకు భాస్కర్ ఎక్కడికి వెళ్ళాడా అన్న సంగతి పట్టించుకోలేదు. వెళ్ళే మటుకు ఎక్కడికి వెళ్ళాడు. అడవిలోకైతే పోడుగదా ? వెళ్ళుంటాడు మామ దగ్గరికో, అత్తయ్య గారింటికో, ఒక రోజున, వాడతలు వాడే తిరిగి వస్తాడు అనే ధైర్యంతో ఉన్నాడు.

కాని మూడు రోజులైనా భాస్కర్ తిరిగి ఇంటికిరాలేదు. తండ్రి కొంచెం చల్లబడ్డాడు. తల్లికి ఏదోవా తోచలేదు. అయినా, ఆమెకి భాస్కర్ ఇవాళో, రేటో తిరిగి వస్తాడనే నమ్మక ఉంది. కాని నీలకంఠకి ఆ ధైర్యం లేకపోయింది. ఏదీ ఏదీ ఇల్లదరగొట్టాడు. తిండి తినటం మానివేశాడు. నిద్ర మానివేశాడు అతని వళ్ళంతా ఒకటే వ్యధ. అప్పుడు నీలకంఠ, కోసమైనా భాస్కరరావును ఇంటికి తీసుకురావలసిన అవసరం ఏర్పడింది. వెతకటం మొదలైంది. సాయంకాలానికి పూరిబయలు తోటలో చెట్లెక్కి కీళ్ళ నొప్పులు పోగొట్టుకుంటూ, సూర్యాస్తమయం చూస్తూ దొరికాడు. వాడ్ని పట్టుకు ఇంటికివచ్చాడైతే తీసుకువచ్చారో అప్పుడే నీలకంఠ జ్వరం తగ్గిపోయింది. భాస్కరరావు చూడగానేమంచం మీదినుంచి ఒక్కసారి లేచి కూర్చుని, 'అన్నా' అని భాస్కరరావుని కౌగిలించుకున్నాడు. భాస్కరరావు నీలకంఠ ను చిన్న పిల్లాడిని ఎత్తుకున్నట్టు ఎత్తుకున్నాడు. కాని అప్పుడు, మళ్ళీ ఒకసారి నీలకంఠ రావును భుజం మీదికి ఎత్తుకోవలసి వస్తుందని అనుకోలేదు భాస్కరరావు భాస్కరరావుకు తన భుజం నొప్పిపుడుతున్నట్లు వినిపించింది. పులి వెనక పడినట్లు నడవటం — కాస్త అగి భుజం మార్పు కోవటం. భాస్కరరావుకు వచ్చుదు. చిన్నతనంలో కూడా నీలకంఠ ఇంతే ఉండేవాడు ఇప్పుడుకూడా అంత పెద్దగా వళ్ళ చెయ్యలేదు. శరీరం సరిమానంగా ఉంది. సరిసమానమైన సాడుగూ, సరిసమానమైన వెడల్పూ, ఐనా భాస్కరరావుకు వోర్సు తగ్గలేదు. భుజంమీద ఉత్తరీయం వేసుకుని, దానిమీద నీలకంఠరావు బరువు మోస్తున్నాడతను.

వెనకనుంచి ఎవరో వచ్చి, భాస్కరరావు భుజం మీదచెయ్యివేశారు. అతను 'సోమో' భాస్కరరావుకూ, నీలకంఠ రావుకూ స్నేహితుడు. భాస్కరరావు వగర్చు చూచి అతనన్నాడు. "నువ్వు వూరికే వెంటరా. నేను భుజం పడ్డాను. నేనూ వాడి స్నేహితుడినేగా—"

భాస్కరరావు వెనకపడ్డాడు. శవపాకులు ముందుకు వెళ్ళిపోయారు. మనిషిలాటి మనిషి, సహజస్పృహన ఒకడు సృష్టినుంచి, దృషి నుంచి తొలగి పోబోతున్నాడు. ఐనా అతన్ని మోసుకువెళ్తున్న మనుష్యులు ఎంత త్వరగా వెళ్తున్నారో? ఎంత వేగంగా రోడ్డు గడచిపోతున్నది? తను భుజాల మీద బరువైన వస్తువును దేన్నో మోస్తూ ఒక సంచి ఉన్నదని వాళ్ళ కనిపిస్తుండాలి. బహుశా ఏ క్షణానో తనుని పట్టి నాశనం చేస్తుందేమో అన్న భయంతో, యీ మనుష్యులు విలక్షణమైన వేగంతో వెళ్తున్నట్లు వినిపించింది. ఆ వేగం భాస్కరరావు సహించలేకపోయాడు. జాధతో భాస్కరరావు కాళ్ళూ, చేతులూ నొప్పి పుట్టిస్తే. అంతఃకరణం కూడా నిండిపోయినట్లు వినిపించింది. విచారంలో శిరస్సు జడమై నట్లు వినిపించింది. అంతం లేని నిద్ర పోతున్న నీలకంఠరావు ముఖంమీద ఎండపడు తున్నట్లు కనిపించింది. "అరే — అరే" — అంటూ

త్వర త్వరగా ముందుకు వెళ్ళి తనచేతులో ఉన్న గొడుగు తెరచి నీలకంఠరావు ముఖానికి పట్టాడు.

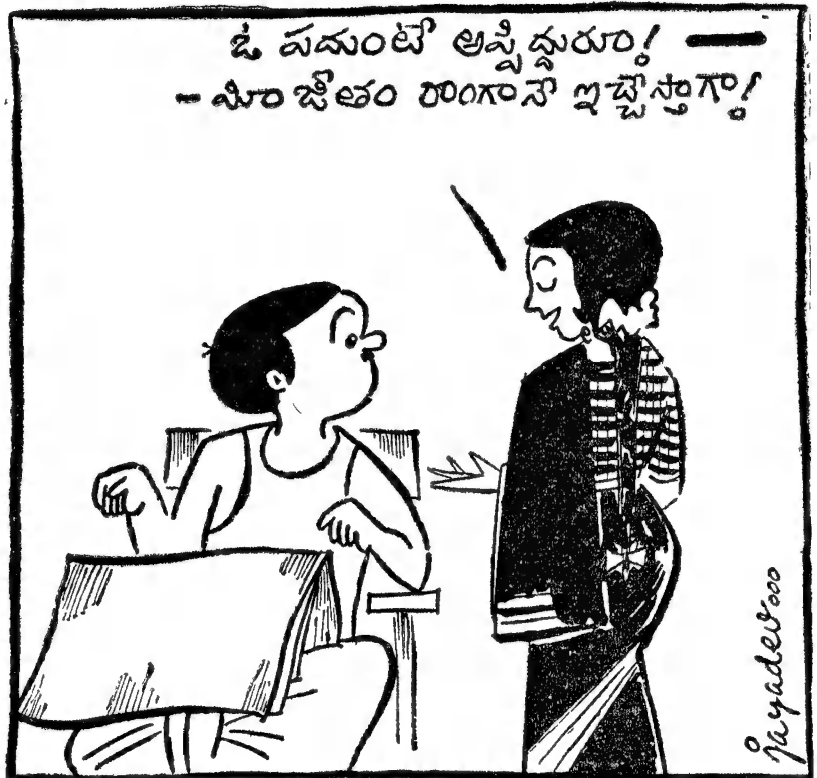
భాస్కరరావు అంటున్నాడు, "నీలా, నువ్వు నాకు చాలా చేశావు. నేనంటే ఎంతో ప్రేమ చూపించావ్. చిన్నతనంలోనూ, పెద్దతనంలోనూ కూడా నువ్వు నా కోసం చాలా చేశావు. నీభార్యకూ, వాభార్యకూ కలిసింది కాదు. వాభార్యతో మాటలుకూడా మానేశావు నువ్వు. అప్పటినుంచి వేరే వేరే ఇంట్లో కాపురం ఉంటూ వచ్చాము మేము. మన మధ్య మాటలూ అగి పోయినై. మన మధ్య సంబంధాలకూడా తెగిపోయినై మనం ఒకళ్ళకింకోళ్ళం కానివాళ్ళ మై నాము. కాని నేను జబ్బుపడ్డట్లు తెలిసి నువ్వు పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చావు. రాత్రివకా, వగనంకా జాగరణ చేశావు. 'బెడ్ పాస్' సైతం నువ్వే ఎత్తి పోసేవాడివి. నీకు అసహ్యమనిపించలేదు. కాని. నేను....."

నీలకంఠరావుకు తానేమీ చేయనట్లు భాస్కరరావుకు అనిపించ సాగింది. నీలకంఠరావు జీవితాంతం తనకు సాయం చేశాడు. అతని జీవితం మీద తాను జీవించాడు. అతని ఆధారం వల్లే తాను పెరిగాడు. వయస్సులో నీలకంఠరావు చిన్నవాడే కాని, పితృ ప్రేమ చూపించేవాడు. అతనే తనంటే శ్రద్ధ చూపించేవాడు, తనని భరించాడు. ఎంత మంచి మనస్సు కలవాడు — ఎంతటి త్యాగి — ఎంత ప్రేమ పూరితుడు. పినిమా, నాటకమూ చూస్తుంటేనే అతనికి ఏడుపు వచ్చేదంటే అతను ప్రత్యక్ష దృశ్యార్థి చూస్తూ ఎంతగా వివరితుడయేవాడో, ఎంత సున్నితుడో, పూహించుకోవాల్సిందే. అలాటి సోదరుడు ప్రపంచంలో ఎవరికైనా లభిస్తాడా? లభించినప్పుడు తల్లికి చీర తెచ్చాడు. తండ్రిని గౌరవించాడు చెల్లెలికి మిరాయిలు పంపించాడు. తమ్ముడి 'ఫీజు' కట్టాడు.

తనకోసం మటుకు ఏమీ చేసుకోలేదు. తుటుండానికి సహాయం చేయాలని, నీలకంఠరావు తన కోసం రెండు జతలు తప్ప మూడోది కుట్టించుకోలేదు. చిరిగిన ధోవతులు కుట్టించుకుని కట్టుకునే వాడు ఒకపూట భోజనం చేసేవాడు. అలా అంతకాలంలో ఎంత డబ్బు దాచిపెట్టేవాడు. ఆ డబ్బు ఇంటికి పంపించేవాడు.

'నీలా'ని గురించిన ఆలోచనలతో, భాస్కరరావు వెనక పడ్డాడు యాత్ర ముందుకు జోరుగా వెళ్ళిపోయింది నీలకంఠరావు అన్నయ్య వెనక వస్తున్నాడన్న లక్ష్యమే లేక పోయింది వాళ్ళకి. ఇంత వేగము వాళ్ళ కాళ్ళకు అధిపరకున్నదా? భాస్కరరావు కోపంతో ఇద్దై పోయి మనసులోనే వాళ్ళని ఉద్దేశించి అంటున్నాడు. "ఇదుగో కాస్త మెల్లిగా నడవండయ్యా. మళ్ళీ వాడు ఈ త్రోవన రాదు. ఈ పూళ్ళో నలభై ఏళ్ళ మంచి ఉన్నాడు వాడు. వాడిని ఈ పూరి నుంచి కాస్త సావకాశంగా పోనియండి. ఏ త్రోవనైతే తాను కొన్నిసేల తడవలు వెళ్ళాడో ఆ త్రోవన ఒక్కసారి నిలిచి ఉండనియ్. మన మధ్య కాస్త వాడిని ఉండనియ్యండి. అరే — వాడు మీ స్నేహితుడు కాదా? వాడి స్నేహం మీరు అనుభవించలేదా? వాడితో మీరు ఇష్టాగోష్టి జరపలేదా? వాడు ఎప్పుడూ ఉపయోగ పడలేదా? మరి వాడిని ఆ సర్వ భక్తకుడైన అగ్నిదేవుని స్వాగతం చేయటానికెందుకీ లొందర ? చిన్నటి దాకా వాడు మీకు కావలసి వచ్చాడు — ఇవాళ యముడు వాడిని బంధించి వేశాడని మీరు వాడిని మరిచి పోయారు."

"అన్నా —" భాస్కరరావుకు నీలకంఠరావు పిలుపు వినిపించిన భ్రాంతి కలిగింది, కాబ

వెంటనే ఇక నీలకంఠరావు ఎప్పుడూ తనని నీలకంఠ భావమూ కలిగింది తనతో ఇక ఏ విషయమూ చెప్పడు. ఏదీ తనకు కానీ ఇక అడగడు ఆ పిలుపు భాస్కరరావును అతను విన్నవించిన అంధకార బంధరమైన గుహ దగ్గరకు లీనుకు వెళ్ళింది

అప్పుడు భాస్కరరావుకు ఎదమూడేళ్ళ వయస్సు. నీలకంఠరావుకు పదకొండేళ్ళు ఇద్దరూ కలిసి స్కూలుకు వెళ్ళి మూడేవారూ ఇద్దరూ హావారుగా ఉండేవాళ్ళు ఇద్దరూ తెలివైన వాళ్ళే. కాని నీలకంఠరావు ముక్కుకు సూటిగా పోయే వాడు. జవాబుదారీతనం ఉండేది అతని దగ్గర. ఎక్కువ ఆదర్శవాది కూడాను. అతని కన్నీ మంచి అలవాటుండేవి. నేత పట్టున లేవటం, నేతకు చదుపుకోవటం, నేతకు స్కూలుకు వెళ్ళటం, మూటలు వదలగానే సరాసరి ఇంటికి తిరిగి రావటం 'చా' త్రాగేవాడు కాదు ఎవరికీ కష్టం కలిగించేవాడు కాదు ఇంట్లో అమ్మకి సమర్థ పోయినడే వాడు క్రమ పద్ధతిలో నడిచే వాడు అందరినీ ప్రేమించి, వాళ్ళందరికీ బుఖం కలిగించే వాడు ఇదే అతని ఆదర్శ జీవిత క్రమం తల్లి తండ్రి లభిస్తు గురించి "ఈ కుర్రవాడు బుద్ధి మంతుడు" అనుకునేవాళ్ళు, మంచి కుర్రాడు అని అందరూ అనేవాళ్ళు. కాని భాస్కరరావు ప్రవర్తన నీలకంఠరావు ప్రవర్తనకు పూర్తిగా విరుద్ధంగా ఉండేది. పరీక్షల్లో ఎప్పుడూ ప్లాగయే వాడు. అందులో సబ్బుగానో, పెకండుగానో ఉండేవాడు చదువు గిడుస్తూ లేడు అతని బుద్ధి ఎంత సునిశిత మైనదంటే, పుస్తకం ముందు పెట్టుకుని కళ్ళు ఒకసారి సరిగా తెరిచి చూస్తే చాలు, కాని ఈ పిల్లడు ఎక్కువసార్లు స్కూలు పోయేవాడు కాదు. వేళ్ళి తిరిగి వచ్చేవాడూరాడు అదుతూ పాడుతూ ఉండే వాడు గాలి పలూలు ఎగురవేస్తూ కూర్చుంటే గాలిపలూలే ఎగుర వేస్తూ కూర్చునేవాడు అందుకోసమని బడి ఎగగొట్టేవాడు బిళ్ళంకోడు అడటం మొదలు పెడితే బిళ్ళంకోడే అడుగుండేవాడు వేళ పాత ఉండేది కాదు వాటి లక్ష్యమే ఉండేది కాదు ప్లేపాతులతో కబుర్లు చెబుతూవుంటే ఇక ఇంటి నంగతే ఉండేది కాదు. రాత్రి పది కొట్టంది

ప్రస్థానం

ఇంటికి తిరిగి వచ్చేవాడుకాదు. ఇంటికి వచ్చేదంటే అండ్రివేత దెబ్బలు తిని, భూగోళం పుస్తకంలో నవల పెట్టుకుని చదివేవాడు చరిత్రంటే అతనికి పిచ్చిపేమ స్కూలు బయట చరిత్ర కూడా అంతే తేక్కల పుస్తకంలో చరిత్ర పుస్తకం పెట్టి చదివే వాడు ఎవరైతే కొట్టారని దుఃఖంలేదు మాటలన్నారని లేదు. తన ధ్యాసేమిటో తనదే ఇంత చిన్న వయసు లోనే బీడీ త్రాగటం అలాటైంది కుతిబుడితే బయటికి పోయి బీడీ వీల్చి వచ్చేవాడు ఆ బీడిల కోసం తండ్రి జేబులు వెతికేవాడు. ఇంట్లో కడుపు నిండుగా తినేవాడు కాదు రోజూ చదవుల ముందుకు వచ్చేవాడు ఆ చదవుల తిని నీలకంఠరావు సర్దుకునే వాడు కాని భాస్కరరావుకు చాలేది కాదు హోటల్లోకి వెళ్ళి గట్టిగా తిని జిప్సారుని తిర్చుకునేవాడు హోటలు వాడి దగ్గర అప్పుయింది పానీ దుకాణం వాడి దగ్గర లచ్చింది. వాళ్ళ ద్వారా ఒకరోజున భాస్కరరావు తండ్రి దగ్గరికి వచ్చారు భాస్కరరావు తండ్రి ధనవంతుడు కాక పోయానా గౌరవం కలవాడు. కొడుకు దురలవాట్లు తెచ్చిన పరిస్థితి చూచి ఆయన అరికాతీ మంట వెత్తికెక్కింది ఆయన అందరికీ డబ్బుచ్చి సంపాదించు ఆ డబ్బు మలుకెంతో పది, పన్నెండు రూపాయలు అని ఆయన ఇచ్చి సంపాదించాడు కాని భాస్కరరావు మటుకు ఏలా చావగొట్టాడు జీవి తాంతం జ్ఞాపకం ఉండేటట్లు చెబుడు కొరడా చురుకు మీద చురుకు అతని మీద పడసాగింది. అతని వీపంతా సల్లగా అయింది దెబ్బలు పడ్డ అతని చొక్కా నయంతం చిరిగి పీలికలైంది భాస్కరరావు ఏడవలేదు. పోలీసుల దెబ్బల్లాటే దెబ్బలు తని కూడా అతను అనలు ఏడవలేదు పదమూడేళ్ళ ఆ బుడతడు ఏడవలేదు కళ్ళల్లో నీళ్ళన్నా నిండ లేదు దెబ్బలు తింటున్నాడు కాని తప్పిందని ముటుకు పప్పుకోవటం లేదు తండ్రి మటుకు కొడుకునే పంటున్నాడు "తప్పిందని పప్పుకో — ముక్కు పెట్టుకుని క్షమాపణ కోరు"

"నే నెండుకు ముక్కు పెట్టుకోవాలి నున్న శిక్ష వేశావు. నే నమభవించాను ఇంకేమని క్షమాపణ కోరుకోను? చాలకపోతే ఇంకా కొట్టు చొక్కా చిరిగి పోయిందా? లాగు కూడా చిరిగి గొట్టు, వీవు సగల గొట్టుగా ఇక కాళ్ళూ చేతులూ విరిగగొట్టు" — అన్న పదగానే తప్పు తిరిపోతుంది — నేను క్షమాపణ కోరును —"

తండ్రికి మతిపోయినట్లయింది అలాగే కొడుకునే ఉన్నాడు. చేతుల మీది కొట్టాడు. కాళ్ళ మీద కొట్టాడు. పదమూడేళ్ళ ఆ కుర్రాడు, జమదగ్నిలాటే తండ్రి దెబ్బలకు కాళ్ళూ చేతులు విరిగ కొట్టుకుంటున్నాడు భాస్కర తల్లి ఆ దృశ్యం భరింపలేకపోయింది ఇద్దరికీ మధ్య పచ్చి "కొట్టబోకండి" అన్నది, భర్త చెయ్యి పెట్టుకోసాగింది. ఆ ఆవేశంలో అనుకూలం ఒక దెబ్బ తగిలింది అప్పుడు నీలకంఠ ఒక్క సారి ముందుకు వెళ్ళి తండ్రి కాళ్ళు ఎట్టు కున్నాడు ఆయన చేతులు పెట్టుకోలేదు తండ్రి కాళ్ళమీద తల పెట్టి చేతులు జోడించి, "నాన్నా

వాడిని కొట్టొద్దు. వాడు చచ్చిపోతాడు. వాడికి బదులు నేను క్షమాపణ కోరుతాను తప్పులూ పోయింది నాన్నా" అని నీలకంఠ తండ్రి కాళ్ళ మీద పడ్డాడు. అప్పుడు తండ్రి భాస్కరరావు క్షమించాడు. నీలకంఠరావును దగ్గరికి తీసు కున్నాడు.

భాస్కరరావు ప్రియంగా దృశ్యం కళ్ళ ముందు కొస్తున్నది ఆ రోజున నాన్న నీలకంఠ ని పాట్లలో పెట్టుకున్నాడు కాని నిజానికి తననే నీలకంఠ పాట్లలో పెట్టుకున్నాడు జీవితం పాడుగునా తనని పాట్లలో పెట్టుకున్నాడు తన మానం కాపాడుతూ వచ్చాడు అలాటే వాడు ఈ రోజున వెళ్ళి పోయాడు. ఈ ప్రపంచంనుంచే వెళ్ళి పోయాడు. మిగిలింది వట్టి శరీరం. పట్టి మట్టి బొమ్మ కాని దాని ఆత్మ వెళ్ళిపోయింది. అలాటి ప్రేమ భావము తనకిక దొరకనే దొరకదు. ఆ ఆధారం ఇకముందు తన కెప్పుడూ దొరకనే దొరకదు ఈ పాఠ్యం దేహం నన్ను పోతే ఇక ముందు చూడన్నా లభ్యం కాదు తనకు అతని ఆకృతి నన్ను పోయాక — అతని ఆకృతి కేవలం స్మృతిలోనే తరంగిత మవుతుంది.

శవ వాహుకులు మలుపులు తిరుగుతూ నెళ్ళు తున్నారు భాస్కరరావు మనుషులో ఒకరినటు ఒక్కసారి ప్రత్యేకమైన మలుపులు తిరిగించా. పాస్తూల్లో చదువుకునేటప్పుడు — నీలకంఠ రావు, భాస్కరరావు ఒక వాగ్దానం చేసి కున్నారు. అది ఇప్పుడు, గుర్తుకు వచ్చింది. ఆ జన్మాంతమూ ఒకే రుటుంబంగా కలిసి ఉండాలని అప్పుడు సీర్చయించుకున్నాడు ఆ జన్మాం తమూ ఒకళ్ళ వంటి పెట్టుకుని ఇంకొకళ్ళుండాలని, ఎవరి దగ్గరేదంటే అది రెండో నాళ్ళతో సంబంధంలేని, దానికి తెచ్చా జమీ పెట్టుకో కూడదని నిర్ణయించుకున్నారు.

మొదట్లో కొన్ని సంవత్సరాల అలాగే జగి గినై నీలకంఠరావు చిన్న అసంతో తనని పాపా డుతూ వచ్చాడన్న స్మృతి భాస్కరరావుకు బాగా గుర్తు ఉన్నది కూడాను చిన్నతనంలో ఆయన ఇల్లు వదిలి పెట్టినప్పుడు నీలకంఠ తనకు నాలుగోనా రిచ్చాడు ఆ నాలుగోనా తీర్చుటానికి వాలు వే రిచ్చినా చాలదన్న సంగతి భాస్కరరావుకు తెలుసు. ఏదో గుర్తుకోసం అన్నట్లు తన ఉంగరం ఇచ్చాడు. బంగారపు గడియారం ఇచ్చాడు కనిపి ఉండటం మొదలైనప్పటి నుంచీ.. ఆయన ఏదీ తీసినా, ఇది ని కోసం తీయాలనే నిర్ణయం చేసుకున్నాడు. ఒకళ్ళ కోసమని ఏదీ తీయకూడదు. ఎట్లాతే కాదు సామాన్య వాడు, కురిలేవాడు ఏన్నతే భాస్కరరావు తనకోసం తినుకున్నాడో — అని నీలకంఠరావు కోసం కూడా తీసుకున్నాడు తరు నాత ఇద్దరి భార్యలూ కాపురానిచ్చారు పిల్లలు కలిగారు కాని భాస్కరరావుకు మటుకు తన పిల్ల లకీ, తమ్ముడి పిల్లలకీ మధ్య భేదభావం కలుగనే లేదు. వాస్తవానికి భాస్కరరావుకు ఒక్కడే కొడుకు, నీలకంఠరావుకు నలుగురు పిల్లలు. కాని భాస్కరరావుకు తన సరభావమే లేదు. అందరూ పిల్లలూ తన పిల్లలే ఏదీ చేసినా అందరి కోసమూ చేసేవాడు. ప్రతిసారీ తినుబండారాలే ఏజ్జె రూపాయలని తెచ్చేవాడు. నీలకంఠరావు

పిల్లలకు భాస్కరాపు ఏమి చేయలేదు ? తన ఒళ్ళో పెట్టుకుని ఆటలాడించాడు. దెబ్బతో, అప్పుడే కలిగితే నేననేకాదు. శుక్రావ చేశాడు. వాళ్ళు ఎప్పుడో కావాలంటే అదల్లా తెచ్చిచ్చాడు. పిల్లలు ఏది కావాలన్నా— అట్టిసి తండ్రిని అడగకుండా, పెదవాన్ననే అడిగేవాడు. పెదవాన్న ఏ మాత్రం ఆలస్యం లేకుండా వాళ్ళ కోరికలు తీర్చేవాడు. అందువల్ల ఒక్కొక్కప్పుడు కష్టాల్లో కూడా ఇరుక్కునేవాడు ఒక్కొక్కప్పుడు జేబులో ఒక్క రూపాయి కూడా మిగిలేది కాదు. బావా భాస్కరాపు పిల్లలకెప్పుడూ లేదని అనే వాడు కాదు. తన పిల్లలతోబాటే వాళ్ళకీ బట్టలు కుట్టించేవాడు. చదువుకోవటానికి టేబిల్ లాంప్ కొనిచ్చాడు. కలాలు ఎన్ని కొనిచ్చాడో లెక్కలేదు. తన పిల్లలతో బాటు నీలకంఠరాపు పిల్లలకు కూడా పైకిలు కొనిచ్చాడు చిన్న పిల్లలకు లాగుడు బట్ట కొనిచ్చాడు తన తమ్ముడి పిల్లల మీద భాస్కరాపు ఎంత ప్రేమ చూపించాడు ఏ వస్త్రేనా అనుకున్నది అనుకున్నట్లు కురిపించటం భాస్కరాపు అలవాటు— అయితే “నేను ఇది చేశాను” అని అతని నోటితో ఎప్పుడూ అన్నది లేదు “ఇది మనం చేశాం, ఇది మనది—” అనే వాడు ఒక్కొక్కప్పుడు బుర్ర భావన వల్ల తను చేసిన పాటికి గూడా నీలకంఠరాపుకే గొప్ప ఇచ్చేవాడు. “ఇది నువ్వు తెచ్చావు. ఇది నువ్వు చేశావు—” అందిరి మంచితనాన్ని నిర్దిష్టతతో ఆటం నీలకంఠరాపు సాధారణ చెంత వదిలేవాడు భాస్కరాపు తనని తను వూర్తిగా మరిచిపోయాడు రోజురోజుకీ ఇంకా మరిచి పోసాడు.

నీలకంఠరాపు కళ్ళు తెరుస్తూ వచ్చాడు అతను సావధాన పడటానికి కారణం చెడ్డది కాదు మంచిదే. అతను భాస్కరాపుతో అనే నాగు— “అన్నా—ఎందుకు మధ్యస్థుడివన్నీ తెస్తావు ? ఇవి తేవటాని కనకం ఇప్పుడేమున్నది ? నువ్వే క్కన్న భర్త పెదతాపు ఇంత భర్త పెట్టటం పెంచుకు ? ఇలా అయితే ఎప్పుడో మనం ఆపత్తిలో సడతాము ”

భాస్కరాపు నవ్వి లోనవుచేసాడు అప్పుడు నీలకంఠరాపు అతనితో మరమరి అనే వాడు, “ఎందుకని లాగుతావు ఇన్ని సిగరెట్లు ? ఈ గట్టుతా కూడబడితే నీకే అక్కర్లేవుంది.”

భాస్కరాపు మళ్ళీ ఎన్ని “నేను చేస్తే నేం ? నువ్వు చేస్తే నేం— ఎందు చేసినా ఒకటే— ఎవరు దాచిపెట్టిన ఒకటే నువ్వు జాగ్రత్త పెడుతున్నావు కదా ? చాలదూ ?” అనేవాడు.

భాస్కరాపు మారలేదు మారాలని అతని కనిపించుసూలేదు అప్పుడప్పుడు భాస్కరాపు ఒంగి చేసే ఎద్దుతి, లెక్కలేని పద్ధతి నీలకంఠ రాపు భార్యకు కోపం తెప్పించేది సమయం చిక్కెప్పుడు వెనకనుంచి తన భావం ప్రస్థంగా చెప్పింది కూడాను కాని భాస్కరాపు అది మనసు కెక్కించుకోలేదు భాస్కరాపు ఇంట్లో అందరి కోసం దబ్బు భర్త పెడుతూండేవాడు. అయినా, అంకోచ్చే గట్టు భర్తపెట్టేవాడు.

కాని ఎంగారం లాంటి ఆ ఇంటికి కూడా ఎక్కడో పురుగు ఎట్టేసిరి మటుకు నిజము. దాని గుణగుణ స్వరం సాగుతున్నది. ఆ పప్పుడు భాస్కరాపు చెవిదాకా కూడా పోతూ వచ్చింది.

ఏదో చిట్టెలుకల వ్యవహారంగా తోసిబుచ్చాడు. భాస్కరాపు అందువల్ల అతని లక్ష్యం అటా పోలేదు. నీలకంఠరాపు చెబుతుండేవాడు. అతని భార్య చెప్పిన మాటలే. కాని నీలకంఠరాపు మనసులో భాస్కరాపును గురించిన ఆదుర్దాయే కాదు, అతని భారం కూడా తన మీద పడదుకదా అనే భావం అతని మనసులో ఉత్పన్నమైంది. తన భార్య, తన పిల్లలూ, తన డబ్బు, తన మన్ననలూ, అనే ఒక విధమైన పిచ్చి భావం కూడా అతని మనసులో ప్రవేశించింది. తను డబ్బు దాచుకుంటే అది తన తెలివితేటలు వల్ల జరిగిందే కాని అప్పుడప్పుడు

“ఇది నాది. ఇది నేను తెచ్చాను దీని ఇరిదింత ? దీని ధర పెరిగింది. ఎవరంతగా పెరిగింది ధర—” అన్నది నే నేనా పెట్టాడు. కాస్త పిలు దొరికితే నీలకంఠరాపు ఇం భాస్కరాపుకు వినిపించేవాడు. భాస్కరాపుని కొంచెం ఆశ్చర్య మేసినా స్వభావం బరిగిచి దుర్బుద్ధిగా చేశాడు. “దీనికంతకూ కరగని కబ్బులేక నీలకంఠరాపు అంత నయనం పెంచే విధానం ఎక్కువైంది. అయినా నాకు లాభం ఉరిట్టినాడు. లేకపోతే వాడు అలా పాట్లానేనాచుకాదు. ఇంతకూ ముందేప్పుడైనా ఇలా పాట్లా ? అంటే అన్నా

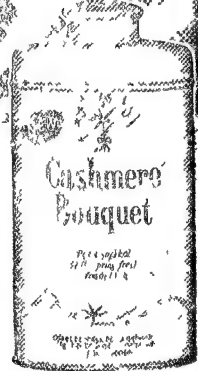
కాశ్మీర్ బొకె టార్గెట్ గంటలుతరబడి సువాసనగా తాజాగావుండండి

అత్యద్భుతమైన, నాణ్యమైన
కాశ్మీర్ బొకె కాన్పులు ఒక సౌందర్య
టార్గెట్.... ఒక పేరీ పొడరు

పూం గుచ్చంలోనికి చొచ్చినట్లుగా
వుంటుంది. కాశ్మీర్ బొకె టార్గెట్
యొక్క చల్లని, పూలరేకు వంటి
మెత్తదనాన్ని అనుభవిస్తే,
వాళ్లు అంతా రాసుకొనండి. నవ
వసంతపు ముమముమలతో
రాజిల్లుతారు.

ఈ పును సంతోషంగా
సౌఖ్యంగా వుండండి !
కాశ్మీర్ బొకె ప్రతి
యితర ప్రత్యేక పేరీ
పొడరు వలె మెత్తగా
సున్నితంగా వుంటుంది
మీ ఇద్దరూ ఉపయో
గించగల ఒకే పొడరు
అందుబాటులో వుండ
టం ఎంత విలు !

కాశ్మీర్ బొకె

పురుషులు వాంఛించే సువాసనగల టార్గెట్ పొడరు !

కాశ్మీర్ బొకె ఒక నాణ్యమైన కలంబరు.

దులే— కాస్త మనసు వదులైతే మంచిదే. మనసి మనసు విప్పుకోవటానికి హక్కుంటుంది. నాకన్న నాడికి మలుకెవరున్నారు ? మనసు విప్పి మాట్లాడటానికి.

కాని అది రోజు రోజుకీ పెరగసాగింది. ఏ ఖర్చు అను గురించైతే మాటిమాటికి వినవలసి వస్తున్నదో, వాటిని విని భాస్కరావు ఆశ్చర్యపడ్డాడు తనూ ఖర్చు చేస్తున్నాడు. కొంచెం ఎక్కువగానే చేస్తున్నాడు. అందుకనే తన దగ్గర ఏమీ మిగలటం కూడా లేదు ఒక రోజున నీలకంఠరావు అతన్ని డబ్బు కావాలని అడిగాడు అప్పుడు భాస్కరావు దగ్గర అంత పైకం లేక పోయింది. అంతకు ముందే భాస్కరావు, నీలకంఠరావు కొడుక్కినం పైకిలు కొనిచ్చాడు. భాస్కరావు ఆ మాట అనలేదు. అప్పుడే నీలకంఠరావు కోసం అతను అందమైన గలిచా ఒకటి కొని తెచ్చాడు దాని సంగతి కూడా ఎత్తనే లేదు. తన కొడుకు జబ్బుతో ఉంటే దాని బిల్లుకూడా కట్టివచ్చాడు. అది అనలు చెప్పవలసిన విషయమే కాదు కాని కారణాలు తెలు తెల్లంగానే ఉన్నాయి. కాని నీలకంఠరావుకు ముటుకు అని కనిపించినట్లు లేదు డబ్బు కూడా బెట్టుకోవాలని ఉద్దేశ్యం అతన్ని ఎలా కమ్ముకున్నదంటే— ఈ కారణాన్ని అతనికి కనుపించలేదు. భాస్కరావు తల వంచుకు కూర్చున్నాడు. తమ్ముడి ఎదుట. అతని తల వంగి పోయింది. నిజానికి అతని కమ్ముడనిపిస్తున్న భావ మల్లా ఒకటే ‘ఇంత ఖర్చుచేసి ఇప్పుడు నీలకంఠకు డబ్బు ఇవ్వగలిగిన వరిస్తే ఉంటే ? ఇవ్వలేక పోయినందుకు అతనికి దుఃఖం కలిగింది. కాని ఆ దుఃఖాన్ని నీలకంఠరావు ఆ సమయంలో గుర్తించలేక పోయాడు వాస్తవానికి భాస్కరావు దుఃఖం నీలకంఠరావుకు తెలిసినంత ఇక ఎవరికీ తెలియదు. ఒకళ్ళ కష్టముఖాలు ఇంకొకళ్ళకి చెప్పుకుని భారం తగ్గించుకోవటం అనే పద్ధతి ప్రాణం పోగొట్టుకున్నది. కాని కారణం లేకుండా డబ్బును గురించిన తేడా నీలకంఠరావును లోప రుచుకోబట్టి ఇవాళ భాస్కరావు దుఃఖాన్ని అతను అర్థం చేసుకోలేకపోయాడు చిన్నబుచ్చుకుని తలుక్కున అన్నాడు—

“ఇది మామూలాగా అన్నా— నేను డబ్బు అడగగానే నువ్వువలం ఎప్పుడైనా జరిగిందా? ఎప్పుడూ నేను ఇవ్వటమే— నేను చేయటమే— నేను భరించాల్సిందే— నేను బరువు మోయాలి బరువు మోయలేక చావాలి. ఒకరోజు బరువు మోయాలి. ఇంకో రోజు జవాబుదారీ తీసుకోవాలి—”

భాస్కరావు తల కొంచెం పైకి లేచింది కనురెప్పలెత్తి నీలకంఠరావు వంక మాచాడు భాస్కరావు. అతని చూపులు నీలకంఠరావును అడుగుతున్నట్లున్నాయి— “నిజమేరా — ఇదంతా నువ్వక్కడినే చేశావా?”

కాని నోటితో భాస్కరావేమి అనలేదు. నీలకంఠరావు అతని చూపులో ఉన్న అర్థాన్ని గ్రహించలేదు. గ్రహించినా గ్రహించనట్లున్నాడేమో.

అది అలా జరిగిపోయింది కాని అలా అన్ని సమయాలు లేవతేవకు రాసాగినై. నీలకంఠరావు భాస్కరావు మీద అట్టే ఆరోపణ చేస్తూ వచ్చాడు. “నేను నిన్ను కాపాడాను. నీ గౌరవాన్ని రక్షించాను. చిన్నప్పటినుంచీ ఇంతవరకు నేనే నీకు సాయం చేస్తూ వచ్చాను. నీ సాయం మటుకు నా

ప్రసానం

కెప్పుడూ దొరకలేదు. నీ మూలకంగా నేనొక క్షణమైనా నిశ్చింతగా ఉన్నది లేదు. నేనడగటం సువ్వు లేదటలం ఎప్పుడూ ఉన్న ఏడుపే—”

భాస్కరావు ఒక్కసారి గంభీరుడైనాడు. ఎంత లేదన్నా ఏమై సార్లన్నా ఆ విషయం భాస్కరావు తన తప్ప వప్ప ఎకోవటం జరిగింది. నీలకంఠరావుకు అవసరమొచ్చినప్పుడల్లా తాను సాయం చేయలేక పోతున్నాననే అనే దుఃఖం అతనికి నిజంగానే కలిగింది. ఆ ఆరోపణ కూడా పొద్దు దాటింది. సహించటానికి కూడా పొద్దు దాటి పోయింది. ఒక్కసారి ఎప్పుడూ లేని విధంగా గంభీరుడైన నీలకంఠరావు మీద చూపు నిలిపి “నువ్వ నేడి నిజమేనా?” నేనెప్పుడూ ఏమీ చేయలేదా? నీ పిల్లలమీద నేనెల్లలమీద చూపిన ప్రేమ చూపించరా?” అన్నాడు.

“వట్టి ప్రేమేమీ అక్కర్లేదు—” చెయ్యి విడిచింది కొడుతూ అన్నాడు నీలకంఠరావు — “నేను ముటుకు తక్కువ ప్రేమ చూపించా నీ మీద?”

..... : : : : :

మాస్టర్ : హోమ్ వర్క్ పది లెక్కలు చేసికొని రానివాళ్ళు బెంచీ ఎక్కండ్రారా!

గోపీ : సార్ ! నేను ఏడు లెక్కలు చేసుకొచ్చాను గదండీ! మాస్టర్ : అయితే నువ్వు బెంచీమీద ఒక కాల్లో నిలబడు నగం చేశావు గనుక.

రామయ్య (మదాన్)

“అయితే ఒక్కొక్కటి గుర్తు చేస్తాను నీకు.”

కొంచెం వంకించుతోనూ, సిగ్గుతోనూ అన్నాడు భాస్కరావు.

“గుర్తు చేయరాదా? నువ్వెలాటి గుర్తులు చెబుతావో నేను గుర్తు చేస్తాను—” అన్నాడు నీలకంఠరావు.

“ఆగు, నన్ను చెప్పనియ్యి—” నీలకంఠరావును ఆపుతూ భాస్కరావున్నాడు — “నువ్వు నాకు సాయం చేసిన మాట వాస్తవమే కాని నేను నీకు అంటే ఇంకా ఎక్కువ సాయం చేశాను. నీకు ఏయే వస్తువులిచ్చింది— నీ పిల్లలకేమేమి పెట్టింది లిస్టు ఇప్పుడు నేను చదవను నాకు చిన్న తనంగా ఉంటుంది. వీలైతే నువ్వే ఎంచుకు చూచుకో— మనసులోనే లెక్కెసుకో నా డబ్బుకూడా ఎంత ఖర్చై ఉంటుందో? ఈ ఇంట్లో నేను డబ్బు— నీళ్ళలాగా ఖర్చు పెట్టాను. నా ఇల్లునుకుని ఖర్చు చేశాను దాన్ని పోనీయ్. చిన్నతనం సంఘటన గుర్తు చేస్తాను నువ్వుకూడా ఒకసారి తప్పిపోయావ్. నువ్వుకూడా చెడుసాపాసాల చేశావ్. నువ్వు ఏమీ చేయలేను అనే నిశ్చయానికొచ్చావ్. నీకు కూడా భయంకరమైన మనస్తాపం కలిగింది. నువ్వుకూడా వాస్తవ మనస్తాపం కలుగ చేశావ్. ఆ సంఘటన నంతా

నేను చెప్పను నీలకంఠ నీ మాదిరిగా ఉపన్యాసమివ్వటం నా చేత కాదు. అన్న తమ్ముడి లోపాలు సంగతెత్తరాదు. మిత్రుడు మిత్రుడి దోషాలు ఉల్లంఘించరాదు. నలుగురిలో ఈ గొప్ప అసలు చేయనే రాదు. ఏకాంతంలో అతని లోపాలు చూపించటమే మైత్రీ అంటారు. భాంధవ్యమంటారు. నువ్వు నా సోదరుడివి మిత్రుడివి, కూడాను నా గౌరవము కాపాడావు. నా రక్షణ కర్తవు కూడాను. అని నా మనసు అనే గుహలో దాచుకున్నాను. నేను కూడా ఎప్పుడూ దాన్ని గురించి ఆలోచించ లేదు. ఆ విషయాన్ని నేనెప్పుడూ ఎత్తేవాణ్ణి కాదు గడిచి పోయిన ఆ కథను గురించి నేనెప్పుడూ మాట్లాడేవాడినా నువ్వు వాసోదరుడని నాకు తెలుసు. చిన్నతనం నుంచీ ఒకళ్ళ మీద ఇంకొకళ్ళం ప్రేమ చూపించుకుంటూ వచ్చాం. అలాగనే శవధం కూడా తీసుకున్నాం ఆ శవధాన్ని తిప్పిగొట్టటం నాకు చేతకాదు నీలా. దాన్ని పాలించాలి. ఆదరించాలి అంటే. కాని నీకు దాని మీద ఆదరము తొలగి పోయింది దాని దృష్టి మరిచి పోయావు. ఆ భావములో నీలో కలిగే టండుకు చిన్నతనపు సంఘటనాకటి చెబుతాను”

మధ్యలోనే నీలకంఠ ఒక్కొక్కటి అడ్డు వస్తూ చెయ్యిత్తి “ఏమీ గుర్తు చేయక్కర్లేదు.” అన్నాడు.

“ఏం— ఎందుక్కర్లేదు—”

“ఏవాలని నాకు లేదు—”

“కాని చెప్పాలని నాకున్నది నీకు నీ తెలిపితేట అను గురించి, నీ డబ్బును గురించి గర్వం పెరిగింది. నీ చేతలను గురించిన మైత్రం నీకేక్కరింది అది దిగి పోయే లాగ ఒక విషయం జ్ఞాపకం చేయాలి. డబ్బు అందరికీ దొరుకుతుంది. నాకూ ఏమీ తక్కువ దొరక్కవదు. అపాంకారం నిన్ను చుట్టు ముట్టింది. నీ భావనా శక్తి అచేతనమైంది. విషం ఎక్కితే దించాల్సిన అవసరం ఉన్నది. గుర్తు చేస్తాను నీను నీలకంఠ. ఒకప్పుడు నువ్వు రాత్రి అవరాత్రి నిద్రలేక భాధపడ్డావు— రాత్రి— అవరాత్రి తిరుగుతూ ఉన్నావ్. మనస్తాపంతో అత్యుపాత్ర చేసుకోవటానికి బయలు దేరావు. అప్పుడు నీ చెంత నేను తప్ప ఎవరున్నారు. అప్పుడు నీ ప్రాణాలు కాపాడింది ఎవరు? ఆ సంవత్సరం నువ్వు తప్ప పోయావు. నేను తప్పి పోయాను. కాని నేను తప్పి పోవటానికి కారణం నువ్వు. అలా అని నేనెప్పుడూ ఎవరోటి చేప్పలేదు. నా మూలకంగానే నువ్వు తప్పివని అందరికీ చెబుతూ వచ్చాను అది నీకు ఇప్పుడు నిజమనే అనిపిస్తుందాలి నువ్వేదంటే దానికి నేను ‘జీ’ అంటున్నాను. ఏ విధమైన తప్పదమైనా నా సైన వేసుకుంటున్నాను— దీని అర్థమేమిటి?”

నీలకంఠ క్షణం సేపు స్వబుడైనాడు. అతనికి మర్యాదాతం తగిలినట్లయింది. ఒక్క క్షణం ఉండి కోపంతో గుర్రగురలాడుతూ వెళ్ళిపోయాడు. భాస్కరావు ఏ సంగతైతే గుర్తు చేశాడో అతని కళ్ళముందు ఇంకా అలాగే ఉంది. ఆ ఉదాహరణ నీలకంఠ రావుకు ఇప్పుడు అక్కర్లేదు. ఆ సంఘటన చిన్నతనంలో జరిగింది— జరిగి పోయింది. దాని బూడిద ఇప్పుడు తన గుప్పిటలోకి తీసుకు చూడాలనే కోరిక అతనికి లేదు. ఆ ఉదాహరణ వల్ల అతని కళ్ళు తెరిపిడి పడల్సింది. భాస్కరా

వేసే అనవసరంగా అంటున్నాడన్న సంగతి అర్థం కావల్సింది. తనకు ప్రాణదానం చేశాడని భాస్కర రావుమీద ప్రేమ విండుకోవాల్సింది. కృతజ్ఞతా భావం విండాల్సింది కాని వారికీ విరుద్ధమైనదే జరిగింది తన మీద ప్రేమ పెంచుకుని భాస్కర రావు మీద ద్వేషం పెంచుకుని ఉన్న నీలకంఠరావు అప్పటినుంచి అతనితో మాటలు కూడా మాని వేశాడు. ఒకంటో, ఉంటూ కూడా ఒక్కోకళ్ళతో పోట్లాడటం మాని వేశారు ప్రక్క ప్రక్కల కూర్చుని భోదేసేవారే కాని ఒకళ్ళ వంకింకోకళ్ళను చూచే వాళ్ళు కాదు. మరేం ఇలాగే ఈ విచిత్ర సరి స్థితి సాగింది. వారం తరువాత మాటలు మళ్ళీ ఆరంభమైతే అది కూడా మళ్ళీ పోట్లాడుకోవటం మళ్ళీ మాటలు మాని వేయటం ఇలా జరుగుతూ వచ్చింది. దీనికంటేమంటూ ఉన్నదా అన్న ఆలోచన భాస్కరరావుకు కలిగింది విచ్చిత్తరు సోల్గాడు కుంటూంటే పిల్లలు ఎప్పుడోసాగారు ఏడటం మొదలైతే వాళ్ళు

భార్య పిల్లలతో భాస్కరరావు ఇల్లు నిడివి పోవటానికి బయలుదేరితే నీలకంఠరావు పిల్లలు అడ్డుపడి “నిన్ను వెళ్ళనీయి నా పెద నాన్నా—” అని కూర్చునే వాళ్ళు దర్బాజా దగ్గర.

భాస్కరరావు ఆలోచనల మీదనే ఒక్క సారి ఆగి పోయాడు. ఏ వాచాకులు ఎదుర్కొనే ఉన్నారు అఖరి ఇల్లు కూడా దగ్గర పడుతున్నది. ముందు నీలకంఠరావు కొడుకు నిప్పు తిసుకుని వెళు తున్నాడు. అతని వేళ్ళ మధ్యపిష్టి కురిసి పుట్టింది. ఈ కుర్రాడు అన్న పన్ను అడవలు తిలుపు దగ్గర అడ్డుకొన్నాడో అనిపించింది భాస్కరరావును. “ఇక్కడిలి వెళ్ళేదన్న—” క్రిందపడి పిన్ని పోర్టు గొడ్డలా. ఇప్పుడు తన జన్మదాత— భౌతిక రూపం ఎదిరి నన్ను పోతాంటే ఏడటం ఏమీ చేయలేక పోతున్నాడు

‘అరే—’ భాస్కరరావు ఒక్కసారి గిటకుక్కు మన్నాడు. ‘అనకు ముటుకు ఈ పిల్లవాడ సాకంమంచి తప్పించుకుని ఇల్లు వెదలి వెళ్ళవలసిన అనవసరం లేదా? నీలకంఠ ఒక పిచ్చిపని చేశాడు అని తమా చేయాలా? కాని ఎంత దారిం ఇలా ఎవరించి ఉండటం? ఎంత సేపు ఈ అసమానం భరించుట? విన్నదే పిన్ని అడవలు ఏటం? ఆశ్రయిడిలాగా ఎంత కాలం ఇలా దీనింగా బ్రతకటం? నేనంటున్నానన్న మాటెగాని నవ్వువూ నీలకంఠ మీద అధారి నడి బ్రతకటం లేదు నాకు బాగానే ఎంపాది నున్నది కాని అది నా చేతిలో నిలవదు ఖర్చైపోతుంది. అదే తప్పు. ఇప్పు అక్కడ జరిగింది ఈ దగ్గర డబ్బుండని మాట ముటుకు విజమే కాని నీలకంఠ కి ఎంత ఇచ్చినాగో చాలదు. లంచినీ త్రవ్వేది లేదా, అలాంటి చిన్న లంచంతో చేసిన ఉపకారానికి తిరిగి ఏమి వేసినా తీరటమనేదే ఉండదు. ఏమీ వేయారో బోచటం లేదు. దోప లోచటం లేదు. నా అలవాటు ముటుకు మారటం లేదు. ఎవరైతే ఏదైతే అడ్డగితే, ఇప్పుడు కూడా లేదని అనలేక పోతున్నాను. ఒక ఎడంగా నెను చదువు కున్న మూర్ఖుడైతాం’

నీలకంఠ కిదువూ ఉపయోగం నిశ్చయమైంది. నీలకంఠ కొడుకు నాదగ్గర కిచ్చి, “పెదనాన్నా నా వదుక్కు బంగారపు గుంటిలు కావాలి, నాకు రూపా రీ కావాలి. పిల్గు నూటు కావాలి” అన్నాడు.

పెద తండ్రి— తమ్ముడి కొడుకును దగ్గరకు తీసుకుని కాగలించుకుని “నరే—నరే అన్ని తెస్తాను నా బాబుకు” అన్నాడు. అని ఆపన్నపులన్నీ కొన్నాడు. అన్నీ మంచివే ఖరీదైనవే కొన్నాడు భాస్కరరావుకు ఏ మన్ననూ వచ్చేది కాదు. అది ఎవరికైనా ఇచ్చేదైతే ఇక చెప్పనే అక్కర్లేదు పెడక పెళ్ళి కొడుక్కి ఇంత చేశాడా? నీలకంఠ రావు కోసం వెండి కంచమొకటి తీసుకున్నాడు మరదలు కోసం ఒక ఖరీదైన చీర కొన్నాడు. ఇంట్లో పిల్లలకందరికీ ఖరీదైన బట్టలు కుట్టిం చాడు. ఆ నెల జీతమంతా భాస్కరరావు ఏటి కోసమే ఖర్చు చేశాడు.

వారం తరువాత నీలకంఠ రావు కూతురి పెళ్ళి అద్దపట్టం కొద్ది కుదిరింది. ఎవరి మనసులోనూ ఆది లేదు. ఆ పిల్ల అత్యంతానందంతో పెదనాన్న దగ్గరకొచ్చింది. చుట్టు ప్రక్కల ఎవరూ లేకుండా చూచి “పెదనాన్నా నా పెళ్ళికి మన్నేమిస్తావ్?” అన్నది “ఏమి కావాలి మీనా—”

“నాకు మంచి జెనారెన్ పిల్గు చీర, జంబర్ జాకీ తీసుకో పెదనాన్నా—” అన్నది.

“జంబర్ జాకీ—”

“అంటే చెవులకు పెట్టుకునేది” అన్నది

“అ, ఆ నరే. ఇస్తాను.” అన్నాడు భాస్కరరావు. మరొక అప్పు చేసి అన్న తీసుకోవాడు వచ్చే నెల తీర్చి పారేస్తాడు పిల్ల పెళ్ళిం అత్తారింటికీ వెళుతున్నది భాస్కరరావుకో ఆనందం కలిగింది మరొక నీలకంఠరావు భాస్కరరావును కేకే శాడు “అన్నా—”

“ఏమిటి నీలా—”

“నీతో ఒక పనున్నది అన్నా—”

“ఒకటేమిటి—” పది చెప్పు— లేక పోతే ఏ నూలో చెప్పు—”

“అట్టే ఒకటి చేస్తే చాలు—” నీలకంఠరావు గంభీరంగా అన్నాడు. భాస్కరరావు తల వంగి నోయింది ఆ పనేమిలో అతనికి తెలియ సాగింది.

“ఏమిటంటే, అద్దాలూ ఉపయోగం సళ్ళ యించుకున్నాను. పిల్ల పెళ్ళి కూడా నిశ్చయమై పోయింది. నువ్వు నాలుగైదు నెల ఇస్తే—”

“నాలుగైదు నెలా?”

“మరి నాలుగైదు రూపాయలూ—” నీలకంఠ రావు రోషపడుతూ అన్నాడు “నాకు అవసర ముచ్చింది— ఇస్తావా?” నీలకంఠరావుకు రోష ముచ్చింది— ఇస్తావా?”

మొన్నే కొంచెం ఈనడింపుగా అంటాడు. భాస్కర రావు తేనెపట్టు తల వంచుకున్నాడు. పెల్లిగా తల పై కెల్తాడు. —“లేదు— అంత లేదు నా దగ్గర” అన్నాడు.

నీలకంఠరావు పుంజుకుని అదివరకంటూ వచ్చి నమాటలే చదవటం మొదలు పెట్టాడు “నీవల్ల ఏమీ ఉపయోగం లేదు నీ వల్ల ఏదీ కాదు అంతా నేనే చేస్తున్నాను ఒక్కడై ఎప్పున్నాను. ఒక్కడినే ఈ భారమంతా మోస్తున్నాను నీ వల్ల ఉపయోగ మేముంది?”

భాస్కరరావు మాట్లాడి లేదు. ఇంట్లో అందరూ నిశ్చయమై పోయారు అందరి జీవాలు పైకి క్రిందకు కొట్టుకురాడుతున్నాయి. ఉండ్రేకం వచ్చి నీలకంఠరావు పోట్లాడటం మొదలు పెట్టాడు. “నువ్వు— అనట వాకేమిన్నా?”

“ఏలే నల ఇమ్మానే ఉన్నాను నేను”

“అనలివ్వానికి నీ దగ్గరేమున్నది గనుక ఊరికే పిల్లల్ని గారాబం చేస్తే సరా? పిల్లలకు బంగారు గుంటిలు చేయిస్తే నాకేం చేసినట్లు?”

“నీకు వెండి కంచం ఇవ్వబోతున్నాను—”

భాస్కరరావు ఇంకా కోసం రాలేదు

“కంచమొద్దు నాకు” — అని ప్రేమకోకి

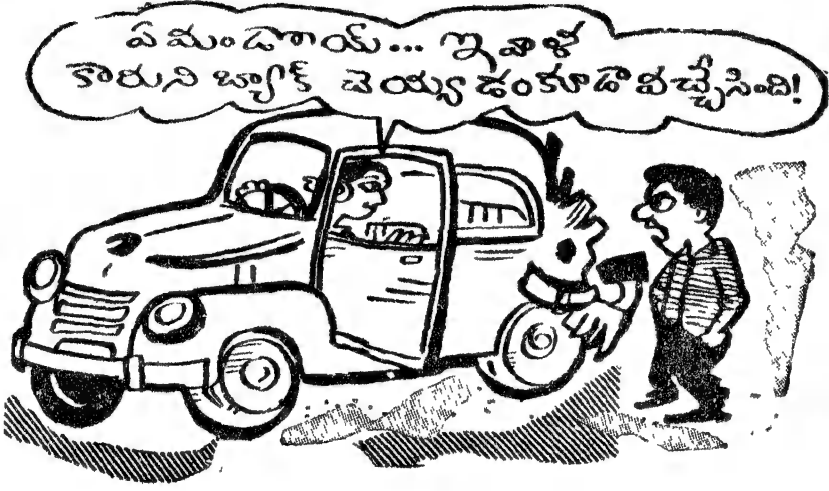
బుది కో తగినట్లుగా అరిచాడు దగ్గరను లేచిలు మీద పేటో కొడుతూ— ఇక్కడ ఉబ్బు కావాలి ఉబ్బు. నీ కంచమక్కర్లేదు నాకు. నీ ప్రేమ అక్కర్లేదు నాకు నీ ప్రేమ వల్లైతే ఏమీ ఉపయోగం లేదే ఆ ప్రేమ అక్కర్లేదు నాకు అన్నా. నాకు రూపాయలు కావాలి ఉబ్బు లేకపోతే నా కూతురి పెళ్ళి ఆగి పోతుంది. చెప్పు. నా కోసం ఏ మైనా చేస్తావా? డబ్బుస్తావా చెప్పు—

“డబ్బు! డబ్బు! డబ్బు!” భాస్కరరావు కూడా అంత బిగ్గరగానే అరుస్తూ అన్నాడు “నీకు డబ్బే కావాలి నీకు ప్రేమ అక్కర్లేదు. నీకు మనుషులక్కర్లేదు నీకు ప్రేమంటే తెలిదు. మనుషుల విలువ తెలిదు—”

“పట్టి మనుషులూ నాక్కర్లేదు అన్నా—”

శాసన్లున్నట్లు అన్నాడు నీలకంఠరావు “నాకు డబ్బు కావాలి, డబ్బు కాళ్ళు నేను ఎట్టుకున్నాను. డబ్బు లేకుండా ప్రపంచమే నడవదు డబ్బు లేదే నాకే అడ్డు తీరదు—”

“అందుకని నా దగ్గర గుంజాని చూస్తున్నావ్?”

“నేనే గుంజటం లేదు అన్నా— అనవరంగా
భామద అవవాడు ముటుకు వేయబోకు”

“అవవాడా”— కోవంతో ఉగ్రుడైపోయి
చేయి పైకెత్తి అన్నాడు భాస్కరాపు—

“అబద్ధాలు చెబుతానంటావురా — వేవెప్పు
డైనా అబద్ధం అడవా? నన్ను అబద్ధపుకోరు—
అంటావా? తీసుకో నీకు డబ్బు కావాలిగా”

కోవంతో పట్టు తెలికుండా చేయి పైకెత్తి నీర
కంఠరాపును ఒక దెబ్బ కొట్టాడు భాస్కరరాపు
రెండో దెబ్బ కొట్టడానికి చెయ్యి పైకెత్తాడు
నీలకంఠరాపు ఇంకా ముగిసుకొని “కొట్టు
— కొట్టి చంపేసేయ్ ఒకసారి” అన్నాడు

కోవంతో భాస్కరాపు చెయ్యి మళ్ళీ కిందకు
దిగేదే— కానీ అక్కడను పిల్లలు ఒక్కసారి ఏడుపు
మొదలు పెట్టారు. భాస్కరాపు భార్య ముందుకు
పెచ్చి అతని చెయ్యి పైకి పైనే పట్టుకున్నది.
అమె శాంతంగానూ శిశుణంగానూ అన్నది —
చెయ్యి దింపాడు “అన్నగారైసంత మాత్రాన కొట్ట
టం శోభనరంకాదు— అదిను డ్రైడేకుడ్డాడని
మనం ఉద్రేకపడతామా? సరిపోయింది— ఇవలెకి
రాండి— ఈ క్షణాన్నే ఈ ఇల్లు నుంచి బయలు
పడదాం. ఇక ఈ ఇంట్లో ఉండే రోజులు పోయినై.
ఇక ఇక్కడ ఉండటానికి శోభ మిగల్గేదు అతను
మెడ పట్టి గంటలు మొక్కుటే మిగిలి పోయింది
డబ్బు లేదుగా మీ దగ్గర—? లేదుగా?”

చిన్న పిల్లాడిలా భాస్కరాపు తలవంచుకున్నాడు.

“పట్టి ప్రేమ ఉన్నది కదూ మీ దగ్గర”—

భాస్కరాపు కళ్ళు నిశ్చల నిండి పోయినై

“మాకు అది చాలు మీ ప్రేమతోటే మేము

బ్రతికగలం. ఈ అవమానం ముటుకు ఇక పిపాం

పటం కష్టం. పదండి— పదండి” భాస్కరాపు

భార్య తన పిల్లని పురమాయించింది. “బట్టలు

నర్తండి — పుస్తకాలు తీసుకోండి”—

అని అమెకూడ సామాను నర్తటం మొదలు

పెట్టింది. భాస్కరాపు విశ్లేషణచేసాడు. ఈ

పోట్లాటకు అంతం ఇలా అవుతాందని అలను

ఊహించలేదు అతను కూర్చుని ఉండి పోయాడు

“ఎందుకు ఆందోళనపడతాడు— భగవంత

తుడే ఆందోళన పెడతాడు” భాస్కరాపు

భార్య మెల్లిగా అన్నది అమె ఎక్కువగా మాట్లా

డేది కాదు. కాని ఇవాళ అమె మాట్లాడుతున్నది

వెళ్ళి పోవటంతో ఏ మాత్రమూ తప్పు కనుపించ

లేదు ఒక ప్రక్క నుంచి సామాను సర్దుతున్నది

మరొక ప్రక్క నుంచి మాట్లాడుతున్నది. నీల

కంఠరాపు పిల్లలు పిల్లల్ని ఎంతగా నూట్లా

డటం ఎప్పుడూ విలలేదు అమె దుఃఖాన్ని త్రాసి

పుచ్చుతున్నది ధైర్యం తెచ్చుకుంటున్నది అదంతా

కప్ప పుచ్చుకోవటానికి బిగ్గరగా మాట్లాడుతున్నది

తన కంఠస్వరాన్ని త్రాసివేస్తున్నది —

“విన బడటంలేదా? నేనూ ఈ వాగుడు కాయ

మా పుట్టింటికి పోతాం. మరి? రావలనుంటే—

రండి మీరు కూడా—”

“ఇట్లా నేను రాని—”

“అయితే హోటల్లో ఉండండి. తెల్లవార

ప్రస్థానం

లేదు. అతనికి వెళ్ళాలని లేదు. పిల్లలందరూ

అక్కడ గుమిగూడి బిగ్గరగా ఏడవటం మొదలు

పెట్టారు ఏడవనిదల్లా నీలకంఠరాపు భార్య

అమె శాంతగా అంతా చూస్తున్నది నిల్చున్నది.

నీలకంఠరాపు ఇంకా గుర్రం దిగనే లేదు అతని

కళ్ళలో ఇంక ‘వగ’ చమక్ మంటూనే ఉన్నది.

కోవంతో బాధతో అదని కట్టు మెరుస్తున్నై.

ముఖం ఎక్కువ కోరికపై పోయింది ఏ క్షణంలో

నైనా చొక్కా పట్టుకు ఒకటి రెండు దెబ్బలు

వేస్తాడేమో అనిపించేలా ఉన్నాడు. భాస్కరాపు

కోవంతో నీలకంఠరాపు మీద ఒక దెబ్బ వేశాడు

కాని ఇప్పుడు అతను తెలివితో వచ్చాడు. అతనిలో

నిబ్బరం తెగిపోలేదు మనిషిని తుంచి వేయాలనే

నిష్పాదు కాలేదు. ఇల్లు వదిలిపెట్టి వెళ్ళాలనే

కోవభావం అతనికి కలుగలేదు. ఈ పిల్లలను వదిలి

పెట్టి వెళ్ళబోవటం లేదు. ఈ పిల్లల మధ్య నుంచి

వెళ్ళిపోలేదు. తనకు వాళ్ళ మీద ఉన్న ప్రేమ తెంచి

వేసుకోబోవటం లేదు. భార్య వెళ్ళిపోవటానికి తయారై

ంది అతని మనసులో ముటుకు ఇంకా వెళ్ళాలనే

భావమే ప్రవేశించలేదు. తమ్ముడి పిల్లలమీద,

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

తమ్ముడి మీద ఉన్న ప్రేమను తెంచి వేసుకుని

రావు ఏదో ఒక వంకతో ఉండిపోయే వాడు. వెలి

పోలినే యోచన రద్దు చేశాడు. కాని పిల్లలు

ఏడుస్తున్నారు భార్య ప్రయాణానికి తయారుగా

ఉంది. అదంతా నీలకంఠరాపు బిగిసి

చూస్తూనే ఉండిపోయాడు చివరకు భాస్క

రావు కూర్చున్న చోటు నుంచి లేచాడు. నీలకంఠ

రావు ముందుకొచ్చి గద్దడికన్నెన వ్యవరంతో—

“అయితే మమ్మల్ని వెళ్ళమంటావా నీలకంఠ?”

అన్నాడు

“శ్రీమంగా వెళ్ళండి—” ఏ మూత్రమూ

చోటివ్వకుండా గ్రేటు వాకిలివైపుకు చూసిస్తూ

అన్నాడు నీలకంఠరావు “తలుపు తీసే ఉంది.

బయలుదేరండి— మీ కోసం ఎవరూ అడ్డు నిలవలే

దిక్కడ—”

“సరే—” భాస్కరాపు గొణిగి— పిల్లల

ఏడుపులు లక్ష్యం చేయకుండా, రాయిలాగా

ఇంటి బైటికి వెళ్ళాడు

ఇదంతా ఎలా జరిగిందా అన్న ఆశ్చర్యం అతనికి

కలుగుతూనే ఉన్నది అవలెలా జరిగింది? సాగరం

లాటి, తల్లి, ప్రేమలాటి ప్రేమ ఎక్కడికి పోయింది?

మనుషులు ఇంతలో ఎలా మారిపోతారు? వాకు

దగ్గర వాడైన తమ్ముడికక్కడికక్కడా? స్నేహ

తుల స్నేహం లాటి మా స్నేహం ఏమై పోయింది?

‘ప్రే’ అని వాకిలి వైపుకు వేలు చూపించే నీలా

నా తమ్ముడవుతాడా? అలెన్నెవరైనా పశికరణం

చేసుకున్నారా? ఏమైతే అది అవుతుంది. ఇదంతా

చేసి చేసి విసుగొచ్చింది

భాస్కరాపు కిదంతా అర్థం కాలేదు వేరే

చోట ఇల్లు తీసుకుని అక్కడ కాపరం పెట్టాడు.

అతని కడ్డం ఏమీ లేని మాట నిజమే కాని భాస్క

రావు మనసు మాత్రం కృంగిపోయింది అతనిలో

హాషరంతా పోయింది. అతని తమ్ముడే అతని

కంటే గొప్ప శక్తి నిచ్చేవాడు. నీలకంఠరాపు

తనకే గొప్ప అధారంగా ఉండేవాడు తనకు ఏన్ని

హితుడైన నిశ్చయ ముట్టాడనే వాడు ఆ స్థానం

ఇప్పుడు కదిలిపోయింది భాస్కరాపు కూడా

కదిలిపోయాడు

అతని వెన్నెముకకు కూడా పెట్ట దెబ్బ తగిలి

నట్లయింది ఎప్పుడూ వదిలినంతవారాలు చిన్న

వాడుగా కనిపించే భాస్కరాపు— ఎదు సంతత

రాలు ఎక్కువ వయసు వాడిగా కనుపించసాగాడు.

అప్పుడప్పుడు ఎంత బాధగా ఉండేదంటే— ఇక

తను వెళ్ళిపోతాడు— అతి త్వరతోనే వెళ్ళి

పోతాడు అనిపించెది

కాని నీలకంఠరావు— ఆశ్చర్యంగా, వెళ్ళి

పోయాడు వెళ్ళి ఒక గంట గడిచి పోయింది.

ఈ మహాయాత్ర గమ్యస్థానం మరుకున్నది.

అ నితిమీద ఉన్న నీలకంఠరావు శరీరం పైతం భాస్కరావుకు కనిపించనే కనుపించదు. బ్రాహ్మణుడు మంత్రాలు చదువుతున్నాడు. నీలకంఠరావు కొడుకు కుండ భుజం మీద పెట్టుకుని అతని ముందు ప్రదక్షిణ చేస్తున్నాడు. అటూ ఇటూ మనుషులు నిశ్శబ్దంగా నిల్చుని ఉన్నారు. విశ్వ మంతా స్తబ్ధమై నట్లున్నది. అగ్ని దేవుడు అగ్ని పోలేడు. కాలం గడవటమూ లేదు. మనుష్యులు జీవించటమూలేదు — మరణించటమూలేదు. మృత్యువు తరువాత సాక్షాత్కరించే కాలాడిని గూర్చి — బ్రతుకున్న వాళ్ళకి కూడా అనుభూతి కలుగుతుంది భాస్కరావు మనసు వూరికే ఆకాశంలో వర్షులాలు కొడుతున్నది కొన్ని క్షణాలలో భిన్నీ భూతుడు కాబోతున్న నీలకంఠరావు వంక చూచి భాస్కరావు గొంతు నిండుకు వచ్చింది. అతనికి పశ్చాత్తాపం కలగటం మొదలైంది. ఈ పిచ్చివాడు తనని ఇంట్లో నుంచి వెళ్ళి పొమ్మన్నా గాని తాను వెళ్ళాల్సింది కాదు. తాను అతన్ని విడిచి పెట్టాల్సింది కాదు. వాడి చివగలుకు కారణం కనుక్కోనలసింది. వాడు విసిగి పోయాడు. అని తను మనసులో కెక్కించుకో కుండా ఉండా

ల్లింది. తాము అతనికి దూరం కాకుండా ఉండా ల్లింది. వాడికి పదివేలన్నీ మటుకేమయ్యేది ? వాడి కోరిందంతే గదా ? వాడికి డబ్బు కానాలి. మరి ఎందుకు ఇవ్వలేదు తను. ఖర్చు ఎందుకు భరించ లేదు. తనని తను అమ్ముకున్నానా తేకూడదా? ఏదైనా కుదర బెట్టేనా తెచ్చివ్వాల్సింది. బంగారంలాటి తమ్ముడు ఇప్పుడు వెళ్ళిపోతున్నాడూరా మూర్ఖుడా — నీవుకు నీవు కాను కొచ్చినవాడు ప్రాణానికి ప్రాణం ఇచ్చేవాడు — పాట్లలో పెట్టుకుని గౌరవం కాపాడేవాడు — నీ తమ్ముడు వెళ్ళి పోయాడు. అలాటి సోదరుడు మళ్ళీ దొరుకుతాడా? ఇక ఎవరడుగుతారు నిన్ను డబ్బివ్వమని ? ఎవరు కోప్పడతారు ? ఎవరు విసుక్కుంటారు ? ఇక ఏమిస్తాన్ ? అసలు డబ్బెందుకు ఇవ్వలేదు వాడికి సువర్ణ పెద్దవాడివి కదా ? పెద్ద వాడిలాగా ఎందుకు ప్రవర్తించలేదు ? భాస్కరావు చెవిలో డబ్బు — డబ్బు అనే శబ్ద మవుతున్నది. నీలకంఠ రావు కొడుకు చితిచుట్టూ తిరగటమై పోయింది. అతను చేతిలో అగ్ని తీసుకున్నాడు. కొరడా దెబ్బ తగిలినట్లు భాస్కరావు ఒక్కసారి స్ఫూరకంతోకి వచ్చాడు. పచ్చి నీలకంఠరావు కొడుకు చెయ్యి

గట్టిగా పట్టుకుని “కాస్త అగరా — కాస్త అగు” అని చిన్న పిల్లాడితో విడవటం మొదలు పెట్టాడు. “ఒకసారి వాడిని చూడనియ్యి. నువ్వు ఆ ముఖం నా కెప్పుడూ కనిపించదురా బాబూ!” — అని భాస్కరావు నీలకంఠరావు ముఖాన్ని కప్పుతున్న పిడకలు పక్కకు తోసాడు. నాలుగైదు క్షణాలు అతని వంక ఏక దృష్టితో చూచాడు. అప్పుడు అతని కేసునిపించిందో ఎవరికి తెలుసు ? ప్రక్కన నిల్చున్న బ్రాహ్మణితో “కాస్త అగండి — ఇంకోక క్షణం అగండి” — అన్నాడు అని రొండితో ఉన్న రూపాయిలు చుుకుతున్న చేత్తో తీసి నీలకంఠ రావు చేతులోపెట్టాడు. ఇంట్లో పిల్లరి చేతులో పెట్టినట్లు భాస్కరావు నీలకంఠరావు చేతిలో ఆ డబ్బు పెట్టాడు గుప్పట మూసాడు. జీవ రహితమైన కబ్బితో చూస్తూ “నీలకంఠ ఇంత ముటుకూ నేను నీకేదీ ఇవ్వలేదు. నువ్వే నాకు ఇస్తా వచ్చావు. ఇవాళ నీకు ఇస్తున్నాడు. ఇది నీకు ఇస్తున్నాను. తీసుకో నీలకంఠ —” అన్నాడు. భాస్కరావు తల తిప్పేసుకున్నాడు. భగభగ మంటున్న చితి వెలుగులో భాస్కరావు ముఖం వెలుగుతూ కనిపించింది. ★

చ దు వ లా వు బి. వి. స త్య మూ ర్తి

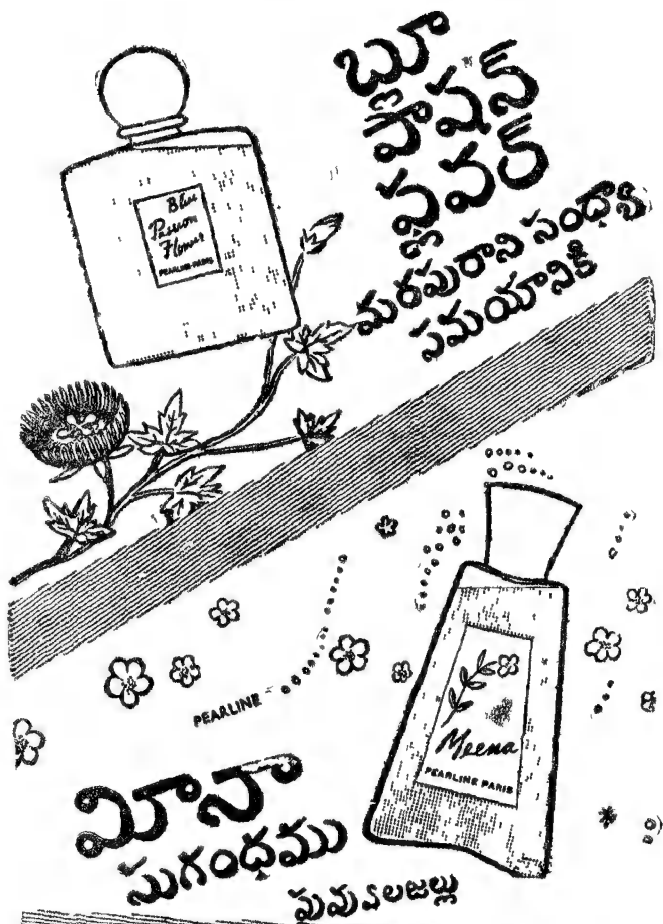
“ఏమండీ! మీ అమ్మగారిని, నాన్నగారిని బంధు వర్గాన్ని చూడాలని ఇంత కాలమైనా అనిపించటం లేదూ, ఇంక చూడవచ్చునేమో? నేను వెళు తున్నాగా, నేను వెళ్ళిపోగానే వారంతా మస్తారు. కొడుకు పెళ్ళికి రాకపోయినా కోడలి వాపుకయినా రాకుండా ఉంటారా? ఏమో చూస్తే చూస్తే మీరే” అన్నది నవ్వు ముఖంతో.

ఈ సమయంతోనే ఎవరో తలుపు తీసుకు వచ్చారు. చూస్తే తొనీర్వారుగారి జవాను. వాడూ

ఎండ్ మామలు

23వ పేజీ తరువాయి

ఏడున్నూ బాపురుమని “అమ్మగారూ, జ్యోతమ్మ గారుపోయారు. అయ్యగారూ, పెద్దమ్మగారూ మిమ్మల్ని రమ్మవ్వారు. శవాన్ని చూట్టానికయినా మా వదిలెను మనింటికి రానియండి, ఆ మాత్రం అవకాశమైనా మా స్వాతి వదిలెకు ఇప్పించండి, అని చచ్చిపోయే ముందు చెప్పింది జ్యోతమ్మగారు.

బూ ర్బోషన్
మరపురాని సందేశం
సమయానికి

PEARLINE

మీనా
పుగంధము
పువ్వులజల్లు

పీయర్లైన్
3
అత్యంత పువ్వులగంధము
PEARLINE - PARIS MT LTD
P. O. Box 493, BOMBAY L.
P.F.C.

అలస్యం చెయ్యక మీరు వచ్చేయ్యండి తల్లీ! అంటూనే వాడక్కడ నిశ్శక్తుడూనే వెళ్ళిపోయాడు.

కృష్ణ మూర్తి, జానకిరాం కంట తడిపెట్టారు, స్వాతికి కన్నీరు రాలేదు. ఆమె ముఖంలో విషాద రేఖలతో కూడిన ఆవేదనాపూరితమైన తెలియని సంతోషం ద్యోతకమైంది.

“చూశారా! జ్యోతి ఎంత ఆభిమానం గల ఆడపిల్లే, అత్తాభిమానం కలవారు అందరికన్నా నూగుడు వెళ్ళిపోతారు. మేను ఆత్మను చంపుకున్న దాన్ని కింక వెనుకనే వెళతాను. మమ్మన్నానమ్మా జ్యోతి, మమ్మన్నా, ఆ పురిచిపోయాను ఒక్క పని మిగిలి పోయింది” అని జానకిరాం వైపు చూసి దగ్గరకు రమ్మని పిలిచింది. జానకిరాం కూడా మంచం మీద కూర్చున్నాడు.

“చూడు జానకిరాం ఈ చివరి కోరిక తీర్చే వారం నీది. ఈ రోజునుంచీ నా తీవ్ర భాగవ్యమిని మీ అన్నగారిని నీకు అప్పగిస్తున్నాను. వారిని మీ ఇంట్లో ప్రవేశ పెట్టు అదే నా అంతిమ కోరిక. శత్రు” అంటూ కన్నీటి ధారలతో అన్నదమ్ములకు నమస్కరించింది. అంతే. అన్న దమ్ములిద్దరూ బాపురుమన్నారు.

ఒక దేవత సమస్త దుఃఖాలూ, అవమానాలూ వహించి స్మృత ముఖియై ప్రజ్వరిల్లే అత్త ప్రకాశంతో ఆ రోకలకు వెళ్ళి పోయింది.

శవం మీదపడి కృష్ణమూర్తి ఎంత సేపు ఏడ్చాడో తెలియదు. అప్పుడే వాస్తా అని మించి రెండు చేతులు అతని భుజాల మీద పడినయ్య తల్లి చూశాడు.

వదేళ్ళుగా ఏ తప్పదం చేత కన్న తల్లి దండ్రుల్ని దూరం చేసుకున్నాడో, ఆ తప్పదానికి పాత వైన వ్యక్తి అంతరించగానే, ఆకన్న తల్లి దండ్రుల్ని చూశాడు. వారి ప్రక్కనే (తీర్చి 2 శవాన్ని వదిలి కన్న తల్లి దండ్రుల పాదాన్ని చూపుట కన్నీటితో పాదాభిషేకం చేశాడు కృష్ణమూర్తి.

జ్యోతి శవాన్ని కూడా ఆ దారినే తీసుకు వచ్చారు. రెండు భౌతిక దేహాలూ పూలదండలతో, పసుపు కుంకంతో అలంకరించారు. పూలేగింపుగా నృత్యన చాటికకు తీసుకు వెళ్ళారు. ముందు జ్యోతి తండ్రి, స్వాతి మామగారు గోపాలశాస్త్రి నడిచారు. జ్యోతి శవ నావాకులో ఒకడుగా ఉన్నాడు మురవారి. స్వాతి శవనావాకులో ఒకడుగా ఉన్నాడు జానకిరాం తమ్ముని ప్రక్కగా అవనత వదనమడై నడుస్తున్నాడు కృష్ణమూర్తి.

జ్యోతి శవాన్ని తండ్రి భవనం చేశాడు. మూడు గుప్పళ్ళు మట్టి తనూ చేశాడు మురవారి. దాని ప్రక్కనే స్వాతి శవానికి చితి పేర్చారు.

స్వాతి శవానికి, కాదు, పెద్దకోడలి శవానికి నిప్పు అంటించాడు గోపాల శాస్త్రి.

అగ్ని దేవుడు స్వాతి భౌతిక దేహాన్ని స్వహ చేశాడు.

భూమాత తనలో కలుపుకున్నది జ్యోతి భౌతిక కాయాన్ని.

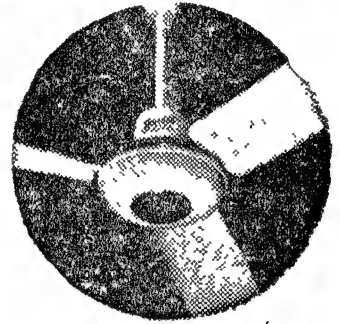
అంతా సమాప్తమయ్యాక ఇళ్ళకు వెళ్ళారు. అందరికీ స్వాగతమివ్వటానికా అన్నట్లుగా, ఉద్యోగానికి రాజీనామా ఇచ్చి వచ్చిన గోతమి ఒక్కరై ఆ ఇంట్లో ఉన్నది.

— దుషోయిందీ

కండ్లను మెరయునట్లు చేయుటకు
నోటిని శుభ్రపరచుటకు
వైటోడెంటుస్ వాడండి

శ్రీవత్సా తెమికల్స్ అండ్ డ్రగ్స్
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, మదరాసు-30.

గళేష్ డిలైట్ పంకాలు

మిక్సింగ్ అధికంగా కోరబడుచు, ఇండియాలో
3800 పై గల డిలైట్ అమ్మబడుచున్నది
ది గళేష్ ఫోన్ మిక్స్ కంపెనీ లి.
64-65, నబెస్ పుర్ రోడ్, న్యూఢిల్లీ-1
డిలైట్ పిల్లలకు వ్రాయండి : ది గళేష్ ఫోన్
మిక్స్ కంపెనీ లి., 2, తంబు చెట్టి ఏది,
మద్రాసు-1 (ఫోన్ 21680) * తెలం
గానాకు ఏజెంట్లు, మధుర సాత్ ఇండియా
కార్పొరేషన్ ప్రె. లి., 6-ఏ, రాష్ట్రవతి
రోడ్, సికిందరాబాద్. * కృష్ణ జిల్లాకు
ఏజెంట్లు, సర్వేన్ ఎలక్ట్రికల్స్, కామ్రేట్
ఏది, విజయవాడ * కేరళకు సోల్ ఏజెంట్లు:
పి కేశవన్ ఓ.కా., టి.డి. రోడ్, ఎర్నాకుళం
(ఫోన్ 425) * మైసూరు స్టేటుకు
సోల్ ఏజెంట్లు. ది ఆలోకా ఎలక్ట్రికల్ ఓ
ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ, 6, బ్రిగేడ్ రోడ్,
బెంగళూరు-1 (ఫోన్ 4200)

JWT-GF 3055

కేశవర్ధిని

వాడి నల్లని, నిదుపు వెంట్రుకలను
పెంపకొండి

కేశవర్ధిని ప్రాడక్ట్స్,
జైల్ రోడ్, కోయంబత్తూరు-1.

తూర్పు గోదావరి, శ్రీకాకుళం, విశాఖ జిల్లాలకు డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :
మెస్సర్స్ ఓమ్ ఏజన్సీస్, 45, మహాత్మా గాంధీ రోడ్, సికిందరాబాద్.

మొర్రు

తెలుసర?

పైదరాబాద్లో చూడ వలసిన కట్టడములలో
ముఖ్యమైనది పైకొర్డు ఒకటి!

పైదరాబాద్లో తయారయే సిగరెట్లలో
త్రుసెద్ది చెందినది పైకొర్డు ఒకటి!
ఇవి మేలురకమైన గుంటూరు పొగాకుతో
తయారు చేయబడినవి.

ప్యాకెట్టు వెల. 20.న.పై. మాత్రమే

“మునసుగురి గురించి నాకు చాలా వివరాలు తెలియాలి.”

“ఏమిట?”

“మావయ్యకి ఆయనకీ కొన్నాళ్ళ క్రితం మాటల్లేమి చెప్పారు.”

“అవును. చెప్పాను.”

“ఆ మనస్సుకంటే దేనిమూలకంగా వచ్చాయో చెబుతే సంతోషిస్తాను.”

“దేనికైనా ప్రయోజన ముండాలి కదా వాయనా?”

రాజారావు తాత దగ్గరిగా జరిగేడు.

“ఈ వూళ్ళో అడుగుపెట్టిన మరు క్షణం ఇదే ఆలయంలో దేవుడులా మీరు కలిశారు. నేను వయస్సులో చిన్నవాడినే కావచ్చు. నా ఆలోచనలు మీకు వచ్చు కలిగించనూ వచ్చు. వాస్తవమంటాను. మునసుగురికీ, మావయ్యకీ మధ్య ఎలాంటి సంబంధం మున్నదో తెలుసుకోడం మరొకప్పుడైతే నాలాటి వాడికి విప్రయోజనమూ, అనవసరమే కావచ్చు. కానీ, ఇక్కడ పరిస్థితి నేరు మావయ్య హత్య చేయబడ్డారు.”

తాత మునసుగురిగా నవ్వడం ప్రారంభించేడు

“అంత వూహించలేని చవటను కాదు నాయనా? మున్నగునీ నీ ఆలోచన నీ పరితనాన్నే ఎత్తి చూసి

అ సు ర న ం ధ్య

16 వ పేజీ తరువాయి

స్తుంది అంత చిన్న కారణాన్ని ఆధారంగా తీసుకుని మునసుగురి అనుమానితులంటే నే నొప్పుకోను.”

“అసలు విషయం చెప్పడానికి మీ కథ్యంతరం లేదుగా.”

లేదన్నట్లు తలూపాడు తాత.

“అయితే చెప్పండి.”

“కన్న కొడుకు తండ్రి కెప్పుడూ ప్రయోజకుడిలానే కనిపిస్తాడు. కాదని ఎదటివాడు చెబుతే అతని అభిమానం చెబుతుంటుంది సరిగ్గా ఇక్కడ అదే జరిగింది. మీ మావయ్య కూతుర్ని తన కోడలిగా చేసుకుంటూ నన్నాడు మునసుగురి. కానీ—పిల్ల నివ్వకపోగా ఆయన మొహం ముందే మీ మావయ్య వరుడ్ని అవహేళన చేశాడు. పుర్త రావడాని కిది చాలాదూ. అవుతే అంతమాత్రంచేతనే నువ్వుమీ స్తున్నది నిజమేనని వాస్తవకోగలవా నువ్వు. నీకు వాళ్ళ పుర్త ఒక్కటే తెలుసు. కానీ, వాళ్ళ స్నేహం గురించి ఇప్పుడు నే నేంత చెప్పినా అర్థం చేసుకోలేవు.”

రాజారావు మరేమీ మాటాడలేదు. వాదించినా ప్రయోజనం లేదని మృత్యునం వహించాడు

“అవిధంగా నీ వూహాగనం ప్రారంభమైతే చాలామందిని నువ్వు అనుమానించవలసి వస్తుంది.” మళ్ళా తాతే అన్నాడు.

“అవుతే మీరు మరికొంతమంది గురించి చెప్పాల్సి ఉంటుంది.”

తాత నవ్వుడు.

“భలేవాడివి. భయంకరమైన వర్తపురాత్రి అందరికీ ఆశ్రయమిచ్చే వతితమైన దేవాలయంలో పరివరయమై నానెత్తి మీద ఇంత బాధ్యత పెట్టడం తగునా నీకు?”

“నిజం తాతా. ఈ వూళ్ళో మీరే మంచి స్నేహితులు నాకు. ముందర్ని ఈ దేవుడే స్నేహితుల్ని చేశాడు.”

“అమాత్రం అభిమానం చాలు.”

“అయితే నెయ్యి కలపండి నాతో సహకరించండి” అని తాత చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకొన్నాడు తాత ఇంకా నవ్వుతూనే ఉన్నాడు, రాజారావు లేచి నిలబడ్డాడు.

“పూరంతా ఒకమాటు చూడాలని ఉంది. మరోమాటు మిమ్మల్ని తప్పకుండా కలుసుకుంటాను.” తాత దగ్గర నెలపు తీసుకుని, చెప్పులూ తొడుక్కుని మంటపం దిగేడు. తాత వెనుక నుంచి నవ్వుతూనే అడిగేడు.

“స్నేహితులమన్నా బాగానే ఉంది. నీపేరు నా కింతవరకూ తెలియదు. నా పేరు రామదాసు.”

రాజారావు సిగ్గుపడ్డాడు. తర్వాత చెప్పేడు.

“అమ్మ పెట్టిన పేరు రాజారావు. వాడుకలో రాజా. మీరెలా పిలిచినా అభ్యంతరముండదు.”

“ముఖ్యుని కాదు గానీ, నువ్వు మాటకాచి రాజా! వెళ్ళరా!” అన్నాడు తాత.

* * *

ఆ రాత్రి భోజనం లైన తర్వాత అత్తయ్య దగ్గర కొచ్చి కూర్చున్నాడు రాజారావు. అవిడను మునసుగురి అడిగాడు. అవిడ అతని వైపు చిత్రంగా చూసింది.

“సంతా స్నేహితులైనా ఉండేంతలో తమని తామే మరచిపోవడం సహజం. వస్తురా పిరికి మనిషైనా ఆ క్షణంలో అతి సాహసవంతమౌతాడు. పరిసరాలు గుర్తుండవు. తను చేస్తున్నది ‘మహా దారుణమైన కార్య’మనీ అనిపించదు.”

“మునసుగురి నాకు బాగా తెలుసు నాయనా!”

“ఉవ్ గట్టిగా అనకు అత్తయ్యా! నా అనుమాన మేదీ చెప్పినే గానీ యిదే వాస్తవమని వాదించడం లేదు అయినా ఇలాంటి వూళ్ళో ఇంకా ఉండటానికి భయంగా ఉంది నాకు. నే నెఱుగే వెళ్ళి పోవలసివచ్చినానే. నా భయం మీ గురించే. కేవలం మీ గురించే నత్తయ్యా.”

సుందరమృతో కొంచెం తొట్రుపాటు కనుసరించింది.

“మునసుబే కాదు. వాళ్ళల్లాంటి గురించి గూడా తెలుసుకోవాలి.”

“అతను పట్టుంలో చదువుకుంటున్నాడు” అన్నది తలపు దగ్గర నిలబడి అత్తా, అల్లుళ్ళ మాటలన్నీ అలకించిన వరల్డ్ల రాజారావు ఆమెను చూసేడు.

“అవులే, ఇప్పటివరకూ మువ్వు యిక్కడే ఉన్నావనిమాట” అన్నాడు రాజారావు. కాసేపటి వరకూ ఎవరూ సూటూడలేదు రాజా రావు తన గదిలోకి వెళ్ళిపోతూ అన్నాడు.

“మన జాగ్రత్తల్ని మరల ఉండటం ఎంతైనా మంచిది”

—అతడు మరలందరినీ నడుం వాల్చేడే గానీ మైద్ర కట్టడంలేదు ఎక్కడిద దొర్లుతూ ఉదయం తన కలుసుకొన్న వ్యక్తుల గురించి, ఆ వూరి వాతావరణం గురించి ఆలోచించడం మొదలెట్టాడు. అతని గురి వేడెక్కింది ఎక్కడిద మంచి లేదని చలరావుకి గడియనేసి సిగరెట్టు ముట్టించేడు. తాత సిగరెట్టుమీద చేసిన వ్యాఖ్యానం పొగాకుగా గుర్తుకొచ్చింది నవ్వుకున్నాడు నిజమే. అతిగా సిగరెట్టు కాల్చమనేది శాశ్వతమే. మౌనడం మాత్రం తన చాత నయ్యేది కాదు తనెదురుగా ఉన్న పాతకాలపు ఫోటో కనిపించడంతో, గట్టగా కళ్ళ మూసుకున్నాడు.

కొంతసేపటికి అతనికి తెలికుండానే నిద్ర వచ్చేసింది.

జానికమ్మ తలొందుకుని నిలబడ్డది రాఫు కయ్య రోడ్దరూపం దాల్చేరు. ఆయన కళ్ళ ఎర్రబారిస్తే.

“మన్నె ముండమోసిన దానివని మరచి పోయావు”

జానికమ్మ ద్వైర్యంగా ఆతెత్తి చెప్పింది “నా చిన్నితనంలోనే పెళ్ళి చేయడం నీ తప్పు.”

ఆ భవ్యుడు నిన్నుద్ధరిస్తా ఉనుకుంటున్నా వేమో! ఒకనాడు విన్ను పడిగంగలో ముంచేయ గలడు, వాడి ఆదర్శాలు నమ్మి వంశ గౌరవాన్ని మంటగంపకు వాడు సంఘ సేవకుడు కాదు మాయల మారి. నీ పాతిలా, నా పాతిలా యముడు చిట్టి! యముడు.”

ఆ మాటతో జానికమ్మకి రోషం పెల్లబికి వచ్చింది.

“ఆయన దేవుడు. నాకు మరో తోకాన్ని ప్రసాదించిన మహానుభావుడు”

“అవులే వెళ్ళు. మళ్ళా నా గుమ్మల తొక్కకు. ఆ మహానుభావుడూ, నీ దేవుడతో వూలేను. ఫో... వెళ్ళవేం. వెళ్ళు” రాఫువయ్య పొంగిరింది జానికమ్మ మెడపెట్టి గెంటెడు. ఆమెను తలుపు మూసేడు

“అమ్మా” ఏడుచూచింది రాజాకి

—తలుపు దబడదా శబ్దవయ్యింది. అతను నిద్రలేచాడు కళ్ళు విప్పాడు. ఇది కలా? పాపిష్టి కల! కత్తెనైనా తండ్రిని ఏడా నోచుకొని దరిగ్రుడు తను

బళ్ళా తలుపు శబ్దమైంది.

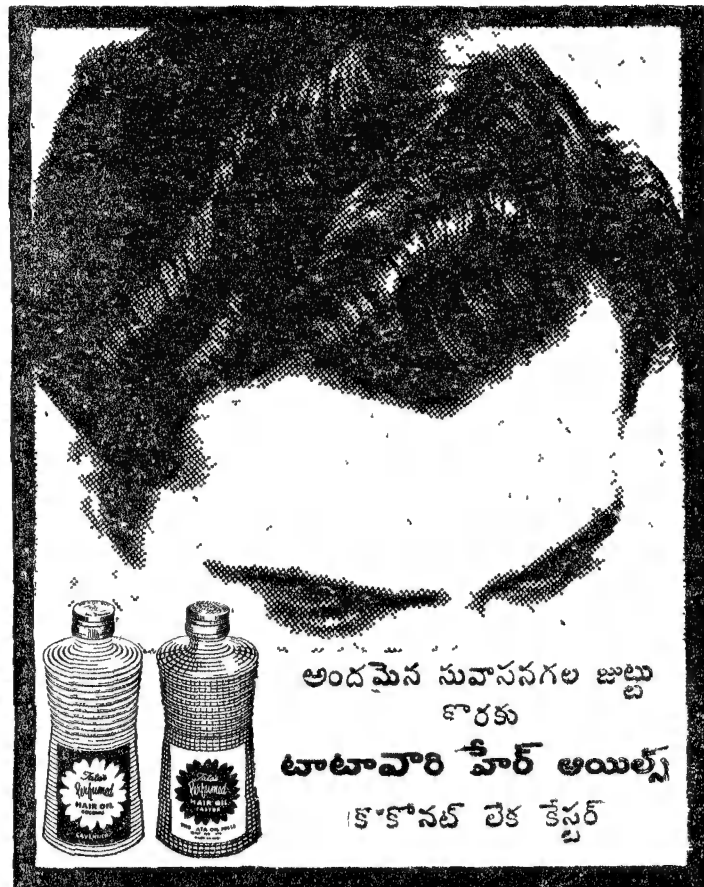
లేచి తలుపు తీశాడు గుమ్మంలో మభద్రమూ, వరల్డ్ గుంపునారు

“ఏం బాబూ! సంవరించేవా?” అడిగింది ముగ్ధదమ్మ

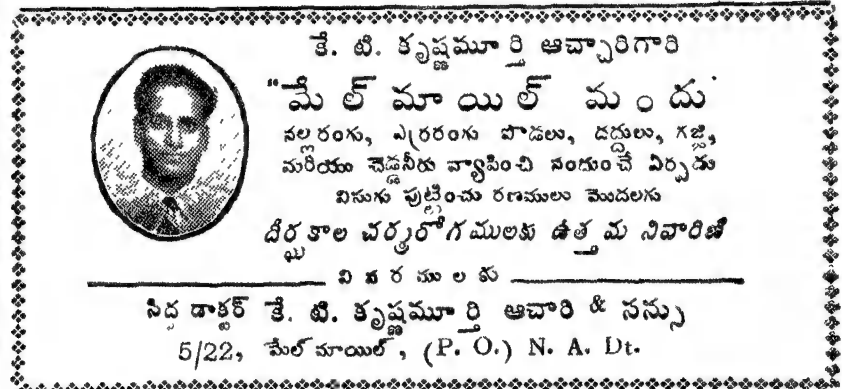
“అమ్మ కలలోకి వచ్చింది” అన్నాడు రాజారావు. ముభద్రమ్మకి అతని పైన జాలి కలిగింది. ఇంత అద్భుతమే?

“నీది పిరికిగుండ నాయనా! తిలపేనుకో!”

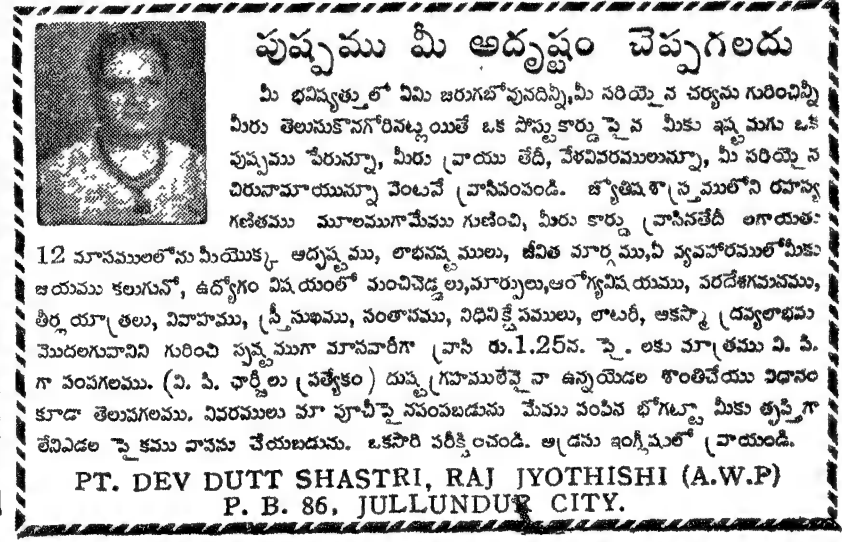
తల్లి కూతుల్లిద్దరూ వెళ్ళిపోయారు అతను చిగాలుగా వచ్చి మంచంమీద కూర్చున్నాడు. వాటి చూచుకున్నాడు. మూడు గంటలైంది.

అందమైన సువాసనగల జుట్టు
కొరకు
టాటావారి హేర్ ఆయిల్స్
క్రాకోనట్ లెక కేస్టర్

కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్యగారి
“మేల్ మాయిల్” మందు
నలరంగు, ఎర్రరంగు పొడలు, దడలు, గజ్జ, మరెయ్య శైష్టిక వ్యాపించి నందుంచే విర్రుడు
వినుగు పుట్టించు రణములు మొదలగు
దీర్ఘకాల చర్మరోగములకు ఉత్తమ నివారణ
విశరములకు
సిద్ధ దాక్టర్ కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్య & సన్సు
5/22, మేల్ మాయిల్, (P. O.) N. A. Dt.

పుష్పము మీ అదృష్టం చెప్పగలదు
మీ భవిష్యత్తులో వివిధ జరుగబోవునదిన్నీ, మీ నరియైన చర్యను గురించిన్నీ మీరు తెలుసుకొనగోరినట్లయితే ఒక పొన్ను కార్డు పైన మీకు ఇవ్వమని ఒక పుష్పము పేరున్నా, మీరు వ్రాయు లేదీ, వేళవినరములున్నా, మీ నరియైన చిరునామాయున్నా వెంటనే వ్రాసినవండి. జ్యోతిషశాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగామేము గుణించి, మీరు కార్డు వ్రాసినతేదీ లగాయతః 12 మాసములలోను మీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవిత మార్గము, విశ్వవారములోమీకు జయము కలుగునో, ఉద్యోగం విషయంలో మంచివెడ్డలు, మార్పులు, అంగీకారములు, వరదేశములము, తీర్గయ్య, తలు, వివాహము, స్త్రీ సుఖము, నంతాపము, నిధినిక్షేపములు, లాభరీ, అకస్మాత్ ద్రవ్యలాభము మొదలగువానిని గురించి స్పష్టముగా మానవారీగా వ్రాసి రు.1.25న. పై. లకు మాత్రము వి. పి. గా నంపగలము. (వి. పి. ఛార్జీలు ప్రత్యేకం) దుష్ట గ్రహములేదై నా ఉన్నయెడల కొంతవేయము విధానం కూడా తెలువగలము. నివరములు మా పూచీపై నవంపబడును మేము వంపిన భోగిల్లా మీకు తృప్తిగా లేనివిడల పైకము వానను చేయబడును. ఒకపారి వరీక్షించండి. అదము ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.
PT. DEV DUTT SHASTRI, RAJ JYOTHISHI (A.W.P)
P. B. 86, JULLUNDUR CITY.

మిగతా కాలమంతా నిద్ర లేకుండానే గడిచేది

—ఆ సాయంత్రం మాటల సందర్భంలో రాజా తావుతో అన్నది వరలక్ష్మి

“ఎందుకనో బావా? నిన్ను చూస్తుంటే ఏడు పొన్నుంది నాకు.”

“అనామకులూ, చాతకానివాళ్ళూ ఎదటివాళ్ళ దగ్గర సానుభూతి సంపాదించుకోవడమే వొక గొప్ప అభ్యున్నతి అంటే, గర్వింపాలి నేను. కానీ! వరం—నా క్లావలెండి వొక్క సానుభూతి కాదు. మనశ్శాంతి! అమ్మ లేదు. నాన్న లేడు. మొన్నటి వరకూ నామూత్రమైనా ఉన్నాడనుకున్న మావయ్యా లేరు. ఎవరూ లేరు.. నా కెవరూ లేరు.” అన్నాడు మొహాన్ని చేతుల్లో దాచుకుంటూ.

“అమ్మ ఉంది. నే నున్నాను.” అన్నది వరలక్ష్మి. అతను ఆ పిల్లవైపు నిశితంగా చూసేడు. పెదాల

అసుర సందర్భ

మీదుగా నవ్వేస్తూ—

“తలమకుంటూంటే నాకే ఆశ్చర్యంగా ఉంది వరం! క్షమాభిక్ష ఆశించినట్టు మావయ్య ద్వారా నాకు లభించకపోయినా, ఆ తండ్రి కూతురివైన నువ్వు—” చివర్ని ఆపేశాడు.

“చెప్పు బావా! నేను నేనేమిటి?”

“నువ్వు నా పాలిల వరానివి.”

ఆ పిల్ల కళ్ళలో ఆనందమూ, పిగ్గు తొణికిసలాడేయి

నుభద్రమూ పిలవడంతో తేరుకుని వంట గదిలోకి వెళ్ళింది

రాజారావు వంటరిగా కూర్చుని సిగరెట్టు ముట్టించేడు. అంతలో అతనితో విషయం గుర్తు

చార్మిన్ మీ ముఖవర్ణస్సును మనోహరముగా చేస్తుంది!

ఉత్సాహవంతులుండండి...

తాలిత్వం పొందండి...

రోజంతా

తోబోచేకూర్చుకోండి!

కల్లని, పేదదేర్చే చార్మిన్ మీకు రోజంతా తోబోచేకూర్చుకోవడానికి సహాయపడుతుంది. చార్మిన్ యొక్క అనందప్రదమైన వాసన మీమ్మల్ని పిదదేర్చుటలో యింద్రజాలములా రేపిచేస్తుంది—మిమ్మల్ని ఉత్సాహ గ్రహించే ప్రస్తుంది...మిమ్మల్ని అందముగా రుచోహరముగా కనపడేలా చేయుటలో సహకరిస్తుంది.

చార్మిన్

టాల్కమ్ పౌడర్ అనందప్రదమైన వాసన కలిగి వున్నది

CHITRAL TEL

కొచ్చింది. గబగదా తన గదిలోకి వెళ్లి టార్ని లైటు తీసుకున్నాడు. మస్టర్ మెళ్ళో వేసు కున్నాడు. పెద్ద పెద్ద అంగ రేసుకుంటూ ఆలయం వైపు నడిచేడు.

అంత దూరాన్నంటే రాజారావుని నిల్వగలి గాదు రామదాసు తాత. అతను తాత దగ్గరి కొచ్చి ఏదో చెప్పబోయాడు గాని, మధ్యలోనే తాత కలగజేసుకున్నాడు.

“మొత్తానికి కుర్రాడి వనిపిందా? ఏ ఏట్టు దలకి మెచ్చుకుంటున్నాను. వద ఆ స్థలం చూసిస్తాను.”

రాజారావు ఆశ్చర్యపోతూ అడిగేడు

“ఏ స్థలం?”

“నువ్వెంత దాచినా నీ మెళ్ళో మస్టర్, నీ చేతిలో టార్నిలైటు నీ ఉద్దేశ్యాన్ని క్లెయిం పెడుతూనే ఉన్నాయి. ఏ మావయ్యని పాత్ర చేసిన చోటుకే కదూ నీ ప్రయాణం.

“భలే కనిపెట్టేశాడే!”

“నీ నేస్తాన్ని. పైగా కొద్దో గొప్పో వయస్సున్న వాణ్ణి. నా కది కష్టం కాదనుకుంటాను. వాళ్ళు కుంటావా?”

ఇద్దరూ నవ్వుకున్నారు.

కనుకీకటి పడుతూండగా పూరు నుంచి బయటపడ్డారు. శ్రమ తెలికుండా ఉండేందుకు దాల్చి తాత కథలు చెప్పడం ప్రారంభించాడు. రెండు మైళ్ళు పైగా నడిచిన తర్వాత తాత ఒక చోట ఆగి—

“ఆ స్థలం ఇక్కడికి ఆరు ఫర్లాంగులుంటుంది” అన్నాడు.

“వదండి తొరగా”.

“కొంచెం అగు కుర్రాడివి. ఏకటిగిని ఎంత దూరమైనా నడువగలవో నా విషయం అలోచించు మరి”.

అన్నాడు తాత

రాజారావు సిగరెట్టు ముట్టించేడు.

“నిన్న నీకో మాటెప్పుడు -- అనుమానించే ఒంటు నీదైతే, దానిక్లావలెనైన కొందరి మునుషుల జాబితా యిస్తానని. అంచేత మరో నానిషిని నీకు పరిచయంచేయాల్సి ఉంటుందిప్పుడు”

“థేంక్స్ చెప్పండి” అన్నాడు రాజారావు ఇద్దరూ మళ్ళా నడక ప్రారంభించేరు. ఒక్కో తాత చెప్పుకుపోతున్నాడు.

“ఈ పక్క వూళ్ళో ఆచారిగారని మీ మావయ్య లాంటి వైద్యులొకాయన ఉన్నారు రాబడి విషయంలోగానీ, పరవతి విషయంలోగానీ మీమావయ్య ముందు ఆయన నిలబడలేకపోవడమనేది నిజం ఆచారి గారు సేకరించలేని మూలకలా ఈయన సేకరించే వారు. ఆచారిగారిపూర్వో క్రింతమంది మావయ్యగారి దగ్గరే వైద్యానికొచ్చేవారు ఈవిధంగా ఆచారిగారికి మావయ్యగారి మీద ఈయన కలగడంలో ఆశ్చర్యం లేదు. మునుషులగార్ని చిన్న కారణం తీసుకుని ఎలా అనుమానించావో, అదేవిధంగా ఆచారిగార్నికూడా నువ్వు అనుమానించవలసిందేను.” అన్నాడు తాత.

“వై నాల్? తప్పుకుండాను. అనుమానించడమనే నేది నేరంకాదు తాతా.”

“ఏమో అదృష్టవశాత్తు మన అనుమానమే ‘నిజం’ కావచ్చు. చెప్పలేంకదా.” అన్నాడు రాజారావు.

ఆ మాట అనేసి తన ఆలోచనలను ఆచారిగారి వైద్యమూ వగైరాలపై సాగించాడు రాజారావు. తాత మాత్రం మౌనంగా నడుస్తున్నాడు. కొంత దూరం ఒచ్చాక తామెన్ను బాటని గమనించి

మనోడు రాజారావు.

మొన్న తను ఒప్పుదిగి యీ పూర్వోన్మున్నప్పుడు యాదే తోమోచ్చేడు ఆ విషయమే తాతతో చెప్పేడు తాత ఒకచోట రోడ్డుదిగి పక్క తోవని నడవడం ప్రారంభించాడు అది బిభత్సకరంగా ఉన్న తుమ్మ చెట్ల మధ్యనుంచి పోర్నా ఉన్నది మనిషి నడవడానికి వీలుగా చిన్న కాలిపాట మూత్రం ఉంది అటూ యిటూ తుమ్మలున్నలా, కొంచెం దూరంలో నరుగుడు చెట్లూను తాత అన్నాడు.

“ఉత్త రోజుల్లోనే యీ ప్రాంతాల జననంచారం ఆళ్చే ఉండేదికాదు మావయ్యగారు పోయిన దగ్గరనుంచి యీ పక్క రావడానికి వగలే భయ పెడుతున్నారని పూరివాళ్ళు.”

“మొన్ననే నీపూర్వోన్మున్నప్పుడు కూడా భయ పెడుతానే నన్నాను, అప్పటికి రాత్రి తొమ్మిదైనా తాతేదు.” అన్నాడు రాజారావు బేరుగ్గా.

మరి కొంతదూరం వెళ్ళి, అక్కడ అగిపోయాడు తాత వాళ్ళకి కొంచెందూరంలో మోకాలు బంటి పచ్చగడ్డి, పిచ్చి మొక్కలూ పెరిగి ఉన్నాయి. ఆ కాస్త మేరా భయంకరంగా ఉంది నరుగుడి చెట్ల గుంపు మీదుగా ప్రయాణంవేసే ఈదురుగాలి తాలాకు శబ్దంకూడా, ఆ విశృంభంతో భయం పుట్టిస్తుంది. తాత తనెదురుగా ఉన్న స్తంభం పైపు చెయ్యెత్తి చూపుతూ “అక్కడే మావయ్యగారి శివం పడు నిది ఆయన వక్కనే రక్కసిక్తమైన కొడవలి ఉన్నది.” అన్నాడు

రాజారావు సిగరెట్టు పారేశాడు మరోకొత్త సిగరెట్టు వెలిగించాడు అగ్గి పెట్టెపైన రేవర్ చించుతూ ఏదో ఆలోచనలో మునిగిపోయేడు తాత రాజారావుతో వాళ్ళ మావయ్యగారి హత్య లాంటివి నివారణే చేస్తున్నాడని అయిన చెప్పున్నవచ్చి ఏంటూ రాజారావు ముట్టుకున్నాన్ని ప్రదగ్ధ గాళించి వెదకడం ప్రారంభించేడు అతని మనస్సులో ఏవో ఆలోచనలు, బుర్ర వెడక్క పోతోంది. అయినా అతను సిగ్గుకుక్కలా ఆ వడో మంతా తిరిగేస్తున్నాడు

తాతకిదేమీ అర్థంకాలేదు రాజారావు మరో సిగరెట్టు ముట్టించేడు. ఖాళీ అగ్గి పెట్టెను పారేశాడు. ఒకచోట నించుండిపోయాడు. చేత్తో మొహాన్ని రుద్దుకున్నాడు అకస్మాత్తుగా అతని కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగేయి కళ్ళొత్తుకుంటూ అన్నాడు.

“అంత గొప్పగా బ్రతికిన మనిషి చివర్కి పూరికి దూరంగా, యీ దిక్కుమాలిన చోట నిరాశ్రితంగా పాత్యచేయబడ్డాడు. నిధినేమనాలి తాతా?” అతని గొంతు గాఢ దిక్కుమాలింది.

“అదే నాయనా లీల! నీకూ నాకూ అంతమట్టుని లీల.” అన్నాడుతాత రాజారావు భుజాల్ని తట్టుతూ

—మరో పది నిమిషాల్లో ఇద్దరూ యింటి దోవ పట్టారు. పూళ్ళోకి ఒక్కే వేళకి విధులన్నీ నిర్వాహ్యంగా ఉన్నాయి. ఎక్కడా ఏవిధమైన అలికిడి లేదు. ఆసరికి అందరూ గాఢమైన నిద్రకి తొంగిపోయి ఉంటారు

తాత దగ్గర పెంపు పుచ్చుకుని యింటి పైపు కదిలాడు రాజారావు.

— రామదాసు తాతకి నిద్రపట్టలేదు. పాత బ్రంకుతో ఉన్న బార్ని తీసుకున్నాడు, తలకి టవలు చుట్టుకున్నాడు, ఆ రాత్రి చలిలో ఒంటరిగా ఆ పాత్యా వ్రదేశంపైపు వదలకొనినాడు.

(నకేషం)

బుట్రక్రమం ఆలస్యమైతే?
విచారపడవద్దు ప్రభుత్వంగాజిన 'దేవపిల్లు' వాడండి

<p>పూర్తికోర్టుకేటు 28 మాత్రలపెంట్ సగోకోర్టుకేటు 14 మాత్రలపెంట్ 28 మాత్రలపెంట్ ప్రతిబోలదొరును</p>	 <p>దేవ పిల్లు ముఖ్యంగా ఆలస్యమైన క్రమముగాకాక పోయిన బాధతో కూడిన లేక అరిపోయిన బాధకు దేవపిల్లు బాగుగ గుణబద్ధము</p>	<p>1 అన్ని నంద్రములలోను శ్రీపుముగాను, తమోపుము గాను పని వేయును 2 పుట్టితిలేను తగిల్చుమునకు ఎట్టి హాని కలిగించదు</p>
--	--	--

MFRS - SEENU & CO. MADRAS-21.

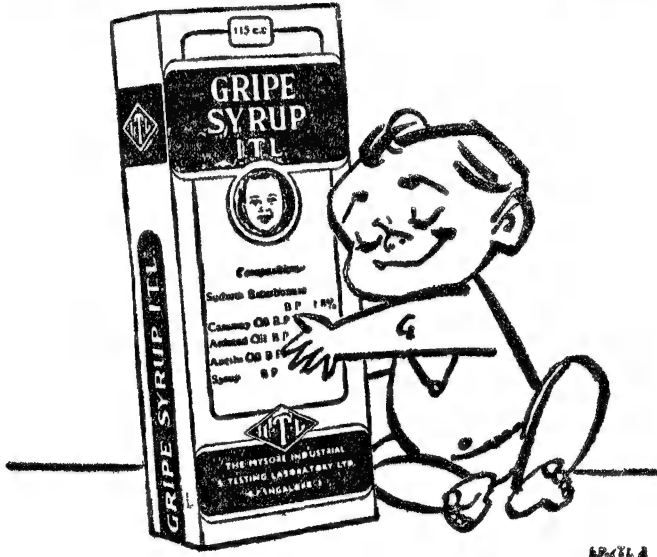
మెనర్స్. డి. ష. ఫరీక్ అండ్ కంపెనీ, సుబాష్ రోడ్, సికిందరాబాద్.

పసి బిడ్డలకు పరమమిత్రము I.T.L. గ్రైవ్ సిరప్

మీ బిడ్డ ఏడిస్తే కంగారు పడకండి. అది వాని చిన్నారి కడుపులో కలిగిన బాధచే కావచ్చు. ఐ.టి.ఎల్. గ్రైవ్ సిరప్ ఆ బాధ నిష్టే తొలగిస్తుంది. తెలిసిన తల్లులు ఎప్పుడూ ఒక ఐ.టి.ఎల్. గ్రైవ్ సిరప్ సీసాను ఇంటిలో ఉంచుకుంటారు. పిల్లల జీర్ణాశయ బాధలకిది పెట్టింది పేరు.

అయ్యదేయవారు.

ది మైసూర్ ఇండస్ట్రియల్ & టెస్టింగ్ లేబరేటరీ లిమిటెడ్, బెంగళూరు-3

- * మద్రాసు సేల్పు డిపో: 35/37, తంజుశెట్టి వీధి, మద్రాసు-1.
- * బెంగళూరు సేల్పు డిపో: 71/4, ఆర్కాట్ శివినాసాచార్ వీధి.
- * ఆంధ్రప్రదేశ్కు పెల్లింగు ఏజెంట్లు: మెనర్స్. వెంటిలెక్స్, సికిందరాబాదు.
- * వాల్మీడి కర్నాటకకు పెల్లింగ్ ఏజెంట్స్: మెనర్స్ కర్నాటక్ & డక్కన్ ఏజెన్సీస్, హుబ్లీ.

తేజములు నెరియటం మాన్పండి
హేర్ డైలో కాదు. మా ఆయుర్వేద
సువాసన హేర్ ఆయిల్ వాడిన వెరిసిన తేజములు
మరల నిగనిగలాడు నలుపు రంగు తిరుగును.
మెదడుకు, కండ్లకు టానిక్. ఒకసారి ఉపయో
గించిన తప్పి పొందగలరు ధర రు. 10/-
పూర్తి కోర్పు రు. 25/-
NATH AYURVED BHAVAN (51)
P. O LALBIGHA (GAYA)

**తెల్ల మచ్చలకు
ఉచిత వైద్యము**
శక్తివంతమైన మా ఆయుర్వేద ఔషధము
“స్వీత మోచన్” తెల్ల మచ్చలను కొద్ది
రోజులలో తొలగించును. సాంఫిక్ సంక్షేమం
కొరకు 1000 రోగులకు ఒక్కొక్క పాకెట్
ఉచితంగా యివ్వబడును. వెంటనే వ్రాయండి.
BIHAR KUSTA KUTIR,
P. O. LALBIGHA (Gaya)

పాదాలలో ఆనెలు
పాదాలలో ఆనెలు, కండలు పెరిగి, నేళ్ళ పాతుకుపోయి
పాదము నేరపై బెట్ట లేక రాళ్ళ తగిలిన తుల్లిపదమ
వారు పై పూతగా వాడిన శ్రేణి తోవ మామంచేయ
గల సంజీవి. వెల పొన్నె ఖర్చులతో రు. 4-25 న. డై.
కొక్కోకము చి తపలుములు గలది. రు. 1-50
దాంపత్య రహస్యములు ... రు. 3-00
తెలుగు హిందీ స్వయంశిక్ష రు. 4-50
బొమ్మ ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ప్రభ అండ్ కో
3, మలయ పెరుమాళ్ వీధి, మద్రాసు-1.

ఒబోటాన్ మకరధ్వజ
చేరినది
నీరసము, బలహీనత, ధాతుమిక్తము,
మధ్యాహ్నాలచేతను, దీర్ఘవ్యాధులచేతను శరీరము
క్లిశించుట, రక్తహీనత, దడ, పాలుమాతిక, రక్త
పోటు, మతిస్థిమితము లేకుండుట హరించి బలము,
రక్తస్పర్ధి, ధాతుస్పర్ధి, జీర్ణశక్తి కలిగించు
శాస్త్రీయ ఆయుర్వేద రహస్యము
8 ఔన్సుల సీస రు. 6-50 పాన్జీజి రు. 2/-
చరకాశ్రమం ఫార్మసి (భా.క. 4240)
తాంకా ఆఫీసు ఎడమ, విజయవాడ-3.

కట్నం కోరని కామేశం
11వ పేజీ తరువాయి
మూకేసి “ఏమ్యా! కమలా ఏమిటి విషయం?”
అని అడిగారు.
“ఇంట్లో అందరూ నిద్రర బోతున్నారు.
కాఫీకి టైమయిందని మీకు మాత్రం పెట్టి
తెచ్చాను. ఇంట్లో మీ అబ్బాయి ఎలాగూ ఉండరు
కదా! మీతో ఒక సంగతి చెప్పాలనుకుంటున్నాను
ఆ విషయం ప్రస్తుతం మీకూ నాకూ తప్పించి,
ఇంట్లో మరెవరికీ తెలియకూడదని నా అభి
ప్రాయం” అన్నది క్రింద తివాసీమీద కూర్చుంటూ
మాధవయ్యగారికి రహస్య మేమిటో బోధ
పడలేదు. ప్రస్తుతం ఇంట్లో ఎవరికీ తెలియ
కూడదట! ఏమీ ఆయనకంతా ఆయోమయంగా
ఉంది. తను కూతురికంటే ఎక్కువగా చూసు
కుంటున్న కమల కూడా ఆఖరికి, ఏదైనా సమస్య
లేవదీసిందా? ఆశ్చర్యంగా, అనుమానంగా కమల
వైపు చూశారాయన
ఆయన అనుమానం పసికట్టిన కమల నవ్వుగా
నవ్వుతూ “మరేమీ కంగారు పడకండి మామ
య్యా! నేనేమీ క్రొత్త చిక్కులు తెచ్చిపెట్టి
లేదు సుజాత వినాచా విషయంతో మనమోషని
చేస్తే బాగుంటుందేమోనని తోచింది” అన్నది
సాధిప్రాయంగా మామగారివైపు చూస్తూ.
ఆయన తెలిగ్గా నిట్టూర్చి “దానిదేమో మొండి
పట్టు. మన కొ అద్దపై కలిసిరాక, కట్నంకోరని
వరు డెవ్వరూ దొరకడంలేదు దానికి మరి ఏళ్ళు
మించిపోవాలి, వినాచానికి సరియైన వయస్సే
నా ఆరోగ్యమా బాగుండడంలేదు. వయస్సా పైన
పడుతున్నది దీని వినాచాం చూసేయోగము నా
కున్నట్టులేదు అనలు దాని కే గీతఉన్నది లేదో
ననిపిస్తున్నది” అన్నాడు భారంగా
“ఇప్పుడా చిక్కు విడిపోయే మార్గం నాకు
తోచింది మామగారూ! మీకు మా పినతల్లి కొడుకు
కామేశం తెలుసుకదా! వాడు భిలాయీరో ఇంజ
నీరుగా ఉంటున్నాడు పిన్నమ్మకు ఇద్దరు కొడు
కులు, ఒక కూతురు వీడే ఆఖరువాడు. అల్లాడూ,
పెద్ద కొడుకు ఇద్దరూ డాక్టర్లే ఆవిడ పుచ్చు
కున్నప్పుడు కట్నం ఎక్కువగానే పుచ్చుకున్నది,
ఇచ్చినప్పుడు అంతకంటే ఎక్కువనే ఇచ్చింది. ఆవిడ
దృష్టిలో కట్నం తీసుకోవడమనేది ఒక లాంచనం
అది బాగా తీసుకోవాలి, ఇవ్వకపోయినా ‘పెళ్ళి’
ఘనంగా జరిగినట్టే. పెద్ద కొడుకూ, కూతురూ
చెప్పినట్లు వినారు కాబట్టి, ఆవిడ ముచ్చట
బాగానే జరిగింది. కామేశం దగ్గర ఆ ఆటలేమీ
సాగడంలేదు వీడూ, మన సుజాత రకమే కట్నం
లేకుండా పెళ్ళి చేసుకోవాలని నియమమట! ఎన్ని
సంబంధాలు వచ్చినా తల్లికి, కొడుక్కీ తగాదాల
తెగక, తిరిగిపోతున్నాయి పైగా చదువుకున్న
పిల్ల కావాలట! చదువుకొని, కట్నం తానుకువచ్చే
అమ్మాయి తలుస్తవడం వీడు పచ్చుకోవడంలేదు.
అదిగాక, పిన్నమ్మకు చదువుకున్న అమ్మాయిలంటే
అంత సదభిప్రాయంలేదు ఇప్పటికీ చూసిన చదువు
కున్న అమ్మాయిలలో ఏ ఒక్కరూ ఆవిడకు నచ్చ
లేదు. మన సుజాత అంత చక్కటివాళ్ళు

ఉండటం అరుదు. సుజాతను నాలుగైదేళ్ళ క్రిందట
మన ఇంట్లో చూసింది. చదువుకున్న పిల్లయినా
చాలా వినయంగా ఉందనీ, అందంగా ఉందని మెచ్చు
కున్నది పిన్నమ్మ కూడా ముసలితనం వచ్చింది.
మీలాగే చిన్న కొడుకు పెళ్ళి చూడనేమోనని బెంగ
పట్టుకున్నది. ఈ బెంగతో కట్నం పుచ్చుకోవడం
పరతు కొద్దిగా సడలించింది బోత్తిగా పుచ్చుకోక
పోవడం, ఆవిడ కేదో వరువు తక్కువగా ఉంది.
అందుకని నామక ఏ రెండు వేలో తీసుకోవాలను
కుంటున్నది కామేశం కూడా తల్లికోసరం తన
పట్టు కాస్త వదిలిపెట్టాడు ఎటొప్పీ వాడికి,
ఆవిడకి నచ్చే పిల్ల కోసరం చూస్తున్నారా! నామం
చదువుతున్న కాలేజీలోనే అతడూ చదివాడు రెండేళ్ళు
సీనియరనుకుంటాను. వాళ్ళిద్దరకూ స్నేహమే
ఒకటి రెండుసార్లు పిన్నమ్మతో మన ఇంటికి
వచ్చాడు. మీకు జ్ఞాపకమంటే ఉండవచ్చు” అన్నది
గ్రుక్క తిప్పుకోకుండా.
“అ! ఏదో కొద్దిగా జ్ఞాపకం ఉన్నట్టే ఉంది.
ఎర్రగా, పచ్చగా ఉంటాడా!”
“ఐను! అతడే!”
“అయితేమాత్రం మన కేమిలాడమమ్మా! మన
మొండి ఘటం బోత్తిగా ‘కట్న’మనే మాట
వనికి రాదంటుందిగా! దీనికంటే ఆ అబ్బాయెర
మెరుగు! సంబంధానికేం! బాగానే ఉంది” అన్నా
ఆయన నిస్పృహతో.
“అక్కడే మామయ్యా! సునిద్రరం గాస్త
ధర్మరాజు యుద్ధంలో అబద్ధం ఆడినట్లు కాస్త
అబద్ధం ఆడాట. పిన్నమ్మకేమో మనం ముందు
గానే కట్నం ఇచ్చేదాం. ఎలాగూ నలుగురిలో చది
వించడానికి నిలబెడుకదా! కామేశంతో ఈ సంగతి
సుజాతతో చెప్పవద్దని చెప్పుదాం. వాడికి అదర్థం
నచ్చిందే కాబట్టి, సరదా పడతాడేకాని ఏమీ అను
కోడు నేనేమో సుజాతతో, పిన్నమ్మ వాడున్న
రాలా కట్నం తీసుకోకపోవడమో నామో అను
కుని మనిషి అందుకని కొడుకు పుచ్చుకోకపోయినా
పుచ్చుకున్నామని అబద్ధం ఆడుతుందని చెబుతాను.
సుజాత తప్పుకుండా నమ్ముతుందనే ధైర్యం నా
కున్నది. అత్తగారితో కూడా అలానే ఆనలు విష
యం చెప్పి. ఎవరైనా ఆ ప్రశక్తి తెచ్చినప్పుడు
“అ! ఏమీ కట్నం లేమ్మా! ఈ కాలపు పిల్లలు
మన ముచ్చటలు, అచ్చట్లు తీరినస్తారా! వాళ్ళు
అభిప్రాయాలూ, మన అభిప్రాయాలేరే.
ఏదో ఇచ్చామంటే ఇచ్చాం” అని అనమని చెబుదాం
పిన్నమ్మవినా, కామేశం కట్నం ఇస్తానంటే పుచ్చు
కోడు కనక, తన కొడుకునే అన్నారనుకుంటుంది.
పిన్నమ్మ ఆనలు ఇటువేలు గావడంలేదు పెద్ద
కొడుకేమో ఢిల్లీలో ఉంటున్నాడు కూతురేమో
వాగ్ధూరో ఉంటున్నది. అందువలన సుజాత
‘పేసీ’ సంగతి వాళ్ళెవ్వరకూ తెలియదు. ఈ
నెలలో సెలవుపెట్టి, మళ్ళీ పిల్లను వెదుక్కోవ
డానికి ఇటువేలు ఐను తల్లి కొడుకు లిద్దరూ వస్తా
రట నేను సుజాత సంగతి వాళ్ళకు ఉత్తరం
వ్రాస్తాను వాళ్ళకు మన సంబంధమే తప్పక నచ్చు
తుంది. “వారిజాక్కులందు, వైవాహికంబులందు”
అని మన పెద్దవాళ్ళు అననే అన్నారు. ఎవరికి
హని చెయ్యని అబద్ధం ఆడటం తప్పంటారా?”
పందేహంగా అడిగింది కమల.

“తప్పలేదు కానీ తల్లీ! మనం అనుకున్న స్థితి, అడ్డంకి లేకుండా అభివృద్ధి జరిగిపోవద్దా! మధ్యలో ఏ అడ్డంకులు వస్తాయో? అబద్ధాలు ఆడేవాళ్ళుకాని, తప్పుకోవడం కష్టం. అంత చాక చక్కంగా, అబద్ధాలు ఆడే తెలివి తెటలు ఉండొద్దా” అన్నారు.

“ఆ విషయాల్ని నాకు వదిలి పెట్టండి. లోగో పర్మిట్ కాస్తా” అన్నది కమల ధీమాగా.

మాధవయ్యగారు “అలాగే వ్రాయమూ! ప్రయత్నించి చూద్దాం!” అన్నారు.

కమల కొండ ఎక్కినంత సంతోషంతో ఇంట్లోకి వెళ్ళిపోయింది. కామేశానికి, అతని తల్లి లక్ష్మి గారికి ఉత్తరాలు వ్రాసింది పిన్నమ్మకు “మా ఆడబిడ్డ అంద చందాలు పిక్చర్ తెలియనివి కావు. కామేశానికి పెళ్ళిచేసే ప్రయత్నంలో ఉన్నావని తెలిసింది. తప్పకుండా మంచి రోజు చూసుకొని లాంచనంగా చూడటానికి, నువ్వు తమ్ముడూ రావలసింది. వాళ్ళిద్దరికీవచ్చి పిల్ల పిక్చర్ నచ్చితే, నువ్వు నేను మామగారు మిగతా విషయాలు మాట్లాడుకుందాం. కట్టుం విషయం చట్టరీత్యా నేరం కాబట్టి నలుగురిలో మాట్లాడటానికి మామగారికి ఇష్టం లేదు. కామేశానికి కూడా ఈ విషయం కిట్టదని విన్నాను. అందుచేత మనం ముగ్గురమే ఉన్నప్పుడు ఆ విషయం మాట్లాడుకుందాం నీ క్యాన్సలినంత కట్టుం మామగారు నా ఎదుటే పిక్చర్ ఇవ్వరు. ఆయన నా మాట కాదనరు నేను సీతమ్మి లోటు రానియ్యను. తప్పక త్వరగా రావలసింది” అని వ్రాసింది.

అమ్మాయి ఉత్తరం చూసుకొని లక్ష్మిమ్మగారు, అప్పు మేమాలమీద తండ్రి ఉత్తరంలో చిందులు త్రొక్కి సుజాత వచ్చి వ్రాలారు సుజాత ఎన్నానే “ఏమిటి వదినా! పరీక్షలు దగ్గర వదాతుంటే! నువ్వయినా నాన్నగారికి చెప్పకపోయావా?”

అని విప్పురమాడింది.

కమల సుజాత నోరు మూస్తూ, “పూరుకో తెలివి తక్కువేవల్లా! ఈ ఒక్కరోజు చదవక పోయినా పాపపుతావు. తెగ చదివేకంటే, కాస్త ‘రెస్టు’ ఆవసరం. అయినా పిక్చర్ పెళ్ళికోడుకు వచ్చాడు. కామేశం కానీ కట్టుం తీసుకోడు” అని చెబితే చెప్పింది సుజాత మొహం సంతోషంతో వెలిగిపోయింది మధ్యాహ్నం మంచి ముహూర్తాన పెళ్ళి చూపులు ఏర్పాటు చేశారు. “అతికితే కతక దనే” సామెత ప్రకారం లక్ష్మిమ్మగారు దగ్గర్లో రోడ్దేవున్న వారి సొంత పూరిలో పాలం వనేదో చూచుకొని సరిగా సమయానికి వచ్చింది. మళ్ళా సాయంత్రమే ప్రయాణం పెట్టుకొంది.

అందరూ తెలిసినవారే. ఉద్యోగరీత్యా కామేశం వాళ్ళు దూర ప్రదేశాలకు వెళ్ళడంవల్ల, ఈమధ్య రాక పోకలు ఎక్కువయి వరాయి వాళ్ళలా మారి పోయారు! సుజాతను చూడగానే కామేశం కళ్ళు చెదిరపోయాయి. నన్నగ, నాజాగ్గ, బంగారు తీగలా ఉంది. సుజాత మెల్లిగా పిణిమీద “గిరిరాజు సుత తనయా” అని విఘ్నేశ్వర స్తుతితో ప్రారంభించి, మరి రెండు చక్కటి కీర్తనలు వాయిచి ముగించింది. మనోహర విణాదంతో కూడి సుమధుర గాత్రం వింటూ శ్రోతలందరూ తన్మయులయి పోయారు. లక్ష్మిమ్మగారికి సుజాత అన్ని విషయాలలోనూ, ఎంతో చక్కగా నచ్చింది. కామేశం కళ్ళు తోచే తన అంగీకారాన్ని తెలియజేశారు కానీ, ఫలహారాలు పూర్తయిన వదివగారి అజ్ఞ ననుసరించి, రామం, కామేశాన్ని అలా బైటకు తీసుకుపోయాడు కామేశానికి చెప్పవలసిన సంగతు ల్ని ఎలా చెప్పాలో రామానికి బోధ పరచి ఉంచింది కమల. సుజాత ఇంట్లోకి వెళ్ళిపోయింది.

నాలో మాధవయ్యగారు, రాధమ్మగారు, లక్ష్మిమ్మగారు, కమలా మిగిలారు మాధవయ్య

గారు మెల్లిగా అమ్మా మీకూ మాకూ నచ్చింది. ఇంక నా శక్తిని మించకుండా కానుకల సంగతి చెబితే బాగుంటుంది” అన్నారు. లక్ష్మిమ్మగారు కమలవైపు చూసి చిన్నగా నవ్వుతూ “మరియ్యాడ మాకు తెలియదా? అయితే మా కుర్రనాగమ్మ కట్టుం లేకుండా కానీ పెళ్ళి చేసుకోనని కూర్చున్నాడు. వాడి మనస్సు కష్టపెట్టడం నాకు ఇష్టం లేదు. ఏదో లాంచనంగానైనా కట్టుం తీసుకో పోతే నాకేదో పరుపు తక్కువగా తోస్తుంది. లాంచనాల విషయమయినా, మరి మితిమీరి ప్రవర్తిస్తే వాడు అంగీకరించడు. కట్టుం ఏదో వో రెండు వేలు, మిగతా లాంఛనాలుగా సామాన్యంగా జరిపిస్తే చాలు. ఇంతకీ చదువున్న అమ్మాయి అయినా మీ పిల్ల నాడికీ, నాకూ నచ్చింది. త్వరలోనే ముహూర్తం పెట్టించండి అన్నారూ” అన్నది అవిడ అన్నడే పరుస కలుపుతూ.

మాధవయ్యగారు, రాధమ్మగారు, కమల అవిడ మాటలకు మహదానంద పడిపోయారు. కమల ఉత్తరం వ్రాసిన ప్రకారం కట్టుం ముందే లక్ష్మిమ్మ గారి చేతిలో పెట్టి, మరో వారం రోజులకు ప్రధానం చేసుకుని, వెల తిరక్కుండా ముహూర్తం పెట్టుకున్నారూ అనుకున్న సుముహూర్తాన సుజాతకు, కామేశానికి మూడు ముళ్ళూ పడాయి. కమల యుక్తి ఫలితినందుకు ఇంటిల్లిపాదీ ఎంతో సంతోషించారు.

సుజాత అప్పుడప్పుడూ కామేశాన్ని “మరెంత మంచి వారంకీ! కట్టుం లేకుండా చేసుకుని, నా ఆదర్శం సఫలం చేశారు” అంటుంది నవ్వుతూ. కామేశం నర్తనం తెలిసిన దేవునిలా అమాయకంగా నవ్వు ఆ కాటుక కళ్ళని చూస్తూ భావయుక్తంగా నవ్వుతాడు. పుట్టిన పాపకు, కమల అని కామేశం ఎందుకు పేరు పెట్టాడో సుజాత కీ నాటికీ తెలియదు.

జావ్యంవలన ఎన్నెన్ని అనర్థాలు కలిగాయో, కిలుగు తున్నయో ఆయన ఇప్పటికీ గ్రహించకపోవటం శోచనీయం. ప్రభుత్వంయొక్క యీ విధానంవల్ల ఏదో రూపంలో కొంత నష్టం కలుగుతున్నమాట మాత్రం వాస్తవం.

ప్రభుత్వం కంపెనీల విధానాలపై అంచనాల సంఘంయొక్క 52 వ నివేదిక వెలువడింది అందులో ఉద్యోగాల్, ఉద్యోగస్తులకు సంబంధించిన వివిధ వ్యవహారాలను ప్రస్తావించటం జరిగింది ఈ కంపెనీలు ‘ఏక్రాట్’ చేసికొంటున్న ఉద్యోగుల సంఖ్య అవసరమయిన దానికంటే ఎక్కువగా ఉన్నదని ప్రారంభంనుంచే అధిక సంఖ్యలో ఉద్యోగులను తీసికోవటం జరుగుతున్నదని ఈ అంచనాల సంఘం ప్రస్తావించింది. అందువల్ల తక్కువ పరకులను ఉత్పత్తి చేయటం జరుగుతున్నదనీ, ఫలితంగా ఉత్పత్తయిన సరకు ధరలు ఎక్కువగా ఉంటున్నాయని అంచనాల సంఘం పేర్కొన్నది. వీరందరికీ నివాస పోకర్లకు కలుగచేయటం, దానికి లోడు కార్మిక సమస్యలు అన్నీ కలిసి బాధ్యతలను ఎక్కువ చేస్తున్నాయని ఆ కమిటీ పేర్కొన్నది.

న్యూ ఢిల్లీ లేఖ రిప పేజీ తరువాయి

అగచానాల సంఘం నివేదిక హిందూస్థాన్ ఉక్కు కర్మాగారం విషయం ప్రస్తావించింది; అక్కడ 22 వేల మందికి పైగా పనిచేస్తున్నారు. ఈ కర్మాగారం లక్ష్యాలను అందుకొన్నాడు ఎంత సిబ్బంది అవసరమో, అంతే సిబ్బంది ఇప్పుడే వున్నది. కాని యింకా లక్ష్యాలను అందుకోలేదు. అమెరికా లాంటి దేశం ఆరువేలమంది మాత్రమే నియమిస్తుందట కాని అలాంటిదే ఆయన రూ క్కేలా కర్మాగారంలో ఈనాడు 19 వేలమంది వున్నారు.

సహజంగా ఏదైనా “ఆటోమేటిక్” ఎరువుల కర్మాగారానికి 900 మంది లేక వెయ్యిమంది కావాలి. కాని సింగ్లీతో తొమ్మిదివేలమంది పని చేస్తున్నారు.

ప్రభుత్వ సంస్థలలో సవర్ణతంత్రమైన పని, పాదుపు అమలు శిరగాలంటే అవసరమయిన ఉద్యోగుల వివరాలు ముందుగానే ఆంధ్రనాటానేసికొనాలని అప్పుడే వారికై వెచ్చించే మూల ధనం సద్వినియోగం కాగలదని అంచనాల సంఘం పేర్కొన్నది. అందువల్ల ఉత్పత్తి వ్యయం కూడా తగ్గుతుంది. ఈ అంచనాల సంఘం ఈ క్రింది సలహాలను కూడా ఇచ్చింది

(1) సలహాదార్లు సూచించిన సంఖ్యకంటే ఉద్యోగుల సంఖ్య ఎప్పుడూ కొంచెం తక్కువలో ఉంచటం మంచిది.

(2) సలహాదార్లు అంచనా వేసిన దానికంటే ఎక్కువమంది ఉద్యోగాలకు ప్రభుత్వ అనుమతి లేకుండా నియమించకూడదు

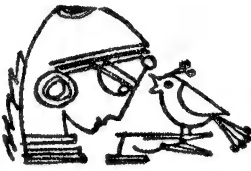
(3) వివిధ పరిశ్రమల్లో మొత్తం అవసరమయిన ఉద్యోగుల సంఖ్యముందుగానే రూపొందించుకోవాలి.

(4) ప్రభుత్వం తరచుగా అనిశ్చయ జరుపుతూ ఉండాలి

ప్రస్తుతం అదనపు సిబ్బందిని వినియోగించుకొన్న సందర్భాల విషయమై పరిశీలన క్లుప్తంగా పరిశీలించాలని, వధకాల నిర్వహణ జరిగేటప్పుడు అదనపు సిబ్బందిని వినియోగించుకోటానికి ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవాలో పరిశీలించాలని కూడా అంచనాల సంఘం సూచన.

శ్రీకృష్ణ ★

సరాగమాల వి.వి.కె.రంగాశాస్త్రి

“ప్రగలే వెన్నెల” పాట గురించి వాచే సమాధానం

పొందిన సుబ్రహ్మణ్యం గారు విలూరునుంచి మరొక కార్డు ఇలా వ్రాశారు.

“సరాగమాలలో మీ సమాధానం (వా సందేహానికి) చూచాను. అందులో మీరు మీ పరిధులను దాటి వెళ్ళారని నా అభిప్రాయం. మీరు సంగీతానికి సంబంధించినంత వరకే పాటలను విమర్శించ వలసింది కానీ.... పాటను తీసుకొని ఆ పాటలోని సాహిత్యాన్ని తర్కించి ఆ పాటకు ఆ సినిమాలో ఎంత సందర్భ ఉచితత్వం ఉందో విమర్శించటం మీ పరిధులను అతిక్రమించడమే అవుతుంది. ఇందులో నా పొరపాటు లేదనుకుంటాను. మీకు ఇది సచ్చకపోతే సరాగమాల పరిధులు ఎంతవరకే వివరించండి.

ఆంధ్రప్రజా బాహుళ్యం మీద మీరు ఏ నాటి నుంచో మనసులో దాచుకున్న అభిప్రాయాన్ని అతి తెలివిగా బయట పెట్టారు కానీ ఆ బయట పెట్టటంలో ఏ విధమైన ఆవేశమైనా ప్రదర్శించి ఉంటే పరిణామం తీవ్రంగా ఉండేదేమో! సరిగమలు కోసమే

మీ సరాగమాల ‘అని నా అభిప్రాయం’

— ఒక సినిమా పాటను తీసుకొని అందులో కేవలం సంగీతాన్ని విమర్శించడంసాధ్యం కానివని. ఒక వేళ మీ బొంట్లకు అది సాధ్యమైనా అది అవాంఛనీయమైన విషయమే. ఒక త్యాగరాజ కృతికి రాకెట్ రోల్ వరకు పెట్టి సినిమాలో వినిపిస్తే సంగీతం బాగుంది కాదు అనటంతోనే సరి పోతుందా? సందర్భ శుద్ధి లేదని చెప్పుకోవవసరం లేదా! అయినా సరాగమాలకు పరిధులు నిర్ణయించ వలసినది మీరు కాదు. నేను. వా పైన నే ప్రాసీ నది ప్రచురించే సంపాదకుడు ఇప్పుడు కాని, ఎప్పుడు కాని సరాగమాల పరిధులు ఇవని వివరించక పోవడానికి కారణం సమయానుకూలంగా పెంచడం తగ్గించడం వా ఉద్దేశం కనుక.

ప్రజా బాహుళ్యం మీద నాకున్న అభిప్రాయం ఏ నాటినుండో దాచుకున్నది కాదు. మీ ప్రశ్న సందర్భాన్ని సృష్టించినది కాబట్టి ఆ అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చడానికి అవసరం కనబడింది. సాధారణంగా నేను అందం గురించి ఆనందం గురించి,

మంచిని గురించి వ్రాసేటప్పుడే ఆవేశంతో వ్రాస్తాను. వాటికి విరుద్ధమైన వాటి గురించి వ్రాసేటప్పుడు వీలయినంతగా ఆవేశాన్ని తొక్కిపెట్టి వాస్తవాలనే సగ్గుంగా చదువరుల ఎదుట నిలుప ప్రయత్నిస్తాను. ఒక వేళ ఎటుదివంటిదైనా నేను నిజమని సమ్మతస్తున్నాను ఆ సమ్మత ఆదేశ పూరితంగానే మీ ఎదుట దూకినప్పుడు, సరిగమాల తీవ్రంగా ఉన్న సరే భరించడానికి సరిపెద్దట్టి, లేక పోతే ఒక శీర్షిక నడిపే బాధ్యతను ఎందుకు వెల్లెన వేసుకుంటాను? తాను మనస్ఫూర్తిగా సమ్మత దానిపట్ల ఆ మాత్రం ధైర్య స్థైర్యాలు చూపలేని వారు శీర్షికలు నడపడానికి తగినవి నా వ్యక్తిగతాభిప్రాయం అని నాకు లేవనెత్తుకున్నప్పుడు నేను నడవను చూసిన శీర్షికలు నడిపే వారికి మీలా ఉత్తరాలు కూడా వ్రాయను.

* * *

పైదరాబాదునుంచి వ్రాసిన ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యం గారికి — మీ మాడు సందేహాలకు సమాధానాలు ఒకటి. నా ఆంధ్రప్రదేశ్ పర్యటన ముఖ్య దేశం సాతకల అభిరుచులు, అభిప్రాయాలూ తెలుసుకోవాలని కాబట్టి నా తీర్మానాత్ర వివరాలు సరాగమాలలో ప్రచురించడమైనది. మరొక ఉద్దేశముతో కాదు రెండు ప్రతిభ ఉంటే ప్రజలే గుర్తిస్తారు అని అనుకోవడం భ్రమ. ఈనాడు నేను ఘంటసాల, సుశీల పాటలుగురించి వ్రాయుకోయినా పరవాలేదు. వ్రాసినంత మాత్రాన వారికి ఒరిగేది ఏమీ ఉండదు. కాని కొత్త కొత్త గాయకులకు ప్రచారం అవసరం. వీరిలో ఏ మాత్రం శక్తి ఉందని తెలిసినా వారిగురించి డబ్బా వాయిం చడమే కాదు. నారి రికార్డులు ఇంటింటికి తీసుకు వెళ్ళి అమ్మటానికై నా నేను సందేహించను ఒక చోట మంచి ఉందని తెలుసుకున్నప్పుడు దానిని శక్తి వంచన లేకుండా ప్రోత్సహించాలి అగిన వాన్ని లిప్తించడం నా కలవిగాని ఎని ఇక మిగిలినదేమిటి! ఆ కొత్తవారలగురించి సదే ఎదే ప్రాసీ వారం ఓ ఒక కుతూహలం ప్రజలలో కలిగించటం. నేను చేయటానికి ప్రయత్నిస్తున్నదీ, కొంతవరకు కృతకృత్యుణ్ణి అవుతున్నదీ అందులోనే మూడవది విమర్శతో ఉత్తరం వ్రాసినంత మాత్రాన వేసంటే వ్యక్తిగత శతృత్వం ఉందని భ్రాంతి చెందేటంతటి వాడిని కాను. వేసన్నా, సరాగమాలన్నా, నడభిప్రాయమూ, అభిమానమూ ఉన్న వారే కదా శ్రద్ధ తీసుకుని మీరు వ్రాసినటువంటి విమర్శనాత్మకమైన ఉత్తరాలు వ్రాస్తారు? ★

పై వా ర మే :

ఎన్. టి. రామారావుతో

“ముఖాముఖి”

ప్రత్యేకమైన ఛాయాచిత్రాలు :

ప్రత్యేకమైన ఇంటర్ వ్యూ!!

మూడుగంటల కాలక్షేపం:
'నవగ్రహ పూజామహిమ'

“వెక్కిపిల్ల కరుణ, లేకపోతే క్షణహిమ” నవగ్రహాల మహిమను దృష్టాంతపూర్వకంగా వివరించే జానపద చిత్రం “నవగ్రహ పూజామహిమ” ఆంధ్రదేశమంతటా ఈ నెల 19తేదీన విడుదల చేసిన ఈ చిత్రాన్ని సోయిన వారంతో మద్రాసులో విలేజరులకు ప్రత్యేకంగా చూపారు.

సత్యపాల్ మహారాజు కార్యకర్తలు. వాక్కులు కాదు. మానవుల ప్రతిభతోనూ, కార్య సిద్ధి తోనూ అతనికి మంచి నమ్మకం. నవగ్రహాల దోషం ఉన్నదని నూచించిన ఆస్థాన జ్యోతిష్యుని మాటలను కూడా ధిక్కరించి, ఆ నవగ్రహాలను పూజించటానికి సత్యపాలుడు తీరస్కరిస్తాడు.

ఫలితంగా కష్టాలన్నీ అలన్ని చుట్టు ముట్టు తాయి. సేనాపతి వగలూని ఉంటాడు. వేటకు వెళ్ళిన సత్యపాలుణ్ణి వానాహినలు పెట్టి, పాడు వడ్డ భావిలో వడవేయిస్తాడు. సత్యపాలుడు రవంతయినా ధైర్యాన్ని కోల్పోక, ఆ బానిసోనే కొట్టుమిట్టాడుతూ ఉంటాడు. చుట్టు మిట్టిన నర్తాలను అవలీలగా తీసిపారేస్తూ ఉంటాడు. ఆ మార్గాన వెళుతున్న పాంథులు అతనిని రక్షించినా, ఆ రక్షణ విరుచయోగ మవుతుంది.

రాజాస్థానంలో సత్యపాలుని భార్యను సేనాపతి బలవంత పెడుతూ ఉంటాడు. మంచి మాట చెప్పిన రాజజ్యోతిష్యునికి కారాగారవాసం తప్పలేదు.

సత్యపాలుని గానం చూసి మురిసిపోయిన వీధి భాగవతపు బృంద మొకటి తమ వెంటనే ఉండమని, అలన్ని కోరుతుంది. సత్యపాలునికి తప్పలేదు అక్కడ కూడా అతనికి విధి ఎదురవుతుంది. అతను చేయని పాత్రకు అతనే బాధ్యుడవుతాడు. ఫలితంగా ఆ దేశపు రాజాజ్ఞ ప్రకారం సత్యపాలుని చంపు, చేరులు ఖండింపబడుతాయి. కాకులు, గడ్డలు సత్యపాలుని చుట్టూ తిరుగుతున్న స్థితిలో ఆ వీధిన బండిలో వెళుతున్న యువ దంపతులు అతన్ని రక్షించి ఇంటికి తీసుకెళుతారు. వాళ్ళ సువర్ణల నూనె వ్యాపారస్తులు. ఆ గానుగ దగ్గరనే సత్యపాలుణ్ణి కూర్చోపెడతారు. అక్కడ కూడా అతన్ని చూచి కాలదేవత పరిహసిస్తోంది. గానుగింద వడ్డ వసిపిల్లనాని మరణానికి ఇతన్నే బాధ్యుడుగా భావించటంతో సత్యపాలుడు సహించలేక పోతాడు. ఇదంతా నవగ్రహాల ప్రభావమే నని తెలుసుకొంటాడు. నవగ్రహాలను స్రాస్తిస్తాడు ఆరాధిస్తాడు. నవగ్రహాలు అతన్ని కనికరించి, తిరిగి రాజ్యమూ, అర్ధాంగిని యిప్పించి సకల సౌఖ్యాలూ కూరుస్తాయి.

సాధావస్తువు మనవుని నమ్మకాల మీదనే ఆధారపడి ఉండటం వలన, ఇంత శ్రమా తేలిపోయే ప్రమాదం ఒకవైపు ఉన్నది. అలాంటి స్థితిలో చిత్రానికి జోడించిన వాస్తవిక వన్నెవేళా కౌతసలూ మెలు పోతున్నాయి. శనిని ధిక్కరించిన కైలాసనాథుని వృత్తాంతమూ, నవగ్రహాలను చిన్న చూపు చూచి ఫలిత మనుభవించిన రావణా బ్రహ్మ ఉదంతమూ ఈ చిత్రానికి జీవం పోస్తాయి. సోతే హాస్య నటుడు బాలకృష్ణ కోసం అల్లిన ‘అవ

“నవగ్రహ పూజామహిమ”లో వాసంతి.

“డా॥ చక్రవర్తి” లో సావిత్రి.

అమెరికన్ డిస్కం "లో బి. సరోజాదేవి.

హాస్య కథ "క్లబ్ క్లబ్" గా ఉన్నా, ఏదో కొంత హాస్యాన్ని అందించకపోదు.

సంభాషణలు చక్కగాను, వరకంగాను ఉన్నాయి.

అవి విజంగా రచయిత జి. కృష్ణమూర్తిగారి వివేచనా శక్తిని తెలియజేస్తాయి పాటలు బాగున్నాయి.

సంగీతం రమణీయంగా ఉంది

గీతాంజలి ప్రదర్శించిన వృత్తాలు ఉన్నంతలో బాగున్నాయి. పెట్టింగుల వల్లనే ఈ వృత్తాల శోభ ఇనుమడించింది చెప్పాలి

ముక్తామల ఆధ్వర్యం వహించిన వీధి భాగవతుల బృందం కాలక్షేపానికి బావుంటుంది. కాని, జానపద చిత్రంలోని వీధి భాగవతులవేత 'రాక్'

"దేశద్రోహులు" చిత్రంలో దేనిక, జానకి.

ఎన్ రోల్ ఆడింగుల ఆశ్చర్యంగా ఉంది

వత్సపాలుడుగా కాయారావు ఎటవ ఎన్నుకగ్గడి వారు స్టంట్ దృశ్యాలలో చూపించిన వైచిత్ర్యం, పులి పోరాటం ప్రతిభావంతంగా ఉన్నాయి

చిన్న చిన్న పాత్రలు పోషించినా సత్యనారాయణ, గామకృష్ణ, శోభనబాబులు వాళ్లు వాళ్లు పాత్రలకు న్యాయం చేశారు. వానంటి, గీతాంజలి సగిసి ఉన్నంతవరకు నటించారు

'స్టార్ వాల్యూ' పాపంతాగా పెరిగిపోతున్న ఈ రోజుల్లో కొత్తవా రందరికీ ఏరో గూఢాంతో అవకాశమిచ్చి, వారి నటనను సగ్గనియోగం చేయటం సాహసం. ఆ సాహసీ విరలావాగ్గు అనే జయం ఎన్నడు ఎరుగడు

ఏమయినా మూడు గంటల సత్కారాన్నే కానీ ఈ చిత్రం బాగా ఉపకరిస్తుంది

వాణిరాజు ప్రకాశం,

అమెరికాలో నాగేశ్వరరావు

వందమందికి పైగా శుభ భారతీయుల సరభృత శ్రీ. బి. వి. మాధవరావుగారు మిషిగన్ రాష్ట్ర రాజధాని లాన్సింగ్ నగరానికి సగ్గి శుభసం ఆనంద వర్షముని నాగేశ్వరరావుగారిని రోరారు. శ్రీ నాగేశ్వరరావు మార్చి 19 న మోన్రో (డి. సి) సర గానే, వారి అభివృద్ధి గురించిన ప్రభుత్వం నారు మిషిగన్ రాష్ట్ర ఎర్లటంగ్ లాన్సింగ్ కోర్టు దీకరించారు ఇక్కడి ఛారిత విద్యార్థి సంఘం వారు ఆయా గౌరవార్థం ఏప్రిల్ 5 న "సాంఘిక సమ్మేళన" కార్యక్రమం ఏర్పాటు చేశారు మిషిగన్ రాష్ట్ర విశ్వవిద్యాలయంనారు—ప్రభుత్వం శర పున శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారికి విగిది విచ్చి—అతిథి గౌరవాలు జరుపడానికి విధియించారు

వరితంగా నాగేశ్వరం నుగారు స్టేట్ లండ్ (ఓహియో రాష్ట్రం) నెంచి, స్టేట్ గేపార్ట్ మెంట్ నియమించిన అయి "సెన్సార్స్" శ్రీ సెన్సార్స్ వీత్ సహా ఏప్రిల్ 5 ఆదివారం సుధ్యాపూం విమానంలో నచ్చారు. 'లాన్సింగ్' విమానాశ్రయంలో మగ్రాసులో ఉండి తిరిగి వచ్చిన అమెరికన్ కుటుంబాలూ, మిషిగన్ లో డీట్రాయిట్ జాటిల్ క్రిక్, ఆనార్థర్ ఎట్టలాలూ, టోరీడ్ (ఓహియో), సోత్ జెంగ్ (ఇండియానా)ల నెంచి ఆయన్ను కలుసుకుందామని సచ్చిగ ఆంధ్రలూ, ఇక్కడి భారతీయ విద్యార్థులూ, వారి కుటుంబాలూ, ఒక పాకిస్తానీ విద్యార్థిని అదితరూగా నాగేశ్వరరావుగారికి స్వాగత మిచ్చారు

యునైటెడ్ స్టేట్స్ విడిదిలో సేమూ ఐదుగురం నాగేశ్వరరావుగారిలో గంటన్నర ముచ్చి టించాం దేశ ఎరిస్కేళులూ, మనవారి యోగ క్షేమాలూ మన సీపి ఎరిక్ సూభిప్రది, గోశంరో మత కల్లోలాలూ, ఆంధ్రలో గైకి మస్తున్న పరి శ్రమలూ, తదితర విషయాలు ఆయన చెప్పారు. ఈ గంటన్నర ఎరివయ గోష్టిలోనే నాగేశ్వర రావు గారిలో ఎంతోకాలంగా సరివయం ఉన్నట్లు అనిపించింది.

సాయంత్రం నాలుగున్నర గంటలకి యూని వర్సిటీవారి ఆహ్వానమీద నాగేశ్వరరావుగారు ఇక్కడి "అడిటోరియం" లో "డిట్రాయిట్—సెన్సార్స్"

అక్కర్చికి వెళ్లి పొక్కుతూ, కాస్తేయ నంగితం విన్నారు. ఆరు గంటలకు ఆయన గౌర వార్థం ఇక్కడి ఆంధ్ర విద్యార్థు లిచ్చిన విందుతో అరవైమంది అతిథులు పోల్సొన్నారు. మద్రాసు, పైదరాజాదులను వదిలి ఇంతదూరం వచ్చినా వాగేశ్వరరావుగారికి “మూటింగ్” నందడి తగ్గ లేదు! రాత్రి ఎనిమిది గంటలకి భారత విద్యార్థి సంఘం—కార్యక్రమంలో ఆయన చక్కగా ఉపన్యసించారు.

ఆరు స్త్రీ పాత్రాభినయంనుంచి “హీరో” పాత్రపోషణలోకి మారడంలో తాము పడిన శ్రమా కష్టాలూ బట్టబయలు చేస్తూంటే వ్యవస్థతో పాటు ఆయన విస్మయకర స్పృహవానికి మెచ్చుకోళ్లతో నభ విడిపోయింది!

మర్నాడు, ఆరవ తేదీ ఉదయం వాగేశ్వరరావు గారు లాన్సింగ్లో ఉన్న “ఓల్డ్స్ మోబిల్” కార్ను తయారుచేసి “పాక్టరీ” గూళాకారు. ఆ మధ్యప్పుం యూనివర్సిటీవారి టెలివిజన్ స్టూడియో వరకువచ్చారు. సాయంత్రం బి. ఎన్ విద్యార్థులు ఉండే “దార్మిటరీ” (హాస్టల్) లని సందర్శించారు. ఆయన చూసిన ఈ మూడు హాస్టల్స్లోనూ ఒక ప్రత్యేకత ఉంది విద్యార్థులూ, విద్యార్థినులూ ఒకే హాస్టల్లో వేరే వేరే “బ్లాక్స్” లో ఉంటూ, ఒకే “డైనింగ్ రూమ్”లో తింటూ, అక్కడే ఉన్న “క్లబ్ రూమ్” లో చదువుకుంటూ ఉండడం అమెరికాలోనే మొదటి ప్రయోగంగా నడుస్తోంది! తర్వాత పోస్ట్-గ్రాడ్యుయేట్ విద్యార్థులు వారి హాస్టల్లో ఆయనకి తేసిటివిందు విచ్చి—ముఖ్యంగా మన సిని పరిశ్రమని గురించి చర్చించారు. గమనించ బగ్గ విషయం. వీరితో కొందరు అమెరికన్ విద్యార్థులు త్వరలో భారతదేశం వెళ్లబోతున్నారు.

ఏడవ తారీఖున వాగేశ్వరరావుగారు లాన్సింగ్లో మిషిగన్ రాష్ట్ర శాసన సభా భవనం చూచి, అక్కడ “సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేట్ (మన హోంస్ మినిస్టర్—హోదా)ని కలసుకుని హిందూ సంప్రదాయాలూ, వివాహ పద్ధతులూ మొదలైన విషయాల్ని గురించి చర్చించారు. తర్వాత యూనివర్సిటీ ఆవరణకి తిరిగి వచ్చి ఇక్కడ డిగ్రీ పొందబోతున్న విద్యార్థులకి ఉద్యోగ ప్రయత్నాలోకి ‘యూనివర్సిటీ—స్టేన్మెంట్’ వారిచ్చే దోహదం, చదువుకుంటున్న విద్యార్థుల్లో 10,000 మంది ఎలా పార్ట్—టైమ్ ఉద్యోగులుగా చేస్తున్నారో చూశారు. యూనివర్సిటీ వైస్ ఛెన్సెంటర్ డాక్టర్ సెబాస్టియన్ కలిసికొని యూనివర్సిటీ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ వివరాలు తెలుసుకొన్నారు.

‘సత్య’ (మిషిగన్)

సూట పడకొండు చిత్రాలలో నటించిన మేటి హీరోను ఏ చిత్రంలోనూ ఏ అమ్మాయీ ‘మంద్రెట్టకో లేదంటే’ అక్కడివారికి ఎంతో ఎంతగా అనిపించింది. ‘స్టేన్ డీలర్’ లనే ప్రఖ్యాత ప్రతిక ప్రత్యేక విలేఖరి వార్డుమార్స్ అక్కినేనిని గురించి వ్రాసిన వ్యాసానికి ‘ఫినిం హీరో హాట్ బిన్ కిన్డ్ ఎన్’ అంటూ ‘నాలుగు కాలం’ల శీర్షిక ఇచ్చాడు.

“దేశ ప్రదేశాలు” లో గిరి జ.

శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు వాషింగ్టన్ లో ఎరిన్ స్టాఫ్ థియేటరును చూడడానికి వెళ్లి నప్పుడు దానిని గురించి ఫార్మూలాండేషన్ ప్రతినిధి శ్రీ థర్లెన్ బెగ్ వివరంగా చెబుతున్నారు.

ఆడంబరాలను విడనాడండి దేశసంపదను వృధాకానీయకండి

కాల్గేట్ బేబీ పౌడరు

ఒక ప్రత్యేకమైన పౌడరు ప్రత్యేకంగా మీ బేబీ కోసం

మీ బేబీ అంటే మీకు ప్రత్యేకం - ప్రతి విషయంలోనూ ప్రత్యేకమే ప్రత్యేక అవ్వాలి. ప్రత్యేక ముద్దులు. అప్పుడు ఒక ప్రత్యేక పౌడరు - కాల్గేట్ బేబీ పౌడరు!

కాల్గేట్ బేబీ పౌడరును ప్రత్యేకంగా బేబీ ముప్పిరి కోరిక కోసం తయారు చేసారు. ఎంతో మెత్త నైనది, ఎంతో మృదువైనది, ఎంతో పొదుపు కూడా. బేబీలకు కాల్గేట్ బేబీ పౌడరుంటే ఎంతో ప్రీతి-మీకు కూడా వ్రాయమే!

మీ చిన్నారి పాప రూ. 1,000 గెలవచ్చు.

మీరు చేయవలసినదంతా అయితే ఈ క్రింద ఉదహరించిన పద్ధతిలో మీ నిర్ణయం కాల్గేట్ బేబీ పౌడరు (ముఖ పూర్తిగా వుండాలి) సంవత్సరం 1కి సంవత్సరాలు అంతకు తక్కువ 1కి సంవత్సరాలనుండి 3 సంవత్సరాల వరకు. దానితో పాటు కాల్గేట్ బేబీ పౌడరు లార్చి లేక ఐయింట్ సైజు తక్కువ యొక్క మూతను జతపరచి క్రింది విధానానుసారం పంపండి.

కాల్గేట్ బేబీ పౌడరు పొందాలి పోటీ

పోపు రాజ్యం సం. 1965 జూలై-1.

మూలాలు నిబంధనలు:

1. మీరు ఒకటి కంటే ఎక్కువ పాత్రులను ఎంపిక చేయవచ్చు. అయితే ప్రతి పాత్రకు ఒక కాల్గేట్ బేబీ పౌడరు, లార్చి లేక ఐయింట్ సైజు తక్కువ యొక్క మూతను పంపాలి.
2. మహారాష్ట్ర స్టేట్ యుమ్మెన్స్ కోఆర్డినేషన్ కమిటీ నుండి గుర్తించబడిన ఒక వేలం ఎంపికైనది ఉంటుంది. దాని యిచ్చేదే తుదితీర్పు దీనిపై ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపవలసి.
3. కాల్గేట్ పానాథ్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ మరియు గ్రాంట్ అడ్వర్టైజింగ్ అండ్ ప్రామోషన్స్ అధ్యక్షులు ఈ పోటీలో పాల్గొనరు. 1964, జూలై 31 తారీఖున ఈ పోటీ ముగుస్తుంది.

(ప్రయోజనాలు)

1కి సంవత్సరాలు క్రిందవారికి
మొదటి బహుమానం రూ. 1000/-
50 కన్నా తక్కువ ప్రైజులు రూ. 50 ఒకాకూటి

1కి నుంచి 3 సంవత్సరాల వరకు
మొదటి బహుమానం రూ. 1000/-
50 కన్నా తక్కువ ప్రైజులు రూ. 50 ఒకాకూటి

మద్రాస్ సినిమా వార్తలు

బి. వీ. ఎన్. ప్రొడక్షన్సు
'మైరావణ'

సితాభలేకంత్ భద్రాచల దేవాలయం ప్రతి
రోజూ మైరావణుని భార్య మాతాంగి కాళివి
పూజించిన తర్వాత హాటలి నందుకోడానికి మైరావ
ణుడు ఎప్పోవాడు ఒక రోజు రాలేదు కారణం
తెలియని సూతాంగి భర్త దగ్గరకే వెళ్ళి బోతుంది
అనే గమయంతో ముళ్ళవల్లభుని తల్లి జలచరి
మాణింగిడి ఎడయుం తెలియజేస్తుంది

ఆ భద్రకాలికి గాను అక్కసులను బలి ఇవ్వ
గానికి సమగు వచ్చిన మైరావణుడు, హనుమం
తుడు తెగిన వంక ప్రాణాలు వలన మైరావణుడు
వదిలిపెట్టాడు

గీడు నక్కడియోలో ఒక ఫ్లోర్ అంతా
పెద్ద పెట్టునీ పై పన్నివేళలను చిత్రీకరిం
చారు

ఈ పెట్టులో నేలంగి ధూళిపాళ, కాంతా
రాజు, పుష్పకుమారి, గిరిజ, శారద, శోభన్ బాబు,
గి. వి. ముద్దురావు, ఎన్. రాజు పాల్గొన్నారు

వీరగాంధీ ఇంకా రమణారెడ్డి, మిక్కిలివేది,
కె. జి. జానకమ్మ, అరవవాడ, అప్పపూర్ణా వంటి
మైరావణుని మణిత, జె. విర్మల అనే మాతవ
శారలను ఈ చిత్రం ద్వారా వదిలయం
చేస్తున్నారు

గతన : ఎదాశివ బ్రహ్మం, పాటలు : ఆరుద్ర,
అండ్ నదాశివబ్రహ్మం, సంగీతం : యస్. రాజే
శ్వరరావు, ఛాయ : దత్తు, ఈ : వాలి, కూర్పు
సూర్యండ్, కో-డైరెక్టర్ : ఓ. యస్. రామా
కాళా, నిర్మాత : దర్శకుడు బి. వీ. మద్దారావు

'విచిత్రవృత్తులు' పాటలు

రికార్డింగ్

ఈ సేని పేర్లన్న నారి "విచిత్ర వృత్తులు"
చిత్రంలో పాటలను ఈ మధ్య రేవతి స్టూడి
యోలో రికార్డు చేశారు సి. బి శ్రీనివాసన్,
పెరాఫురింగ్ నాగేశ్వరరావు, నాగి పాడేరు

శారద విడుదల కాముని చిత్రాలలో ఇదో
కటి ఈ చిత్రాని పాటలు రాజశ్రీ, పాటలు
రాజశ్రీ అండ్ అబిషేరెడ్డి, సంగీతం పురు
షోతం, గూగు బాబు, ప్రొడక్షన్ ఎక్స్ క్యూటివ్
కె. ఎం. ఎన్. నిర్మాత గామభూపాలి రెడ్డి,
దర్శకుడు శి. లక్ష్మి పంతులు

చందమామ ఫిలింస్

'దూరికితే దొంగలు'

అదో గూర్వాడి ఇల్లు. ఆ ఇంట్లోకి నోంగి
ప్రవేశిస్తాడు గూర్వాడిని చూసి పిచ్చుల్ను
చూపింగి "హండ్స్" అంటాడు. మూర్వాడి
ఒక నేతిని తీస్తాడు. "ఏయ్ రెండు చేతులూ
విత్తులి" అంటాడు దొంగ. "వీలు వడదా

శ్రీ నాగేశ్వరరావుతో టెలివిజన్ యింటర్వ్యూ

"మైరావణ" లో రే ల కె. సి.

ఆనందం కొవ్వెలా?

అద్భుత హాస్యకథలు బ్రహ్మాండంగా నవ్వించే కొన్ని వందల చిన్న కథలున్న గొప్ప పుస్తకం వెల 3.50 చేతిపనులు పరిమళాలు, విలాస వస్తువులు వివిధ మందులు ఎన్నోకలాలు, సులభంగా చేసే మార్గాలు రూ. 3.50 జీవిత రహస్యాలు మీ దాంపత్యమును జీవితానికి వెంటనే తెలుసుకోవడానికి కామసూత్రాలు రూ. 3.50 అమృత రహస్యాలు వ్యాపార ద్వారా మంచి లాభాలతో దనసంపాదనకు అనేక కొత్త దారులు రూ. 6.00 పోషక విద్యలు చిత్రం క్రింది ఎత్తన్నకు ప్రాసే మీ కు కావలసినవి వి పి పోస్టులో పంపబడును

దేశీయ ప్రచురణలు, ఏలూరు. ఆంధ్ర.

మీరు చదివారా? లేకపోతే చదవండి!

ఉత్తమ నవలని ప్రసిద్ధి పొందిన ఉత్తమ నవల రచయిత

శ్రీ కవ్యగంతుల మురళీకృష్ణ రచనలు

యుగధర్మం 6.00

పడగ లెత్తిన కాలం 4.00

పై రెండు పుస్తకాలకు పోస్టు ఖర్చులు మాచి నేడే మీ ఆర్డరు వ్రాయండి నివారకు క్వాలిటీ పబ్లిషర్స్, విజయవాడ-2

డాక్టర్ వృత్తి చేయండి

విరామకాలంలో ఇంటిలో పోస్టులో ట్యూషన్ ద్వారా హోమియోపతి చదివి, గుర్తింపులు రిజిస్టర్ చేసి, కాలేజీ ద్వారా డిప్లొమా పొందండి

ప్రాప్తిస్థాన్ ఉచితం వెంటనే వ్రాయండి.

Indian Homoeopathic College, (APW), JULLUNDUR CITY

ఉచిత చికిత్స

బొల్లి వగైరాలకు

మేము ఒక బుడ్డి మందు ఉచితంగా యిస్తాము

వాడి చూడండి

ARUN PHARMACY, N

P. O. Katrisarai (Gaya)

నన్ను ఎవరు

టాడు" - కారణం కూడా చెబుతాడు "అరే! ఎలా వచ్చింది ఏమి మందులు తీసుకున్నావ్? ఇప్పుడేలా ఉంది ఫలానా మందులు తీసుకుంటే నయం మవుతుందేమో! అంటూ కుశల ప్రశ్నలతో దిగుతాడు మార్వాడీకి ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది "దొంగతనానికి వచ్చి ఇదేమిటయ్యా?" అని దొంగని మార్వాడీ అడుగుతాడు "అనలు నేను దొంగనయితేగా - దొంగలు అందరూ భయ పడతారంటే నిజమే అనుకున్నాను - దొంగనన్నాను అంతేకాని నేను దొంగను కాను" అంటాడు దొంగ

ఈ సన్నివేశం చందమామ ఫిలింస్ వారు నిర్మిస్తున్న 'దొరికితే దొంగలు' చిత్రంలోకి ఈ మధ్య మెజిస్ట్ న్యూడియోలో చిత్రీకరించారు ఈ సన్నివేశంలో మార్వాడీగా బి ఎన్ ఆర్ దొంగగా రమణారెడ్డి నటించారు

వీరుగాక ఈ చిత్రంలో రామారావు, జమున, ధూళిపాళ, కాంతారావు, రాజనాథ, సత్యనారాయణ, పేకేటి, అల్లు రామలింగయ్య, మూర్య కాంతం, జయంతి, శారద, రాజశ్రీ, మొదలగు వారు నటించినారు

ఈ చిత్రానికి కథ కె వి ఆర్ ఆచార్య, మాటలు సినిసెట్టి, పాటలు ఆరుద్ర, సి నారాయణరెడ్డి, సంగీతం యన్ రాజేశ్వరరావు, ఛాయా ప్రసాద్, కళ గొడగాంకర్, కూర్పు ప్రకాష్, దర్శకత్వం సి సుబ్రహ్మణ్యం, నిర్మాత డి ఎల్ నారాయణ

యన్. ఆర్. మూవీస్ 'ప్రమీలారసీయం'

యన్ ఆర్ మూవీస్ వారి పౌరాణిక చిత్రం, "ప్రమీలారసీయం" వాహినీ స్టూడియోలో షూటింగ్ జరుగుతుంది ఈ చిత్రంలో యన్ టి రామారావు, కాంతారావు, రేలంగి, పద్మనాభం, శోభాబాబు, బాలకృష్ణ, మిక్కిలిదేవి, జగ్గరావు, రమేష్, సురేంద్ర బి సరోజాదేవి, రాజమ్మ, గిరిజ, రాజశ్రీ, కన్యాంబ, ఛాయాదేవి, మొదలగువారు నటించినారు

ఈ చిత్రానికి రచన సింగిలి నాగేంద్రరావు, సంగీతం పెండ్యాల నాగేశ్వరరావు, ఛాయా రవికాంత్ నిగయిజ్, స్టూడియో విజయా అండ్ వాహినీ, నిర్వహణ లక్ష్మీప్రసన్న, నిర్మాతలు నాగమణి అండ్ ఆదిబాబు, దర్శకత్వం మల్లిఖార్జునరావు

జకారాఫిలిం ఉత్సవాలకు 'సర్వనశాల'

జకార్తా ఫిలిం ఉత్సవాలకు అఖిల భారత ద్వితీయ ప్రపంచోత్సాహి పొందిన రాష్ట్రం పిక్చర్లవారి "సర్వనశాల" చిత్రాన్ని 13వో అడుగులకు ఎడిట్ చేసి డాక్యుమెంటరీ చిత్రంగా సంచిక బడింది ఈ చిత్రంతో నిర్మాతలు శ్రీధరరావు శ్రీమతి లక్ష్మీరాజ్యం, యన్ వి రంగారావు రేలంగి, సానిత్రి, కూడా ఇరు సహకారావు ★

రాజధాని కి బుద్ధులు

9 వ పేజీ తరువాయి

సుకుంటూ సమాధానం చెప్పతాడు రాజాగారు ఏడుగురు కొడుకులు కథ జ్ఞాపకం వస్తుంది!

బియ్యం ధర పెరుగుతే, మేము మాత్రం పెరగమో అంటున్నాయి 'ఇక్కడ'! సైజులోకాదు ధరలో వాటితోపాటు మిగతావి కూడా పెరిగిపోయినాయి. ఇప్పుడు హోటాలు భోజనం రూపాయి పావలా అయింది రాజధాని నగరంలో ఈ అయిదారేళ్ళల్లోనూ హోటాలు వ్యాపారం విపరీతంగా పెరిగి పోయింది ఎక్కడ చూసినా హోటళ్లే! ఆ వ్యాపారంలో అంత లాభం కనిపిస్తోందన్నమాట!

అయితే ధరలు, నలుగురికీ అందుబాటులో ఉండేటట్లుగా చూడకుండా, హోటాలు యజమానులు, ఇష్టం వచ్చినట్లు పెంచేయ్యటం, అనే వాళ్ళు ఎవ్వరూ లేకపోవటం, ప్రతిదానికి ప్రభుత్వం వారినే అనాలంటే మిసుగ్గానే ఉంటుంది అయితే తప్పదు దీంటే కూడా వాళ్ళ వాద్యత లేకపోలేదు. ఆకాశాన్నంటే భరిలను తగ్గించటానికి, ప్రభుత్వం వారు తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకుంటారని ప్రకటనలు సమ్మే చేస్తాం, సత్యాగ్రహం చేస్తాం అంటూ కార్మిక, కర్షక ప్రజాసేవకు ప్రకటించటం, వీటి వలన ధరలేం తగ్గుతాయి! ఘోరంగా పెరిగి పోతున్న ధరల సంగతి, విత్యం అందరికీ తెలిసిన దేగ!

వీటితోడు ఆరోగ్య పరిస్థితి చూడపోతే రాను రాను అధ్యస్తంగా తయారవుతుంది వీరు మెదపటానికి వీలేదు జాతీయ గుడిపెల యూనియన్ వారు, మురికి వాడల సంఘంవారు, విరుచుకు పడతారు ఈ వాడల్లో నివసిస్తున్నవారు ఎంత అనారోగ్య పరిస్థితుల్లో ఉన్నారో, వారివలన ముట్టు ప్రక్కలవాళ్ళ ఆరోగ్యం ఎంత దెబ్బ తింటున్నాయో చెప్పతే వాళ్ళకు అర్థంకాదు పట్టించుకోరు. స్వేచ్ఛా విపరీతంచేస్తూ, ఇతరులను స్వేచ్ఛను ఆరి కట్టటంలో ఎంతవరకైనా పోగలరు నగరంలో ఈ మురికివాడలు నివసితంగా పెరిగిపోయినాయి! ఈమధ్య చేసిన సర్వే ప్రకారంచూస్తే, వన్నెందు లక్షల జనాభాగల రాజధాని నగరంలో లక్షకుపైగా ఈ మురికివాడల్లోనే నివసిస్తున్నారట ఇలాంటివి మొత్తం తొందైదాకా ఉన్నాయిట ఈవిధంగా వీటిని పెరిగనిస్తూ ఉంటే, ముందు ముందు రాజధానిలో భవనాలు ఎన్ని ఉన్నాయో లెక్కపెట్టే స్థితి రావచ్చు! ఆరోగ్యమయితే పూర్తిగా దెబ్బ తినిపోతుంది జబ్బులు రాకండా ఉండే ఏర్పాటు మిటో ఆలోచించే సున్నత్వం, మొదటినుంచీ లేదు వచ్చిన తర్వాత మాత్రం ఏం మందులు వెయ్యారో ఆలోచిస్తూ ఉంటారు మంత్రులు, ప్రభుత్వ కీలక సిబ్బంది, పెద్ద పెద్ద వ్యాపారస్తులు, ధనికులు, సభ్యతా ప్రపంచానికి సంబంధించిన మనుషులు, వచ్చే పోయే పెద్దవాళ్ళు, ఇంతమంది మెనులుతున్న రాజధాని నగరంలోనే ఇంత దుర్బంగా పరిస్థితులుంటే, మిగతావోట్ల చెప్పేదేముంది!

ఐ ఎల్ ఎన్ ★

‘కర్ణ’ లో సా విత్రి

ఉత్తమ శ్రేణి సౌందర్య సాధనాలు

అలంకరణ సామగ్రి